Dynamics 365 Business Central

Пакет локализация за България

ФТС България

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ОБЩ ПРЕГЛЕД 5

КАКВО Е НОВОТО 5

АКТИВИРАНЕ НА ПАКЕТ ЛОКАЛИЗАЦИЯ ЗА БЪЛГАРИЯ 7

2. ДДС ФУНКЦИОНАЛНОСТ 7

2.1. ДДС настройки 8

2.2. ДДС протоколи 14

2.3. ДДС при митническа декларация 27

2.4. ДДС дневници и декларации 29

2.5. ДДС при използване на служебни активи за лични нужди 43

2.6. ДДС настройки по режим за касова отчетност 48

2.7. ДДС настройки при извършване на дейности по чл. 163. 53

2.8. Възможност за отлагане използването на данъчен кредит 57

3. ИНТРАСТАТ 62

3.1. Интрастат настройки 62

3.2. Създаване на Интрастат декларация 69

3.3. Създаване на файлове за Интрастат декларация 71

4. ФИНАНСИ – НАСТРОЙКИ, СВЪРЗАНИ С ЛОКАЛИЗАЦИЯТА 73

4.1. Автоматично създаване на аналитичности 73

4.2. Журнал свободни операции 74

4.3. Регистър на оборотна ведомост 74

4.4. Дълготрайни активи 76

4.5. Промени при осчетоводяване на разсрочването на приходи/разходи 79

4.6. Таблица с данни за митнически декларации 80

4.7. Промени във Финансови отчети 82

5. ПОКУПКИ – НАСТРОЙКИ, СВЪРЗАНИ С ЛОКАЛИЗАЦИЯТА 86

5.1. Настройка на покупки и задължения 86

5.2. Карта на доставчик 87

5.3. Фактура за покупка 87

5.4. Кредитни известия за покупка 89

5.5. Анулиране на осчетоводени фактури и кредитни известия 92

5.6. Промяна на данни в осчетоводени документи 96

5.7. Анулиране на фактура за покупка в следващ данъчен период 98

6. ПРОДАЖБИ – НАСТРОЙКИ, СВЪРЗАНИ С ЛОКАЛИЗАЦИЯТА 99

6.1. Настройка на потребител 99

6.2. Настройка на продажби и вземания 100

6.3. Настройка в Информация компания 101

6.4. Карта на контакт 102

6.5. Карта на клиент 102

6.6. Фактура за продажба 104

6.7. Кредитно известие за продажба 107

6.8. Печат на Фактура и Кредитно известие за продажба 109

6.9. Протокол за продажба 122

6.10. Анулиране на Фактура или Кредитно известие за продажба 124

6.11. Промяна на данни в осчетоводени документи за продажба 128

7. СКЛАД – НАСТРОЙКИ, СВЪРЗАНИ С ЛОКАЛИЗАЦИЯТА 131

7.1. Настройка на комплектовка 131

7.2. Настройка на склад 132

7.3. Журнал артикули 133

7.4. Аналитичност по подразбиране към Категория на артикули 133

8. НЕСЪБИРАЕМИ ВЗЕМАНИЯ 136

8.1. Несъбираеми вземания по покупките 136

8.2. Несъбираеми вземания по продажби 138

9. ПРИХОДНИ И РАЗХОДНИ КАСОВИ ОРДЕРИ 143

9.1. Настройка на парични средства 143

9.2. Настройка на Папка в журнали свободни операции 143

9.3. Издаване на разходен касов ордер 144

9.4. Издаване на приходен касов ордер 146

10. СЕРВИЗ 149

10.1. Функция Копиране на документ в Кредитно известие 149

1. Общ преглед

Пакетът Локализация за България е допълнение към продукта Microsoft Dynamics 365 Business Central. Той е разработен от ФТС за нуждите на потребителите и компаниите, оперирящи в България и ползващи D365 Business Central.
Пакетът Локализация за България е съобразен с изискванията на законодателството в страната и покрива всички необходими регулаторни изисквания.

Продуктът поддържа следните функционални възможности:

- Регистриране на документи за покупка и продажба с необходимото изискуемо съдържание
- Генериране на ДДС дневници за покупка и продажба
- Създаване и печат на ДДС протоколи
- Създаване и печат на ДДС и ВИЕС декларации
- Генериране на файлове към данъчната администрация (ДДС дневници, ДДС и ВИЕС декларация)
- Интрастат декларация
- Анулиране на документи
- Проследяване на аванси към клиенти
- Справка оборотна ведомост
- Справки за дълготрайни активи (ДАП / САП)
- Печат на фактура, дебитно известие, кредитно известие

Какво е новото

Версия 28.0.0.720 – валидирана на дата 19.08.2026 г**.**

Ново:

- Добавена е възможност за използване на печатни форми в Microsoft Word формат при отпечатване на Осчетоводена фактура за продажба, Осчетоводено дебитно известие за продажба, Осчетоводено кредитно известие за продажба и Проформа фактура. Съществуващите RDLC печатни форми остават напълно поддържани и могат да се използват паралелно с Word шаблоните (в точка 6.8.)

Променено:

- Оптимизирана е функционалността за Анулиране на осчетоводени фактури и кредитни известия за покупка чрез автоматично създаване на коригиращи документи.

Коригирано:

- Коригирано е изчисляването на сума на ДДС по редовете при създаване на ДДС протокол за покупки от осчетоводена фактура за покупка, с което се гарантира че сумата на ДДС, изчислена на базата на общата стойност на фактурата съответства на сумираното изчислено ДДС по редовете на протокола.
- Коригирана е функционалността за създаване на ДДС протокол с копиране на осчетоводена фактура. Направено е така, че когато се копира осчетоводена фактура, за която по редовете има избрана **глобална аналитичност** и попълнен за нея **Код на стойност на аналитичност** в полетата за глобална аналитичност (Shortcut Dimension 1 Code, Shortcut Dimension 2 Code), то в редовете на създавания ДДС протокол да се попълват полетата за глобална аналитичност (Shortcut Dimension 1 Code, Shortcut Dimension 2 Code) със съответния **Код на стойност на аналитичност** от редовете на фактурата. И това да се изпълнява независимо дали в заглавната част на копираната фактура има или не глобална аналитичност.

Версия 28.0.0.710 - валидирана на дата 16.07.2026 г.

Ново:

- Добавено е ново поле в редовете на **ДДС дневник за покупки/продажби** (точка 2.4.1.) за Тип анулирана стойност, показващо причината за нулевата стойност на документа в дневника
- Добавена е нова функционалност в модула **Финансови отчети**, позволяваща да се изграждат отчети, включващи и данни от Записи за стойност (нова точка 4.7.)

Версия 27.0.0.680 - валидирана на дата 09.06.2026 г.

Ново:

- Добавена е таблица с данни за митнически декларации (нова точка 4.2.)
- Добавена е функционалност Приходни и разходни касови ордери (нова точка 9.)
- Добавена е възможност за отразяване на ДДС протоколи за стоки за съхранение чрез настройка на ДДС комбинация от счетоводни групи (нова точка 2.2.7.)
- Добавена е функционалност за Анулиране на осчетоводени фактури и кредитни известия за покупка (нова точка 5.5.2.) и за анулиране на осчетоводени фактури и кредитни известия за продажба (нова точка 6.10.2.) чрез автоматично създаване на коригиращи документи
- Добавени са опции при подготовката на създаване на ДДС протокол за покупки (в точка 2.2.2.) като процесът на създаване на протоколи вече разполага с две нови възможности: 1) като дата на протокола да се ползва датата на фактурата за покупка, като за това се взема датата на документа в осчетоводената фактура за покупка и 2) като основание за издаване на протокола да се записва основанието за издаване на съответната осчетоводена фактура за покупка

Активиране на пакет Локализация за България

При създаване на нова компания е необходимо да бъде активиран пакетът Локализация за България. Активирането се извършва в страницата **Настройка за счетоводство** от меню **Действия**, **Функции - Промяна на статуса на БГ локализацията**.
След активиране е необходимо да се направи проверка на статуса в раздел **Настройки БГ локализация.**

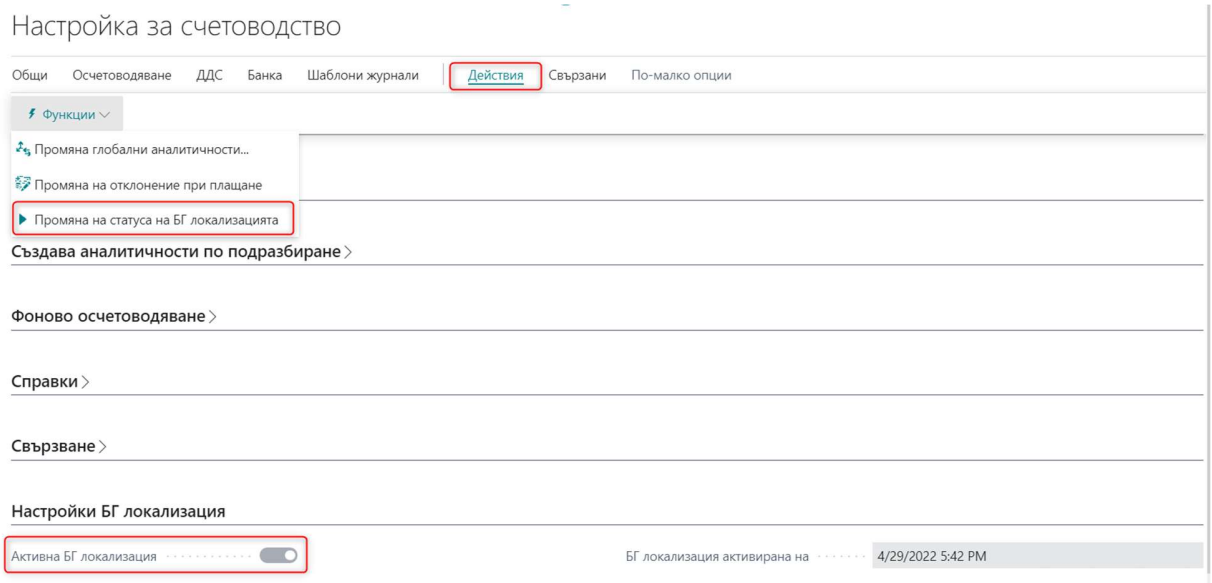

2. ДДС функционалност

Функционалността за ДДС, като част от пакета Локализация за България, покрива необходимите изисквания за отчетност по ДДС. По-долу са разгледани специфичните настройки и начини на работа със системата.
Основното меню за работа с функционалността е изведено в ролевия център **Счетоводител**:

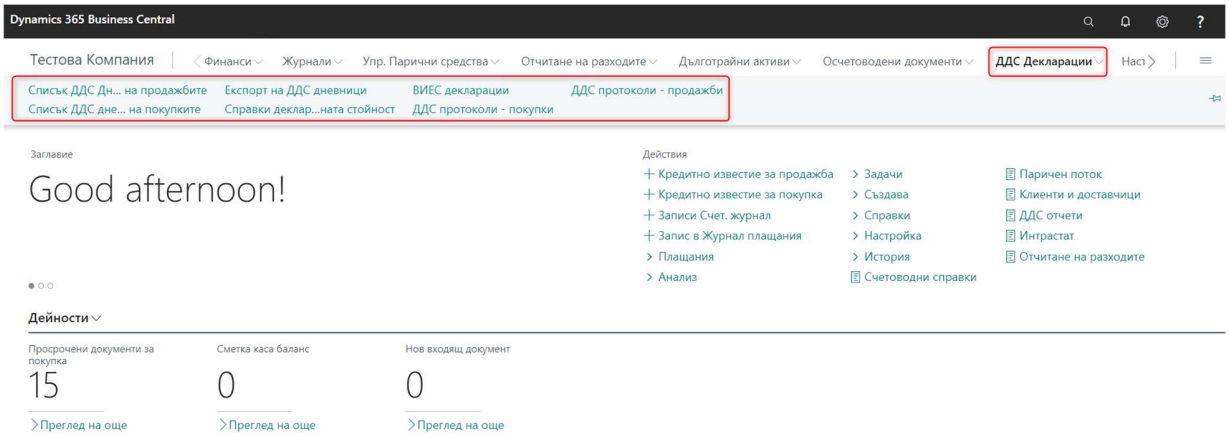

2.1. ДДС настройки

2.1.1. Общи настройки

Първоначалните настройки за ДДС се намират в страница **BG, ДДС и VIES Настройки**.

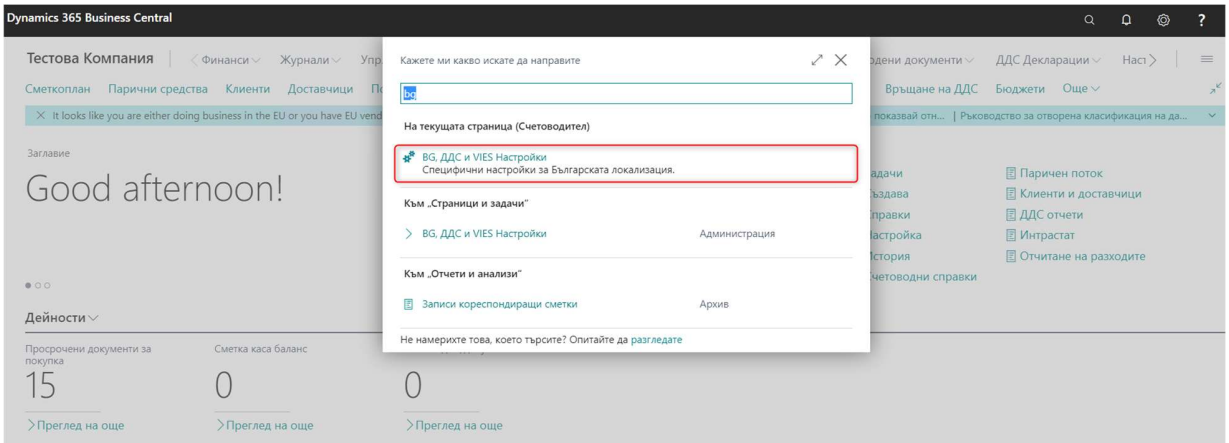

Тази страница съдържа специфични настройки относно проверките за валидност на номерата по ЗДДС и БУЛСТАТ, описания на услугите в дневниците по ДДС, попълване на определени реквизити при печат на декларации и документи.

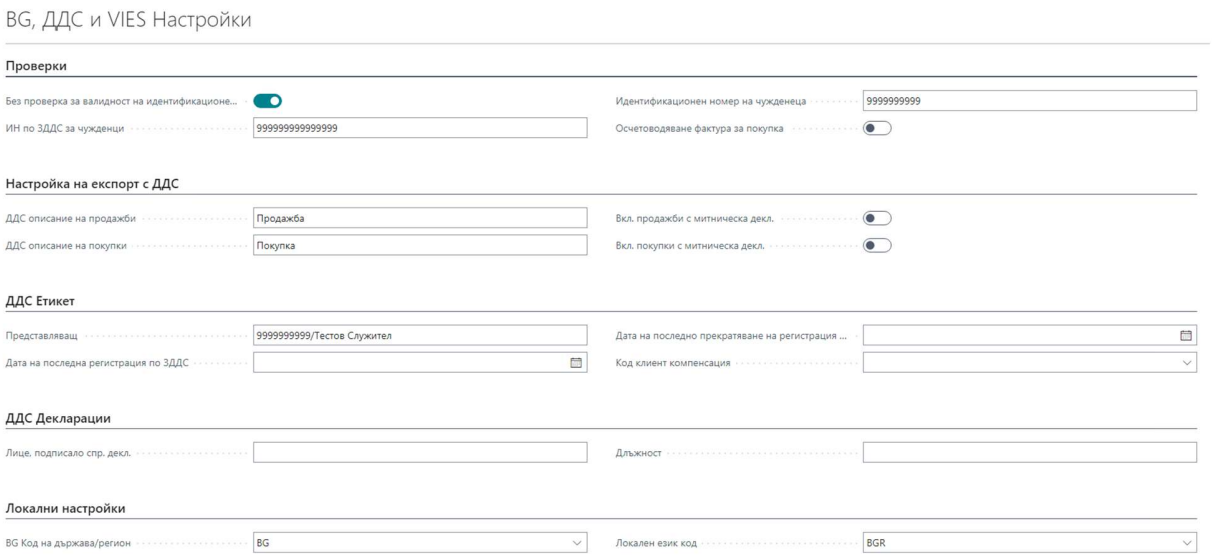

- Раздел **Проверки**
  - Без проверка за валидност на **Идентификационен номер** - поставете отметка, ако не желаете системата да проверява валидността на номерата по БУЛСТАТ
  - ИН по ЗДДС за чужденци – попълнете регистрационния номер на лицата и фирмите извън ЕС. Този номер служи за контрола при попълване на номерата в картите на контрагента. (999999999999999) Системата проверява дали попълнения ИН по ЗДДС в картата на контрагента съответства на попълнения тук номер.
  - Идентификационен номер на чужденеца – попълнете регистрационния номер на лицата и фирмите извън ЕС. Този номер служи за контрола при попълване на номерата в картите на контрагента. (9999999999) Системата проверява дали попълнения ИН по ЗДДС в картата на контрагента съответства на попълнения тук номер.
  - Осчетоводяване фактура за покупка - Указва дали е позволено осчетоводяване на факт.за пок. с еднакъв док.номер и различна дата

- Раздел **Настройка на експорт с ДДС**
  - ДДС описание на продажби – Попълнете описание за продажба, което ще се зареди по подразбиране в редовете на Дневника за продажби. Ако в даден документ за продажба полето **Описание за ДДС** не бъде попълнено, в редовете на дневника ще се попълни по подразбиране стойността на това поле.
  - ДДС описание на покупки – Попълнете описание за покупка, което ще се зареди по подразбиране в редовете на Дневника за покупки. Ако в даден документ за покупка полето **Описание за ДДС** не бъде попълнено, в редовете на дневника ще се попълни по подразбиране стойността на това поле.
  - Вкл. продажби с митническа декл. – При попълване на ЕАД No. в документа за продажба включването на тази опция позволява този документ да се включи в Дневника за продажби

- Вкл. покупки с митническа декл. - При попълване на ЕАД No. в документа за покупка включването на тази опция позволява този документ да се включи в Дневника за покупки

- Раздел **ДДС етикет**
  - Представляващ – въвежда се ЕГН/Трите имена на представляващия. Тези данни се отразяват във файла, който се генерира за експорт към НАП.
  - Дата на последна регистрация по ЗДДС – попълва се датата на регистрация на фирмата по ЗДДС
  - Дата на последно прекратяване на регистрация по ЗДДС – попълва се датата на прекратяване на регистрацията по ЗДДС
- Раздел **ДДС декларации**
  - Лице, подписало спр. декл. - въвеждат се имената на лицето, отговорно за подаване на ДДС дневниците. Името се печата в ДДС дневниците.
  - Длъжност - въвежда се длъжността на лицето, отговорно за подаване на ДДС дневниците. Длъжността се печата в ДДС дневниците.
- Раздел **Локални настройки**
  - BG код на държава / регион – Системно поле. Попълва се кода за България (BG).
  - Локален език код – попълва се BGR за България. Свързано е с печата на документи на български език.

2.1.2. ДДС комбинации

Поддържането на ДДС комбинации е стандартен елемент в настройките на Dynamics 365 Business central. По-долу са изброени само тези от тях, които имат отношение към пакета Локализация за България.

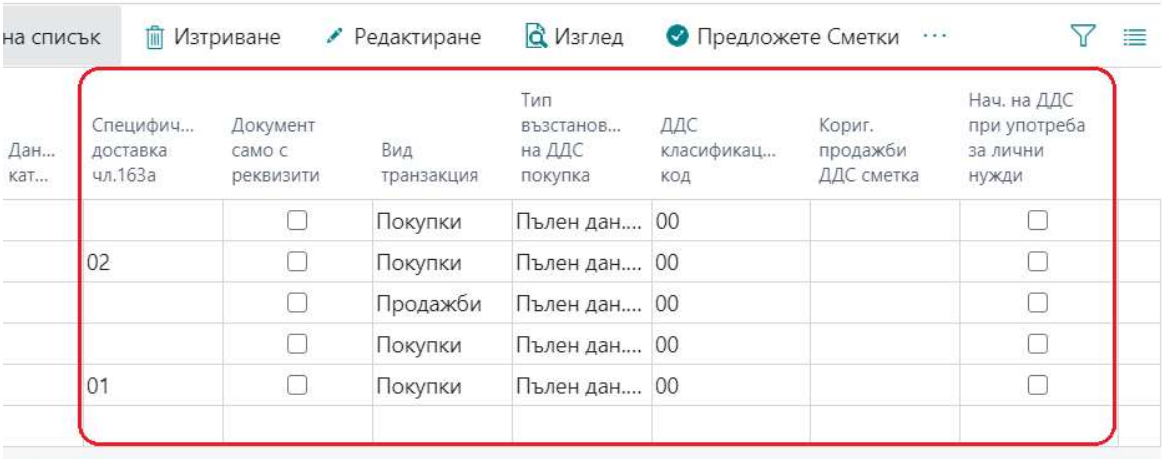

Дан... кат...	Специфич... доставка чл.163а	Документ само с реквизити	Вид транзакция	Тип възстанов... на ДДС покупка	ДДС класификац... код	Кориг. продажби ДДС сметка	Нач. на ДДС при употреба за лични нужди
		☐	Покупки	Пълен дан....	00		☐
	02	☐	Покупки	Пълен дан....	00		☐
		☐	Продажби	Пълен дан....	00		☐
		☐	Покупки	Пълен дан....	00		☐
	01	☐	Покупки	Пълен дан....	00		☐

Основните полета при настройките на ДДС комбинациите в локализацията за България са:

- **Вид транзакция** – *Опции*: **Покупка**, **Продажба** или **Общо**. Опцията **Общо** се използва при ДДС протоколите;

- **Тип възстановяване на ДДС покупка –** Опции: **Пълно възстановяване, Частично възстановяване, Без възстановяване** и **Годишна корекция.** От това поле зависи в коя колона ще влезе сумата в дневника. При **Пълно възстановяване** сумите влизат в колоните с начисляване на ДДС. Когато е избрана опцията **Без възстановяване** и типа на операцията е Покупка, сумата в Дневник покупки ще влезе в колоната Без право на ДК. Когато е избрано **Частично възстановяване** сумите в дневника ще се попълнят в колоните за Частичен данъчен кредит. **Годишна корекция** се използва в случай, че трябва да се осчетоводи сума по колона Годишна корекция по чл.73, ал.8 (+/-) в дневника за покупки.
- **Нач. На ДДС при употреба за лични нужди** – използва се за маркиране на комбинацията, използвана за начисляване на данък лични нужди. По този начин документът се извежда само в Дневник продажби;
- **ДДС класификационен код** – важно е да се отбележи, че за комбинациите, които нямат класификационен код трябва да се попълни задължително код 00. По-долу са представени комбинациите и тяхното описание:

Код	Описание	Коментар
00	Local transactions	Покупки и продажби в страната
01	Other Cases Normal VAT	Избира се когато комбинацията е свързана с Данък лични нужди. Използва се с отметката Начисляване на ДДС при употреба за лични нужди.
02	Purchases according to art. 82, p.2-5	Използва се при протоколите за ДДС, описани по-долу.
03	Subject to 0% VAT acc. to Ch.3 of the VAT Act	Отразява се в колона 19 (Данъчна основа на доставките със ставка 0 % по глава трета от ЗДДС)
04	Subject to 0% VAT, acc. to art. 140,146 and 173, p.1 and 4 of the VAT Act	Отразява се в колона 21 (Данъчна основа на доставките със ставка 0 % по чл. 140, чл. 146, ал. 1 и чл. 173 ЗДДС)
05	Sales subject to 0% VAT, acc. to art.21, p.3 and art. 22-24 of the VAT Act	Отразява се в колона 22 (Данъчна основа на доставки на услуги по чл. 21, ал. 2 ЗДДС, с място на изпълнение на територията на друга държава членка)
06	Transactions acc. to art. 69, p.2 of the VAT Act	Използва се при тип Продажба и тип Общо. Код 06 в дневника за продажби влиза в колона 23 (Данъчна основа на доставки по чл. 69, ал. 2 ЗДДС, вкл. Данъчна основа на доставките при условията на дистанционни продажби, с място на изпълнение на територията на друга държава членка). В дневника за покупки, когато е протокол и е с право на пълен

Код	Описание	Коментар
		данъчен кредит, влиза в колони 10 (ДО на получените доставки, ВОП, получените доставки почл.82, ал.2-5 от ЗДДС, вноса, както и данъчната основа на получените доставки, използвани за извършване на доставки по чл.69, ал. 2 от ЗДДС с право на пълен данъчен кредит) и 11 (ДДС с право на пълен данъчен кредит). В дневника за покупки, когато е с право на частичен данъчен кредит – в колони 12 (ДО на получените доставки, ВОП, получените доставки почл. 82, ал.2-5 от ЗДДС, вноса, както и ДО на получените доставки, използвани за извършване на доставки по чл. 69, ал.2 ЗДДС с право на частичен данъчен креди) и 13 (ДДС с право на частичен данъчен кредит).
07	Subject to 7% VAT charge	Свързано е с облагаемите доставки със ставка 7 или 9 %. Отразява се в колона 17 от дневника за продажби.
08	Intra-community purchases	Използва се при протоколите за ДДС описани по-долу
09	Distant sales effected within the territory of another EU member country	Код 09 в дневника за продажби влиза в колона 23 (Данъчна основа на доставки по чл. 69, ал. 2 ЗДДС, вкл. Данъчна основа на доставките при условията на дистанционни продажби, с място на изпълнение на територията на друга държава членка)
10	Sales and Intra-community acquisitions exempt from VAT	Отразява се в колона 24 от Дневника за продажби (ДО на освободени доставки и освободените ВОП).
11	Import	Само в дневник покупки. Когато е в комбинация Без право на данъчен кредит в покупките влиза в колона 9 (ДО и данък на получените доставки, ВОП, получените доставки по чл. 82, ал.2-5 от ЗДДС и вноса безправо на данъчен кредит или без данък). В дневника за покупки, когато е протокол и е с право на пълен

Код	Описание	Коментар
		данъчен кредит, влиза в колони 10 (ДО на получените доставки, ВОП, получените доставки почл.82, ал.2-5 от ЗДДС, вноса, както и данъчната основа на получените доставки, използвани за извършване на доставки по чл.69, ал. 2 от ЗДДС с право на пълен данъчен кредит) и 11 (ДДС с право на пълен данъчен кредит). В дневника за покупки, когато е с право на частичен данъчен кредит в колона 12 (ДО на получените доставки, ВОП, получените доставки почл. 82, ал.2-5 от ЗДДС, вноса, както и ДО на получените доставки, използвани за извършване на доставки по чл. 69, ал.2 ЗДДС с право на частичен данъчен креди) и колона 13 (ДДС с право на частичен данъчен кредит).
12	Intermediary in triangular operations	Свързано с доставки, като посредник в тристранни операции
13	Intra-community sales	Свързано с дневник продажби и колона 20 (ДО на доставките със ставка 0 % на ВОД)
50	ДДС протокол за компенсация гориво	във форма Настройка осчетоводяване ДДС, при режим Редактиране на ДДС комбинацията за Компенсацията за ДДС протокола, в Раздел Общи има поле Протокол за компенсация, в което трябва да се постави отметка. На база тази отметка, когато се генерира ДДС дневник, ДДС протокол с такава комбинация ще влиза с код 50.
83	Продажби компенсация гориво	във форма БГ, ДДС и VIES настройки в раздел ДДС етикет е добавено поле "Код клиент компенсация". В това поле трябва да посочите клиента за който ще се издават фактурите с горивото, което ще се компенсира. Продажбите на този клиент в ДДС дневника ще влизат с код 83, те няма да се обединяват, а ще влизат документ по документ, защото използват номерацията на фактурите.

Код	Описание	Коментар
84	Доставка на хляб	В ДДС класификационния код се попълва 00 за ДДС комбинацията, като в колона „Специфични доставки чл.163а“ се попълва код 07. В този случай в ДДС дневника вида на документа ще се смени на 84
85	Доставка на брашно	В ДДС класификационния код се попълва 00 за ДДС комбинацията, като в колона „Специфични доставки чл.163а“ се попълва код 08. В този случай в ДДС дневника вида на документа ще се смени на 85
90	Само ДДС в дневник продажби	При осчетоводяване на ДДС протокол за продажби със съответните ДДС групи - този протокол влиза само в дневник продажби с код 09 и се записва само сумата на ДДС-то в колона 12 (Начислен ДДС за доставки по к. 11 и начислен данък (20%),предвиден в закона в други случаи), без основа.
92	Purchases according to art. 82, p.2-5- в дневник покупки влизат без право на данъчен кредит със сума на ДДС	Използва се при протоколите за ДДС описани по-долу
98	Intra-community purchases - в дневник покупки влизат без право на данъчен кредит със сума на ДДС	Използва се при протоколите за ДДС описани по-долу

2.2. ДДС протоколи

По подобие на покупките и на продажбите, ДДС протоколите могат да се създадат преди да се осчетоводят. Неосчетоводените протоколи се намират в списъците **ДДС протоколи - покупка** и **ДДС протоколи - продажба**, а осчетоводените протоколи - в **Осчет. ДДС протоколи – покупка** и **Осчет. ДДС протоколи - продажба**.
Списъците са изведени в основното меню на роля **Счетоводител**:

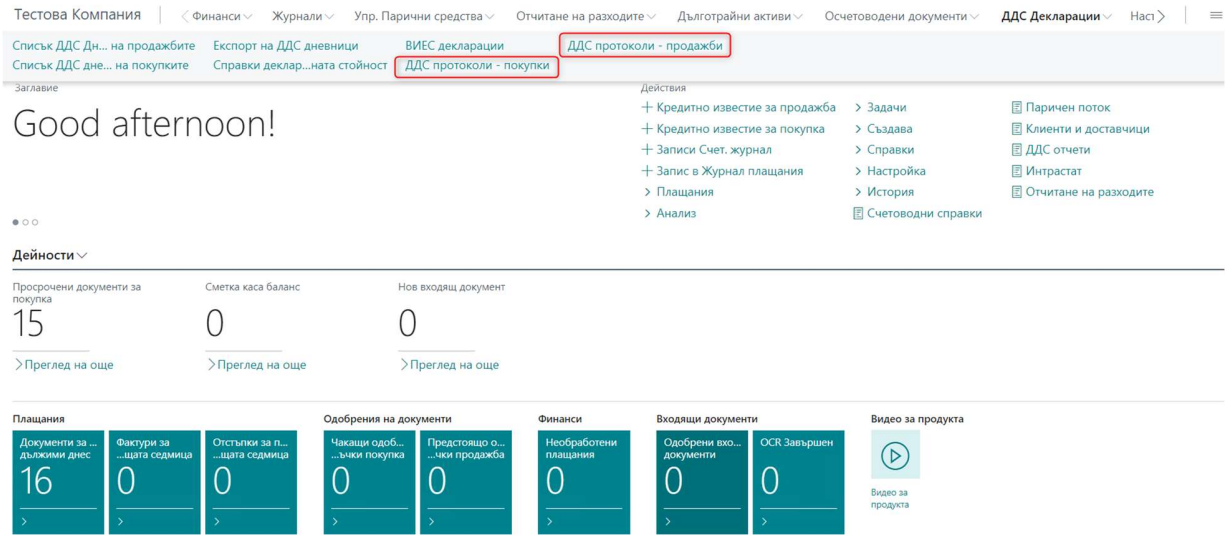

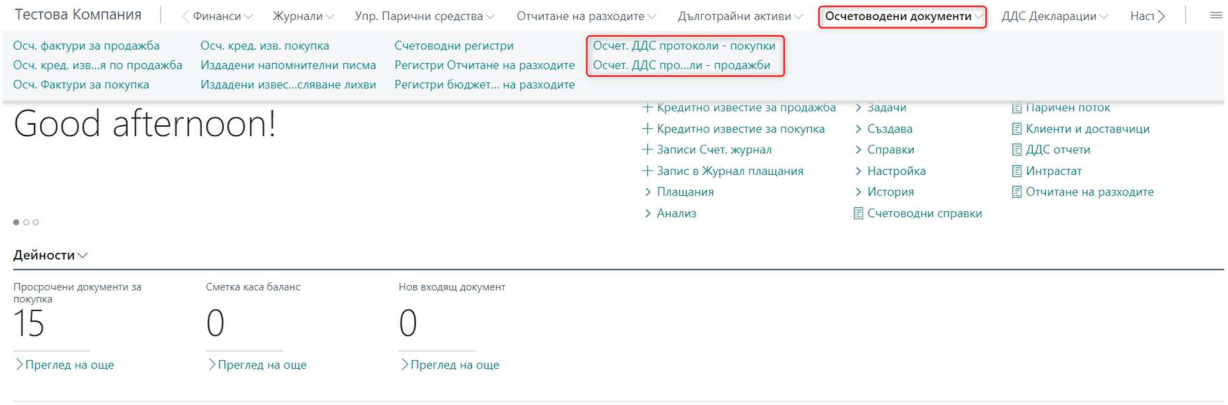

2.2.1. Настройка на ДДС протоколи

Настройката за числените серии за неосчетоводени протоколи и за осчетоводени протоколи се намира в **Настройка за счетоводство**.

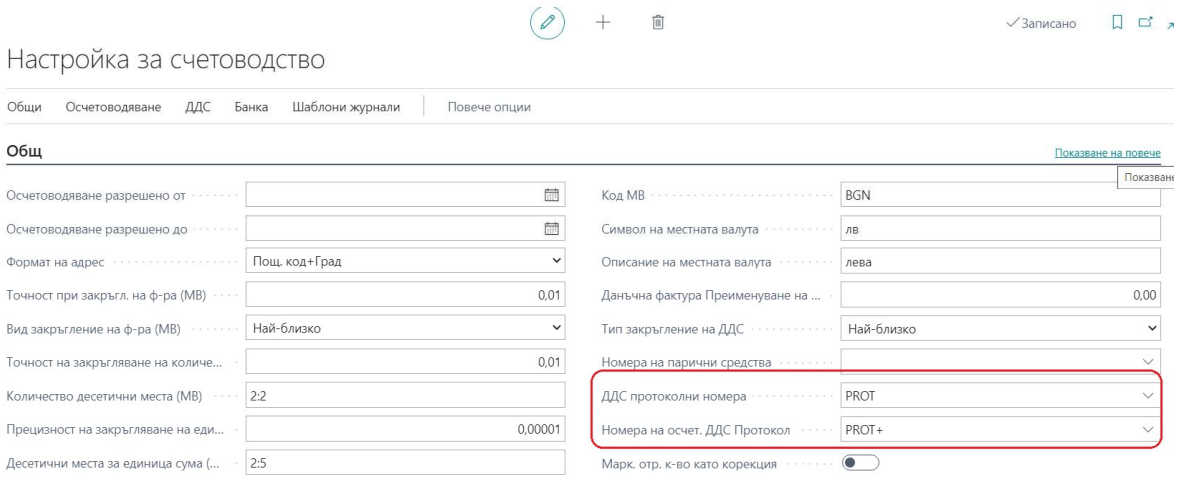

В прозореца **Настройка на покупки и задължения** е необходимо да се посочи **ДДС бизнес счетоводната група** за ДДС протоколи**.**

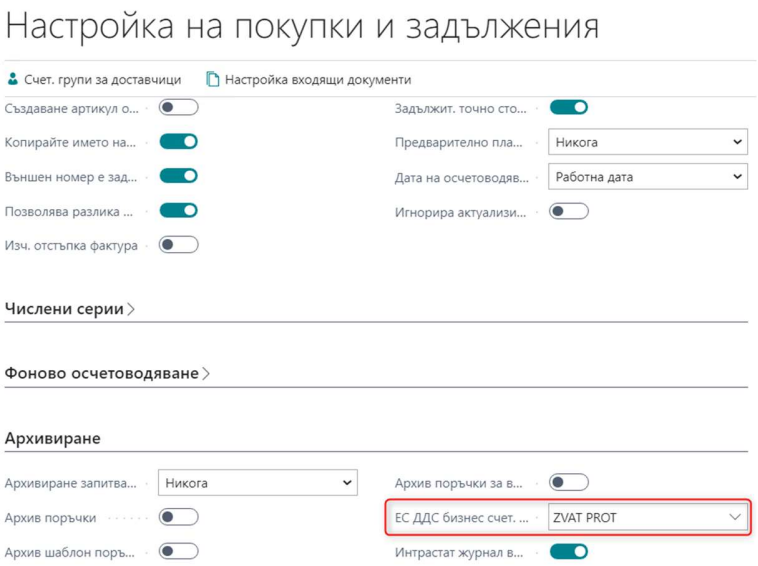

Подобно поле има и в прозореца **Настройка на продажби и вземания**:

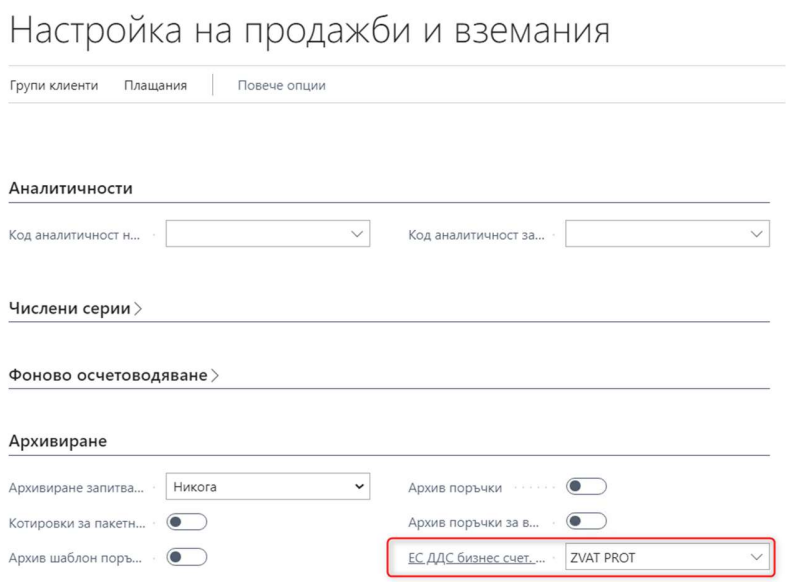

2.2.2. Създаване на ДДС протокол за покупки

За да се създаде нов ДДС протокол за покупки е необходимо той да се избере от менюто:

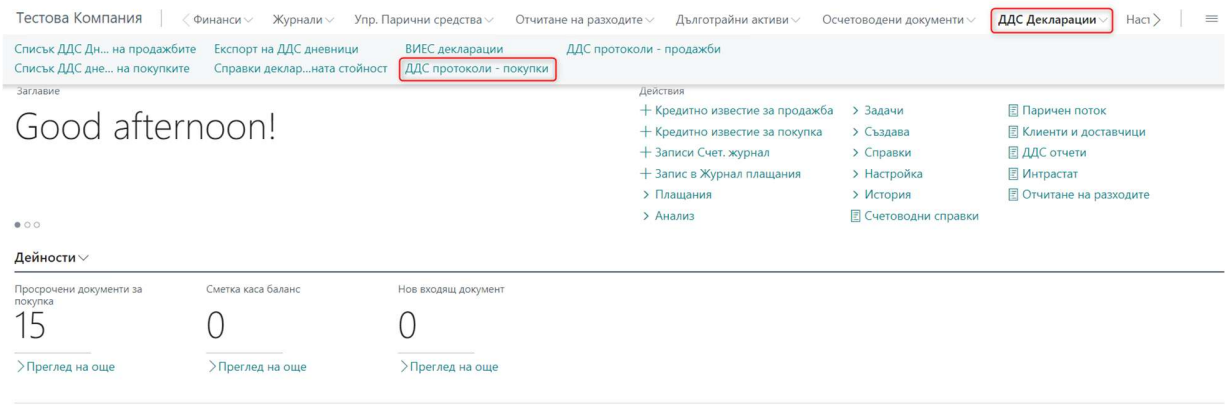

Отваря се списък, от който избираме бутон **Създаване.**

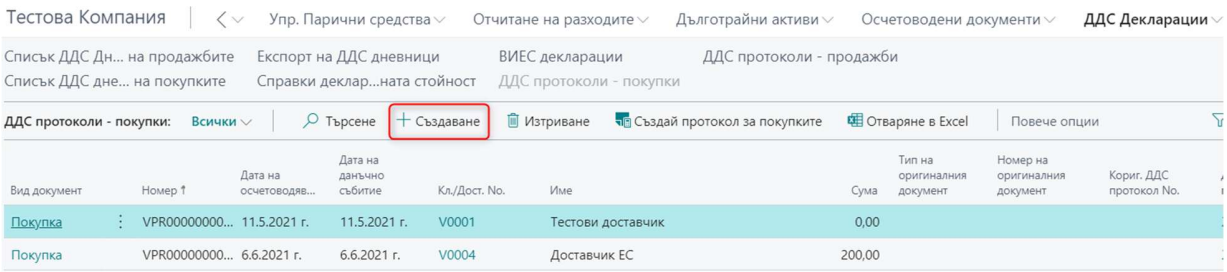

В картата, която се отваря, избираме полето **Доставчик No.**, за да може системата да зареди вътрешен номер на протокол.

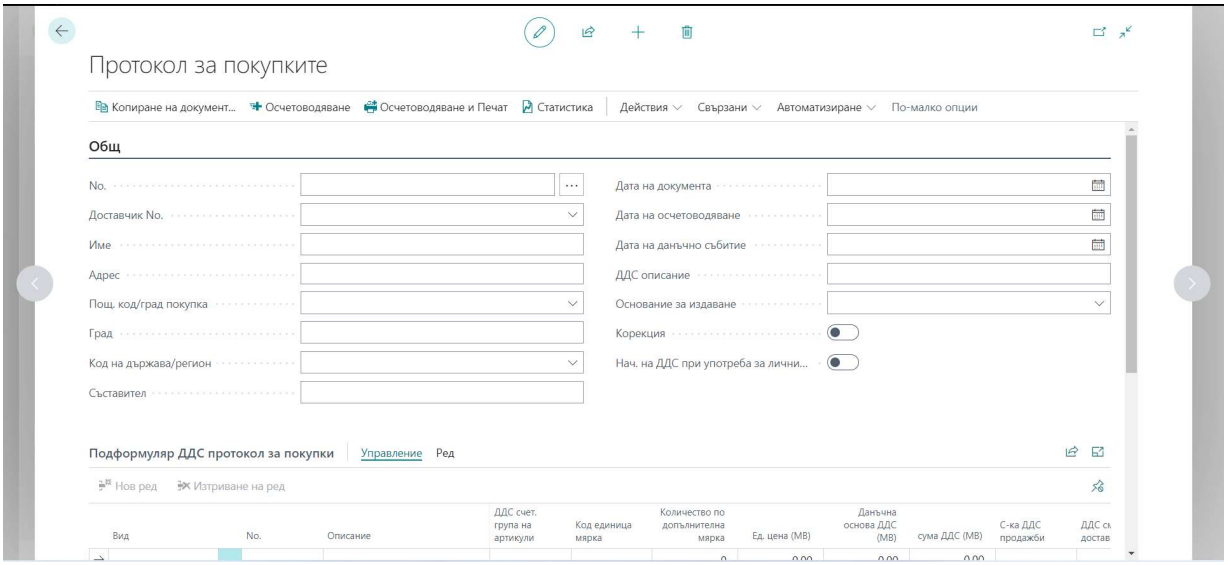

След това избираме бутон **Копиране на документ**, който отваря прозорец, където посочваме мястото, от което ще се копират данните му. Възможните опции се посочени по-долу:

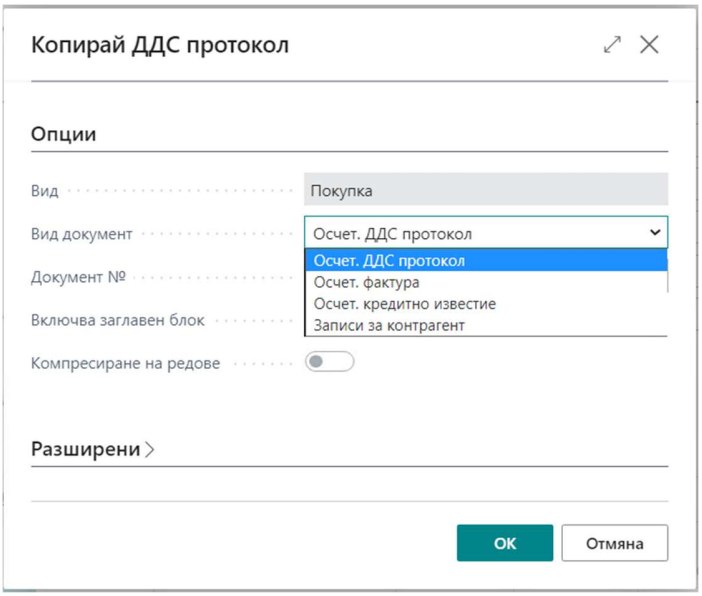

- **Осчет. ДДС протокол** – позволява избор на вече осчетоводен ДДС протокол
- **Осчет. фактура** – позволява избор на вече осчетоводена фактура
- **Осчет. кредитно известие** – позволява избор на вече осчетоводено кредитно известие
- **Записи за контрагент** – позволява избор на записи, когато документите за покупка са осчетоводени през Журнал свободни операции.

Опция **Включва заглавен блок** - използва се за да се заредят данните от заглавния блок на осчетоводения документ. При опция **Записи за контрагент** заглавният блок трябва да се попълни ръчно.
Опция **Компресиране на редове** – избирането ѝ означава, че редовете на копирания осчетоводен документ се обобщават в един ред в създавания протокол. В другия случай, когато опцията не е избрана, редовете от осчетоводения документ се копират в протокола така, както са въведени в документа.

След като са попълнени съответните опции се избира бутона **ОК** и данните се зареждат в новосъздавания протокол.

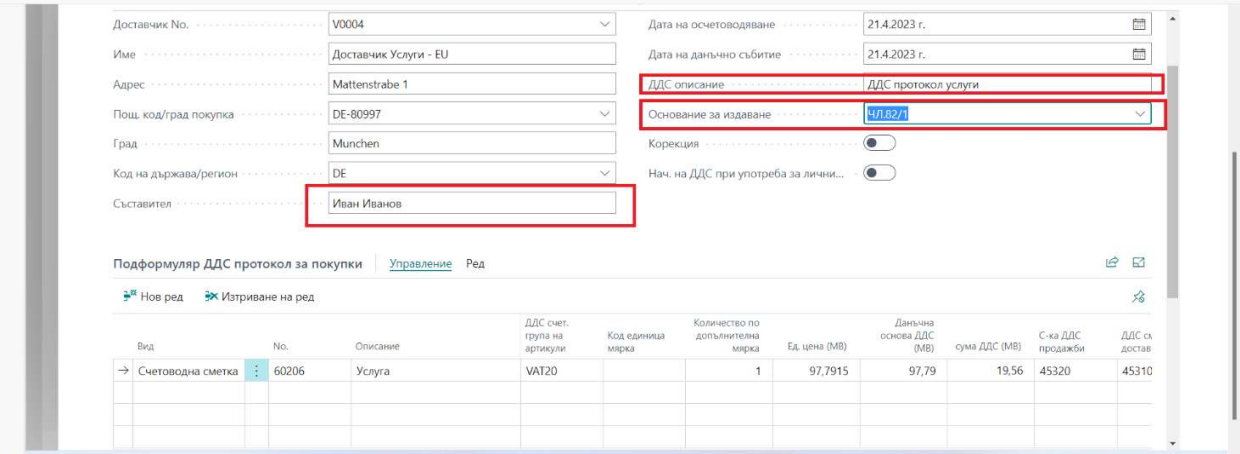

Необходимо е да се въведе **Съставител** и **Основание за издаване**.
Може да попълните и поле **ДДС описание**, с което съдържанието му ще се появи в ДДС дневниците като основание.

ДДС протоколи могат да се създадат едновременно за повече от един документ. В този случай от списъка на ДДС протоколите за покупка се избира бутон **Създай протокол за покупки**.

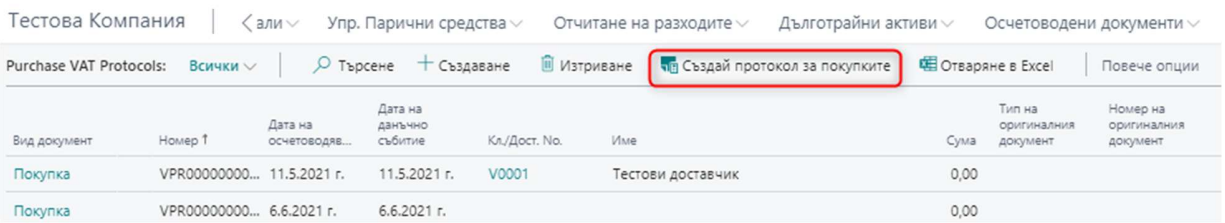

При избора на тази опция се отваря прозорец, в който трябва да се въведе следната информация:

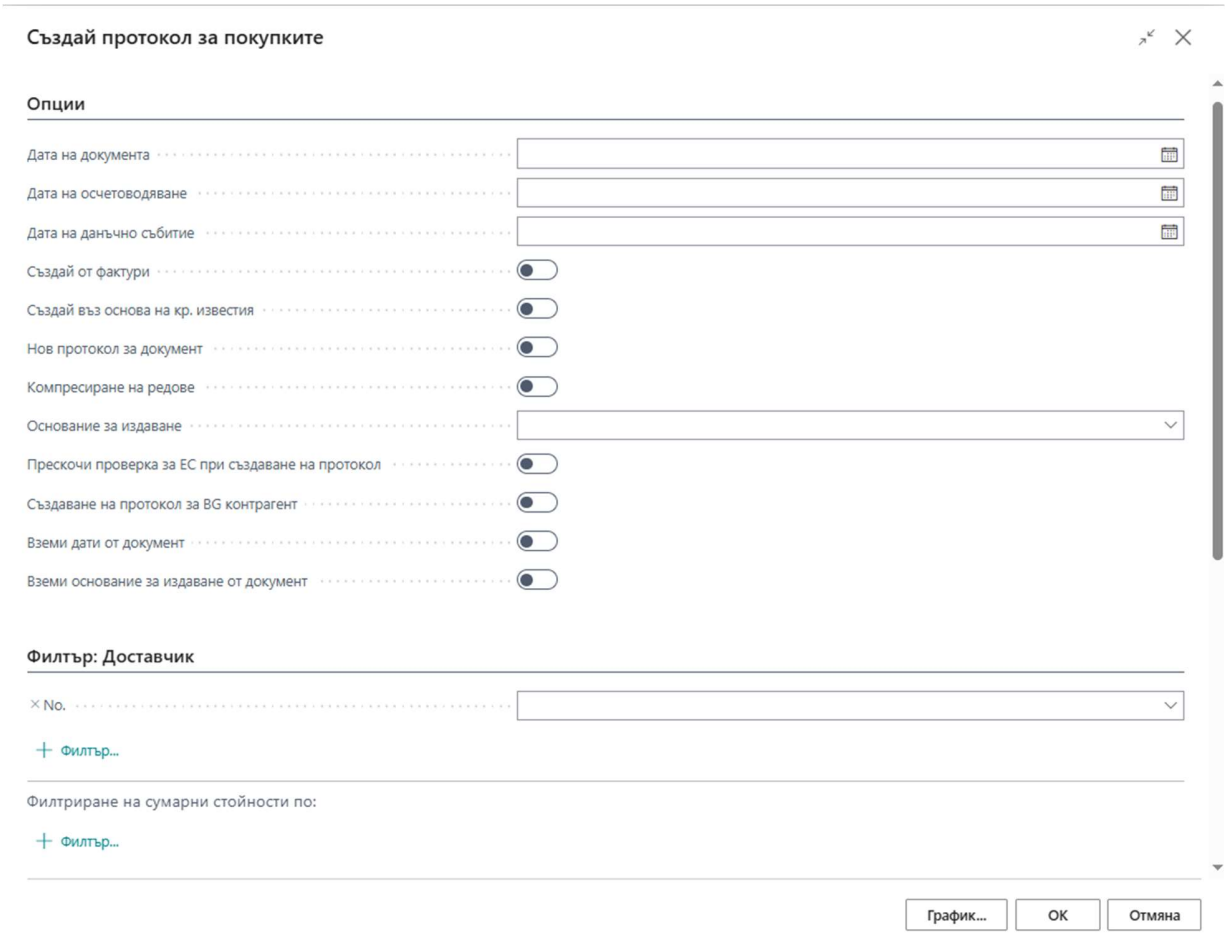

- **Дата на документ** – попълва се датата на документа на Протокола за ДДС – важи за всички протоколи, които ще се генерират
- **Дата на осчетоводяване** – попълва се датата на осчетоводяване на Протокола за ДДС - важи за всички протоколи, които ще се генерират.
- **Дата на данъчно събитие** – попълва се датата на данъчното събитие. В случай, че тук полето се остави празно, то тогава в генерираните ДДС протоколи датата на данъчното събитие ще се вземе от съответното поле в оригиналния документ за покупка.
- **Създай от фактури** – при избор на тази опция, системата ще създаде протоколите от осчетоводени фактури за покупки
- **Създай въз основа на кред.известия** – при избор на тази опция системата ще създаде протоколите от осчетоводени кредитни известия за покупки
- **Нов протокол за документ** – при избор на тази опция за всяка фактура / кредитно известие ще се създадат отделни протоколи. В противен случай системата ще обобщи фактурите и КИ за всеки доставчик в един протокол.

- **Компресиране на редове** – при избор на тази опция системата ще обобщи всички редове от фактурата или кредитното известие в един ред. В противен случай всички редове от документа източник ще се копират в протокола.
- **Основание за издаване -** при избор на основание за издаване, в създадените протоколи автоматично ще се попълни избраното основание.
- **Прескочи проверка за ЕС при създаване на протокол** - при избор на тази опция ще бъдат създадени ДДС протоколи за покупка за доставчици от трети страни.
- **Създаване на протокол за BG контрагент** - при включване на тази опция, инструментът ще създаде ДДС протоколи по избрания вид и номер на документи и за доставчици с код на държава BG (България).
- **Вземи дати от документ** – при избор на тази опция системата взема датата на документа и създава протоколите с датите на фактурите.
- **Вземи основание за издаване за документ** – при избор на тази опция системата взема основанието за издаване от фактурата.

Филтрите по **Доставчик**, **Фактура** и **Кредитно известие** помагат за допълнително филтриране на документите. Така например може да посочите във **Филтър: Доставчик -** ДДС бизнес счет.група със стойността, която е за доставчиците от ЕС (VEND EU). Така ще филтрирате само тези документи, които са от доставчици от ЕС.

Създадените протоколи с действие **Създай протокол за покупки** се намират в страница **ДДС протоколи – покупки.**

Системата предлага възможност за групово осчетоводяване на създадените ДДС протоколи, което се извършва чрез бутона **Осчетоводяване на папка**.

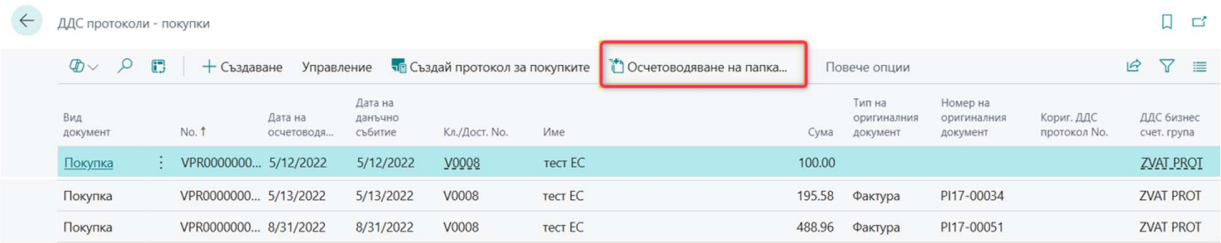

Вид документ	No.	Дата на осчетоводя...	Дата на данъчно събитие	Кл./Дост. No.	Име	Сума	Тип на оригиналния документ	Номер на оригиналния документ	Кориг. ДДС протокол No.	ДДС бизнес счет. група
Покупка	VPR0000000...	5/12/2022	5/12/2022	V0008	тест ЕС	100.00				ZVAT PROT
Покупка	VPR0000000...	5/13/2022	5/13/2022	V0008	тест ЕС	195.58	Фактура	PI17-00034		ZVAT PROT
Покупка	VPR0000000...	8/31/2022	8/31/2022	V0008	тест ЕС	488.96	Фактура	PI17-00051		ZVAT PROT

Функционалността за групово осчетоводяване не изисква допълнителни настройки, за да бъдат осчетоводени всички протоколи към фактурите с датата на фактурата.

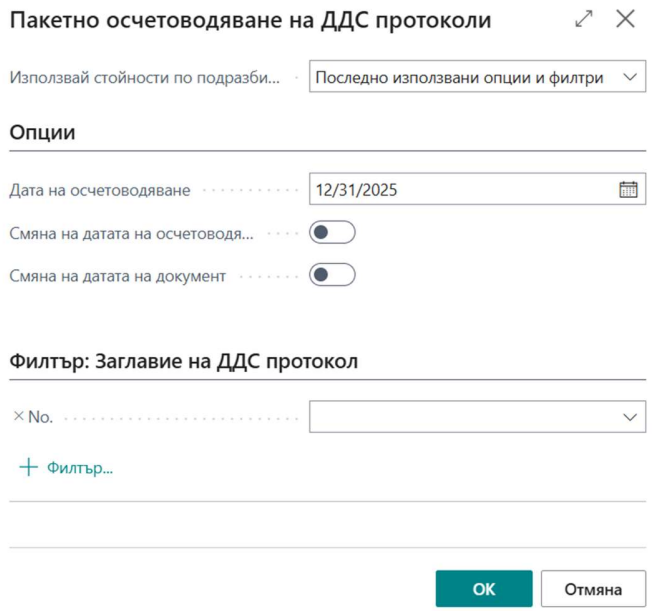

След като протоколите бъдат осчетоводени, системата автоматично поставя отметка за осчетоводен ДДС протокол в списъка с осчетоводени фактури и кредитни известия за покупки. По този начин се избягва повторното генериране на протоколи за едни и същи документи.

2.2.3. ДДС комбинации при ДДС протоколи

От ДДС комбинациите в редовете на протокола се определя в коя колона от дневника ще попадне съответния протокол.

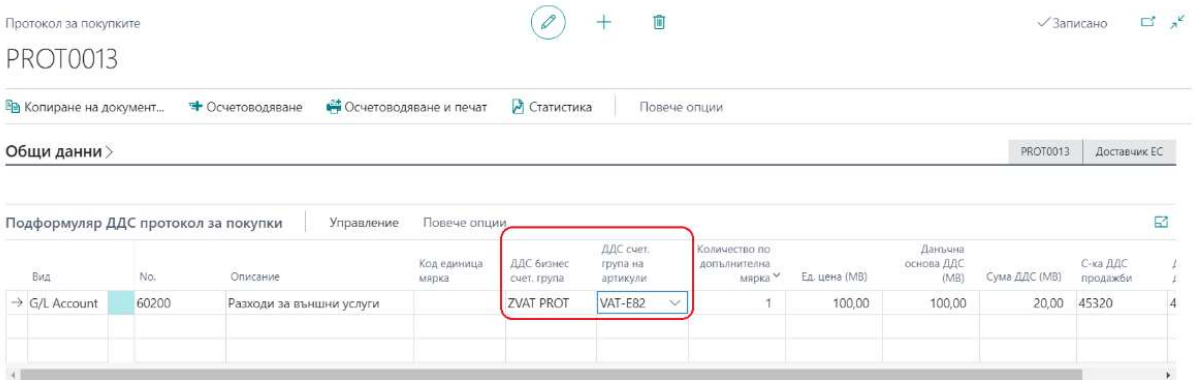

Когато ДДС комбинацията за протоколи е маркирана с ДДС класификационен код 08, в Дневника за покупки протоколът влиза в колона 10 и 11, а в дневника за продажби в 9,10,13 и 15.
Когато класификационния код е 02, в Дневника за покупки протоколът влиза в колона 10 и 11, а в дневника за продажби в 9,10,14 и 15.

Настройка осчетоводяване ДДС | Търсене | Създаване | Редактиране на списък | Изтриване | Редактиране | Изглед | Предложете Сметки

ДДС бизнес счет. група	С-ка ДДС прод...	См... не... ДДС по	С-ка ДДС поку...	См... не... ДДС по	См... ДДС са...	См... не... ДДС за	Код ДДС Кла...	Обс... за ЕС	Дан... кат...	Специфич... доставка чл.163а	Документ само с реквизити	Вид транзакция	Тип възстановяване на ДДС покупка	ДДС класификац... код	Кориг. продажби ДДС сметка	Нач. на ДДС при употреба за лични нужди
ZVAT PROT	45320		60209		45320		08	☐			☐	И двете	Без дан. кредит	98		☐
ZVAT PROT	45320		60990		45320		00	☐			☐	И двете	Без дан. кредит	92		☐
ZVAT PROT	45320		45310		45320			☐		02	☐	И двете	Пълен дан. кре...	02		☐
ZVAT PROT	45320		45310		45320		08	☐			☐	И двете	Пълен дан. кре...	08		☐
ZVAT PROT	45320		45310		45320		00	☐			☐	И двете	Пълен дан. кре...	02		☐
ZVAT PROT	45320		45310		45320			☐		01	☐	И двете	Пълен дан. кре...	02		☐

Когато протоколът трябва да влезе в ДДС дневника за покупки без право на данъчен кредит, като сумата на ДДС е включена в тази сума, е необходимо да се избере комбинация, която включва ДДС класификационни кодове 98 и 92, като за тях **Тип възстановяване на ДДС покупки** е **Без дан.кредит**. В този случай само при тези два кода в колона 9 на Дневника за покупки ще се появи сумата на основата с включен ДДС, а колоните на дневника за продажби са идентични на код 02 и 08.

2.2.4. Създаване на ДДС протокол включен само в дневник за продажби

ДДС протокол за покупки може да се използва и за осчетоводяване на ДДС при брак. В този случай се използва функционалността за създаване на ДДС протокол при използване на стоки и услуги за лични нужди, описана по-долу. Протоколът ще се включи само в Дневника за продажби. Необходимо е да се настрои нова ДДС комбинация, за която да има поставена отметка в поле **Нач. на ДДС при употреба за лични нужди**, както и самият протокол да бъде маркиран, като протокол за лични нужди.

Класификационен код 90 се използва също за тези случаи. При осчетоводяване на ДДС протокол за продажби със съответните ДДС групи - този протокол влиза само в дневник продажби с код 09 и се записва само сумата на ДДС-то в колона 12 (Начислен ДДС за доставки по к. 11 и начислен данък (20%),предвиден в закона в други случаи), без основа.

2.2.5. Анулиране на ДДС протокол

В случай, че се налага да се анулира протокол, то тогава е необходимо от списъка с осчетоводени протоколи да се отвори картата на съответния протокол и от меню **Действия** – **Функции** да се избере **Анулиране на ДДС протокол**.

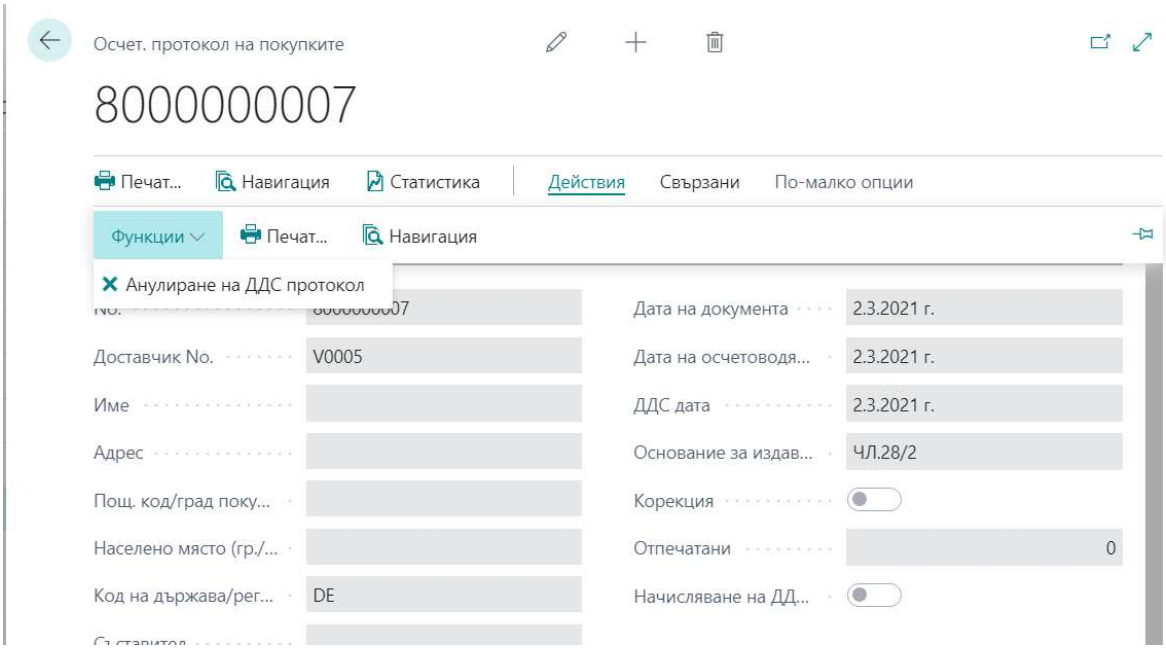

Счетоводните операции за анулиране се съставят автоматично, а протоколът се показва в ДДС дневниците с нулеви суми.

Счетоводните операции за анулиране се съставят автоматично с избраната дата на анулиране. Протоколът се показва в ДДС дневниците с нулеви суми. Ако посочената дата за анулиране е в различен месец от датата на протокола, анулиращия запис ще бъде включен в съответния ДДС дневник с отрицателни стойности.

2.2.6. Коригиращ ДДС протокол – кредитен протокол

Протоколът за корекция се попълва по аналогичен начин, както ДДС протокола. При ръчно създаване на протокол за корекция е необходимо да се маркира полето **Корекция**, като сумите по редовете трябва да са с положителен знак.
При използване на действие **Копиране на документ**, с което се копират данни от Кредитно известие, в протокола автоматично се маркира поле **Корекция**.

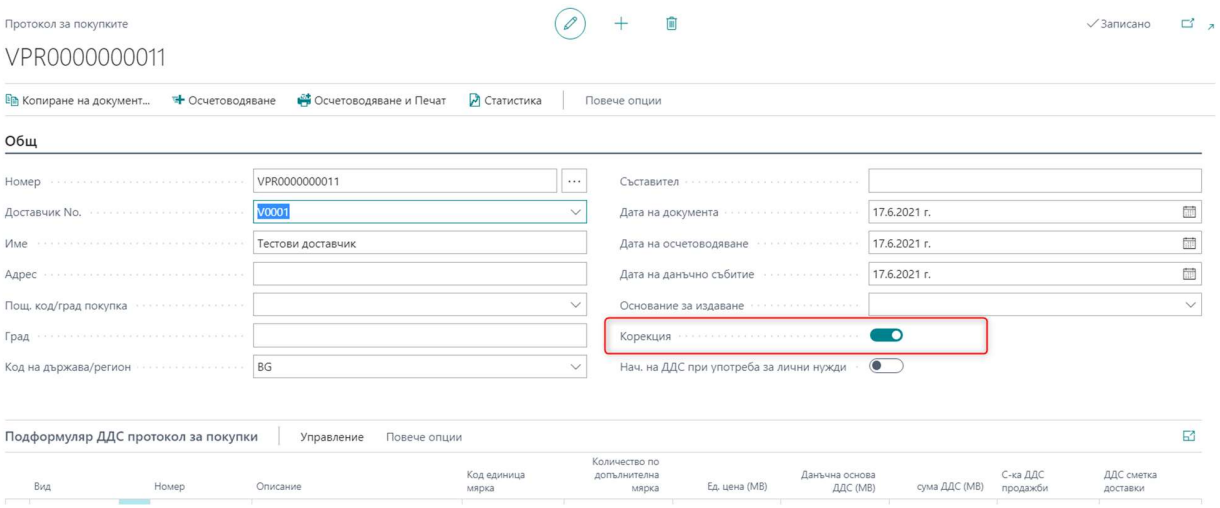

2.2.7. ДДС протоколи за стоки на съхранение

За осчетоводяване на **ДДС протоколи за стоки на съхранение** в страницата **Настройка осчетоводяване ДДС** се създава комбинация от **ДДС бизнес счет.група** и **ДДС счет.група на артикули**, за която полетата са попълнени по следния начин:

- **Идентификатор ДДС** - 8A
- **Специфична доставка по чл. 163а** – съдържа една от следните стойности: 51, 53, 54, 58

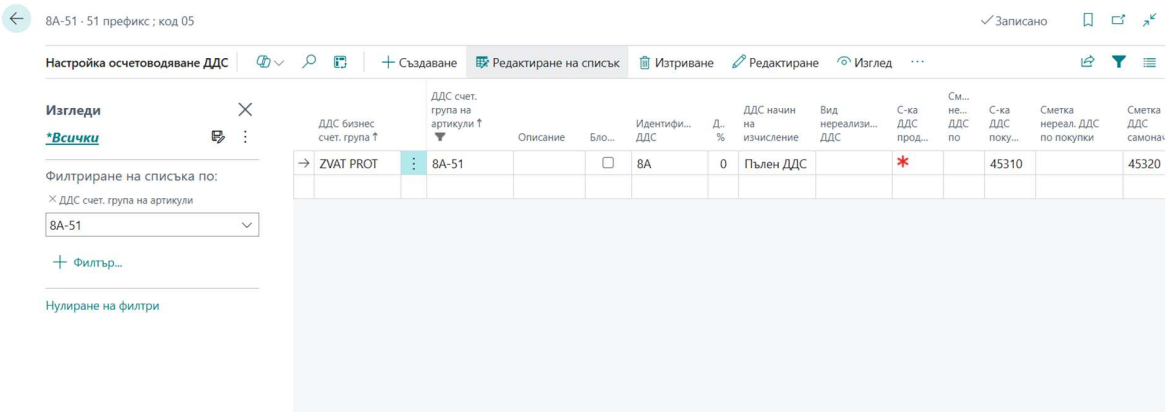

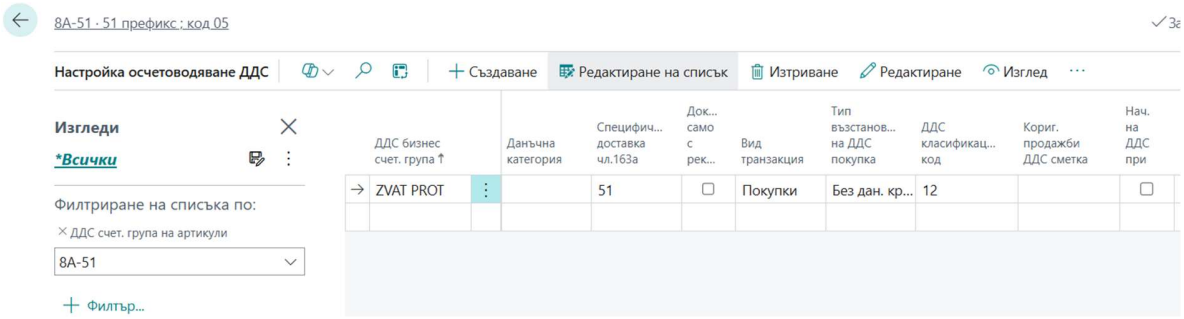

ДДС протоколът за стоки на съхранение се включва само в **ДДС дневник за покупките** с Вид на документа **05** и с код в колона (8а) Доставка по чл. 163а, като данъчната основа се отразява в колона (9).

Колоните в **ДДС дневник за покупките** трябва да бъдат попълнени по следния начин:

- **Тип документ –** 05
- **Колона 8А –** съдържа една от следните стойности: 51, 53, 54, 58
- **Колона 9 –** съдържа данъчната основа на документа

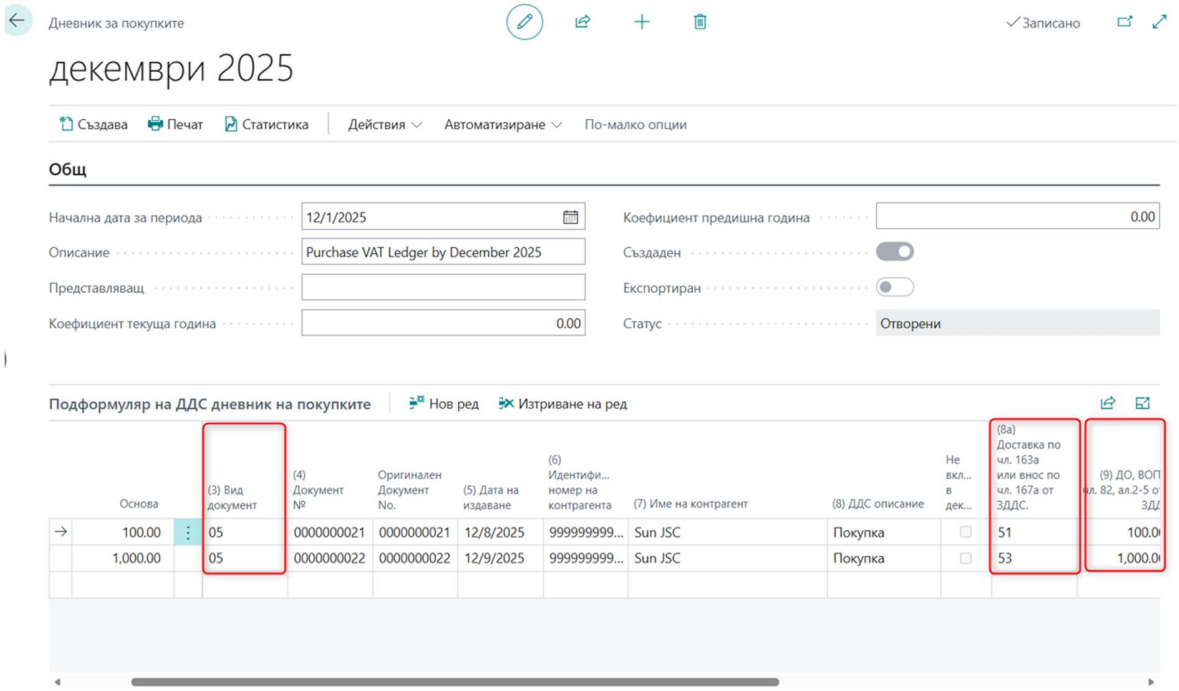

2.3. ДДС при митническа декларация

За осчетоводяване на ДДС по митнически декларации се използва Журнал Свободни операции. Препоръчваме да се създаде шаблон за тази операция със съответните кореспондиращи счетоводни

сметки, за да се избегне многократното им въвеждане при осчетоводяване на всяка една от митническите декларации.
Удачно е също да се създаде доставчик **Митница**, за който да е посочена подходяща Счетоводна група на доставчик, така че за него да се създават записи в съответната счетоводна сметка за Разчети с митница.

В редовете на журнала трябва да се попълнят задължително следните полета:

- **Дата на осчетоводяване**
- **ЕАД No.** – с номера на митническата декларация;
- **Общ тип осчетоводяване** – Покупка;
- **Сума** – сумата на ДДС-то от митническата декларация
- **Вид документ** – празно
- **ДДС основание** – ако не е попълнено ще се попълни с Покупка
- **ДДС бизнес счетоводна група** – ZVAT MD (или групата за митнически декларации);
- **ДДС счет. Група на артикула** – VAT20

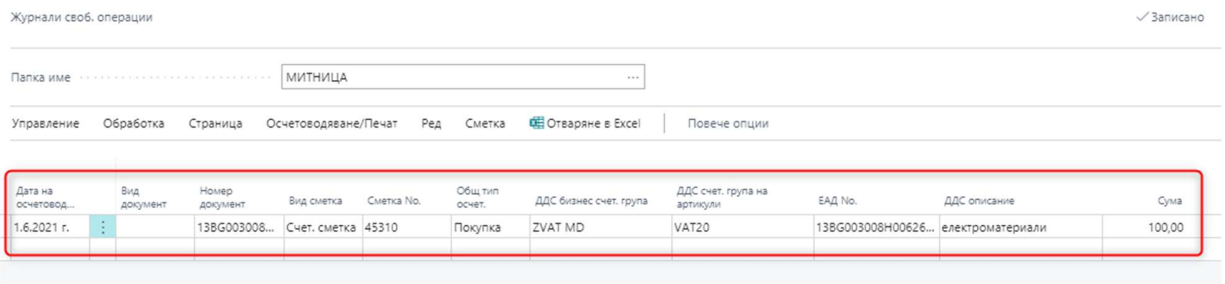

Настройките на комбинацията от счетоводни групи, която се използва при осчетоводяване на ДДС за митническа декларация, трябва да са следните:

- **ДДС %** - 20;
- **ДДС начин на изчисление** – Пълен ДДС;
- **Вид на транзакцията** – Покупка;
- **Тип на възстановяване на ДДС покупка** – Пълен данъчен кредит
- **ДДС класификационен код**- 00

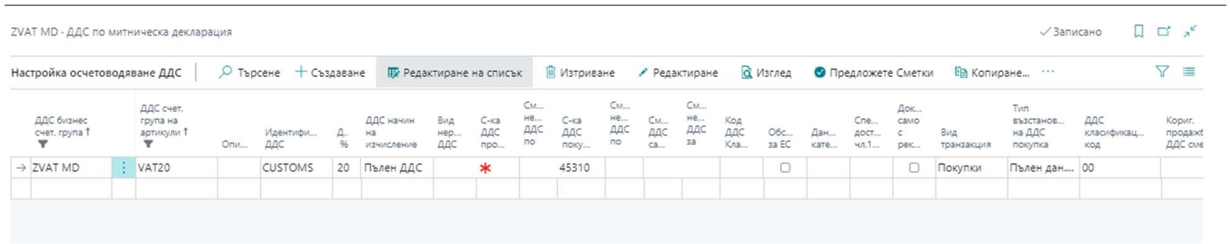

Запис в журнал свободни операции, при чието осчетоводяване се използва комбинация от ДДС счетоводни групи, настроена по посочения начин, ще се покаже в ДДС дневника като документ с Вид 07.

Поредеен номер	Клон	Вид на документа	Номер на документа	Дата на документа	Идентификационен No. на контрагента	Име на контрагента	Вид на стоката/услугата	Доставки по чл. 163а от ЗДДС	ДО и данък на получените доставки, ВОП,получените доставки по чл. 82, ал.2-5 от ЗДДС и вноса безправо на данъчен кредит или без данък	ДО на получените доставки, ВОП, получените доставки почл.82, ал.2-5 от ЗДДС, вноса, както и данъчната основа на полученитедоставки, използвани за извършване на доставки по чл.69, ал. 2 от ЗДДС с право на пълен данъчен кредит	ДДС с право на пълен данъчен кредит	ДО на получените доставки, ВОП, получените доставки почл. 82, ал.2-5 от ЗДДС, вноса, както и ДО на получените доставки, използвани заизвършване на доставки по чл. 69, ал.2 ЗДДС с право на частичен данъчен кредит	ДДС с право на частичен данъчен кредит	Годишна корекция по чл.73, ал.8 (+/-)	ДО на придобиване на стоки като посредник в тристранна операция
1	2	3	4	5	6	7	8	8а	9	10	11	12	13	14	15
1	0	07	BG9999999999	05.03.2021	999999999999	Митница София	Покупки		0,00	500,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00

2.4. ДДС дневници и декларации

Съгласно българското законодателство е необходимо да се подават следните декларации:

- Дневник за покупките;
- Дневник за продажбите;
- Справка декларация за данък върху добавената стойност;
- VIES декларация

Дневниците за ДДС имат набор от задължителни данни, които трябва да бъдат предоставени за всяка транзакция - номер на документ, тип документ, дата на документ, име на клиент / доставчик и номер на ДДС (Булстат), описание на транзакцията, ДДС основа и размер на ДДС.
Сумата на данъчната основа на документа за продажби / покупки и сумата на данъка са включени в различни колони на книгите по ДДС, в зависимост от спазването на данъчното законодателство.
Някои транзакции трябва да бъдат изключени от регистрите за ДДС (например Доставки от трети страни, които се включват в дневниците при осчетоводяване на митническа декларация).

2.4.1. Създаване на ДДС Дневници

Датата на осчетоводяване на документа е водеща при включването на различните видове транзакции в ДДС дневниците. Даден документ ще се покаже в съответния данъчен период, в случай че датата на осчетоводяване на документа съответства на периода на Дневниците по ДДС.
Създаването на нов дневник се извършва след достъпване на списъка със съответните дневници – за покупки или за продажби. За потребител с роля **Счетоводител**, те са видни в основното меню:

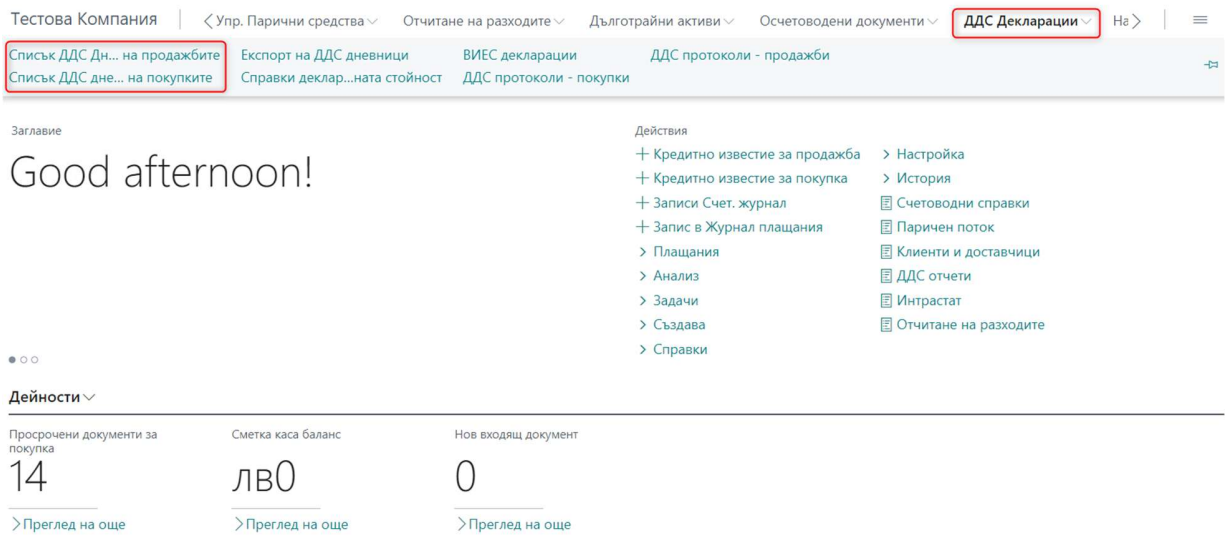

От прозореца на списъка с дневниците за покупки или на списъка с дневниците за продажби може да се създаде нов дневник, а също и да се разгледа, редактира, изтрие или разпечата съществуващ дневник.

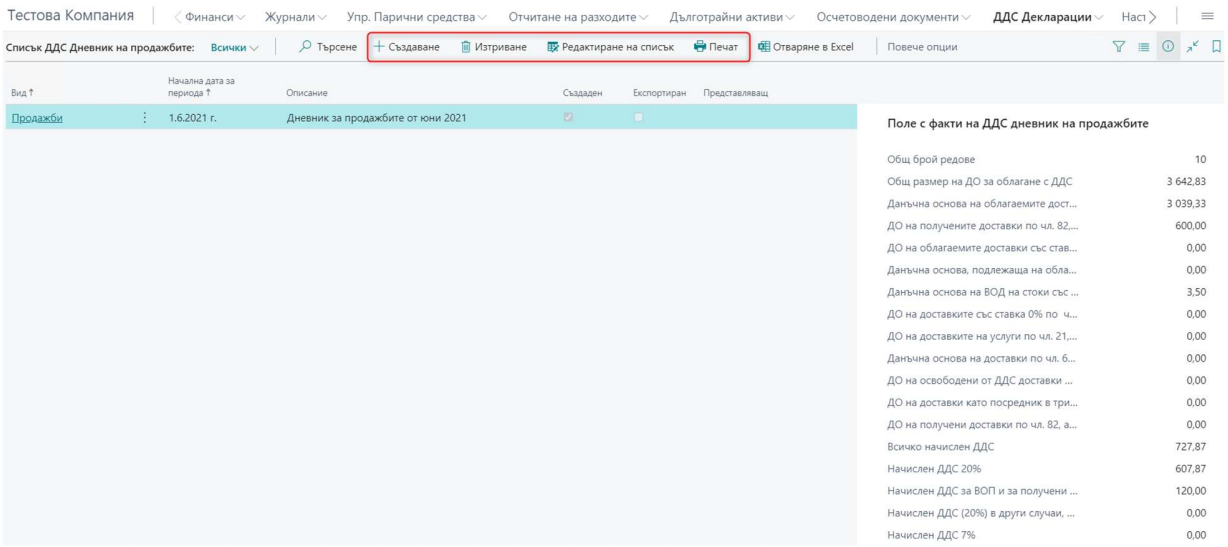

Създаването на нов дневник се извършва с избор на действието **Създаване**. Отваря се прозорец, в който е необходимо да се въведе първия ден от съответния месец, за който се изготвя дневника - в полето **Начална дата на периода**.

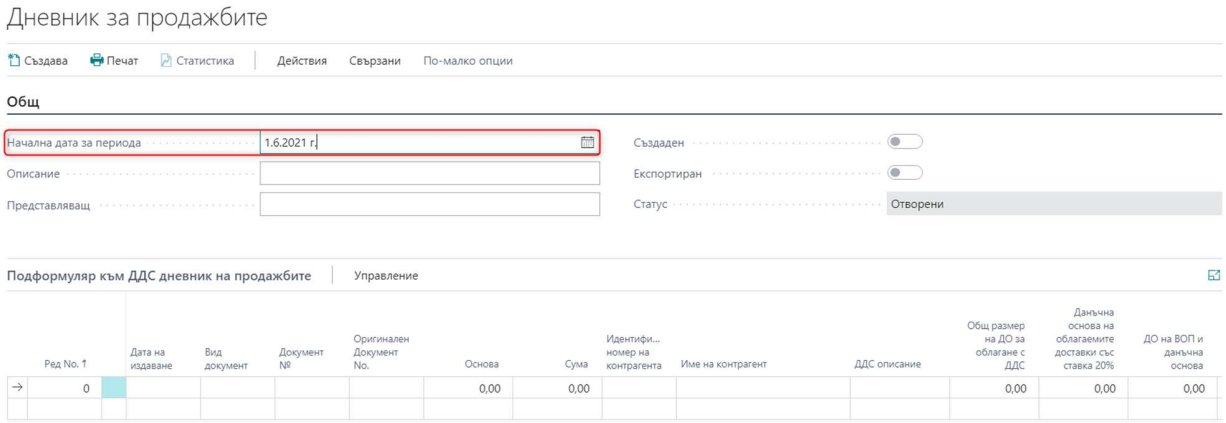

След това е необходимо да се избере **Създава**. При изпълнение на това действие, данните се зареждат в редовете на документа като на снимката по-долу.

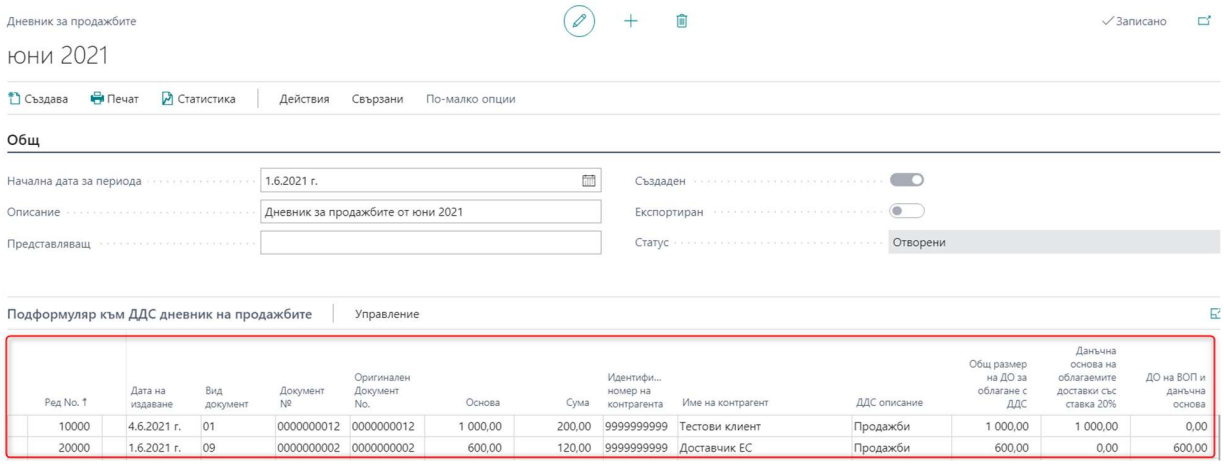

Записите, включени в дневника са тези, които са осчетоводени в системата към момента на създаване на дневника и датата им на осчетоводяване е в рамките на периода, за който се създава дневника. В случай, че след генериране на дневник се осчетоводят още документи за периода на дневника, е необходимо той да се генерира отново с бутон **Създава**.

Полетата в ДДС дневника, предоставящи информация за състоянието на дневника са следните:

- **Създаден** - указва дали за дневника, за който има вече въведени данни в заглавната част, има създадени редове с данни от осчетоводените документи

- **Експортиран** - указва дали данните от дневника са били експортирани във файлове за подаване към данъчната администрация. Дневник, маркиран като **Експортиран**, не може да бъде променян.

- **Статус** - указва статуса на дневника: **Отворен** или **Стартиран**. Статус **Отворен** означава, че може да се изпълни действие **Създаване**, а в случай, че дневникът е вече създаден, може да

се променят данните в него. Статус **Стартиран** означава, че данните в дневника не могат да бъдат променяни и за него не може да се изпълни действие **Създаване**.

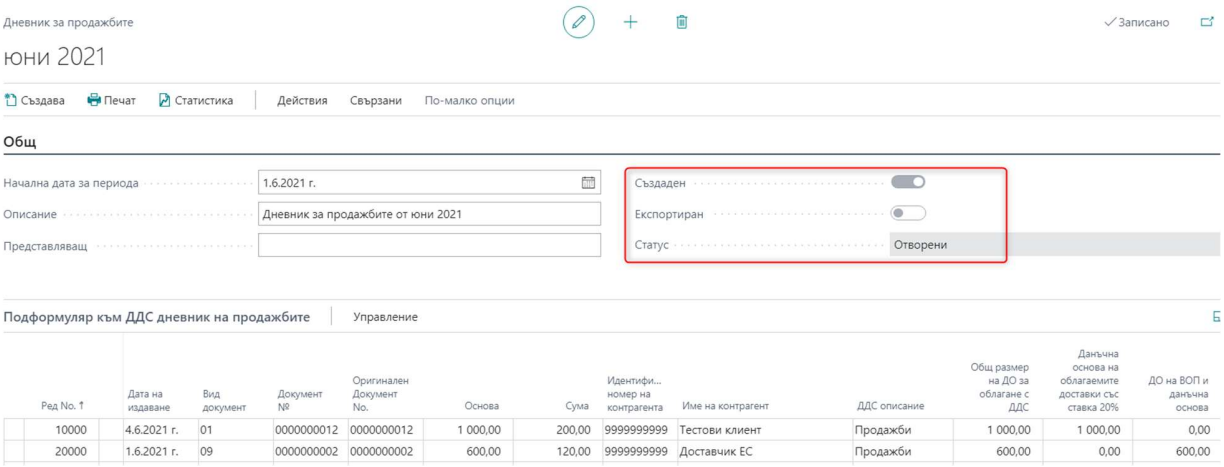

За всеки един ДДС дневник могат да бъдат изпълнени определени действия, като мястото за тяхното активиране е в Дневника за продажбите или за покупките, меню Действия – Функции.

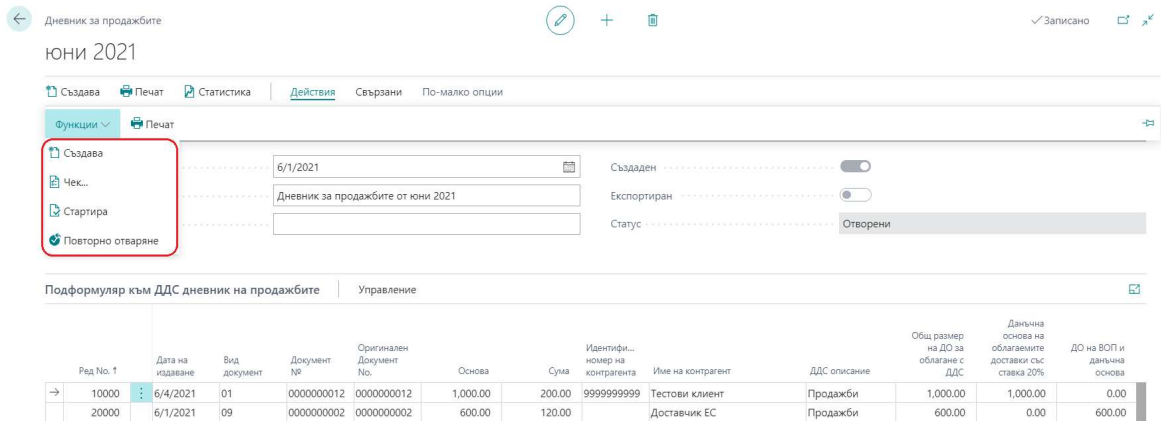

Действията са следните:

- **Създава** – създава редове в дневника с данни от осчетоводените документи. За един дневник действието може да се изпълнява многократно. Всяко изпълнение на действието премахва съществуващите редове в дневника и ги зарежда отново. За да може да бъде изпълнено действието, статусът на дневника трябва да бъде Отворен. Статус Отворен за дневник, който вече е придобил статус Стартиран, се получава с действие **Повторно отваряне**.
  В случай, че действието Създаване се изпълнява за дневник, който е със статус Отворен, но е маркиран като Експортиран, то тогава системата извежда предупреждаващо съобщение за това, че дневникът вече е бил експортиран.

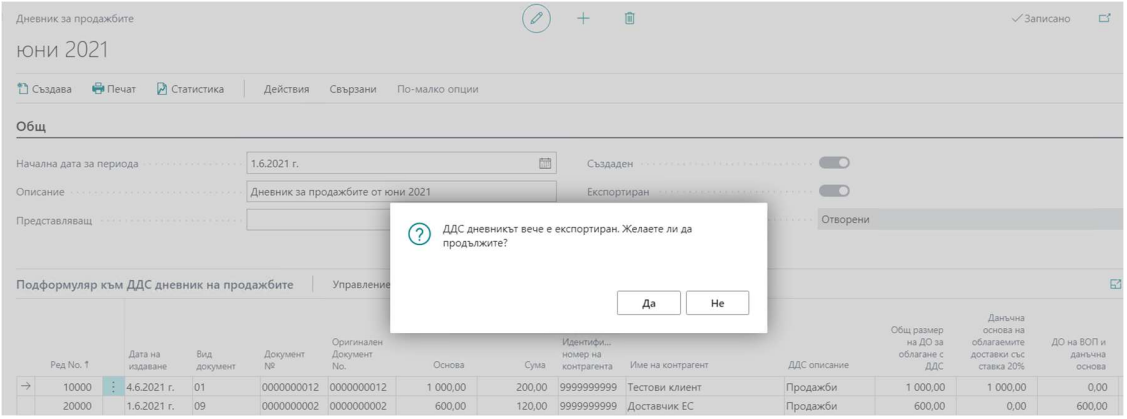

При потвърждение с Да, редовете на дневника се прегенерират, а дневникът се маркира като неекспортиран.

- **Проверка** - проверява създадения дневник за наличие на грешки, които биха възпрепятствали приемането на дневника от данъчната администрация. Пример за грешка: Не е попълнено поле Идентификационен номер на контрагента.
- **Стартира** - променя статуса на дневника от **Отваря** в **Стартиран**. За дневник със статус Стартиран не могат да се извършват промени и не може да се изпълни действие Създаване.
- **Повторно отваряне** - променя статуса на дневника от **Стартиран** в **Отваря**. Само за дневник със статус **Отваря** може да бъде изпълнено действието Създаване.

За улеснение при проверка на документите в ДДС дневника, по-точно за проверка на документи с нулеви суми, има създадена колона **Тип нулева стойност**. Полето съдържа следните стойности:

- **Анулиране** – показва, че документът е бил анулиран с действието Анулиране на осчетоводен документ чрез маркиране на документа като анулиран. Такъв документ се показва в ДДС дневника с нулеви суми.
- **Грешка** – показва, че при създаване на ДДС дневника, в **Настройка за счетоводство** е била активирана опцията **Печат на ДДС дневници във втора отчетна валута**, но в записите за съответния документ няма стойности в полетата за суми в допълнителна отчетна валута.
- **Празно** – за всички останали случаи: документ с действителни нулеви суми, анулиран документ с действието за анулиране чрез създаване на корективен документ и др.

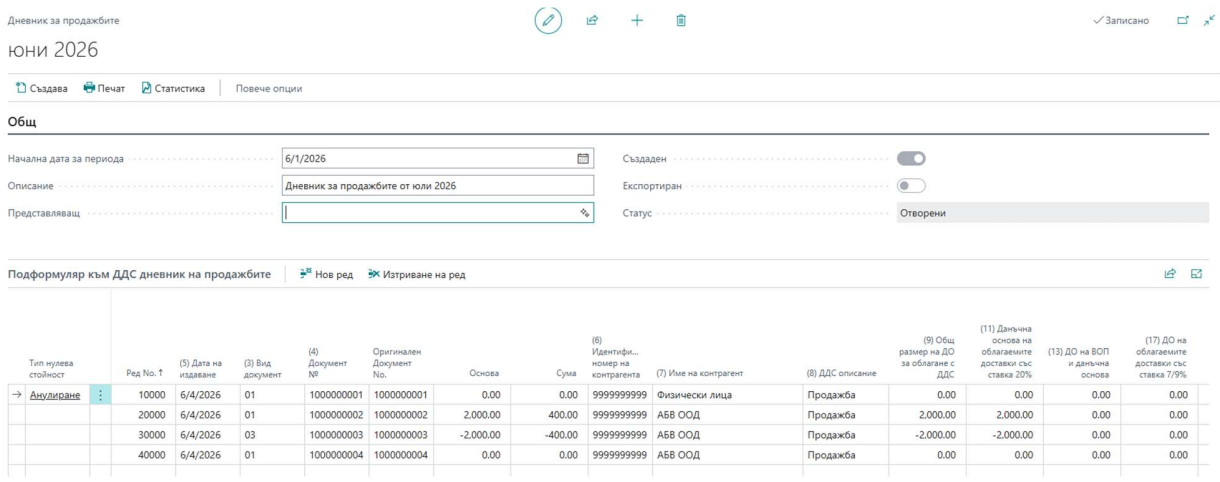

След като един дневник се експортира във файл с формат за подаване към данъчната администрация (описано в т. 2.4.4. Създаване на ДДС файлове), дневникът автоматично се маркира като **Експортиран.** Освен това в списъка с дневниците и в самия дневник и статусът му се променя на **Стартиран**, в случай, че не е променен преди това с действие **Стартира**.

При необходимост от корекции във вече експортиран дневник, той трябва да бъде отворен с действие **Повторно отваряне**, след което да се създаде отново или да се коригира. След като бъдат направени корекциите, за дневника следва да се създадат нови ДДС файлове.

При избор на даден дневник в дясната част на екрана се показва **Статистика** свързана с него, от където може да се получи сумарна информация за записите, включени в съответния дневник.

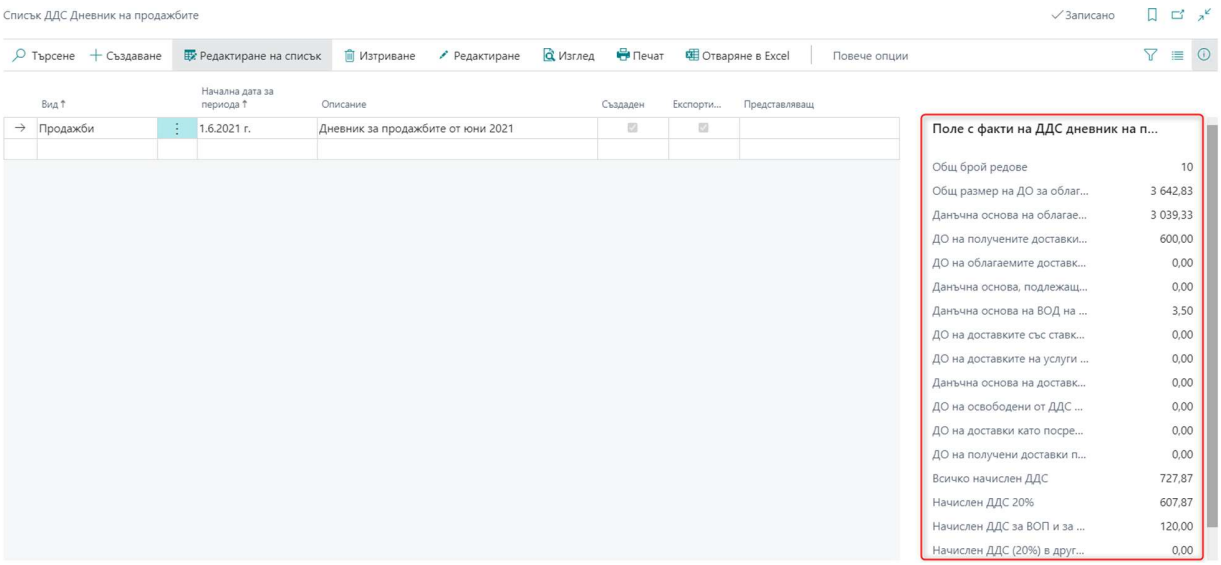

С помощта на действие **Печат** дневникът може да се визуализира на екран, да се разпечата на принтер или да се запази като файл:

ДНЕВНИК ЗА ПРОДАЖБИТЕ

ИН по ЗДДС 999999999999999 от Тестова Компания

Данъчен период 06/2021

Поредeн номер	Клон	Вид на доку-мента	Номер на документа	Дата на документа	Идентификационен номер на контрагента (получател)	Име на контрагента (получател)			Вид на стоката/услугата	Доставка по чл. 163а от ЗДДС	Общ размер на ДО за облагане с ДДС	Всичко начислен ДДС	ДО на облагаемите доставки със ставка 20 %, вкл. доставките при условията на дистанционни продажби, с място на изпълнение на територията на страната	Начислен ДДС за доставки по к.11	ДО на ВОП
1	2	3	4	5	6	7			8	8а	9	10	11	12	13
				ДО по получените доставки по чл. 82, ал. 2 - 5 ЗДДС	Начислен ДДС за ВОП и за получени доставки по чл. 82, ал. 2 - 5 ЗДДС	Начислен данък (20%) в други случаи, предвидени в ЗДДС	ДО на облагаемите доставки със ставка 7/9 %	Начислен ДДС 7/9 % по к. 17	ДО на доставките със ставка 0 % по глава трета от ЗДДС	ДО на доставките със ставка 0 % на ВОД на стоки	ДО на доставките със ставка 0 % по чл. 140, чл. 146, ал. 1 и чл. 173 ЗДДС	Данъчна основа на доставки на услуги по чл. 21, ал. 2 ЗДДС, с място на изпълнение на територията на друга държава членка	Данъчна основа на доставки по чл. 69, ал. 2 ЗДДС, вкл. Данъчна основа на доставките при условията на дистанционни продажби, с място на изпълнение на територията на друга държава членка	ДО на освободени доставки и освободените ВОП	ДО на доставки като посредник в тристранни операции
				14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	0	09	0000000002	01.06.2021	9999999999	Доставчик ЕС			Продажби		600,00	120,00	0,00	0,00	600,00
				0,00	120,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2	0	09	0000000003	15.06.2021		Доставчик ЕС			Продажби		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3	0	01	0000000012	04.06.2021	9999999999	Тестови клиент			Продажби		1 000,00	200,00	1 000,00	200,00	0,00
				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4	0	01	0000000013	08.06.2021	9999999999	Тестови клиент			Продажби		1 955,83	391,17	1 955,83	391,17	0,00
				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5	0	01	0000000017	10.06.2021	99999999999999	Тестови клиент			Продажби		10,00	2,00	10,00	2,00	0,00
				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6	0	03	SCR0000001	10.06.2021	99999999999999	Тестови клиент			Продажби		-40,00	-8,00	-40,00	-8,00	0,00
				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ВСИЧКО				**0,00**	**120,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**3 525,83**	**705,17**	**2 925,83**	**585,17**	**600,00**

Главен счетоводител : Тестови служител

Подпис/печат:

2.4.2. Създаване на ДДС Декларация

Създаването на Справка декларация за данък върху добавената стойност се извършва в страница **Справки декларации за данък върху добавената стойност**. За роля **Счетоводител** тя се намира в основното меню, в раздел **ДДС Декларации**.

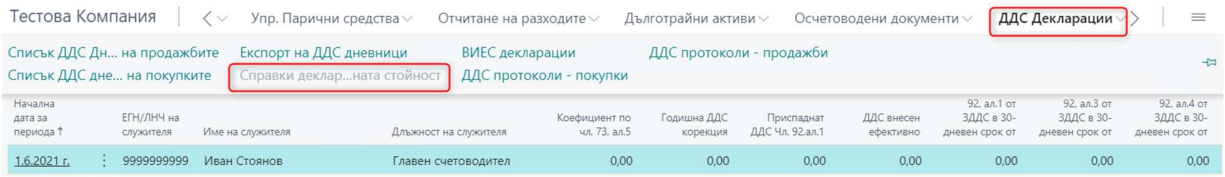

Нова декларация се създава чрез бутон **Създаване**. В появилия се нов ред в списъка с декларации, трябва да се въведе **Начална дата на периода** - първия ден от декларирания месец. Всички полета за суми в редовете на декларацията се попълват ръчно (не са изчисляеми), включително и сумите на ДДС за възстановяване и за приспадане.

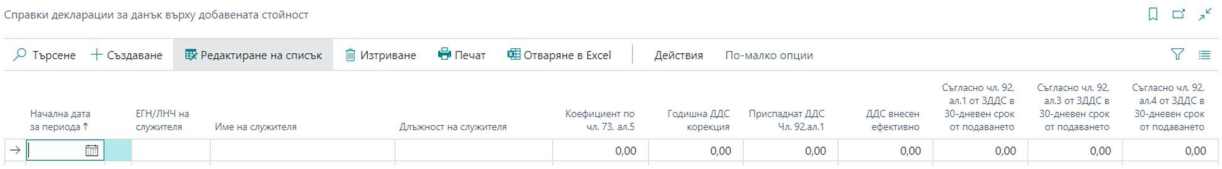

Декларацията се генерира след като са генерирани дневниците за покупки и за продажби. За визуализиране на самата Декларация е необходимо да се избере бутон Печат. Данните за лицето, отговорно за изготвяне и подаване на декларацията се въвеждат еднократно и след отпечатване на документа на принтер или запазване във файл те се запазват и не е необходимо да се въвеждат при следващ печат. Необходимо е да се маркира, че това лице е **Представляващо** дружеството, както и да се посочи **Потвърждение за коректност на данните**. След като са попълнени тези данни се избира Преглед или Печат. Справката се визуализира и от нея може да се види сумата на ДДС за внасяне или за приспадане. След това тази сума трябва да се въведе по редовете на декларацията (поле **ДДС внесен ефективно**).

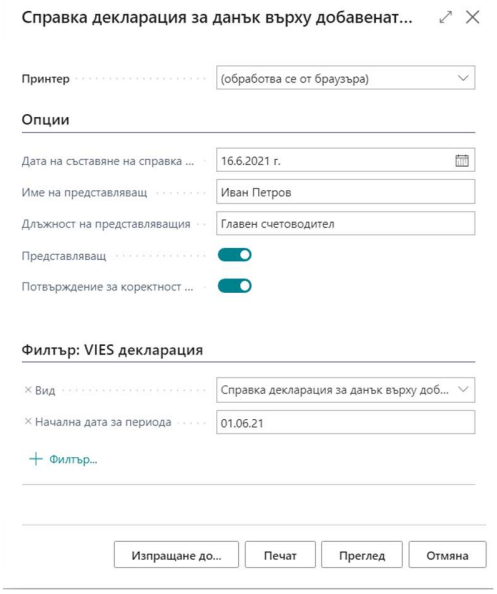

Справка декларация за данък върху добавената стойност

ТД на НАП / офис:

Входящ №

Попълва се от приходната администрация

Данъчен период 06/2021
мм/гггг

А. Наименование и адрес за кореспонденция на регистрираното лице

Тестова Компания Бизнес център Белисимо

ИН по ЗДДС
999999999999999

ИН
9999999999

Раздел А: Данни за начислен данък върху добавената стойност

Общ размер на данъчните основи за облагане с ДДС (Сума от кл.11 до кл.16)	1 560,00	01	Всичко начислен ДДС (Сума от кл.21 до кл.24)	312,00	20
Данъчна основа подлежаща на облагане със ставка 20%:					
- Данъчна основа на облагаемите доставки, вкл. доставките приусловията на дистанционни продажби с място на изпълнение на територията на страната	960,00	11	Начислен ДДС	192,00	21
- Данъчна основа на ВОП и данъчна основа на получените доставки по чл.82, ал. 2-5 от ЗДДС	600,00	12	Начислен ДДС за ВОП и за получени доставки по чл.82, ал.2-5 от ЗДДС	120,00	22
			Начислен данък за доставки на стоки или услуги за лични нужди ****	0,00	23
Данъчна основа на облагаемите доставки със ставка 7%	0,00	13	Начислен ДДС (7%)	0,00	24
Данъчна основа, подлежаща на облагане със ставка 0%					
ДО на доставките със ставка 0 % по глава трета от ЗДДС	0,00	14			
- Данъчна основа на ВОД	0,00	15			
- Данъчна основа на доставки по чл. 140, 146 и чл. 173, ал. 1 и 4 ЗДДС	0,00	16			
- Данъчна основа на доставки на услуги по чл. 21, ал.2 с място на изпълнение на територията на друга държава членка	0,00	17			
Данъчна основа на доставки по чл. 69, ал.2 от ЗДДС, вкл. доставките приусловията на дистанционни продажби с място на изпълнение на територитана друга държава членка, както и данъчна основа на доставки като посредник в тристранни операции	0,00	18			
ДО на освободени от ДДС доставки и освободените от ДДС ВОП	0,00	19			

Раздел Б: Данни за упражнено право на данъчен кредит

Данъчна основа и данък на получените доставки, ВОП, получените доставки по чл. 82, ал. 2-5 ЗДДС и вноса без правона данъчен кредит или без данък	500,00	30			
Данъчна основа и данък на получените доставки, ВОП, получените доставки по чл. 82, ал. 2-5 ЗДДС, вноса, както иданъчната основа на получените доставки, използвани за извършване на доставки по чл. 69, ал.2 ЗДДС:					
- с право на пълен данъчен кредит	600,00	31	ДДС с право на пълен данъчен кредит	120,00	41
- с право на частичен данъчен кредит	0,00	32	ДДС с право на частичен данъчен кредит	0,00	42
			Годишна корекция по чл.73, ал.8 (+/-)	0,00	43
Коефициент по чл. 73, ал. 5 по ЗДДС	0,00	33	**Общо данъчен кредит (клетка 41+ кл.42 х кл. 33 + кл.43)**	120,00	40

Раздел В: Резултат за периода

ДДС за внасяне (кл.20 - кл.40) > 0	192,00	50	**ДДС за възстановяване (кл.20 - кл.40) < 0**	0,00	60

Раздел Г: ДДС за внасяне

Данък за внасяне от кл. 50, приспаднат по реда на чл. 92, ал. 1 от ЗДДС	0,00	70	**Данък за внасяне от кл. 50, внесен ефективно**	0,00	71

Раздел Д: ДДС, подлежащ на възстановяване

Съгласно чл. 92, ал.1 от ЗДДС в 30-дневен срок от подаването на тази декларация	0,00	80	**Съгласно чл. 92, ал.3 от ЗДДС в 30-дневен срок от подаването на тази декларация**	0,00	81	**Съгласно чл. 92, ал.4 от ЗДДС в 30-дневен срок от подаването на тази декларация**	0,00	82

Долуподписаният(ата) Иван Петров декларирам, че:

x представлявам лицето, посочено в кл. А, и посочената в този формуляр информация е вярна и точна.
x са налице обстоятелствата по чл. 92, ал. 3 и 4 ЗДДС

Известно ми е, че за неверни данни нося отговорност по чл. 313 НК.

Дата: 16.06.21 Длъжност: Главен счетоводител Подпис и печат:

* В клетка 16 се декларират доставки, за които се прилага нулева ставка на данъка:
- доставки на обща туристическа услуга в случаите, когато доставките на стоките и услугите, от които пътуващото лице се възползва пряко, са с място на изпълнение на територията на трети страни и територии;
- доставки на стоки по специалния ред на облагане на маржа, когато за доставките са налице условията на чл. 28 ЗДДС;
- освободени доставки по силата на международни договори;
- доставки, по които получатели са въоръжените сили на други държави, които са страни по Северноатлантическия договор или институции на Европейския съюз.

** В клетка 18 се декларират доставките с място на изпълнение извън територията на страната, които биха били облагаеми, ако бяха извършени на територията на страната, както и доставките на финансови услуги и на застрахователни услуги, когато получателят на услугите е установен извън Европейския съюз или когато са пряко свързани със стоки, за които са изпълнени условията на чл. 28 ЗДДС.

*** В клетка 19 не се декларират доставките на финансови услуги и на застрахователни услуги, когато получателят е установен извън Европейския съюз или когато са пряко свързани със стоки, за които са изпълнени условията на чл. 28 ЗДДС, които са приравнени на облагаеми по смисъла на чл. 69, ал. 2 ЗДДС и се декларират в клетка 18.

**** В клетка 23 се декларира дължимият данък за използваните през данъчния период стоки и услуги за лични нужди.

2.4.3. Създаване на VIES декларация

Създаването на VIES декларация се извършва в страница **ВИЕС декларации**. За роля **Счетоводител** тя се намира в основното меню, в раздел **ДДС Декларации**.

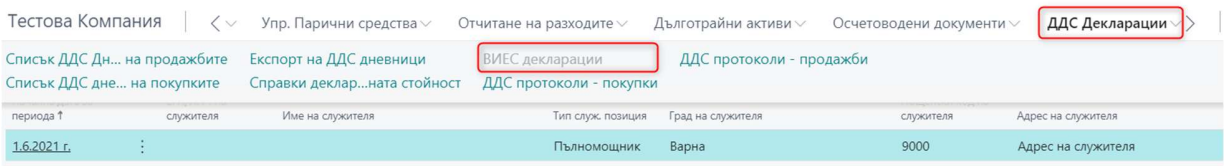

Нова декларация се създава чрез бутон **Създаване**.

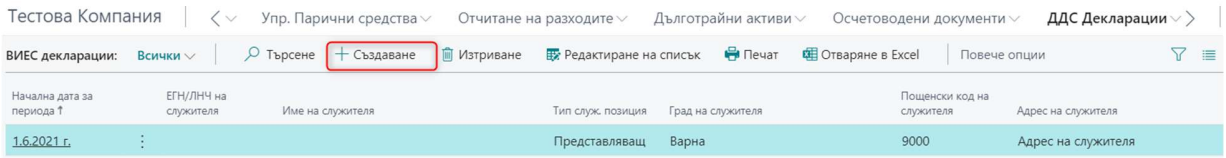

Появява се нов ред в списъка с декларации, в който трябва да се въведе **Начална дата на периода** - първия ден от декларирания месец, както и данни за служителя, отговорен за изготвяне и подаване на декларацията – **ЕГН, Име, Тип позиция (представляващ, пълномощник), Адрес**.

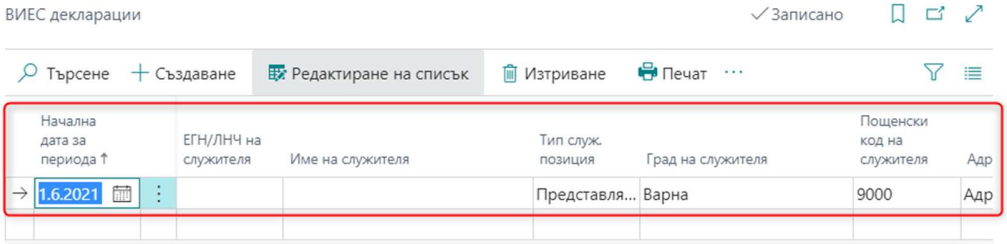

Чрез бутон **Печат** се отваря прозорец, в който се подготвя отпечатването на декларацията.

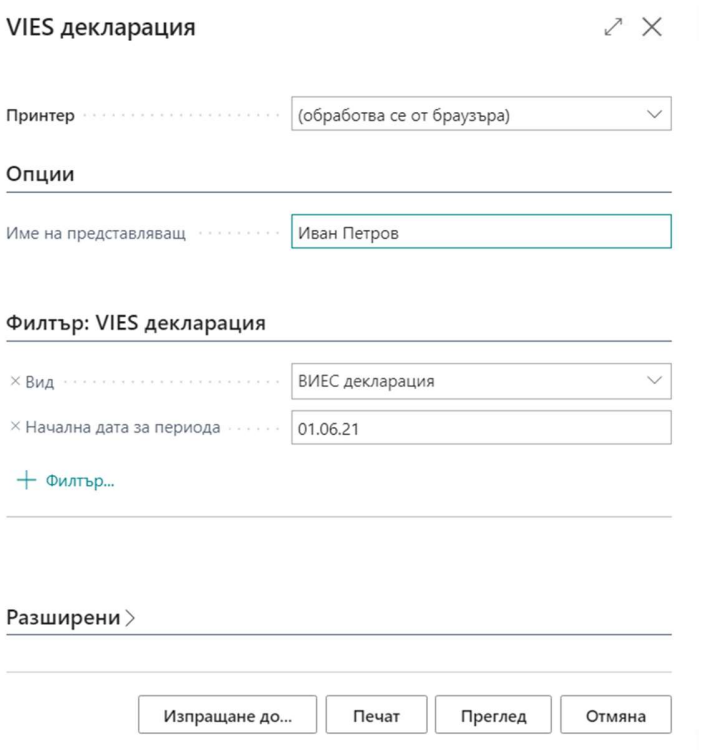
VIES декларация
Принтер
(обработва се от браузъра)
Опции
Име на представляващ
Иван Петров
Филтър: VIES декларация
Вид
ВИЕС декларация
Начална дата за периода
01.06.21
Филтър...
Разширени
Изпращане до...
Печат
Преглед
Отмяна

ВИЕС-ДЕКЛАРАЦИЯ	ТД на НАП / офис: **Запис номер** *Попълва се от приходната администрация*
	Данъчен период 06/2021 мм/гггг

А. Данни за регистрираното лице:

Идентификационен номер по ДДС	999999999999999
Име/Наименование	Тестова Компания
Адрес за кореспонденция	Бизнес център Белисимо

В. Данни за лицето, подаващо декларацията:

Име		
ЕГН/ЛНЧ		
Адрес за кореспонденция:		
Адрес (кв., ж.к., ул. №)	Адрес на служителя	
Пощенски код	9000	
В качеството на	[x] Представляващ	[ ] Пълномощник

С. Извършени вътреобщностни доставки на стоки, доставки на стоки като посредник в тристранна операция, както и доставка на услуги по чл. 21, ал.2 от ЗДДС, с място на изпълнение на територията на друга държава членка за клиенти, регистрирани по ДДС в друга държава членка

Данъчна основа - общо в лева (сума на колони к3+к4+к5), в това число: 3,50	01
Данъчна основа на ВОД - (сума на колона к.3): 3,50	17
Общ брой редове, включени в декларацията: 1	02

№ на ред	ИН по ДДС на получателя/придобиващия (вкл. Знака)	Данъчна основа в лева			Данъчен период, през който данъкът е станал изискуем мм/гггг
		Вътреобщностни доставки на стоки	Доставки на стоки като посредник в тристранна операция	Доставка на услуги по чл. 21, ал. 2 от ЗДДС с място на изпълнение на територията на друга държава членка	
колона 1	колона 2	колона 3	колона 4	колона 5	колона 6
1	999999999999999	3,5	0	0	

Долуподписаният(ата) Иван Петров декларирам, че представлявам лицето, посочено в кл. А, и посочената в този формуляр информация е вярна и точна.

Известно ми е, че за неверни данни нося отговорност по чл. 313 НК.

2.4.4. Създаване на ДДС файлове

Създаването на файлове за ДДС се извършва в страница **Експорт на ДДС дневници**. За роля **Счетоводител** тя се намира в основното меню, в раздел **ДДС Декларации**.

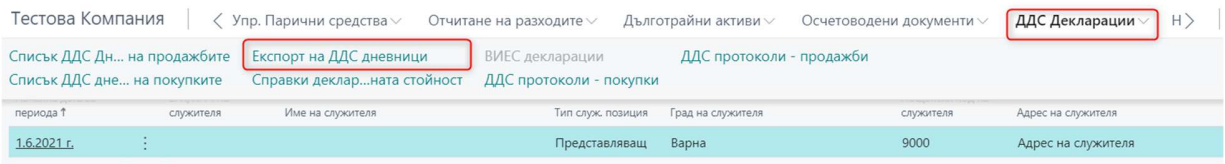

Отваря се прозорец, в който се посочват:

- период – месец и година, за които се експортират данни
- дневниците и декларациите, за които ще се създават файлове
- имената на файловете, които ще се създават

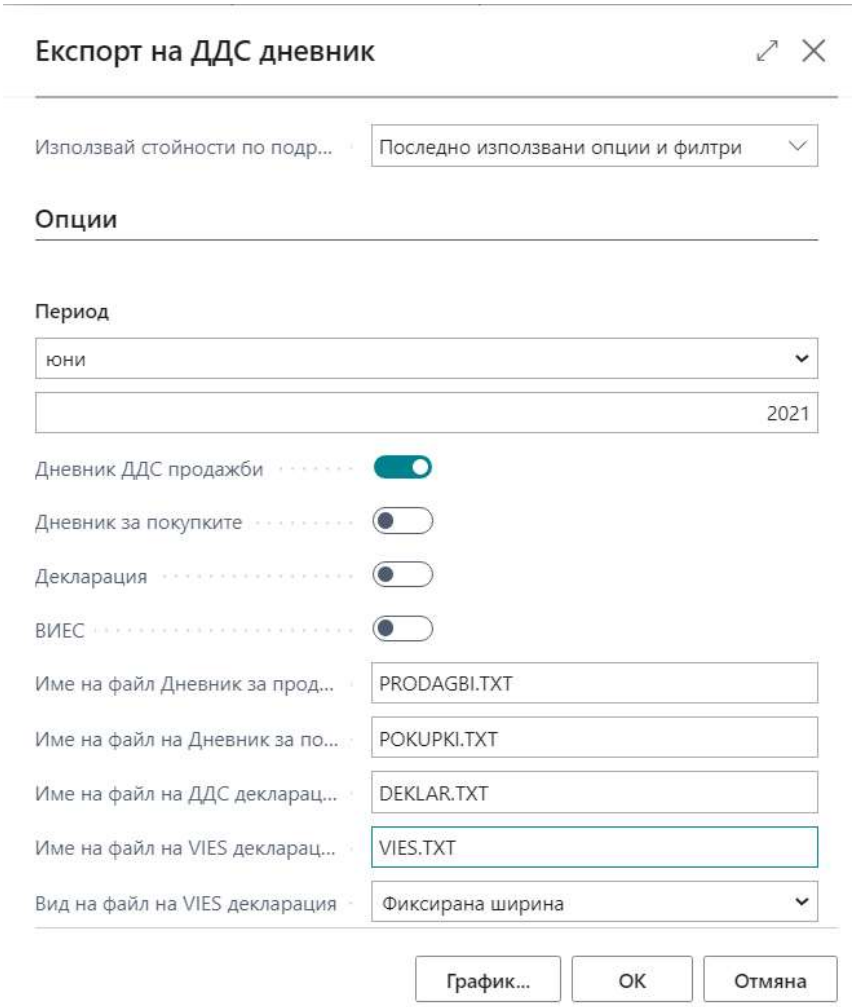

Полетата за имената на файловете се попълват автоматично със стойности, според изискванията за подаването им в данъчната администрация:

- PRODAGBI.TXT – Дневник на продажбите
- POKUPKI.TXT – Дневник на покупките
- DEKLAR.TXT – Справка-декларация по ДДС

- VIES.TXT – VIES Декларация

С бутон ОК се създава един архивен файл, който съдържа всички маркирани дневници и декларации.

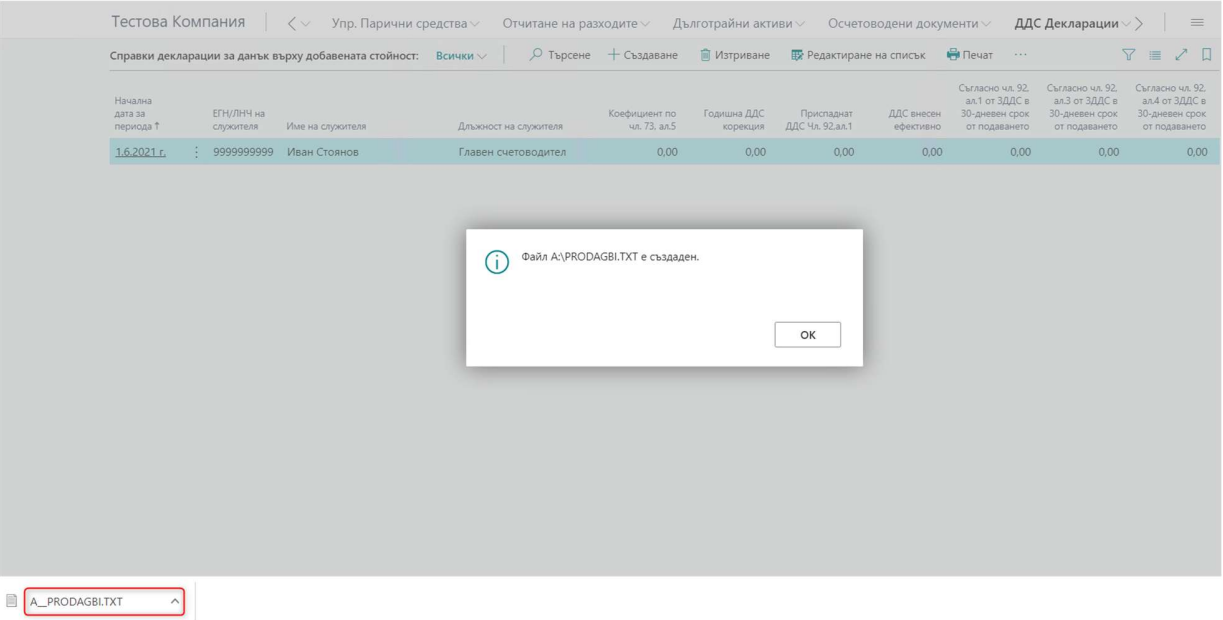

След като се генерират експортни файлове за дневниците, системата автоматично маркира тези дневници като Експортирани.
Файловете за ДДС дневниците и за декларациите могат да се генерират многократно при необходимост от корекция на данните или на други обстоятелства.

2.5. ДДС при използване на служебни активи за лични нужди

2.5.1. Общи условия и правни възможности за декларираме на ДДС при ползване на служебни активи за лични нужди.

Промените са във връзка с приложението на чл. 6, ал. 3, т. 1 и чл. 9, ал. 3, т. 1 от ЗДДС и необходимостта регистрираните по ДДС компании да декларират данъка за ползваните за лични нужди служебни активи с подаване на месечната справка декларация и дневниците за покупки и продажби пред НАП.

С оглед събиране на данни и контрол от страна на органите по приходите е направено изменение в справка-декларацията и дневника за продажбите, при което в отделна клетка,

съответно колона, регистрираните по ЗДДС лица декларират начисления от тях данък във връзка с извършени безвъзмездни доставки на стоки и услуги за лични нужди, приравнени съгласно закона на възмездни. В допълнение, поради често допускани грешки от данъчно задължените лица, в долния край на справка-декларацията със звездички са допълнени пояснения относно доставките, които се декларират в клетките на справка-декларацията, в които по технически причини не може да се включи тяхното изчерпателно изброяване, както и относно начисления данък за доставките на стоки или услуги за лични нужди. По този начин информацията, която се декларира в посочените клетки от справка-декларацията, се пояснява и събирането на необходимите за последващ контрол данни се улеснява.

Данъчно задължените лица, регистрирани по ЗДДС, които използват стока, включена в стопанските им активи, и за лични нужди, могат да ползват следните **алтернативни правни възможности:**

1) да не приспадат данъчен кредит за стоката и за съпътстващите ползването й разходи и да не начисляват данък за доставката за лични нужди, или

2) да упражнят правото на данъчен кредит за стоката и за съпътстващите ползването й разходи в пропорция, съответстваща на пропорцията на използването на стоката за стопанската дейност и за лични нужди и да не начисляват данък за доставката за лични нужди, или

3) да приспадат данъчен кредит за стоката и/или за съпътстващите ползването й разходи и да начисляват данък за доставката за лични нужди.

В случай, че лицето е избрало да прилага **първата възможност**, същото следва да отрази получените данъчни документи за придобиването на стоката и съпътстващите ползването й разходи в дневника за покупки като посочи в колона 9 “Данъчна основа и данък на получените доставки, ВОП, получените доставки по чл. 82, ал. 2 - 5 ЗДДС и вноса без право на данъчен кредит или без данък” общата сума на данъчната основа и ДДС за всяка доставка поотделно, съответно в клетка 30 от справка-декларацията за ДДС.

В случай, че лицето е избрало да прилага **втората** възможност, същото следва да отрази получените данъчни документи за придобиването на стоката и съпътстващите ползването й разходи в дневника за покупки като посочи:
- в колона 10 “Данъчна основа на получените доставки, ВОП, получените доставки по чл. 82, ал. 2 - 5 ЗДДС, вносът, както и данъчна основа на получените доставки, използвани за извършване на доставки по чл. 69, ал. 2 ЗДДС с право на пълен данъчен кредит” стойността на данъчната основа и в колона 11 “ДДС с право на пълен данъчен кредит” размерът на данъка върху добавената стойност за всяка доставка поотделно в пропорция, съответстваща на използването на актива за стопанската дейност, съответно в клетка 31 и в клетка 41 от справка-декларацията за ДДС и
- в колона 9 “Данъчна основа и данък на получените доставки, ВОП, получените доставки по чл. 82, ал. 2 - 5 ЗДДС и вноса без право на данъчен кредит или без данък” общата сума на данъчната основа и ДДС за всяка доставка поотделно, съответстваща на пропорцията на използването на актива за лични нужди, съответно в клетка 30 от справка-декларацията за ДДС.

В случай, че лицето е избрало да прилага **третата** възможност, същото следва да отрази:
- в дневника за покупки - получените данъчни документи за придобиването на стоката и съпътстващите ползването й разходи като посочи в колона 10 “Данъчна основа на получените

доставки, ВОП, получените доставки по чл. 82, ал. 2 - 5 ЗДДС, вносът, както и данъчна основа на получените доставки, използвани за извършване на доставки по чл. 69, ал. 2 ЗДДС с право на пълен данъчен кредит" стойността на данъчната основа и в колона 11 "ДДС с право на пълен данъчен кредит" размера на данъка върху добавената стойност за всяка доставка поотделно, съответно в клетка 31 и в клетка 41 от справка-декларацията за ДДС;
- в дневника за продажби:
а) за данъчни периоди до месец януари 2016 г., включително - протоколът, с който е начислило данък за доставката за лични нужди като посочи в колона 16 "Начислен данък (20 %), предвиден в закона в други случаи" размера на начисления данък, съответно в клетка 23 "Начислен данък (20 %), предвиден в закона в други случаи" на справка-декларацията за ДДС;
б) за данъчни периоди месец февруари 2016 г. и следващите - протоколът, с който е начислило данък за доставката за лични нужди като посочи в колона 16 "Начислен данък за доставки на стоки или услуги за лични нужди" се посочва размера на начисления данък, съответно в клетка 23 "Начислен данък за доставки на стоки или услуги за лични нужди" на справка-декларацията за ДДС.
Когато данъчно задължено лице до началото на 2016 г. е упражнило данъчен кредит както за стока, която до този момент е ползвало за стопанска дейност и за лични нужди, така и за извършените преки разходи, свързани с използването й, и не е начислявало данък върху добавената стойност за доставката за лични нужди, може, съобразно посочените по-горе възможности, и след 01 януари 2016 г.:
- да направи корекция на упражненото право на данъчен кредит за стока и разходите, свързани с използването й, като приложи съответната пропорция на ползването за стопанската дейност и за личните нужди. Протоколът се включва в дневника за покупките като се посочва в колона 10 "Данъчна основа на получените доставки, ВОП, получените доставки по чл. 82, ал. 2 - 5 ЗДДС, вносът, както и данъчна основа на получените доставки, използвани за извършване на доставки по чл. 69, ал. 2 ЗДДС с право на пълен данъчен кредит" стойността на данъчната основа и в колона 11 "ДДС с право на пълен данъчен кредит" размера на данъка върху добавената стойност за частта съответстваща на ползването за лични нужди с отрицателен знак, съответно в клетка 31 и в клетка 41 от справка-декларацията за ДДС, или
- да начисли данък пропорционално на размера на ползването. Протоколът, с който е начислен данъка за доставката за лични нужди се отразява в дневника за продажби по посочения по-горе начин относно третата възможност.
Декларирането на начисления данък за доставки за лични нужди и корекцията на данъчен кредит при използването и отделянето на стоки за лични нужди се извършва само със справка-декларация за ДДС като лицата нямат задължение за подаване на други декларации и справки във връзка с това пред НАП.

Документиране на начисляването на данъка при използването на стоки и услуги за лични нужди.

Данъкът за безвъзмездна, приравнена на възмездна, доставка на услуга по чл. 9, ал. 3, т. 1 от ЗДДС се начислява, като се издава протокол не по-късно от 15 дни от датата, на която данъкът е станал изискуем – чл. 117, ал. 1, т. 3 от ЗДДС.
Протоколът следва да съдържа следните реквизити:

- номер и дата;
- името и идентификационния номер по чл. 94, ал. 2 на регистрираното лице –доставчик;
- количеството и вида на стоката или вида на услугата;
- датата на възникване на данъчното събитие по доставката;
- данъчната основа;

- ставката на данъка;
- основанието за начисляване на данъка от лицето – чл. 82, ал. 1 от ЗДДС;
- размера на данъка.

В чл. 80 от ППЗДДС се поставят допълнителни изисквания по отношение на протоколите, като трайно вписани реквизити, номерация и анулиране и съхранение.
Протоколът се включва в дневник продажби с код на документ (09), като размерът на начисления данък се отразява в колона 16 – Начислен данък за доставки на стоки или услуги за лични нужди.
Размерът на данъка следва да се включи при определяне на резултата за съответния данъчен период в справка-декларацията по чл. 125 за този данъчен период в клетка 23 – Начислен данък за доставки на стоки или услуги за лични нужди.

В случаите, когато е избрана тази правна възможност за декларираме на ДДС при ползване на служебни активи за лични нужди, в Dynamics 365 Business Central е необходимо да се следват стъпките описани по-долу.

2.5.2. Настройка на комбинация от ДДС групи в Настройка осчетоводяване ДДС

В меню **Настройка осчетоводяване ДДС** се извършват следните настройки:

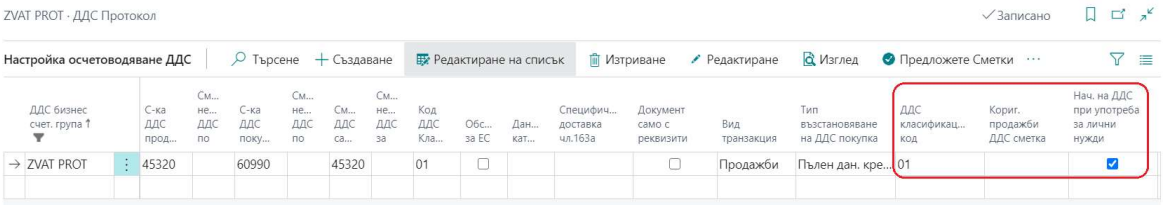

Създава се комбинация от **ДДС бизнес счет.група** (протоколи) и **ДДС счет.група на артикул** (примерно: ДДС за лични нужди). Полетата се попълват по следния начин:

- **ДДС начин на изчисление –** Пълен ДДС;
- **ДДС % -** 20;
- **Сметка ДДС продажби –** xxxxx (смета за ДДС продажби);
- **Сметка ДДС покупки –** xxxxx (сметка за разходи – ДДС за лични нужди);
- **Вид транзакция –** Продажби;
- **ДДС класификационен код –** 01;
- **Начисляване на ДДС при употреба за лични нужди -** ☑

Важно: При осчетоводяване на документи (ДДС протокол) с тази комбинация, сумата на ДДС ще се

отрази в колона 16 – Начислен данък за доставки на стоки или услуги за лични нужди на Дневника за продажби и в клетка 23 – Начислен данък за доставки на стоки или услуги за лични нужди на Справка-декларация за ДДС.

В картата на сметката, посочена като „**Сметка ДДС покупки**" не трябва да има посочени никакви счетоводни групи.

2.5.3. Настройка в документ ДДС протокол за покупки

За начисляване на ДДС за лични нужди се използва документ **ДДС протокол за покупки** в програмата. В заглавния блок на документа е добавено поле **Нач. на ДДС при употреба за лични нужди**. Поставянето на отметка в това поле маркира документа **ДДС протокол за покупки** като такъв, в който се начислява ДДС за лични нужди и се включва само в Дневник за продажби.

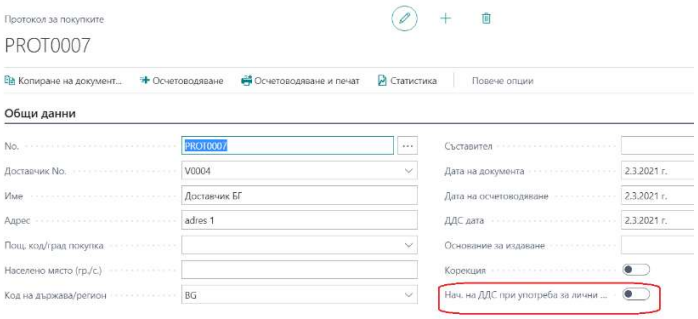

В редовете на **ДДС протокол за покупки** е необходимо да бъде посочена необходимата комбинация от ДДС счетоводни групи:

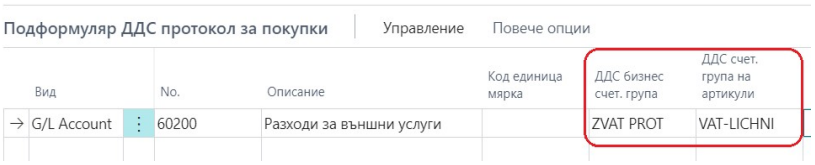

Важно: Системата извършва проверка за наличие на „маркирани" с отметки полета:

- **Начисляване на ДДС при употреба за лични нужди** в прозореца за комбинацията от **ДДС счетоводни групи**;
- **Нач. на ДДС при употреба за лични нужди** в раздел **Общи данни** на **ДДС протокол покупки**.

Единствено при наличие на отметки в тези две полета се извършва съответното осчетоводяване на записа за ДДС за лични нужди.

При наличие на отметка само в едно от полетата, системата извежда предупреждаващо съобщение за наличие на несъответствие и не позволява осчетоводяване, преди да е отстранено несъответствието:

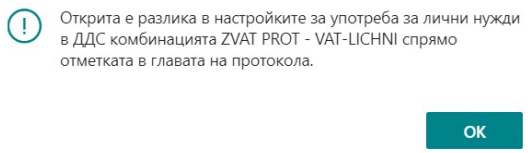

Важно: При създаване на **Протокол за покупки** е препоръчително да се използва функцията **Копиране на документ** , при което да се маркира полето **Включва заглавен блок**. По този начин в заглавния блок на **Протокол за покупки**, в полета **Тип на оригиналния документ** и **Номер на оригиналния документ** се записват типът и номерът на копирания документ. Съдържанието на тези полета не може да се редактира в последствие. Ако при Копиране на документ не се използва маркиране на поле **Включва заглавен блок**, то полетата в протокола остават празни и в печатната форма на протокола полето **Към документ / Дата** също е празно.

Протокол No.	**PVP00018**	**Дата на издаване**	**Към документ / Дата**	
		25.02.2016	1234 / 25.02.16	
Издател			**Доставчик**	

2.6. ДДС настройки по режим за касова отчетност

Въвеждането на режим „Касова отчетност на ДДС" в националното данъчно законодателство има за цел подпомагане на малките предприятия, които срещат затруднения при плащане на данък върху добавената стойност към бюджета, преди да са получили плащане по извършените от тях доставки на стоки и услуги от клиентите си.
Режимът касова отчетност се прилага в случаите, когато е налице облагаема доставка със ставка 20 % ДДС, плащането е задължително по банков път, доставчикът и получателят са лица, регистрирани по ЗДДС, които не са свързани лица.
За да се направят необходимите настройки в Dynamics 365 Business Central са нужни следните стъпки.

2.6.1. Обща настройка

В страница **Настройка за счетоводство** е необходимо да се постави отметка в полетата: **Нереализиран ДДС** и **Нереализиран ДДС за ав.плащане.**

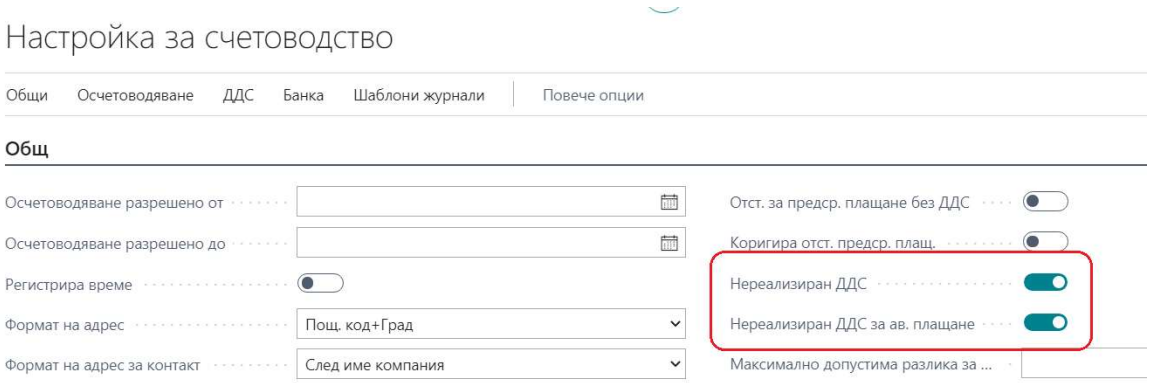

2.6.2. Създаване на нова ДДС бизнес счетоводна група

В страница **ДДС Бизнес счетоводни групи** е необходимо да се създаде нова група.

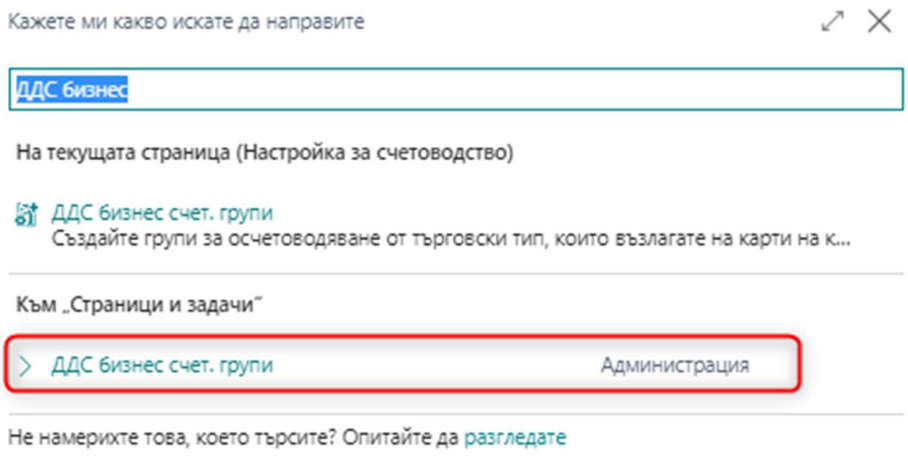

В посочения пример по-долу е създадена група ZKasova (името е по избор на потребителя). В колона **Член 151** се поставя отметка в реда на групата за касови плащания.

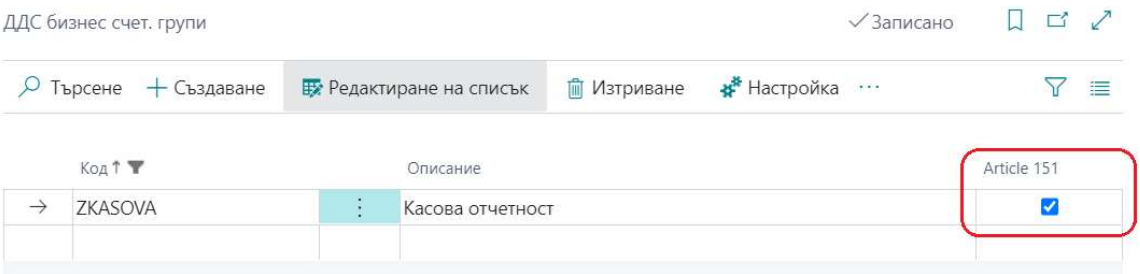

2.6.3. Настройка на ДДС бизнес счетоводната група

В страница **Настройка осчетоводяване ДДС** се създава нова комбинация, включваща ДДС Бизнес счетоводната група за касови плащания.

ZKASOVA · Касова отчетност

Настройка осчетоводяване ДДС | Търсене | Създаване | Редактиране на списък | Изтриване | Редактиране | Изглед | Пред.

ДДС бизнес счет. група	ДДС счет. група на артикули	Описание	Идентифи... ДДС	Д.. %	ДДС начин на изчисление	Вид нереализи... ДДС	С-ка ДДС прод...	См... не... ДДС по	С-ка ДДС поку...	Сметка нереал. ДДС по покупки
ZKASOVA	VAT20		КАСОВО	20	ДДС	Процент	*		45310	453101

За новосъздадената комбинация, полетата трябва да са попълнени по следния начин:

- **Вид нереализиран ДДС** - опция **Процент**
- **Сметка нереал. ДДС по покупки** - счетоводна сметка за нереализиран ДДС
- **ДДС %** - 20;
- **ДДС начин на изчисление** – ДДС;
- **Вид на транзакцията** – Покупка;
- **Тип на възстановяване на ДДС покупка** – Пълно възстановяване
- **ДДС класификационен код**- 00

След като е настроена ДДС комбинацията е необходимо в картата на тези доставчици, които са регистрирани по режима на Касовата отчетност да се въведе новата ДДС бизнес счетоводна група. По този начин във всеки документ за покупка, свързан с доставчик, имащ настройки по режима за Касова отчетност, ще се зарежда автоматично тази ДДС бизнес счетоводна група и системата ще разпознава фактурата и плащанията по нея като документи по режима „Касова отчетност“.

2.6.4. Смяна на ДДС групата във фактура при плащане в брой

Когато се въвежда Фактура за доставка от доставчик, регистриран по този режим, ако фактурата е в брой е необходимо тя да се разглежда като обикновена фактура. За тази цел в документа за покупка, който се създава в системата, е необходимо да се промени **ДДС бизнес счетоводната група** като се постави групата, която се използва стандартно за български доставчици, а не тази, посочена като ДДС група за касова отчетност.

Промяната на **ДДС бизнес счет. Група** се извършва в заглавния блок на Поръчката за покупка или на Фактурата за покупка от раздел **Детайли за фактура**.

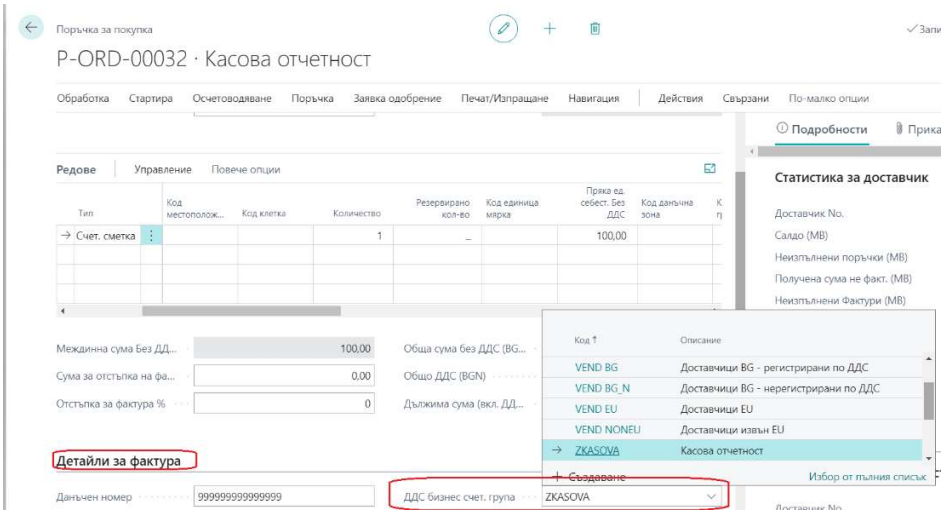

От списъка с **ДДС бизнес счет. Групи** се избира и поставя необходимата група. При това системата извежда предупредително съобщение, което трябва да се потвърди с избор на **Да.**

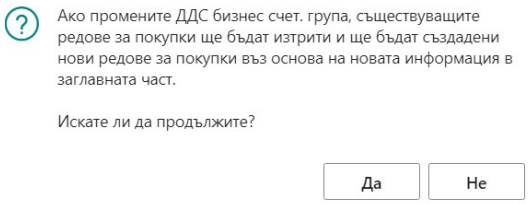

ВАЖНО: Препоръчително е да промените **ДДС бизнес счетоводната група** преди да въведете редовете в поръчката или във фактурата за покупка. В случай че по редовете вече е въведена счетоводна сметка, сумата ще се изтрие и е необходимо да се въведе отново. В случаите че е бил въведен артикул и за реда е направена ръчна корекция на цена или на отстъпка, групата също трябва да се въведе наново.

При осчетоводяване на документа системата издава предупредително съобщение, за да се избегне грешка при евентуална смяна на групите. В случай че плащането е в брой, отговорът на съобщението трябва да е **Не** (**No**).

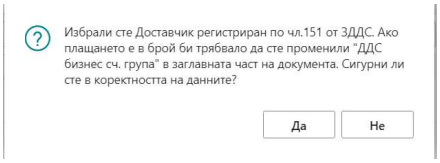

2.6.5. Отразяване на плащанията по фактура „Касова отчетност“

В случаите на осчетоводяване на фактура по режима за касови плащания, стойността на ДДС се отразява в отделна сметка. При свързване на Фактурата с Плащането, сумата автоматично се прехвърля от тази сметка в сметката за ДДС. Датата, на която се осчетоводява тази операция е датата, на която е направено свързване на фактурата с плащането. Фактурата може да се свърже с плащането преди да е получен Протокола за това плащане. Препоръчително е свързването да се извършва от страницата със записа за плащането, а не от фактурата.

2.6.6. Въвеждане на протокол за плащане на фактура по „Касова отчетност“

Въвеждането на протокола се извършва от **Записи за доставчик** (**Карта на доставчик** – **Записи**). Избира се фактурата, за която е получен Протокол. След като се маркира фактурата е необходимо от бутон **Функции** да се избере опция **Нанасяне на протоколи**.

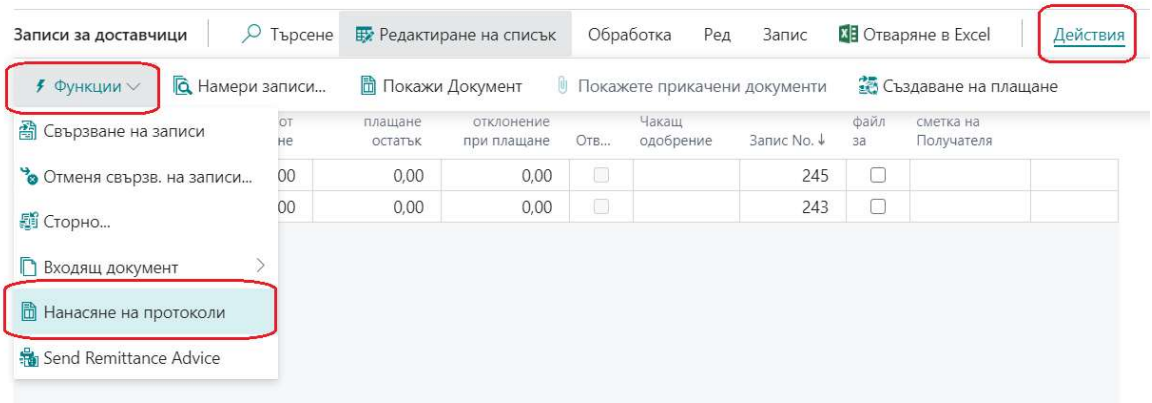

Извеждат се всички записи за плащания на съответната фактура. В полета **Дата на Протокол** и **№ на Протокол** се записват датата и номера на протокола. Една фактура може да се плати с няколко протокола. В този екран ще се появят и въведените до момента протоколи към избраната фактура.

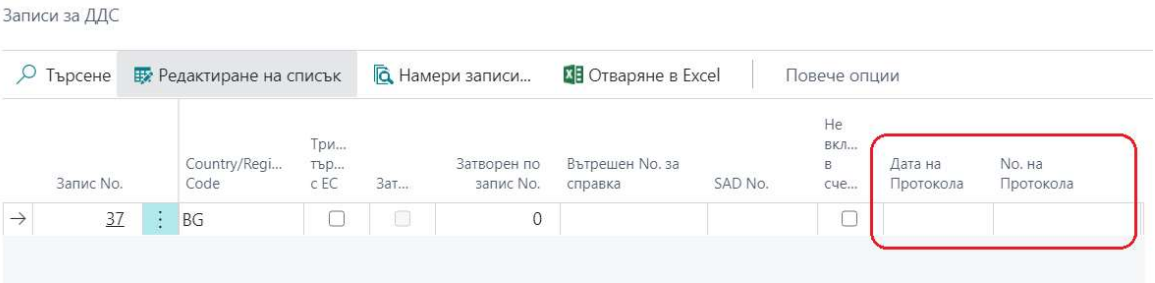

След като са въведени дата и номер на протокола, страницата трябва да се затвори. Датата на протокола трябва да е в рамките на месеца, в който е свързан записа. В противен случай системата ще изведе съобщение за грешка. Записът за Протокола се показва в ДДС дневника в месеца, в който е свързан записа (датата на осчетоводяване на ДДС). В случай на разминаване в месеците на свързване и протокол е необходимо плащането да се развърже от фактурата и отново да се върже с дата от месеца, в който е издаден протокола.
Генерирането на ДДС дневниците и Справката декларация остава по стандартния начин.

2.7. ДДС настройки при извършване на дейности по чл. 163.

Съгласно българското законодателство са въведени специални режими за обратно начисляване на ДДС при отразяване на сделките с отпадъци и зърнени и технически култури. Обратното начисляване е специфичен данъчен инструмент, при който данъкът се начислява от получателя, а не от доставчика. Механизмът изисква данъкът да е изискуем от получателя по сделката, който трябва да е регистрирано по ЗДДС лице, независимо дали доставчикът е регистрирано по ЗДДС лице или не е.
Във връзка с тези изисквания в Dynamics 365 Business central е необходимо да се направят следните настройки.

2.7.1. Създаване на нови ДДС счетоводни групи на артикули

Необходимо е да се създадат нови **ДДС счетоводни групи на артикули.** Това се извършва в страницата **ДДС счетоводни групи на артикули**. Страницата може да бъде открита чрез действие Търсене:

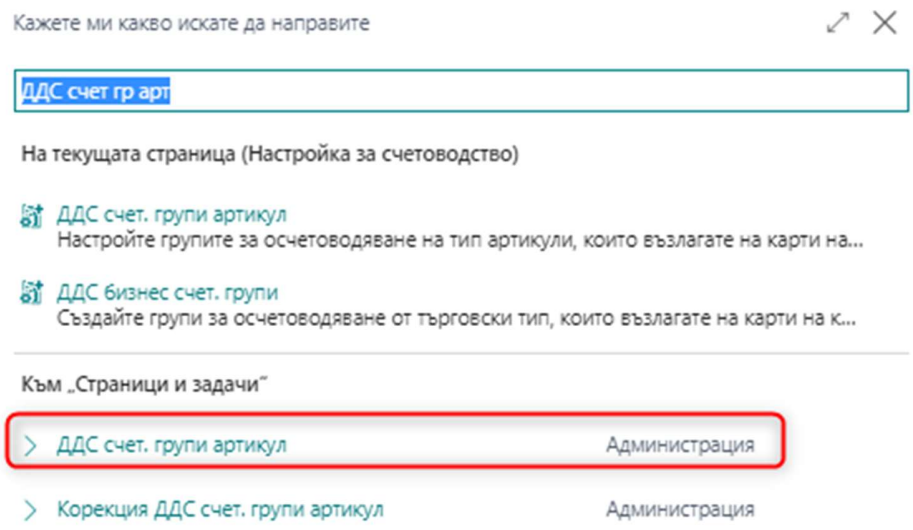

В примера по-долу са създадени групите VAT_GRAIN и WASTE.

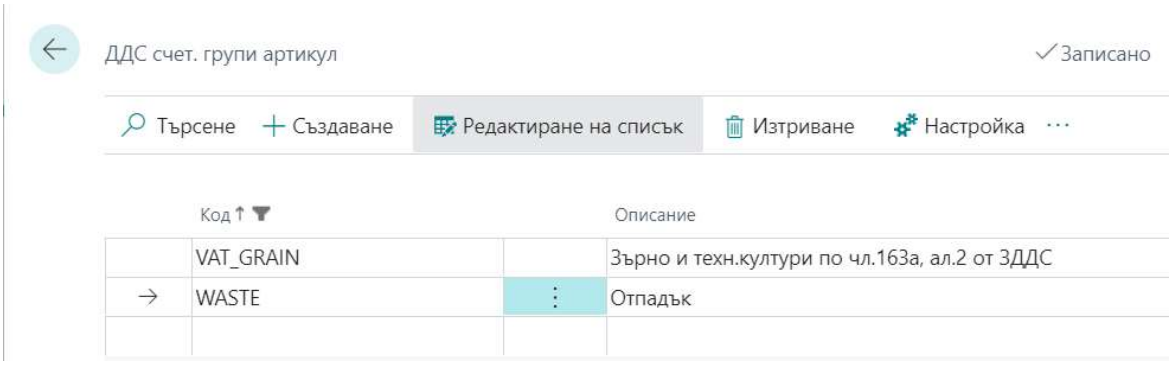

2.7.2. Настройка на комбинация от ДДС групи при продажба

В **Настройка на осчетоводяване ДДС** се извършват следните настройки за новите групи за артикули:

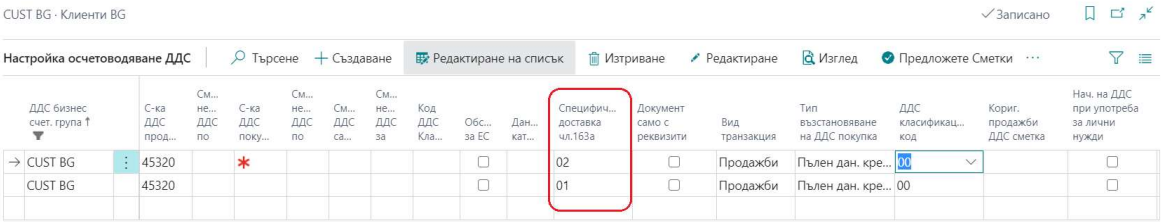

Създават се комбинации от **ДДС бизнес счет.група** на клиенти от България и новите **ДДС счетоводни групи на артикули**. Полетата в комбинациите се попълват по следния начин:

- **ДДС начин на изчисление –** ДДС
- **ДДС % -** 0
- **Сметка ДДС продажби –** xxxxx
- **Вид транзакция –** Продажби
- **Специфична доставка чл.163а –** 01 или 02
- **ДДС класификационен код –** 00

В страница **Настройка на осчетоводяване ДДС** е добавена ново поле **Специфична доставка по чл.163а**. В това поле за комбинацията от счетоводни групи, използвана при отразяване на продажба на отпадъци се посочва код 01, а при отразяване на продажба на зърнени храни - 02.

Код	Описание
01	Доставка по част I на приложение 2 от ЗДДС
02	Доставка по част II на приложение 2 от ЗДДС

Когато се продават артикули, включени в някоя от новите групи (отпадъци или зърнени и технически култури) , е необходимо в картата на артикула да се промени **ДДС счет. група на артикула** като се посочи съответната новосъздадена група.
В случай че по редовете на документа за продажба се посочва приходна счетоводна сметка, подходящо е да се използва такава сметка, в чиито настройки е посочена съответната **ДДС счет. група на артикул**. В случай че се използва една и съща сметка за продажба при облагаеми и при необлагаеми сделки, тогава е необходимо в редовете на Поръчката или на Фактурата за продажба да се промени **ДДС счет. група на артикул**.

2.7.3. Настройка на комбинация от ДДС групи при покупка

Начисляването на данъка в този случай ще се извършва от получателите по доставките с издаването на протокол. Протоколът може да е общ за всички доставки, за които данъкът е станал изискуем през съответния данъчен период, когато доставчиците са физически лица, които не са данъчно задължени. Фактурите за доставки с обратно начисляване трябва да съдържат като основание „обратно начисляване чл.163а, ал.2 от ЗДДС“.
Обратно начисляване няма да се прилага при вътреобщностни доставки и придобивания (доставки от и към български лица с контрагенти от държави-членки на Европейския съюз), в случаите на тристранни операции, внос и при облагаеми с нулева ставка доставки на стоки извън територията на Европейския съюз.
В страница **Настройка на осчетоводяване ДДС** се извършват следните настройки за новите групи:

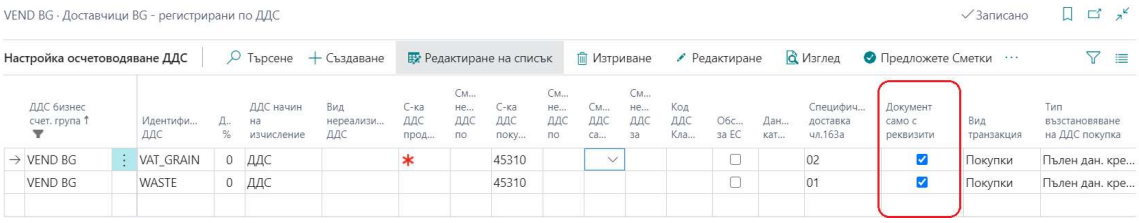

ДДС бизнес счет. група	Идентифи... ДДС	Д.. %	ДДС начин на изчисление	Вид нереализи... ДДС	С-ка ДДС прод...	См... не... ДДС по	С-ка ДДС поку...	См... не... ДДС по	См... ДДС са...	См... не... ДДС за	Код ДДС Кла...	Обс... за ЕС	Дан... кат...	Специфич... доставка чл.163а	Документ само с реквизити	Вид транзакция	Тип възстановяване на ДДС покупка
VEND BG	VAT_GRAIN	0	ДДС		*		45310					☐		02	☑	Покупки	Пълен дан. кре...
VEND BG	WASTE	0	ДДС				45310					☐		01	☑	Покупки	Пълен дан. кре...

Създават се комбинации от **ДДС бизнес счет.група** на доставчици от България и новите **ДДС счетоводни групи на артикули**. Полетата в комбинациите се попълват по следния начин:

- **ДДС бизнес счет.група –** Доставчик от България;
- **ДДС начин на изчисление –** ДДС;
- **ДДС % -** 0;
- **Сметка ДДС покупки –** xxxxx;
- **Вид транзакция –** Покупки;
- **Документ само с реквизити –** Да;
- **Специфична доставка чл.163а –** 01 или 02
- **ДДС класификационен код –** 00;

В случай че осчетоводяването на доставката е директно по счетоводна сметка, то тогава е необходимо да се смени **ДДС счет.група на артикул** на реда в документа за покупка като се посочи съответната нова счетоводна група за артикула.

Документите за покупка на артикул, който е настроен като отпадък или като зърнена култура, трябва да се показват в ДДС дневниците без сума.

2.7.4. Протокол за самоначисление

За протоколите за самоначисление в страница **Настройка на осчетоводяване ДДС** е необходимо да се добавят комбинации от групи, които да включват новите **ДДС счет. група на артикули.**

ZVAT PROT · ДДС Протокол

Записано

Настройка осчетоводяване ДДС | Търсене | Създаване | Редактиране на списък | Изтриване | Редактиране | Изглед | Предложете Сметки

ДДС бизнес счет. група	С-ка ДДС прод...	См... не... ДДС по	С-ка ДДС поку...	См... не... ДДС по	См... ДДС са...	См... не... ДДС за	Код ДДС Кла...	Обс... за ЕС	Дан... кат...	Специфич... доставка чл.163а	Документ само с реквизити	Вид транзакция	Тип възстановяване на ДДС покупка	ДДС класификац... код	Кориг. продажби ДДС сметка	Нач. на ДДС при употреба за лични нужди
ZVAT PROT	45320		45310		45320			☐		02	☐	И двете	Пълен дан. кре...	02		☐
ZVAT PROT	45320		45310		45320			☐		01	☐	И двете	Пълен дан. кре...	02		☐

Създават се комбинации от **ДДС бизнес счет.група** за ДДС протоколи и новите **ДДС счетоводни групи на артикули**. Полетата в комбинациите се попълват по следния начин:

- **ДДС начин на изчисление –** Пълен ДДС**;**
- **ДДС % -** 20**;**
- **Сметка ДДС продажби –** xxxxx**;**
- **Сметка ДДС покупки –** xxxxx**;**
- **Сметка ДДС възстановяване –** xxxxx**;**
- **Вид транзакция –** Общо**;**
- **Специфична доставка чл.163а –** 01 или 02**;**
- **ДДС класификационен код –** 02**;**

Създадено е ново **Основание за издаване** на протокол за самоначисление **Обратно начисляване на ДДС чл.163А ал.2 от ЗДДС**, както и ново **Основание за неначисление на ДДС** - **Обратно начисляване на ДДС чл.163А ал.2 от ЗДДС.**

Важно: Когато се осчетоводява Протокол за отпадъци или зърнени култури е необходимо да се промени **ДДС счет. група на артикули** по редовете на протокола. В случай че не бъде променена, протоколът ще се покаже в ДДС дневника без необходимите реквизити.

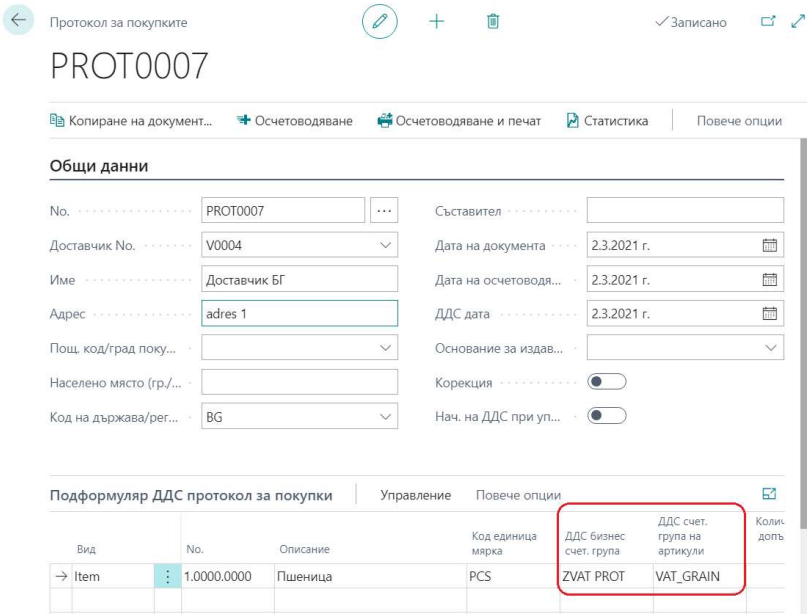

2.8. Възможност за отлагане използването на данъчен кредит

2.8.1. Настройки

В BG, ДДС и VIES Настройки се попълва сметката за отложено ДДС, както и шаблон и папка за журнал свободни операции:

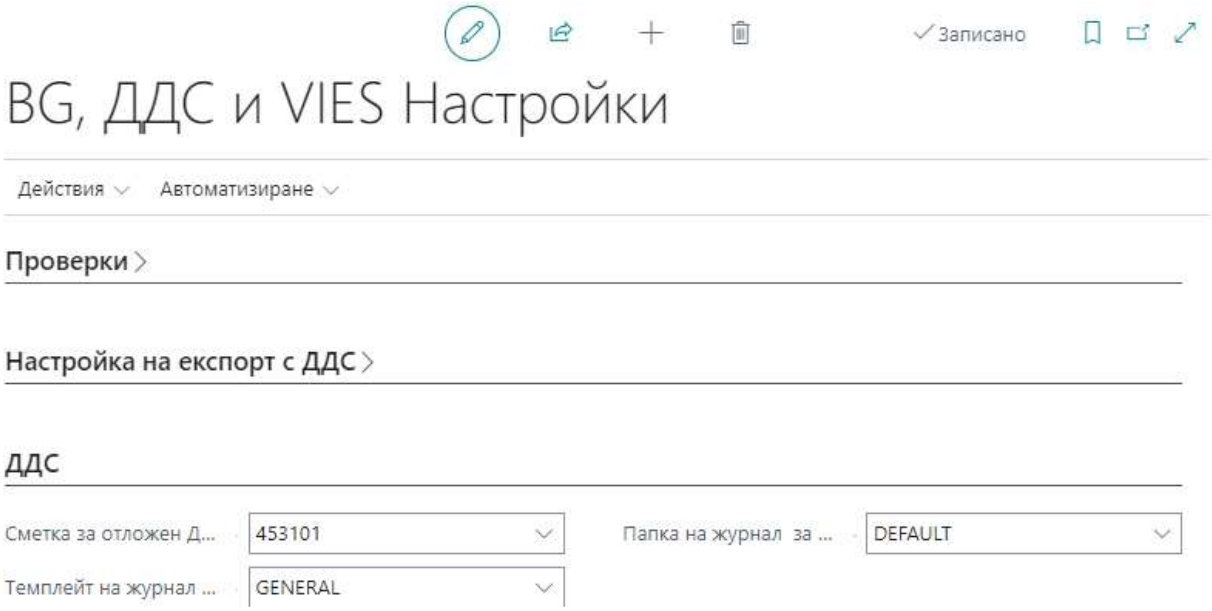

2.8.2. Отложено ДДС преди осчетоводяване

Въвежда се фактурата и в таб Детайли за фактурата се поставя отметка в полето Отложен ДДС:

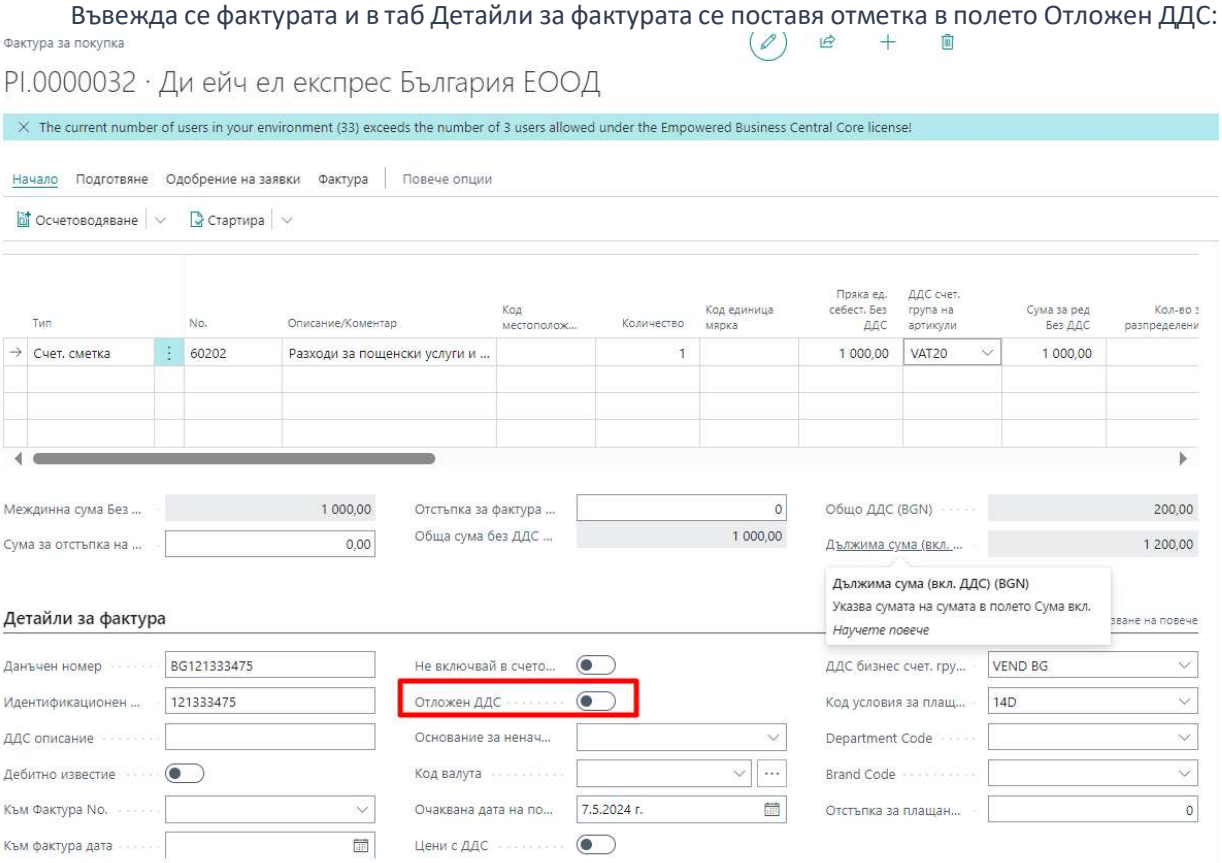

Ако се маркира полето Отложен ДДС, автоматично се поставя и отметка в полето Не включвай в счетоводни книги.

Ако се премахне отметката в полето Отложен ДДС, автоматично се маха и отметката в полето Не включвай в счетоводни книги.

Когато се осчетоводи фактурата, данъчният кредит ще се отрази по счетоводната сметка полето Сметка за отложено ДДС в BG, ДДС и VIES настройки. В Записите за ДДС на документа има отметка в полето Отложен ДДС и Не включвай в счетоводните книги.

2.8.3. Отлагане на данъчен кредит във вече осчетоводена фактура

Отваря се ДДС дневник на покупките и се генерират фактурите, които трябва да влязат в Дневника за избрания месец. След генерирането може да се стартира функцията Отложи ДДС:

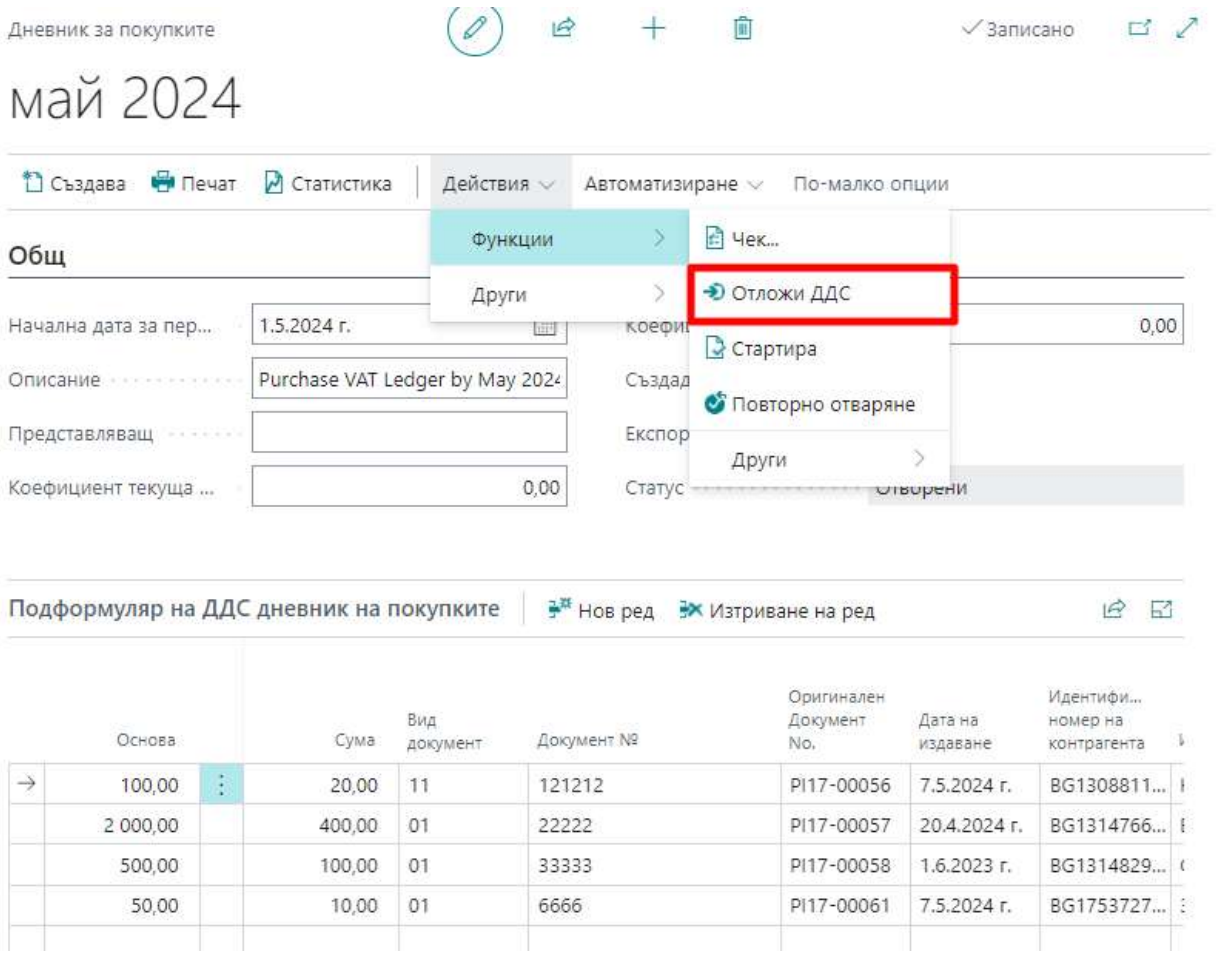

След това действие на екран се визуализират редовете от дневника по ДДС, като за фактурите, които следва да бъдат включени в ДДС дневника на покупките в следващ период, се поставя отметка в полето Отложи ДДС:

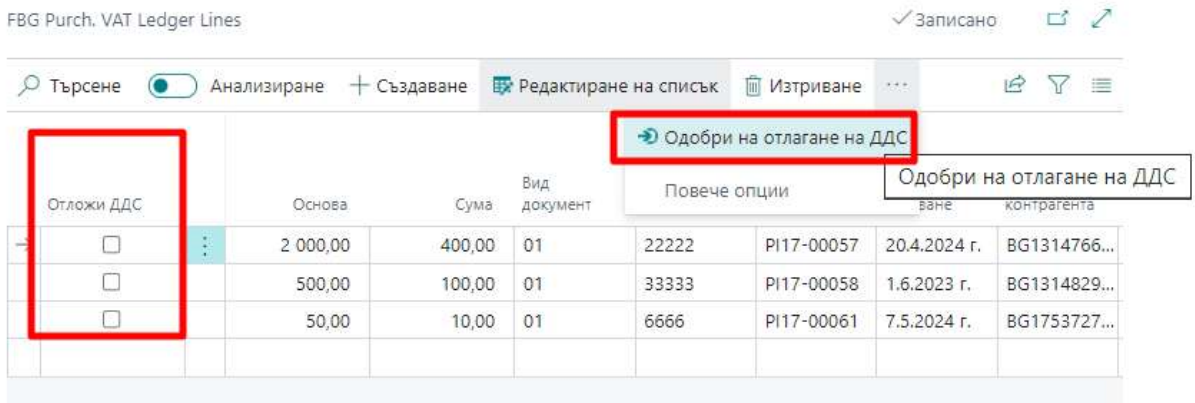

Когато се маркират фактурите за отлагане, се избира функцията Одобри на отлагане на ДДС. При това действие се случва следното:

- За избраните фактури се прави автоматично счетоводен запис, чрез който сумата на ДДС-то по дадена фактура се прехвърля с операция
    - Дебит сметка ДДС покупки / Кредит сметка Отлагане на ДДС (със знак минус)

- Премахват се от дневника на покупките избраните фактури
- Поставя се автоматично отметка в полето Отложено ДДС и Не вкл.в счетоводни книги в Записи за ДДС и осчетоводената фактура за покупка.

2.8.4. Използване на отложен данъчен кредит

За да се включи дадена фактура за покупка, чието ДДС е отложено с описаната по-горе функция, трябва да се стартира страницата Промяна ДДС като от бутон Търсене се избере Промяна ДДС период:

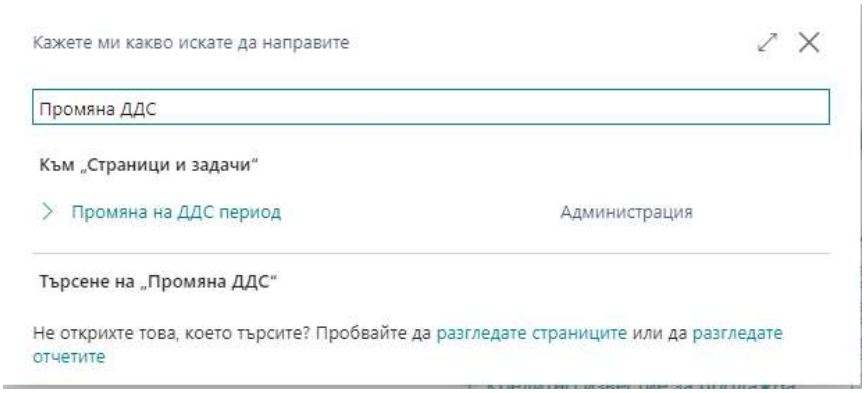

На екран се визуализира списък с документите, маркирани с Отложено ДДС, които все още не са включени в Дневниците по ДДС.

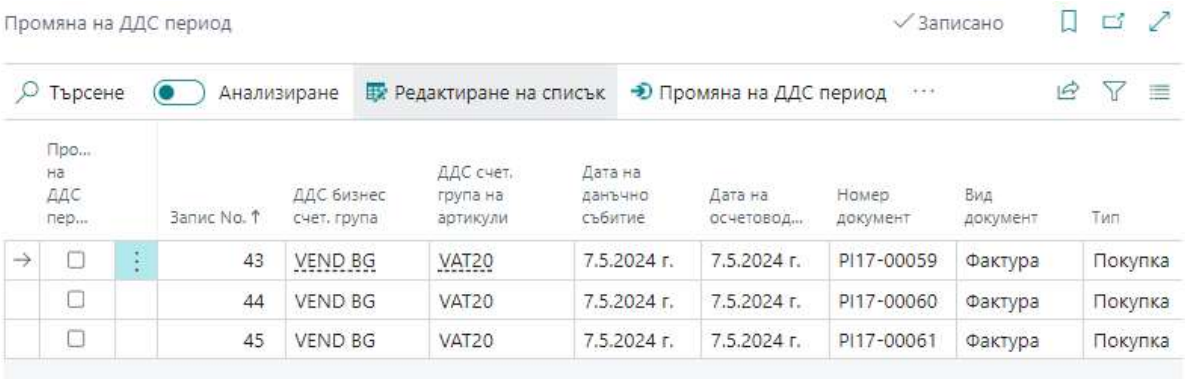

Про... на ДДС пер...	Запис No. ↑	ДДС бизнес счет. група	ДДС счет. група на артикули	Дата на данъчно събитие	Дата на осчетовод...	Номер документ	Вид документ	Тип
☐	43	VEND BG	VAT20	7.5.2024 г.	7.5.2024 г.	PI17-00059	Фактура	Покупка
☐	44	VEND BG	VAT20	7.5.2024 г.	7.5.2024 г.	PI17-00060	Фактура	Покупка
☐	45	VEND BG	VAT20	7.5.2024 г.	7.5.2024 г.	PI17-00061	Фактура	Покупка

Чрез поставяне на отметка в полето Промяна на ДДС период (първата колона) се избират документите, които да се включат в избран ДДС период. Изборът се потвърждава чрез функцията Промяна на ДДС период. На екран се показва следния прозорец:

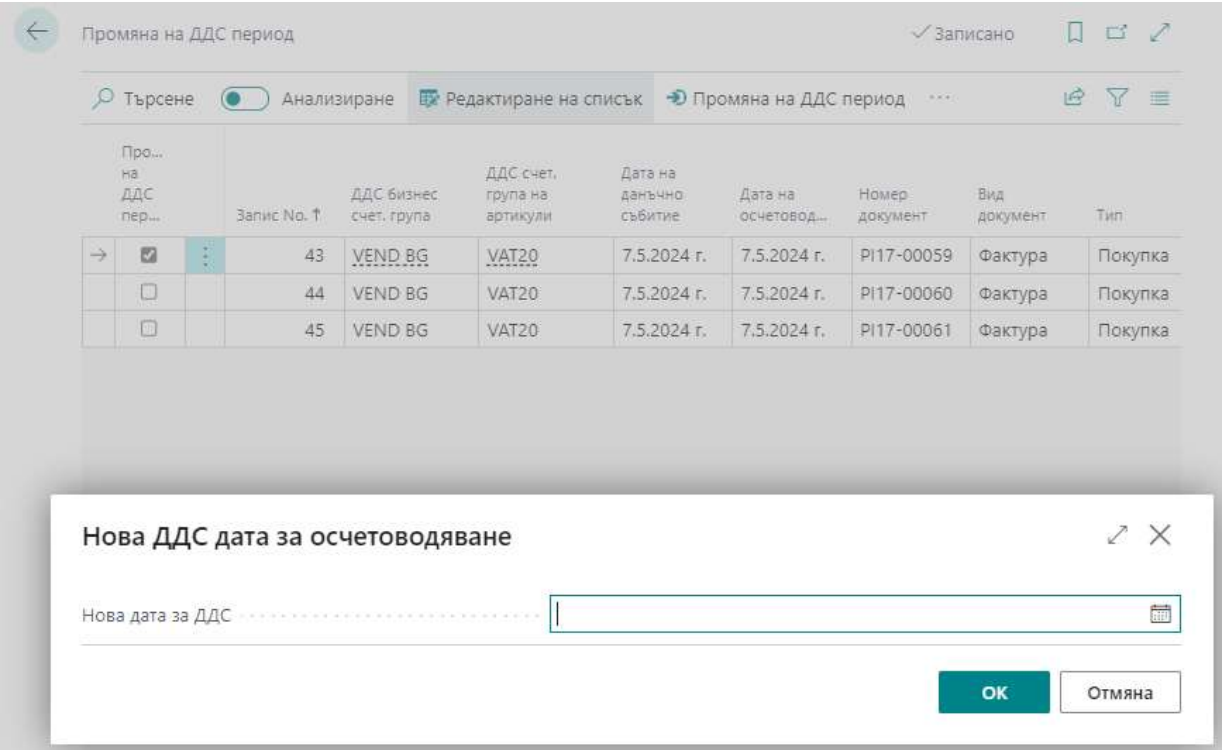

Тук следва да се посочи първият ден от месеца, в който да се включи маркираната фактура.

Системата включва фактурата в съответния месец и създава записи за прехвърлянето на сумата на ДДС от сметката Отложено ДДС към сметката за ДДС за покупките. Тези автоматично генерирани записи могат да се намерят в журнала и папката, избрани в настройката от т. 2.8.1. След преглед на предложените записи може да се осчетоводят чрез избор на бутон Осчетоводяване от съответния Журнал.

При създаване/обновяване на ДДС дневника избраната фактура ще се визуализира в съответния дневник.

3. Интрастат

Системата **Интрастат** се прилага за събирането на данни за вътрешно-общностни изпращания и/или пристигания на стоки, осъществени между Република България и страните-членки на Европейския съюз. Задължени лица за подаване на декларации по система **Интрастат** – Интрастат оператори, са лицата регистрирани по Закона за данък върху добавената стойност, които осъществяват вътрешно-общностна търговия със стоки в годишни обеми, изразени в стойност, над определени прагове за декларираме. Интрастат операторите са задължени да подават месечна Интрастат декларация.
По-долу са описани някои стандартни за системата функции, както и допълнения към пакета Локализация за България, които помагат за отчитането по Интрастат.

3.1. Интрастат настройки

Необходимите данни за Интрастат декларациите са показани на снимката по-долу. Част от тези данни могат да бъдат предварително попълнени в картата на доставчик и в картата на артикул. Въведени по този начин те ще бъдат пренесени в документите, в които се избират съответните доставчик и артикул.

Код на държава/регион	Код на държава/регион източник	Вид транзакция	Метод на транспорт	Shipment Method Code	Регион на потребление	Държава за транспортиране/Код на регион	Количество	Нето тегло	Сума	Тарифа No.
DE	DE	11	5	CPT	VAR	DE	1	0.001	24	90184990

3.1.1. Общи настройки

В карта на **Доставчик** се въвеждат данни в следните полета:

- **Код на държава/регион (Country/Region code)**
- **Код метод експедиция (Shipment Method code)**
- **Вид транзакция (Transaction Type)**
- **Метод на транспорт (Transport Method)**

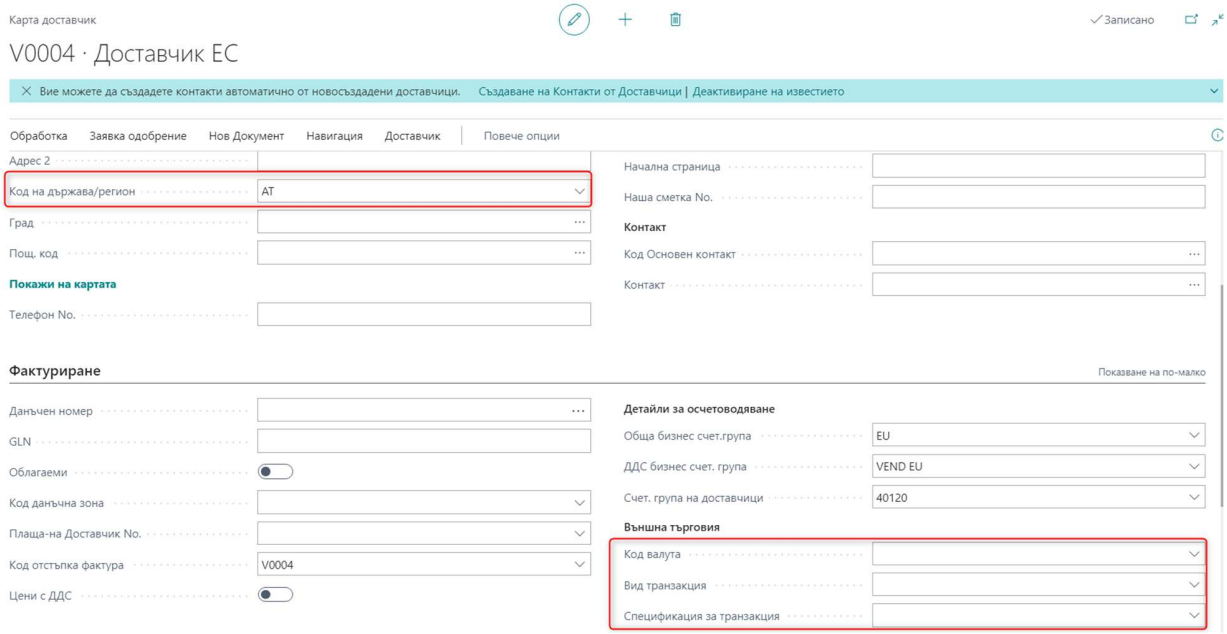

Те се пренасят в поръчката за покупка, ако са попълнени за съответния доставчик, избран в поръчката.

В карта на **Артикул** се попълват следните полета:

- **Код на държава/регион източник (Country/Region of Origin code)**
- **Нето тегло (Net Weight)**
- **Тарифа No. (Tariff number)**

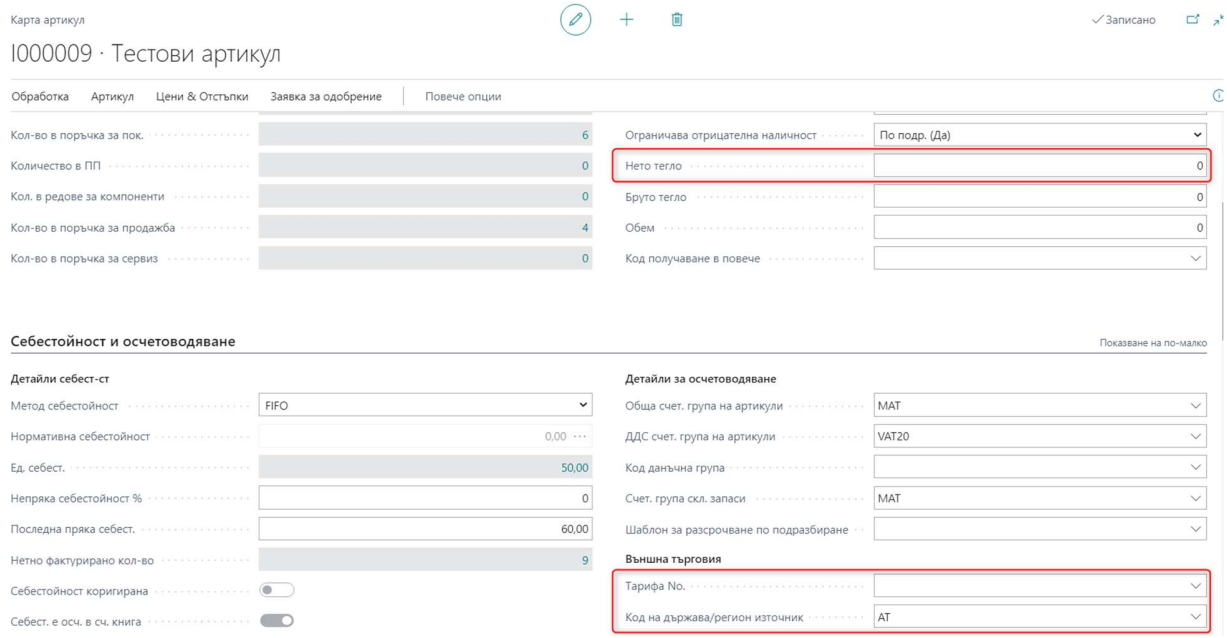

В **Поръчка за покупка** се попълват следните полета:

- **Регион на потребление (Area) -** при пристигания, това е регион (област) в България
- **Държава за транспортиране/код на регион (Transport country/Region code) -** Националност на транспортното средство (Посочва се 2-значния буквен код на държавата, чийто превозвач е използван за транспортиране на стоката. Посоченият код може да бъде на всяка от държавите от Геономенклатурата.)

Желателно е тези полета да бъдат попълнени в поръчката за покупка преди нейното осчетоводяване. Данните се намират в раздел **Външна търговия** на поръчката за покупка.

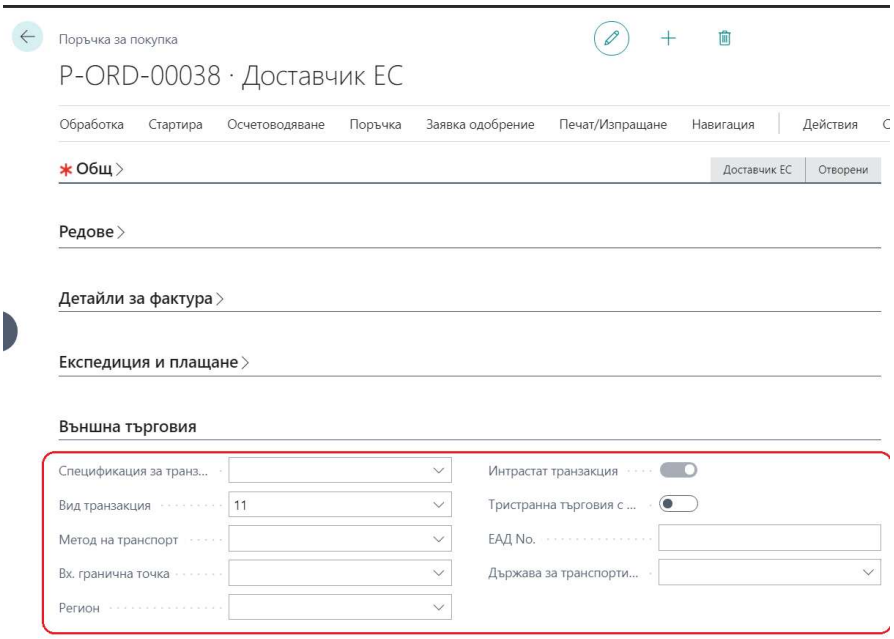

В страница **ДДС Справка Конфигуриране** е необходимо да се поставят еднократно съответните настройки.

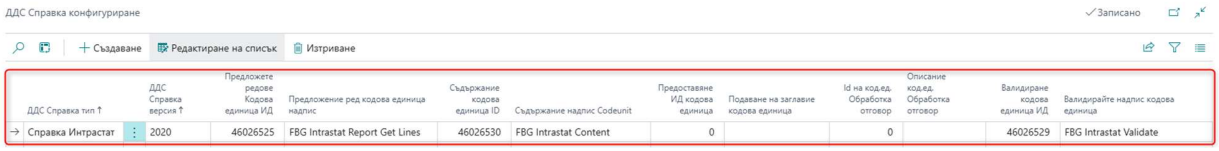

- **ДДС справка тип** – Справка Интрастат
- **ДДС справка версия** – 2020
- **Предложете редове Кодова единица ИД** – 46026517 или 60013 (FTS Get Intrastat Entries) или 46026525 (FBG Intrastat Report Get Lines)
- **Съдържание Кодова единица ID** – 46026519 или 60015 (FTS Export Intrastat XML) или 46026530 (FBG Intrastat Content)
- **Валидиране кодова единица ИД** – 46026518 или 60014 (FTS Check Intrastat Error) или 46026529 (FBG Intrastat Validate)

В страница **Настройка на отчет за Интрастат** се правят следните настройки:

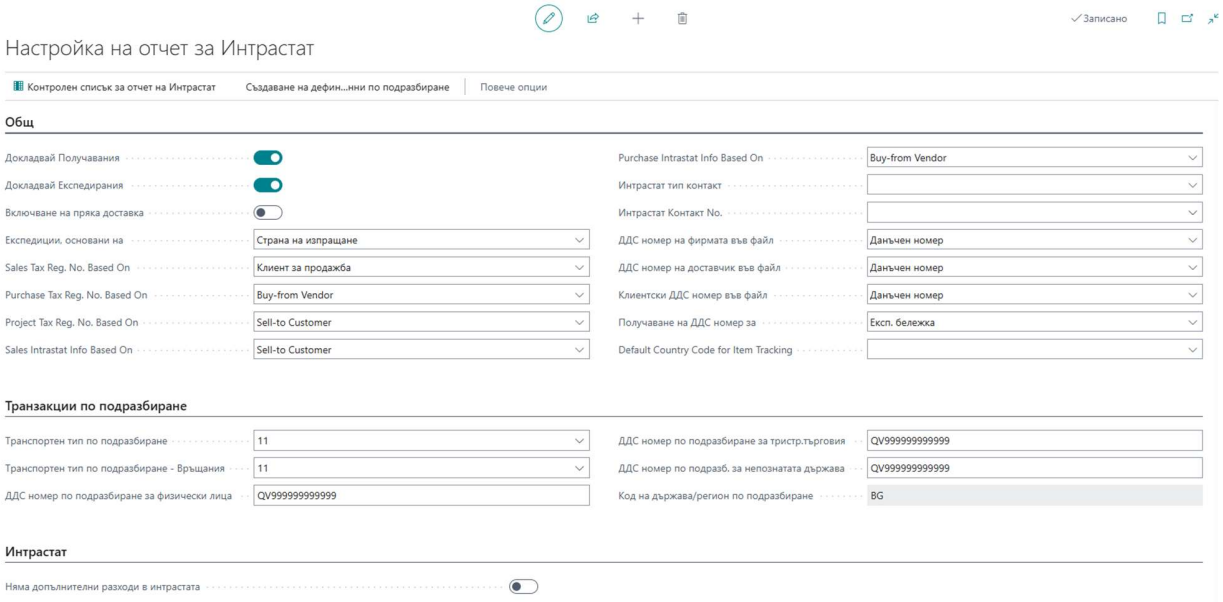

- **Докладвай получавания** – маркира се, ако искате да генерирате декларация само за получаванията
- **Докладвай Експедирания** – маркира се, ако искате да генерирате декларация само за експедиранията
- **Транспортен тип по подразбиране –** посочва се типа на транзакцията по подразбиране за експедиционните бележки и разписки за покупки (11 Стандартна покупка / продажба)
- **Транспортен тип по подразбиране – Връщания –** посочва се типа на транзакцията по подразбиране за връщане на експедиционните бележки и разписки за покупки (11 Стандартна покупка / продажба)
- **Няма допълнителни разходи в Интрастат –** ако е сложена отметка тук системата не позволява включване на допълнителния разход към сумите за Интрастат транзакции.
- **Код на държава/регион по подразбиране** - указва кода на получаващата държава по подразбиране. Полето се попълва по подразбиране със стойността на поле **Код държава за експедиране/регион** от **Информация за компания**.

В системата има вградени проверки при осчетоводяване на документ от ЕС за попълване на задължителните полета за Интрастат в случай, че в документа е включен артикул.
В Интрастат декларацията данните за Тарифния номер и Нетното тегло се вземат от Карта на артикул, а страна произход от Складовата разписка и Експедиционната бележка.
Страна произход на артикула се зарежда в тези документи от Карта на артикул, но тя може да бъде променена в тях. В случай че не бъде въведена в документите за получаване или за експедиция, кодът на държавата няма да се попълни в редовете на създаваната декларация.

3.1.2. Маркиране на страни/държави, обект на Интрастат декларираме

При попълването на Интрастат декларацията се използва номенклатура на страните и териториите, или т.н. Геономенклатура, съгласно Commission Implementing Regulation (EU) 2020/1197.
В Dynamics 365 Business central в страница **Държави/региони** срещу всяка държава се попълва съответния код за Интрастат.

Държави/региони

Търсене | Създаване | Редактиране на списък | Изтриване | Персонализиран формат на адреса | Отваряне в Excel | Повече опции

Код ↑	Име	ISO Код	ISO Цифрен код	Формат на адрес	Формат на адрес на контакт	Име окръг	Код на държава/регион от ЕС	Код Интрастат	ДДС Схема
AE	Обединени Арабски Емирства			City+Post Code	След име компа...				
AT	Австрия			Post Code+City	След име компа...		AT	AT	AT:VAT
AU	Австралия			City+County+Po...	След име компа...				
BE	Белгия			Post Code+City	След име компа...		BE	BE	BE:VAT
BG	България			City+County+Po...	След име компа...		BG	BG	BG:VAT
BN	Brunei Darussalam			City+Post Code	Начало				
BR	Brazil			City+Post Code	Начало				
CA	Канада			City+Post Code	След име компа...				
CH	Швейцария			Post Code+City	След име компа...				
CN	Китай			Post Code+City	Начало				
CY	Кипър			Post Code+City	След име компа...		CY	CY	CY:VAT
CZ	Чехия			Post Code+City	След име компа...		CZ	CZ	CZ:VAT
DE	Германия			Post Code+City	След име компа...		DE	DE	DE:VAT
DK	Дания			Post Code+City	След име компа...		DK	DK	DK:SE
DZ	Алжир			Post Code+City	След име компа...				
EE	Естония			Post Code+City	След име компа...		EE	EE	EE:VAT
EL	Гърция			Post Code+City	След име компа...		EL	EL	
ES	Испания			Post Code+City	След име компа...		ES	ES	ES:VAT
FI	Финландия			Post Code+City	След име компа...		FI	FI	

Обект на Интрастат декларираме са записите за артикули, които са доставени/продадени на контрагенти с държава, маркирана с Интрастат код в таблицата с държави (независимо от това, каква е страната на произход на артикулите).

3.1.3. Номенклатури за Интрастат

Във **Финанси - Настройка – Интрастат**, се намират всички специфични номенклатури, които се използват при генериране на Интрастат декларация. Те са част от стандартния пакет на Dynamics 365 Business Central и тяхното попълване и настройка не се разглежда в тази документация.
Тези номенклатури могат да се открият и чрез изписване на част от името в полето за Търсене на основното меню.

3.1.4. Настройка на допълнителни разходи към сумата за Интрастат декларацията

Пакетът Локализация за България позволява да се настрои допълнителния разход като част от стойността в Интрастат декларацията.
В страница **Допълнителни разходи** се маркират следните колони:

No. ↑	Описание	Обща счет. група на артикули	Код данъчна група	ДДС счет. група на артикули	Описание за търсене	Вкл. в Интрастат сума	Вкл. в Интрастат стат. стойност
CUSTDUTY	Мито	DUTY		NOVAT	МИТО	☐	☐
DISCOUNT	Отстъпка/ Сконто	DISCOUNT		VAT20	ОТСТЪПКА/ СКОНТО	☐	☐
INSURANCE	Застраховка	INSURANCE		NOVAT	ЗАСТРАХОВКА	☐	☐
PACKAGING	Опаковка	PACKAGING		VAT20	ОПАКОВКА	☐	☐
TRANSPORT	Разходи за доставка	TRANSPORT		VAT20	РАЗХОДИ ЗА ДОСТ...	☐	☐
YCORR-PRICE MAT	Корекция цена - материали	GOODS		VAT20	КОРЕКЦИЯ ЦЕНА - ...	☐	☐
YCORR-PRICE PROD	Корекция цена - продукция	PROD		VAT20	КОРЕКЦИЯ ЦЕНА - ...	☐	☐

- **Вкл. в Интрастат сума** – маркира се ако искаме допълнителния разход да се включи в колона Сума
- **Вкл. в Интрастат стат.стойност** – маркира се ако искаме допълнителния разход да се включи в колона Статистическа стойност

В страница **Методи експедиция** се поставя отметка на този метод, за който стойността на транспорта се включва в сумата за Интрастат.

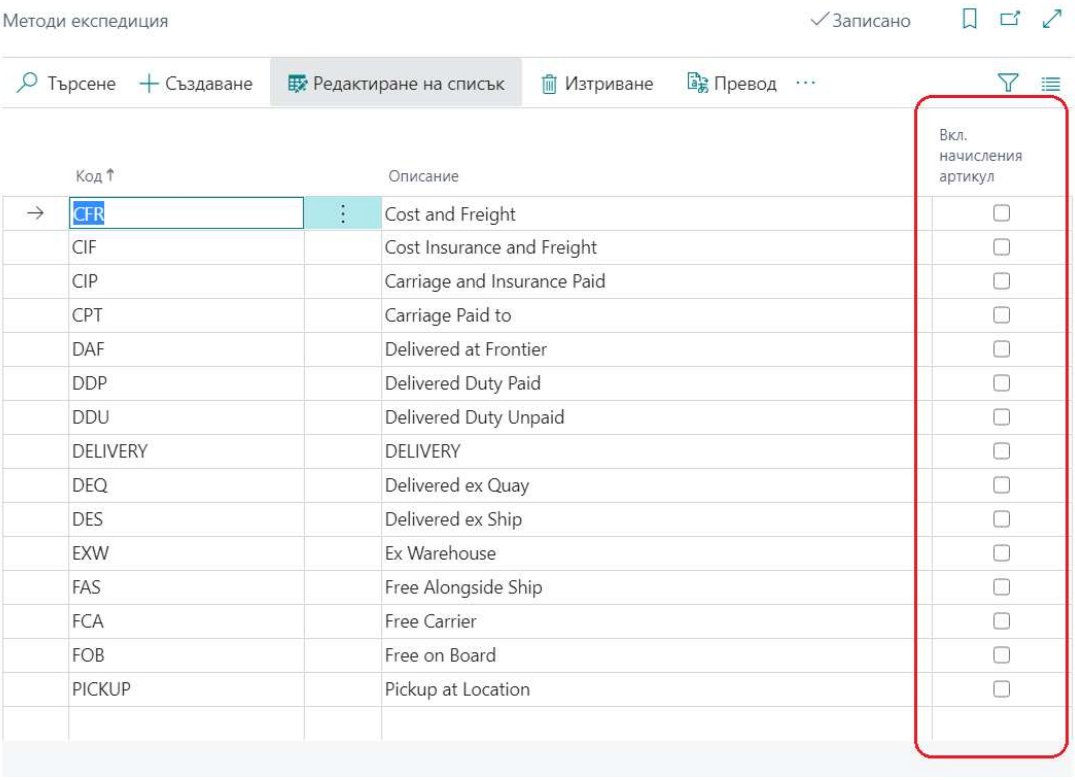

В **Настройка на покупки и задължения** се маркира отметка **Интрастат журнал вкл. допълнителни разходи**, с която се позволява добавянето на допълнителни разходи към сумата за Интрастат.

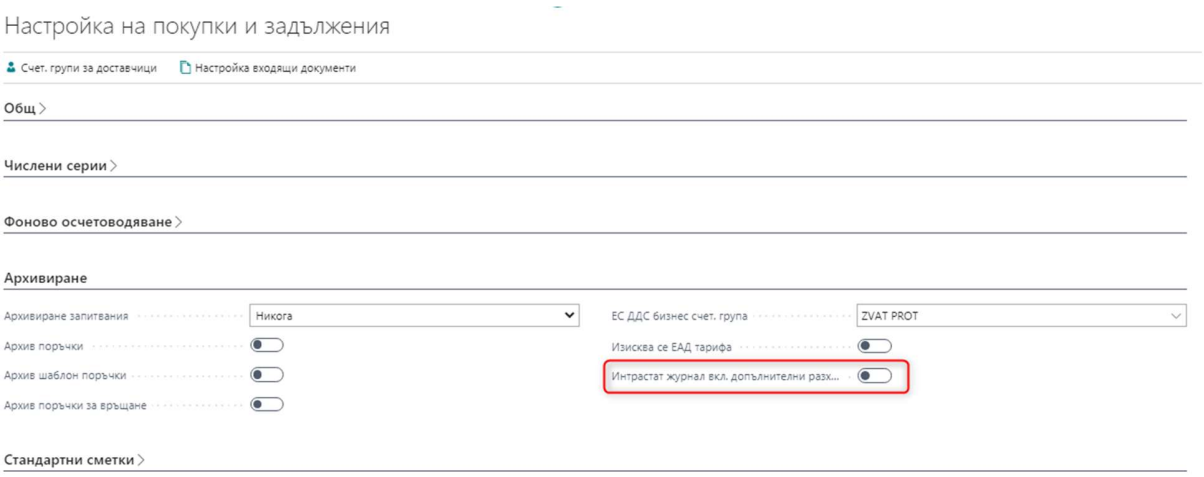

3.1.5. Настройки за създаване на Интрастат декларацията

В страница **BG, ДДС и VIES Настройки** е създаден нов раздел **Интрастат**, в който е необходимо да се попълнят данните на Лицето за контакт, подаващо декларацията. Данните за Лице за контакт трябва

да съвпадат с данните на лицето, от чието име се извършва подаването на декларацията в портала за електронни услуги на НАП.

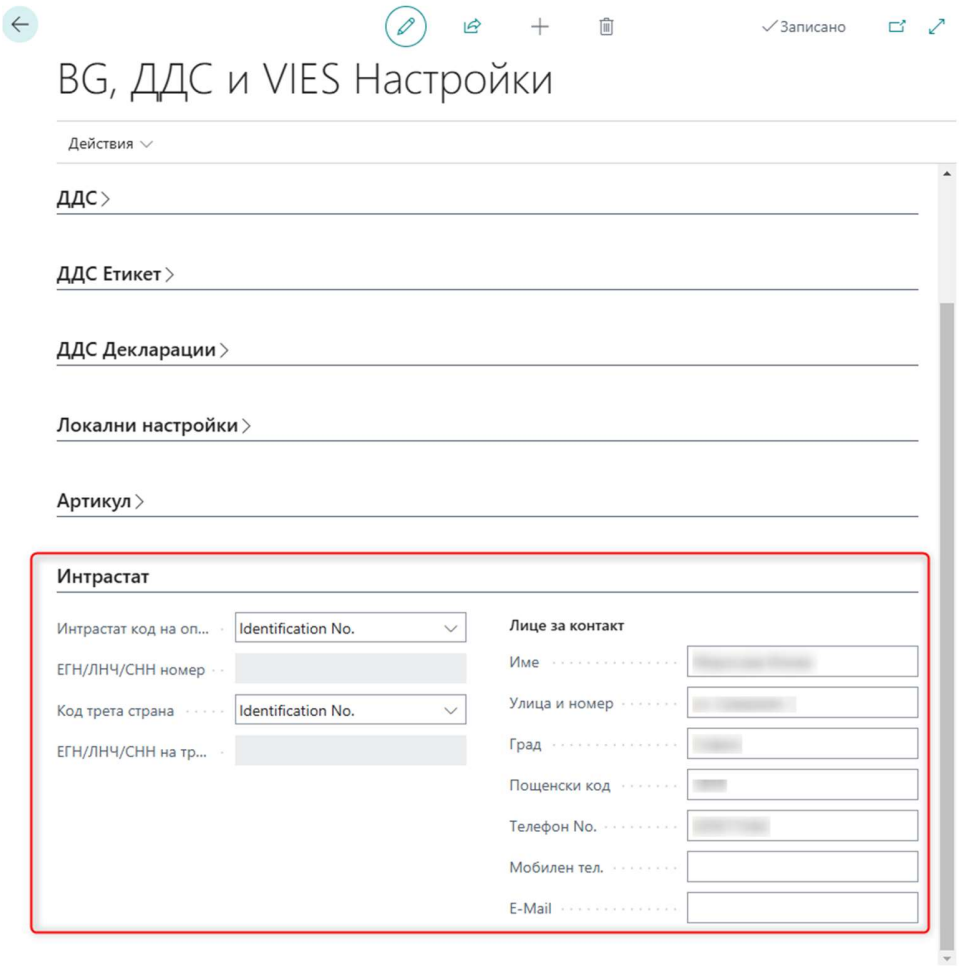

3.2. Създаване на Интрастат декларация

Мястото за създаване на Интрастат декларация е страница **Списък с отчети Интрастат.**

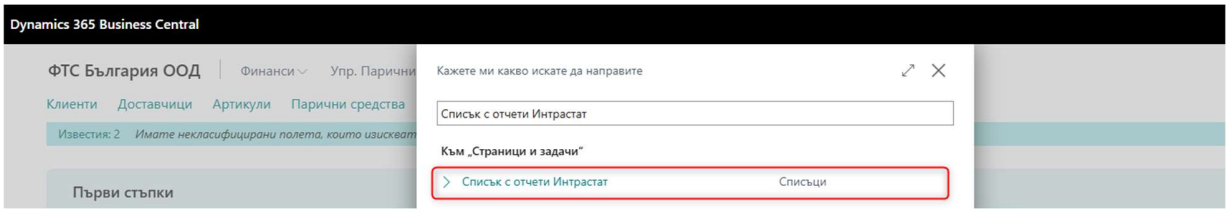

В списъка с вече създадени декларации се избира действие **Създаване**.

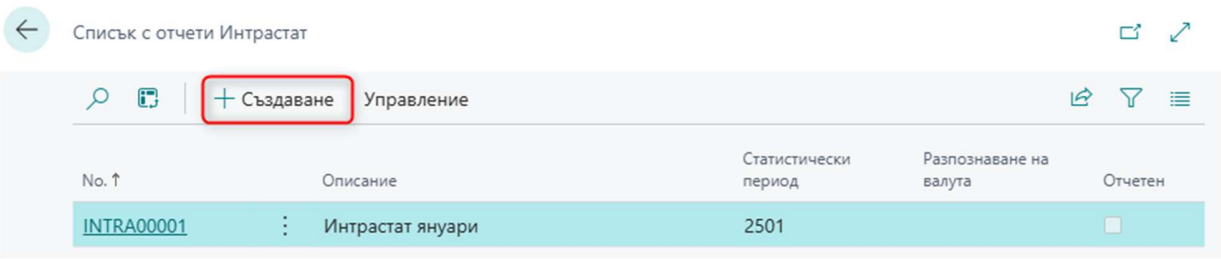

В раздел **Общ** на заглавната част на картата на декларацията се попълват следните полета:

- **Описание** – име на декларацията
- **Статистически период** - въвежда се като първо се записват последните две цифри на годината и след това месецът, за който ще се подава декларацията. Пример за Статистически период: 2501 - януари 2025 година
- **Тип на декларация** – избира се Original
- **Поредна декларация** – въвежда се 1.

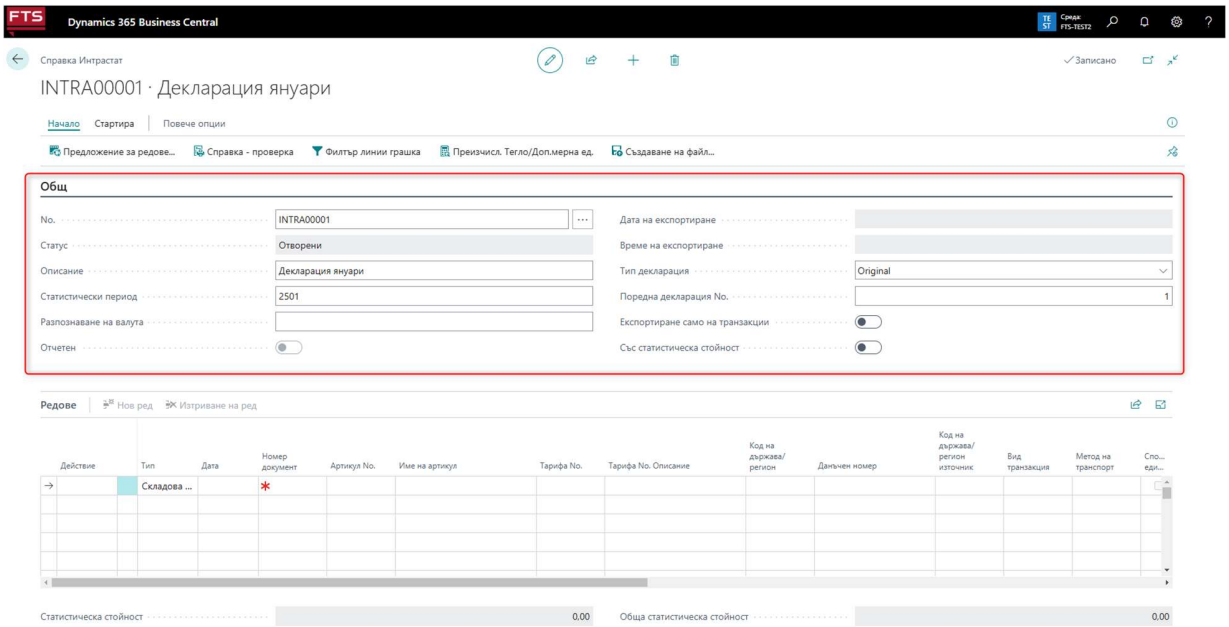

Следва да се избере действие **Предложение за редове,** при което в редовете на декларацията се зареждат записите за артикулите, на базата на които ще се генерира декларацията.
Това са записите, които са маркирани като „Intrastat transaction“, и за които поле **Код на държава/регион** съдържа кодове, посочени като Intrastat Code в таблицата с държави, независимо от това, каква е страната на произход на артикула.

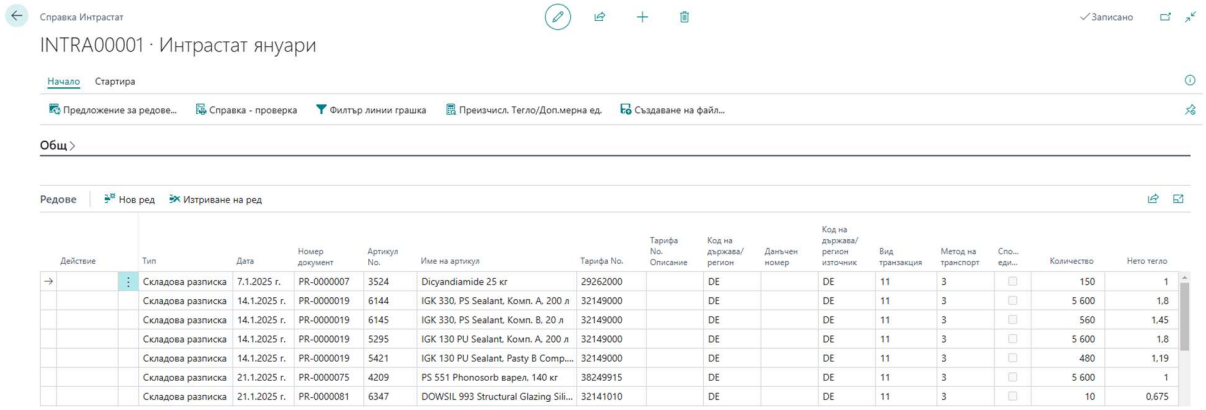

Действие	Тип	Дата	Номер документ	Артикул No.	Име на артикул	Тарифа No.	Тарифа No. Описание	Код на държава/регион	Данъчен номер	Код на държава/регион източник	Вид транзакция	Метод на транспорт	Спо... еди...	Количество	Нето тегло
	Складова разписка	7.1.2025 г.	PR-0000007	3524	Dicyandiamide 25 кг	29262000		DE		DE	11	3		150	1
	Складова разписка	14.1.2025 г.	PR-0000019	6144	IGK 330, PS Sealant, Комп. A, 200 л	32149000		DE		DE	11	3		5 600	1.8
	Складова разписка	14.1.2025 г.	PR-0000019	6145	IGK 330, PS Sealant, Комп. B, 20 л	32149000		DE		DE	11	3		560	1.45
	Складова разписка	14.1.2025 г.	PR-0000019	5295	IGK 130 PU Sealant, Комп. A, 200 л	32149000		DE		DE	11	3		5 600	1.8
	Складова разписка	14.1.2025 г.	PR-0000019	5421	IGK 130 PU Sealant, Pasty B Comp....	32149000		DE		DE	11	3		480	1.19
	Складова разписка	21.1.2025 г.	PR-0000075	4209	PS 551 Phonosorb варел, 140 кг	38249915		DE		DE	11	3		5 600	1
	Складова разписка	21.1.2025 г.	PR-0000081	6347	DOWSIL 993 Structural Glazing Sili...	32141010		DE		DE	11	3		10	0.675

Необходимо е да се направи проверка за липсващи данни в редовете. Ако има такива те могат да се попълнят ръчно. Другият вариант е те да се попълнят в съответните карти (на артикули, доставчици, и т.н.), след което отново да се изпълни действието **Предложение за редове**. Препоръчително е за артикулите предварително да бъдат попълнени нетни тегла и тарифни номера (в картите им). Без тези полета декларацията няма да се подаде коректно.

В таблица **Записи в книга артикули** има добавени полета свързани с Интрастат транзакциите като - тарифен номер, митническа декларация, нетно тегло, страна на произход, страна на транспорт, метод на транспорт и т.н. По тях лесно могат да се правят допълнителни справки.

Препоръчително е да се провери и стойността на декларацията. Възможна е следната проверка: В **Записи в книга артикули** да се филтрира по съответния период на осчетоводяване, **Вид запис** (Покупка) и по **Код държава/регион** (<>''&<>BG). Сумата **Общо себестойност (действителна)**, се сравнява със стойността на декларацията – **Статистическа стойност**.

Сумата **Общо себестойност (действителна)** съдържа транспортните разходи, ако такива се разпределят като допълнителен разход в поръчките за покупка.

3.3. Създаване на файлове за Интрастат декларация

След като данните в редовете на декларацията са проверени, се извършва експортирането им чрез бутона **Създаване на файл**.
Локализацията позволява както създаване на файл с готова Интрастат декларация, така и да се създадат само файлове с транзакции, които да се заредят в програмата на Интрастат и оттам да бъде направено подаването на декларацията. В този случай се използва опцията **Експортиране само на транзакции.**
Ако декларациите трябва да включват статистическа стойност, се маркира и опцията **Със статистическа стойност.**

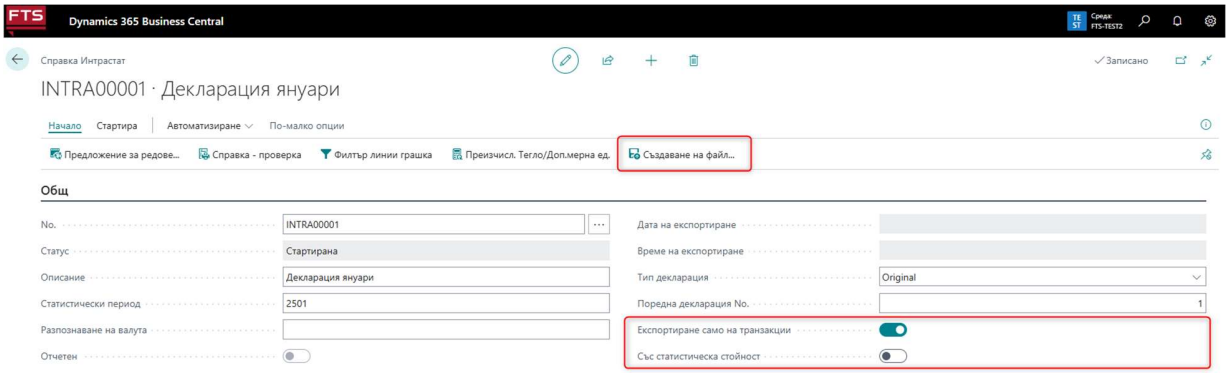

При избор на действие **Създаване на файл** може да се избере кой от файловете да бъде генериран – за внос (получавания, складови разписки) или за износ (изпращания, експедиционни бележки), както и да бъдат създадени и двата едновременно.

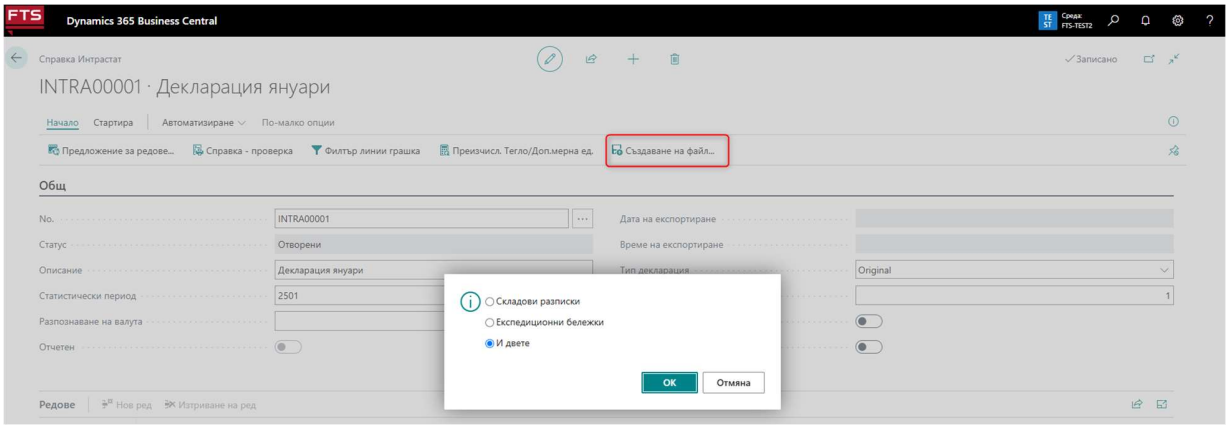

Генерираните файлове могат да се открият в папка Downloads на компютъра.

4. Финанси – настройки, свързани с локализацията

Пакетът Локализация за България поддържа допълнителни функционалности, които надграждат основния модул Финанси в Dynamics 365 Business Central.

4.1. Автоматично създаване на аналитичности

Автоматичното създаване на аналитичности позволява поставяне на стойност на предварително зададена аналитичност при създаване на нов клиент или на нов доставчик.

За да се използва тази функционална възможност е необходимо в страница **Настройка за счетоводство,** раздел **Създава аналитичности по подразбиране** да се посочи следното:

- В **Таблица на клиента,** поле **Аналитичност** – код на аналитичността, която ще се поставя автоматично в картата на новосъздаден клиент
- В **Таблица на доставчика,** поле **Аналитичност** – код на аналитичността, която ще се поставя автоматично в картата на новосъздаден доставчик

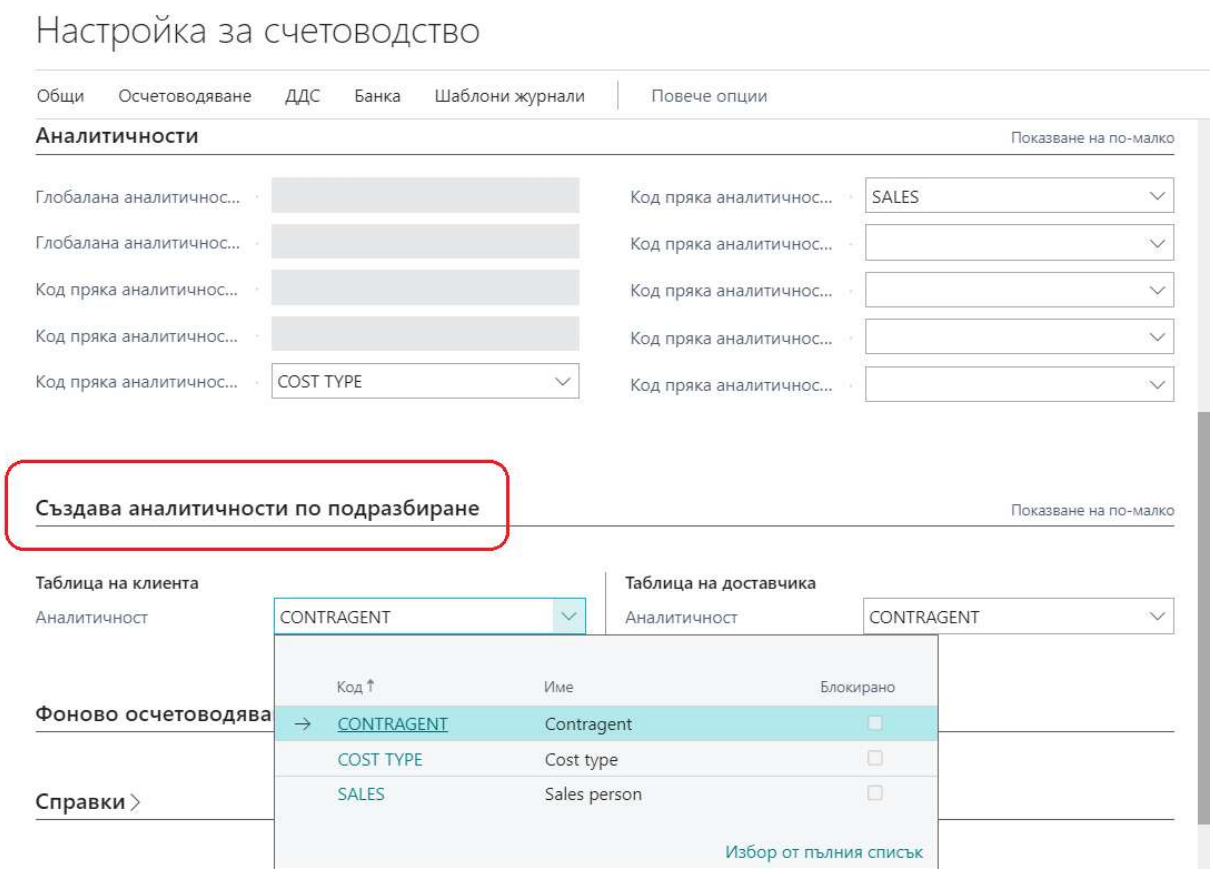

При създаване на нов клиент или на нов доставчик, в системата автоматично се извършва следното:

- В картата на клиента или на доставчик се добавя съответната аналитичност, посочена в **Настройка за осчетоводяване**
- Създава се и се поставя нова стойност за добавената аналитичност. Новата стойност на аналитичността има код, съвпадащ с кода на клиента или на доставчика и име - името на клиента или на доставчика. При промяна на името в картата на клиента или на доставчика, то се променя и името на стойността на аналитичността.

Аналитичностите по подразбиране спомагат за по-голяма съгласуваност на отчетите. Техните стойности винаги се добавят към документите и записите за конкретните клиенти, доставчици.

4.2. Журнал свободни операции

В Журнал свободни операции са добавени следните полета:

- **ЕАД No.** – попълва се с номер на Единния административен документ - митническа декларация. Избира се от списък с вече въведени митнически декларации с техните номера
- **ДДС описание** – попълва се с описание, което ще се покаже в ДДС дневника в поле **ДДС описание.** Например: **Покупки**

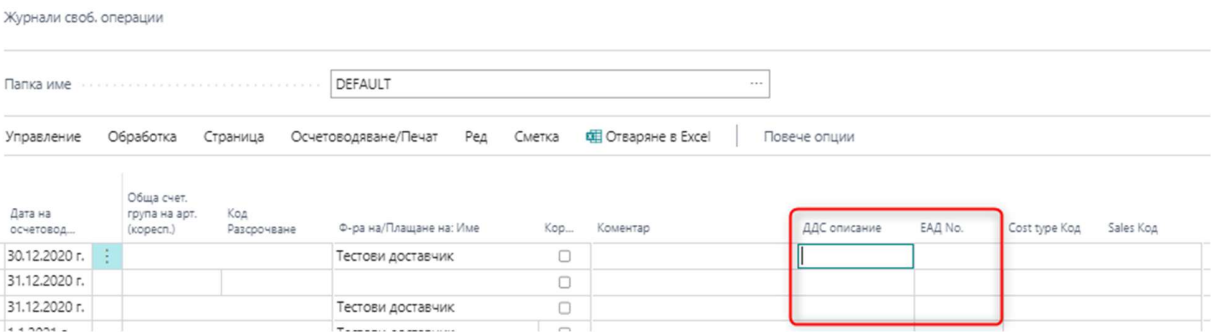

4.3. Регистър на оборотна ведомост

Справката Регистър на оборотна ведомост е допълнително разработена справка, която служи за представяне на данните по счетоводни сметки във вид, удобен за проследяване на началното салдо, оборотите за съответния период (дебит и кредит) и формираното крайно салдо.
Справката се стартира от страница **Регистър на оборотна ведомост**. Тя се намира и в основното меню на роля **Счетоводител**:

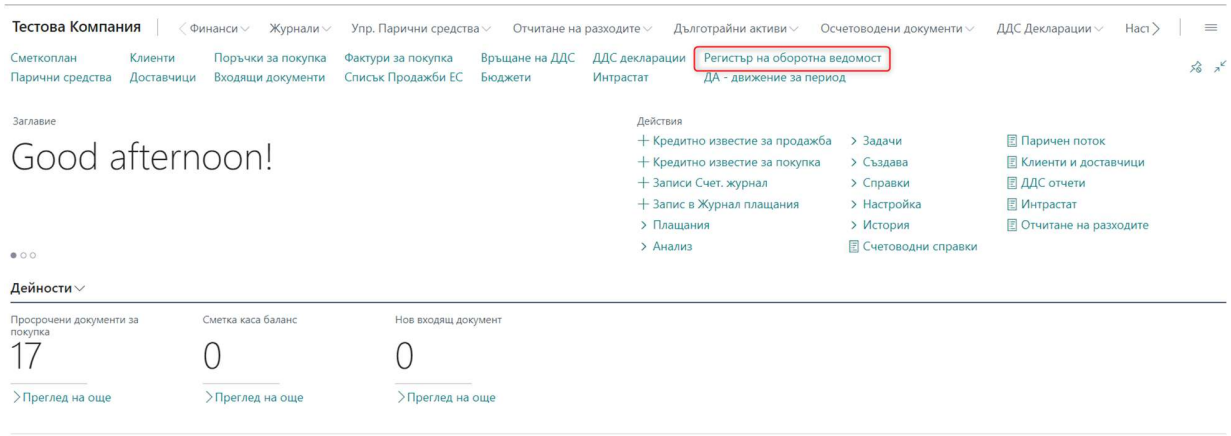

След стартиране на справката се избират следните опции:

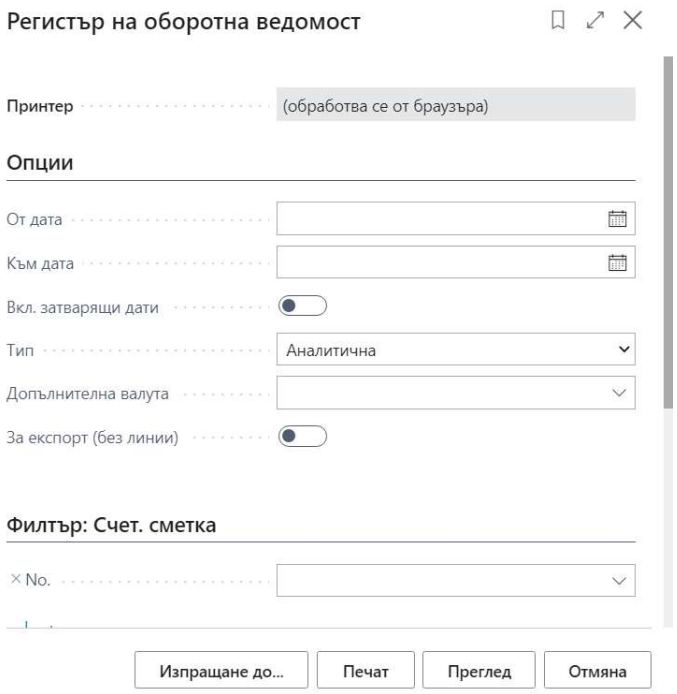

- **От дата** – начална дата на периода
- **Към дата** – крайна дата на периода
- **Вкл. затварящи дати** – използва се, когато в справката трябва да се включат записи, направени в системата след приключване на счетоводните сметки
- **Тип** - Синтетична или Аналитична. Синтетичната оборотна ведомост извежда счетоводните сметки от тип Сумарни, когато има настроени подобни сметки в сметкоплана. Например ако има въведени няколко сметки от група 602 и има създадена сметка 60290, която е посочена

като сумарна и за това сумиране е използвана функционалността на програмата за отстъпите на сметки (Сумиране Начало – Сумиране Край), тогава в отчета ще се изведе само сметка 60290. При Аналитичната оборотна ведомост няма да се появи сметка 60290, а всички сметки включени в сумирането.

- Допълнителна валута – задава се ако се ползва допълнителна отчетна валута
- За експорт (без линии) – не се печатат линии на редовете в справката

Допълнително могат да се посочат избрани сметки в раздел **Филтър: Счет.сметка.**

След потвърждение чрез бутон Преглед справката се визуализира на екрана:

4.6.2021

Аналитична оборотна ведомост **Страница 1 от 1**

Период: 1.1.2021 г. до 31.12.2021 г.

No.	Име	Начално салдо		Оборот		Крайно салдо	
		Дебитна сума	Кредитна сума	Дебитна сума	Кредитна сума	Дебитна сума	Кредитна сума
20100	Земи, гори и трайни насаждения	1000	0	0	0	1000	0
24130	Аморт.сгради и конструкции	0	500	0	0	0	500
30100	Доставки	0	0	300	0	300	0
30110	Доставки пряка себестойност	0	0	0	300	0	300
30201	Основни материали	0	0	450	250	200	0
40110	Доставчици от страната	0	0	0	1380	0	1380
41110	Клиенти от страната	0	0	1416	0	1416	0
41200	Авансово плащане	0	0	0	1000	0	1000
45310	Разчети за ДДС покупки	0	0	212	0	212	0
45320	Разчети за ДДС продажби	0	0	0	238	0	238
60101	Разходи за материали прозводствени	0	0	50	50	0	0
60201	Разходи за телефонни услуги	0	0	870	0	870	0
60910	Материални запаси - брак	0	0	50	0	50	0
70300	Приходи от продажба на услуги - ремонти	0	0	0	100	0	100
70500	Приходи от продажби на мат-ли	0	0	0	80	0	80

4.4. Дълготрайни активи

Като допълнение към справките в модула за дълготрайни активи, пакетът Локализация за България предлага и разработени справки за данъчен и счетоводен амортизационен план.

Справка **ДА – движение за период** съдържа цялата информация, необходима за ДАП и САП. Стартира се от страница **ДА – движение за период**. Тя се намира в основното меню на роля **Счетоводител**:

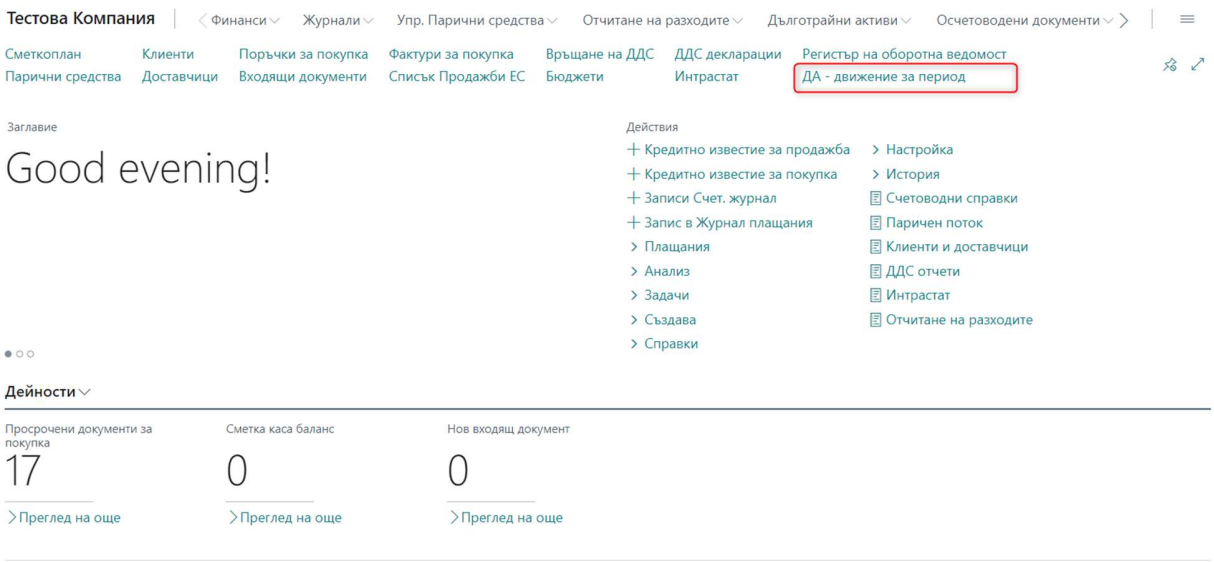

При стартиране на справката се попълват се следните опции:

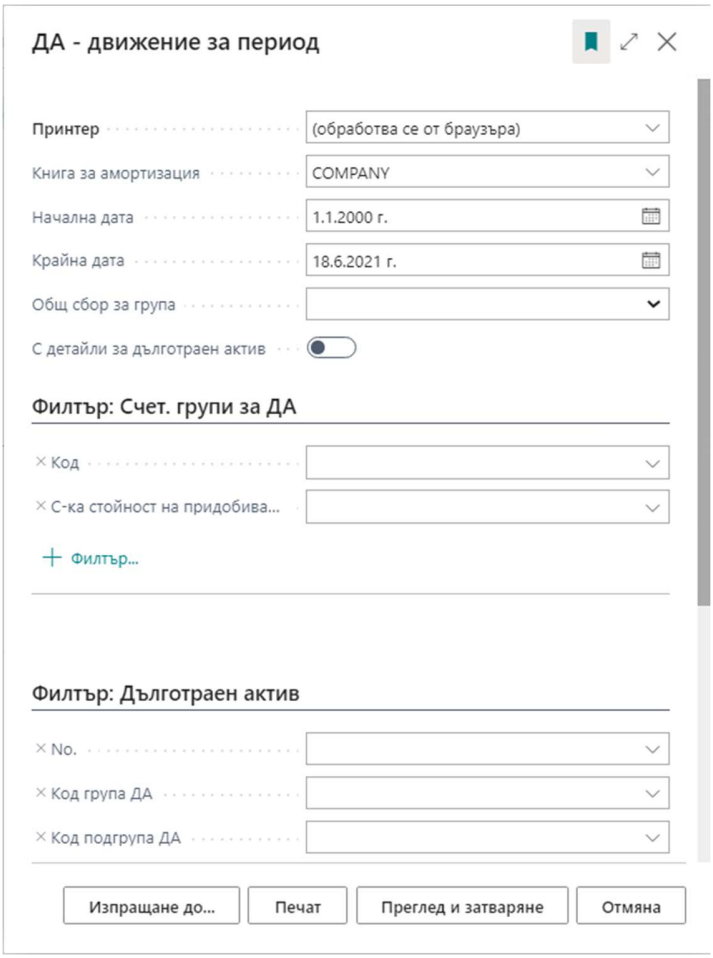

- **Книга за амортизация** – избира се книгата за амортизация – счетоводна или данъчна за печат съответно на САП или ДАП
- **Начална дата** – начална дата на периода
- **Крайна дата** – крайна дата на периода
- **Общ сбор за група** – задължително се посочва една от опциите за сумиране – по група на ДА, подгрупа на ДА, местоположение или глобални аналитичности
- **С детайли за дълготраен актив** – когато тази опция не е маркирана, ще се изведат само сумарните редове по посочената по-горе опция „Общ сбор за група“. При маркиране ще се покажат редове за всеки дълготраен актив и общ сбор съгласно опцията „Общ сбор за група“.

В разделите **Филтър: Счет. групи за ДА** и **Филтър: Дълготраен актив** допълнително могат да се посочат филтри за определени дълготрайни активи или техните групи.
Забележка: Поради това, че не всички колони на справката могат да се визуализират при директното ѝ отпечатване на принтер или преглед на екран, желателно е справката да се експортира в таблица с формат Excel, в която могат да се видят всички необходими колони.

Fts test function
Дълготрайни активи

Амортизационна книга: COMPANY
Счет. група на ДА:
Дълготрайни активи: Филтър по дата на осчет. на ДА: 01.01.00..23.03.21
/Групиране по група на активи/

									Разход				Амортизации и обезценки					
Номер	Описание	Категория	Дата на придобиване	Начало амортизация	Амортизация %	Дата на реализация	Години на амортизация	Месеци на амортизация	към01.01.00	Придобиване	Отписване	към23.03.21	към01.01.00	Амортизации	Обезценка	Реинтеграция	Отписване	към23.03.2
20300		*Сгради*																
*****																		
FA000004	test	Сгради	28.1.2021	1.1.2021		1.4.2021	0,25	3,00	0,00	1 000,00	0,00	1 000,00	0,00	666,67	0,00	0,00	0,00	666,
FA000005	test 2	Сгради	28.1.2021	1.1.2021		1.4.2021	0,25	3,00	0,00	1 000,00	0,00	1 000,00	0,00	666,67	0,00	0,00	0,00	666,
FA000006	test 3	Сгради	1.1.2021	1.1.2021		1.4.2021	0,25	3,00	0,00	1 000,00	0,00	1 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,
*****								**Общо:**	**0,00**	**3 000,00**	**0,00**	**3 000,00**	**0,00**	**1 333,34**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**1 333,**
20300								**Общо:**	**0,00**	**3 000,00**	**0,00**	**3 000,00**	**0,00**	**1 333,34**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**1 333,**
								ОБЩО:	**0,00**	**3 000,00**	**0,00**	**3 000,00**	**0,00**	**1 333,34**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**1 333,**

4.5. Промени при осчетоводяване на разсрочването на приходи/разходи

В Шаблони за разсрочване са добавени две нови полета:

Шаблон за разсрочване Карта ✓Записано

1M SALES

Общ

Код Разсрочване: 1M SALES
Описание: 1 month sales
Сметка Разсрочване: 75000
Използвай транзитн...: ON
Транзитна сметка за ...: 49900

График за разсрочване

Разсрочване %: 100
Метод калк.: Линеен
Начална дата: Дата на осчетоводяване
Брой периоди: 1
Период описание: Monthly deferral

- **Използвай транзитна сметка** – ако в полето няма отметка, разсрочването работи по стандартния начин. Ако в полето има отметка, тогава за разсрочването ще се използва сметката, посочена в следващото поле.
- **Транзитна сметка за разсрочване** – поставя се счетоводна сметка, през която минава разсрочването. Самите счетоводни операции са посочени в описанието по-долу

<u>ПРИМЕР при ПОКУПКИ</u>

При стандарното решение за разсрочване в редовете на поръчката/фактурата за покупка се поставя разходната сметка, която следва да се използва за признаването на разхода, а в шаблона за разсрочване се посочва сметката за Разходи за бъдещи периоди. Операциите са следните:

- Дебит 60-та група / Кредит 401 (с датата на осчетоводяване на фактурата)
- Дебит 65-та група / Кредит 60-та (с датата на осчетоводяване на фактурата)
- Дебит 60-та група / Кредит 65-та група (признаването по датите в графика)

Промяната, свързана с текущата разработка, е следната:

- Дебит 49900 / Кредит 401 100лв (с датата на осчетоводяване на фактурата)
- Дебит 65-та група / Кредит 49900 100лв (с датата на осчетоводяване на фактурата)
- Дебит 60-та група / Кредит 65-та група (признаването по датите в графика)

За отразяването на фактурата се гледа Транзитната сметка от Шаблона за разсрочване, но реалното признаване на разхода е като се гледа счетоводната сметка в реда на разхода и сметката за разсрочване от Шаблона.

<u>ПРИМЕР при ПРОДАЖБИ</u>

При стандарното решение за разсрочване в редовете на поръчката/фактурата за продажба се поставя приходната сметка, която следва да се използва за признаването на прихода, а в шаблона за разсрочване се посочва сметката за Приходи за бъдещи периоди. Операциите са следните:

- Дебит 411 / Кредит 703 100 лв (с датата на осчетоводяване на фактурата)
- Дебит 703 / Кредит 803 100 лв (с датата на осчетоводяване на фактурата)
- Дебит 803 / Кредит 703 ..... (признаването по датите в графика)

Промяната, свързана с текущата разработка, е следната:

- Дебит 411 / Кредит 498 100 лв (с датата на осчетоводяване на фактурата)
- Дебит 498 / Кредит 803 100 лв (с датата на осчетоводяване на фактурата)
- Дебит 803 / Кредит 703 ..... (признването по датите в графика)

За отразяването на фактурате се гледа Транзитната сметка от Шаблона за разсрочване, но реалното признаване на прихода е като се гледа счетоводната сметка в реда на приходния документ и сметката за разсрочване от Шаблона.

4.6. Таблица с данни за митнически декларации

За съхраняване на данни за митническите декларации е създадена таблица със следните полета:

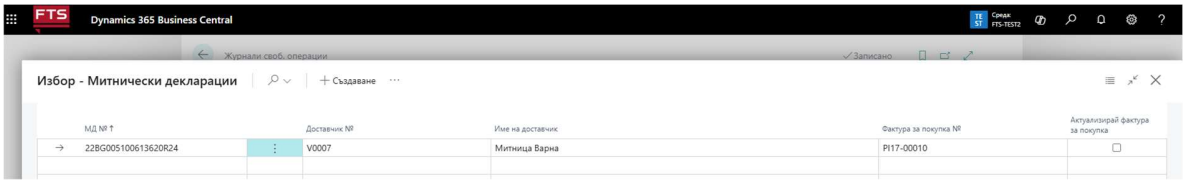

- **МД №** - номер на митническа декларация
- **Доставчик №** - номер на доставчик, който е използван в документа с осчетоводената сума на ДДС за съответната доставка
- **Име на доставчик** – име на доставчика
- **Фактура за покупка №** - номер на фактурата за покупка, за която се отнася митническата декларация. Избира се от списъка с осчетоводени фактури за покупка, като списъкът е филтриран по номера на доставчика от полето **Доставчик №**
- **Актуализирай фактура за покупка** - при маркиране, номерът на МД ще бъде записан в посочената осчетоводена фактура за покупка.

Особености:

- Таблицата се достъпва през поле **ЕАД No.** на реда на Журнал свободни операции
- В списъка с данни за МД има възможност за попълване на номер на фактура от доставчик – в поле **Фактура за покупка №**. При попълване на това поле и поставяне на отметка в полето **Актуализирай фактура за покупка**, номерът на митническата декларация се попълва в поле **ЕАД No.** на съответната осчетоводена фактура.
- Номерът на митническата декларация, посочен в документ за покупка, при осчетоводяване на документа се записва в таблицата с данни за митнически декларации, заедно с номера на съответната осчетоводена фактура за покупка.
- При обновяване на данни в осчетоводена фактура за покупка, може да се добави или промени номер на МД. При това се отваря списъка с въведени МД, като списъкът е филтриран по номера на доставчика от осчетоводената фактура. Ако във фактурата вече е бил въведен номер на МД, при опит за промяната му системата извежда предупреждаващо съобщение.
- В таблицата с митнически декларации не се съхраняват данни за МД, отразени преди въвеждане в действие на новата таблица. При желание данни за тях могат да бъдат допълнително импортирани в системата.

Важно: Начинът на осчетоводяване на митническа декларация зависи от настройките в системата и не е обект на разглеждане в настоящата документация.

4.7. Промени във Финансови отчети

В модула **Финансови отчети** е добавена функционалност, позволяваща да се изграждат отчети, включващи и данни от Записи за стойност (Value Entries). Стандартно за MS Dynamics 365 Business Central при създаване на финансови отчети се използват данни от Записи за клиент, Записи за доставчик и ДДС записи. С промените във финансовите отчети има възможност да се проследяват следните показатели:

- Количественото изменение в материалните запаси, както и наличност на артикули към определена дата на базата на записите от таблицата Записи за стойност
- Салда на Доставчици и на Клиенти по определени критерии на базата на записите за доставчици и на записите за клиенти.

Промените в настройките при генериране на **Финансови отчети** са следните:

1) В страницата **(Финансов отчет) Дефиниция на ред**

а) за полето **Вид сумиране** е добавена нова опция – **Къстъм**

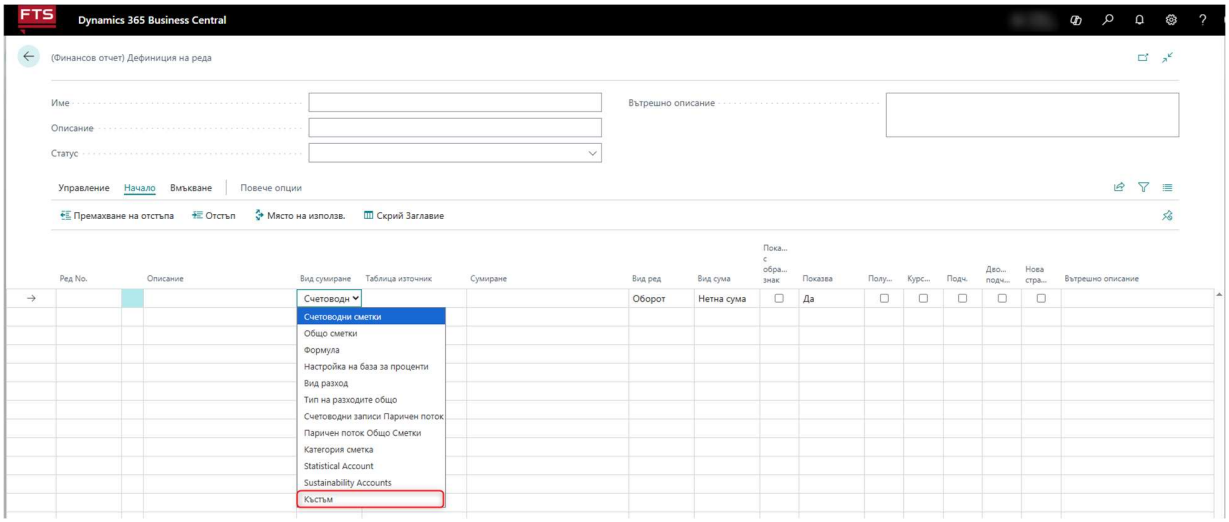

б) В полето за **Таблица източник** е добавена опция **Запис за стойност**

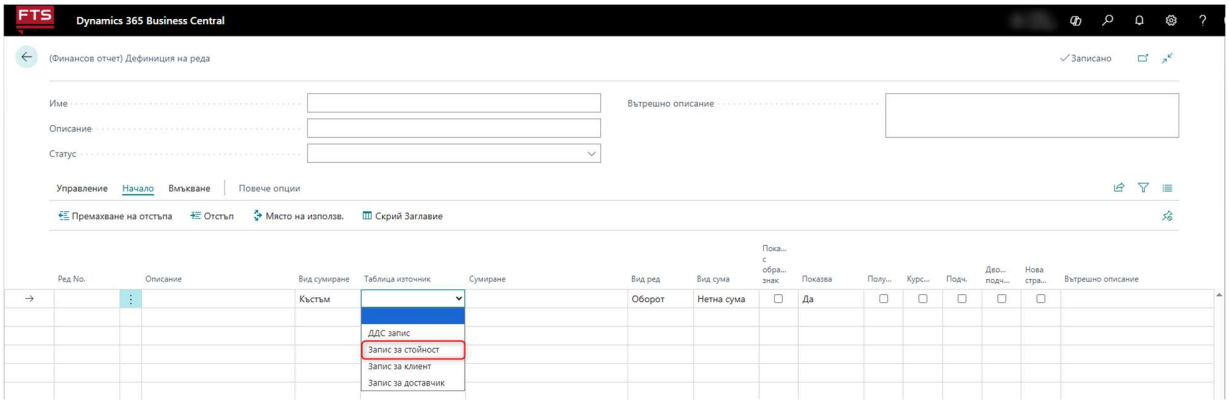

2) Добавена е страница **Генератор справки.**

Тя се активира от полето **Сумиране** на страница **Дефиниция на ред**, когато за поле **Вид сумиране** е избрана опция **Къстъм**.

а) Когато в страницата **Дефиниция на ред** за полето **Вид сумиране** е избрана опция **Къстъм**, а за поле **Таблица източник** - **Запис за стойност**,

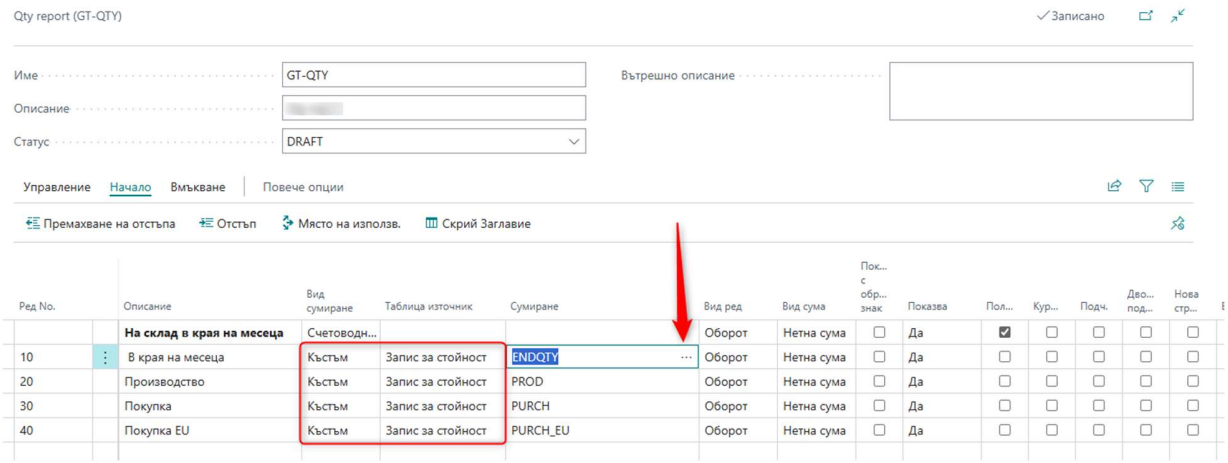

страницата **Генератор справки** съдържа следните полета:

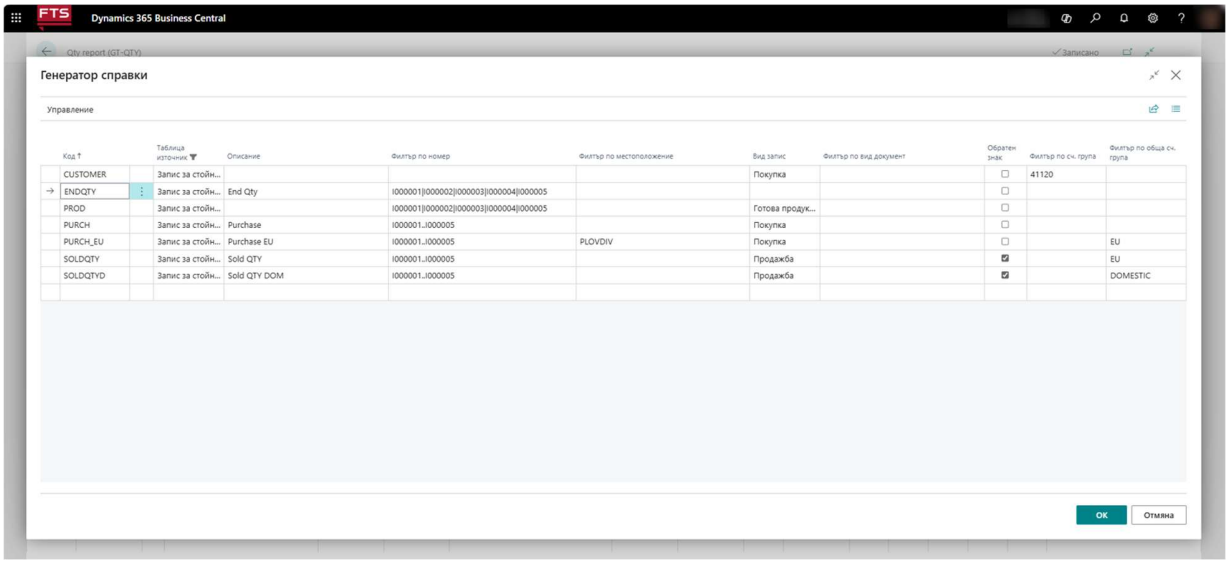

- **Код** – задава се код реда
- **Таблица източник** – позволява да се зададе филтър за таблицата - източник на данни, като по подразбиране е зададен филтър по таблицата, избрана в преходната страница **Дефиниция на ред**
- **Описание** – задава се описание на реда
- **Филтър по номер** – позволява да се зададе филтър по артикули, ако е необходимо справката да е само за определени артикули
- **Филтър по местоположение** – позволява да се зададе филтър по местоположение за движението на артикулите, избира се от списък
- **Вид запис** – позволява да се зададе филтър по вида на записа, избира се от списък (покупка, продажба, готова продукция, положителна корекция и др.)
- **Филтър по документ** – позволява филтриране на записите по номер на документ
- **Обратен знак –** когато полето е маркирано, сумите в записите за стойност се показват в отчета с обратен знак
- **Филтър по сч. Група** – позволява записите да бъдат филтрирани по счетоводна група, избира се от списък
- **Филтър по обща сч. група** - позволява записите да бъдат филтрирани по обща счетоводна група, избира се от списък

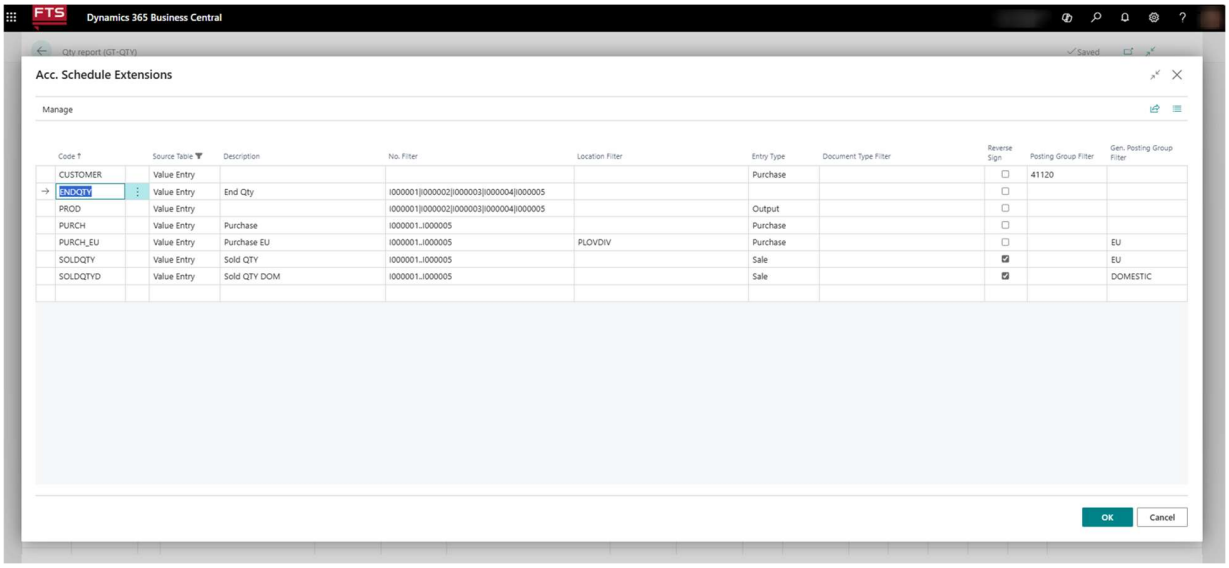

б) Когато в страницата **Дефиниция на ред** за полето **Вид сумиране** е избрана опция **Къстъм**, а за поле **Таблица източник** – **Запис за доставчик** или **Запис за клиент**,

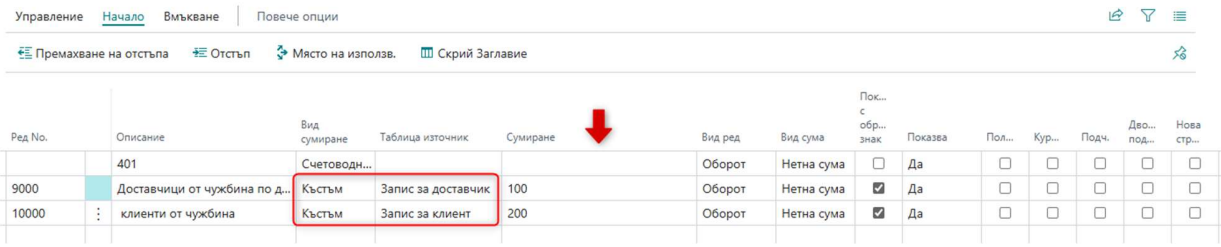

страницата **Генератор справки** съдържа следните полета:

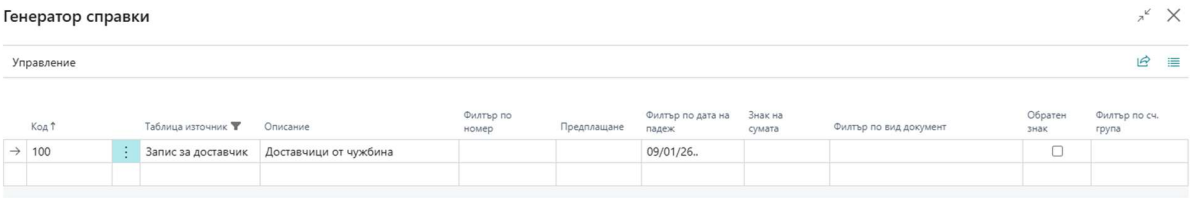

- **Код** – задава се код на реда
- **Таблица източник** – позволява да се зададе филтър за таблицата - източник на данни, като по подразбиране е зададен филтър по таблицата, избрана в преходната страница **Дефиниция на ред**
- **Описание** – задава се описание на реда
- **Филтър по номер** – позволява да се зададе филтър по номер на доставчик или клиент, като номерът се избира от списък
- **Предплащане** – указва дали има регистрирано предплащане, избира се от списък със стойности (Да, Не, празно).

- **Филтър по дата на падеж** – позволява да се зададе филтър по дата на падеж на документите в рамката на периода, за който е генериран отчета
- **Филтър по документ** – позволява филтриране на записите по номер на документ
- **Обратен знак –** когато полето е маркирано, сумите в записите за стойност се показват в отчета с обратен знак
- **Филтър по сч. Група** – позволява записите да бъдат филтрирани по счетоводна група, избира се от списък

5. Покупки – настройки, свързани с локализацията

Пакетът Локализация за България добавя някои допълнителни настройки в модул Покупки.

5.1. Настройка на покупки и задължения

В страница **Настройка на покупки и задължения** има добавени полета, свързани с ДДС протоколи за покупка и Интрастат, както и настройка за задължително изискване на код метод на плащане.

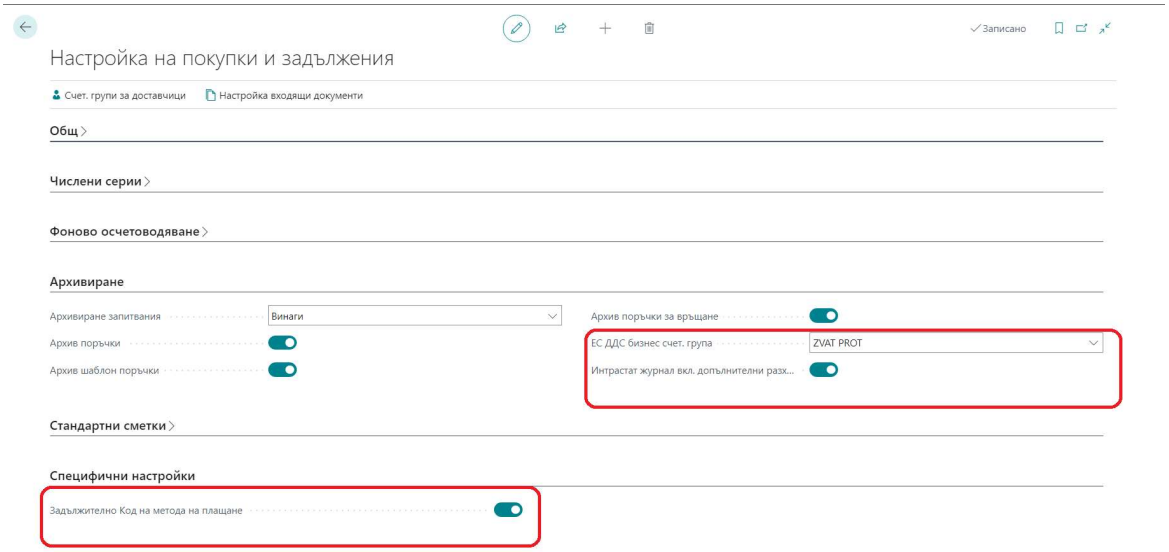

- **ЕС ДДС бизнес счет. група** – попълва се ДДС бизнес счет.група, свързана с ДДС протоколи
- **Интрастат журнал вкл. допълнителни разходи –** маркира се, за да се включат допълнителните разходи в Интрастат декларацията
- **Задължително Код на метода на плащане -** маркира се, за да изисква задължително попълване на код начин на плащане при осчетоводяване на покупки.

5.2. Карта на доставчик

В картата на доставчика са добавени полета, свързани с Интрастат транзакциите - Метод на транспорт, Спецификация на транзакцията и др. При попълването им в картата на доставчика, след избора му в документ за покупка, техните стойности се записват в документа. За повече подробности вижте раздел **Инстрастат** на този документ.

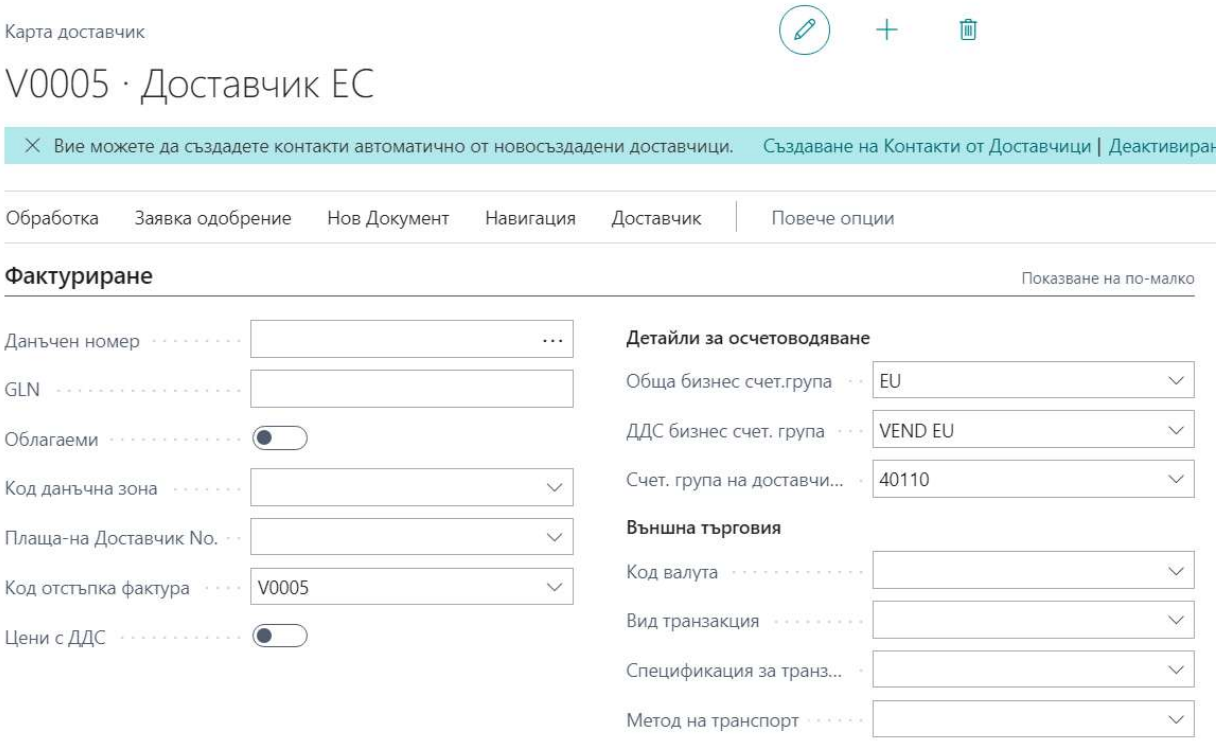

5.3. Фактура за покупка

Полетата, които са свързани с локализацията, са поставени в страниците **Поръчка за покупка** и **Фактура за покупка**. Намират се в следните раздели:

Общ

- **Дата на данъчно събитие –** попълва се датата на данъчното събитие

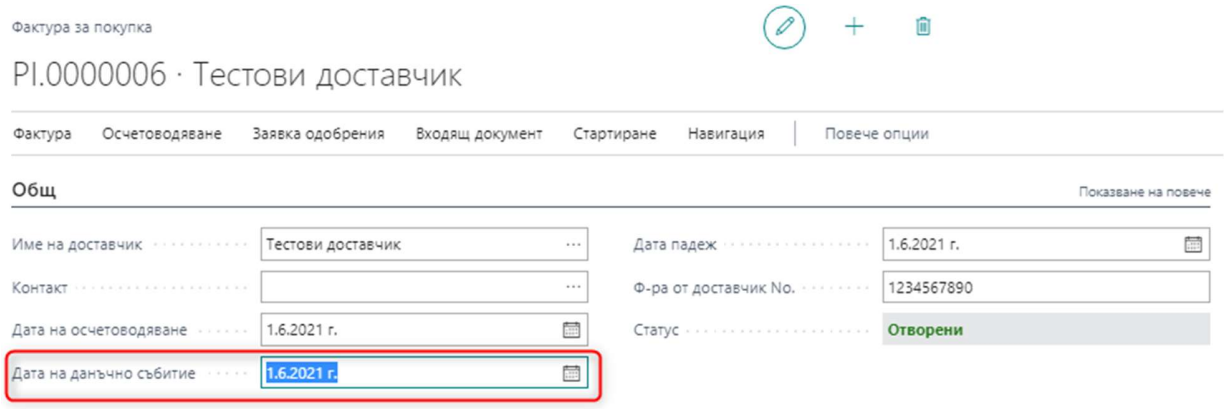

Детайли за фактура

- **Идентификационен No.** – посочва се единният идентификационен номер (ЕИК) на доставчика
- **ДДС описание** – посочва се описанието на сделката (стока или услуга), което ще се покаже в **Дневника за покупки** в поле **ДДС описание**. В случай че се остави празно, ще се попълни със стойността на поле **ДДС описание на покупки** от страница **BG, ДДС и VIES настройки.**
- **Дебитно известие** – маркира се в случай, че документът е дебитно известие и с него се увеличава стойността на фактура за покупка
- **Към Фактура No.** – посочва се номерът на фактурата, към която се издава дебитното известие. Избира се от списъка с осчетоводени фактури за покупка или се попълва ръчно
- **Към Фактура дата –** попълва се автоматично с датата на фактурата, в случай че номерът на фактурата е избран от списъка на осчетоводени фактури за покупка или ръчно, когато номерът на фактурата е въведен ръчно
- **Не включвай в счетоводните книги за ДДС** – маркира се в случаите, когато фактурата не трябва да се показва в ДДС дневника за покупки
- **Основание за неначисл. данък** – посочва се основанието, въз основа на което в стойността на фактурата не е включен ДДС

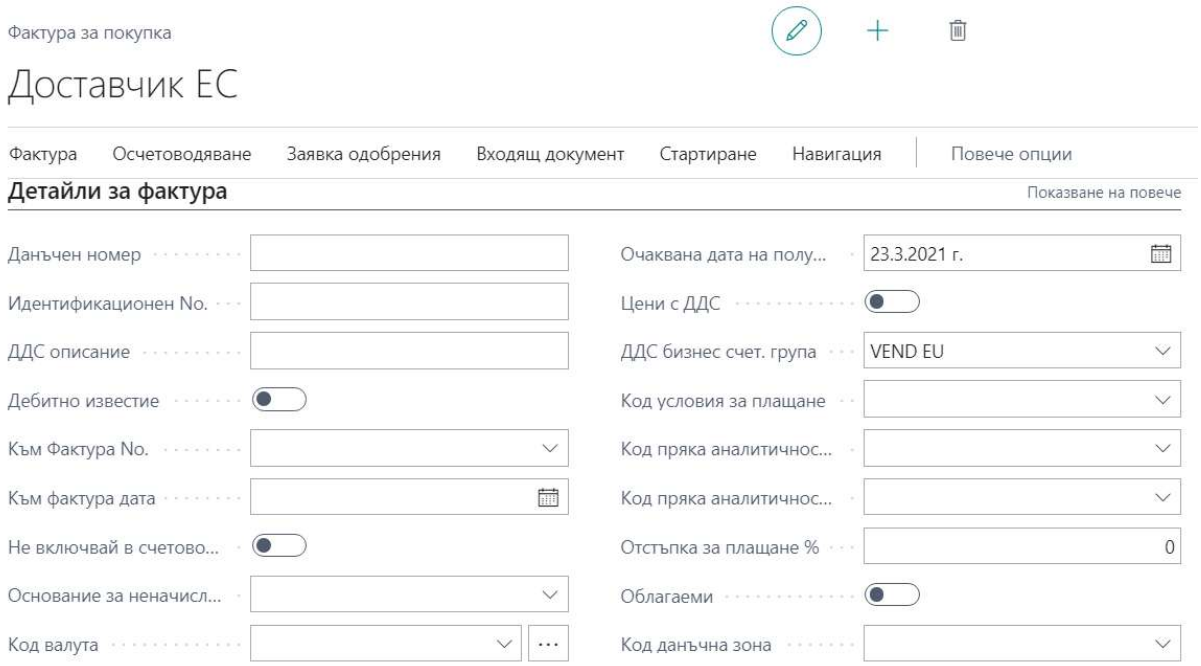

Външна търговия

В този раздел се попълват данни, свързани с Интрастат транзакциите в случай, че документът е за покупка от ЕС и съдържа артикули. Системата извежда предупредителни съобщения, ако не са попълнени.

Важно: В страница **Информация компания -** раздел **Експедиране,** поле **Код държава за експедиране** трябва да е попълнено с **BG**. В случай че в полето липсва код BG, при осчетоводяване на фактура за покупка от български доставчик, системата ще изисква полетата в раздел **Външна търговия** да бъдат попълнени.

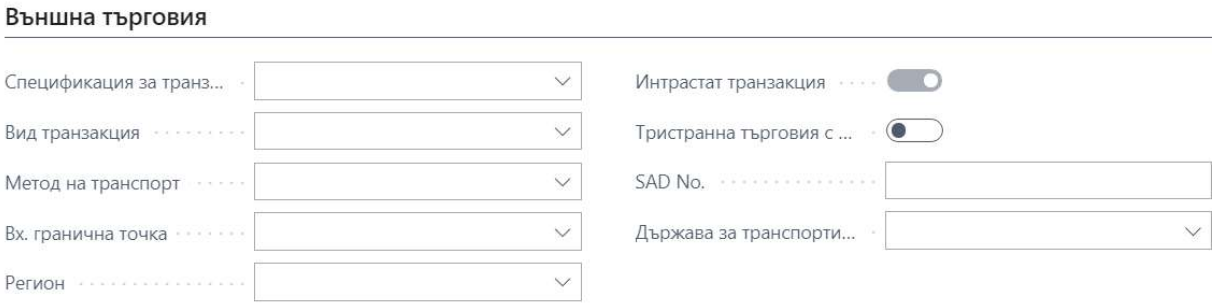

5.4. Кредитни известия за покупка

Полетата, които са свързани с локализацията, са поставени в страниците **Кредитно известие за покупка** и **Поръчка за рекламация покупки**. Намират се в следните раздели:

Общ

- **Дата на данъчно събитие –** попълва се датата на данъчното събитие

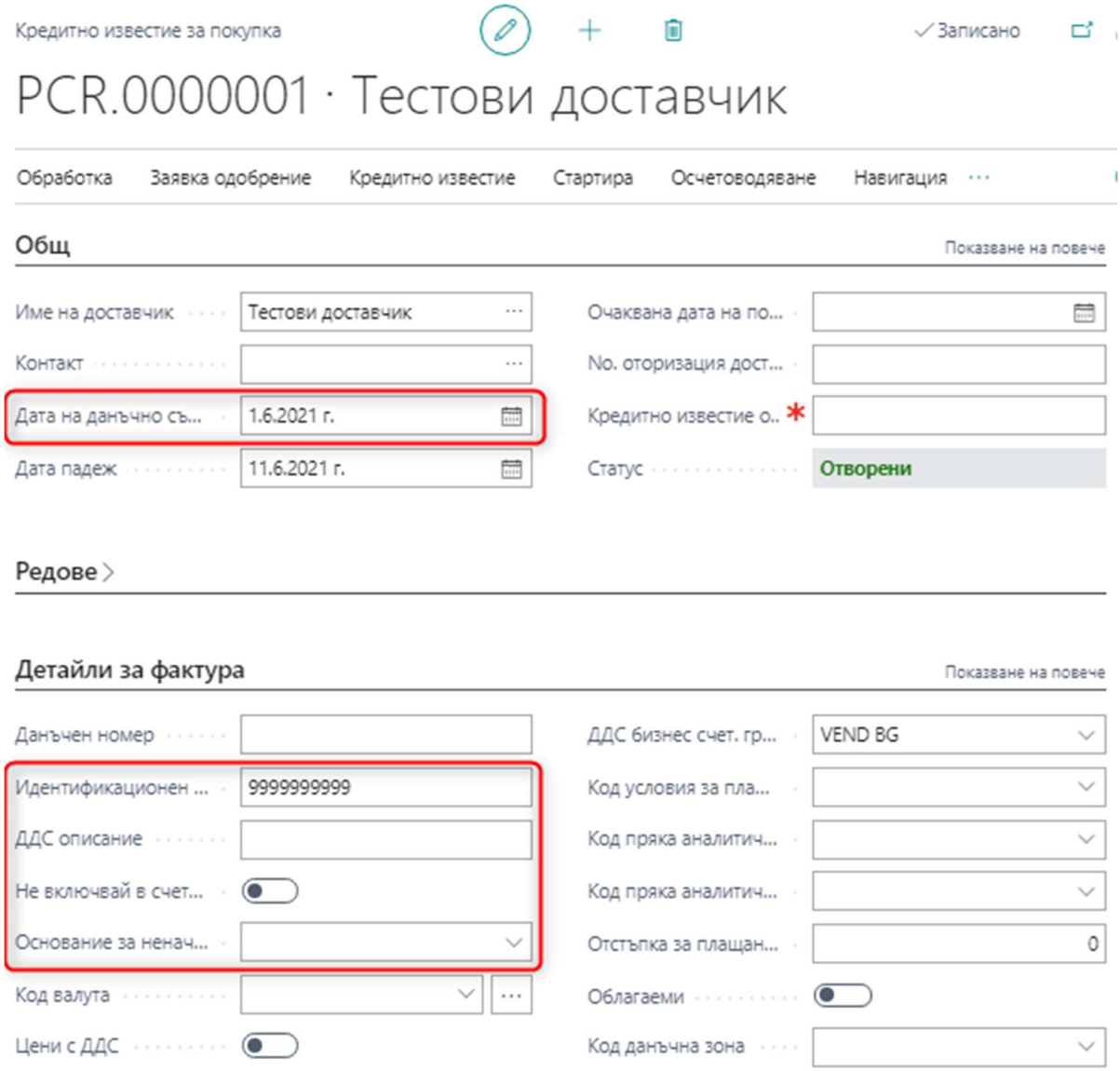

Детайли за фактура

- **Идентификационен No.** – посочва се единният идентификационен номер (ЕИК) на доставчика

- **ДДС описание** – посочва се описанието на сделката (стока или услуга), което ще се покаже в **Дневника за покупки** в поле **ДДС описание**. В случай че се остави празно, ще се попълни със стойността на поле **ДДС описание на покупки** от страница **BG, ДДС и VIES настройки**
- **Не включвай в счетоводните книги за ДДС** – маркира се в случаите, когато фактурата не трябва да се показва в ДДС дневника за покупки
- **Основание за неначисл. данък** – посочва се основанието, въз основа на което в стойността на фактурата не се включва ДДС

Свързване

- **Към Фактура No.** – посочва се номерът на фактурата, към която се издава кредитното известие. Избира се от списъка с осчетоводени фактури за покупка или се попълва ръчно.
- **Към Фактура дата –** попълва се автоматично с датата на фактурата, в случай че номерът на фактурата е избран от списъка на осчетоводени фактури за покупка или ръчно, когато номерът на фактурата е въведен ръчно

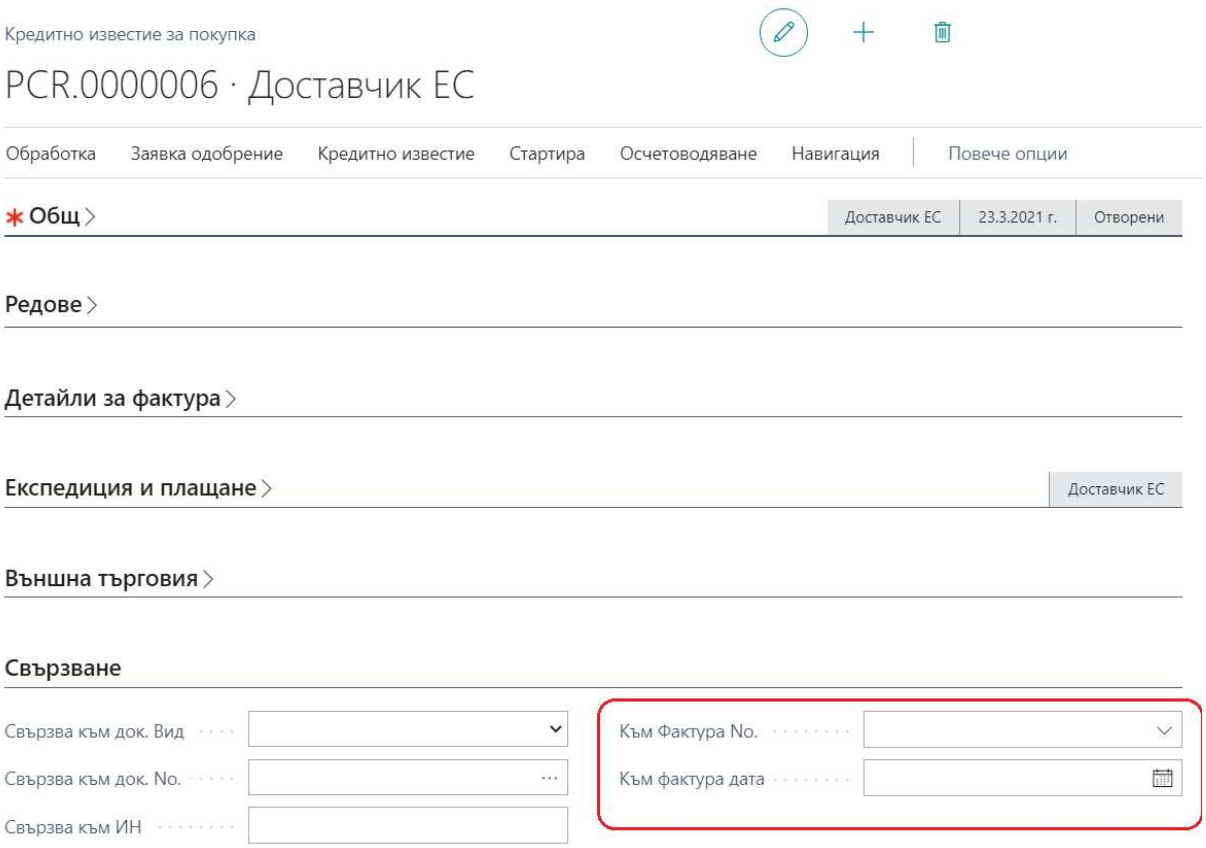

5.5. Анулиране на осчетоводени фактури и кредитни известия

Анулирането на осчетоводени фактури и кредитни известия за покупка може да се извършва по два начина:

- Маркиране на документите като анулирани, при което корективните документи се създават ръчно. Маркирането на документи като анулирани позволява те да се покажат в ДДС дневниците с нулеви суми.
- Използване на стандартната функционалност за отмяна на документ, при което автоматично се създава корективен документ. Анулираният документ е маркиран като отменен, а коригиращият документ – като корективен.

За един документ може да се ползва само един от начините за анулиране. Не е позволено един документ да се анулира по двата начина.

5.5.1. Анулиране чрез маркиране на документите като анулирани

Анулирането на осчетоводени фактури и кредитни известия за покупки позволява тези документи да се покажат в ДДС дневниците с нулеви суми. Анулирането на документ за покупка се извършва от страницата с осчетоводения документ. От меню **Действия – Корекция** се избира **Анулиране на фактура**.

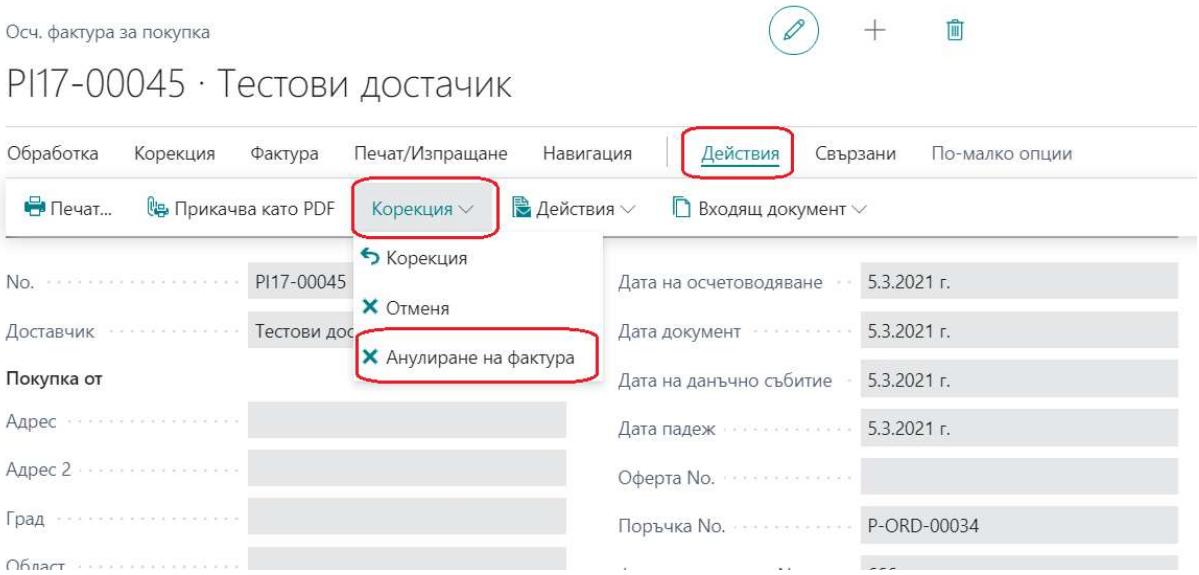

Отваря се прозорец, в който трябва да се въведе **Дата на анулиране**. Следва да се направи потвърждаване чрез избор на **Затваряне**.

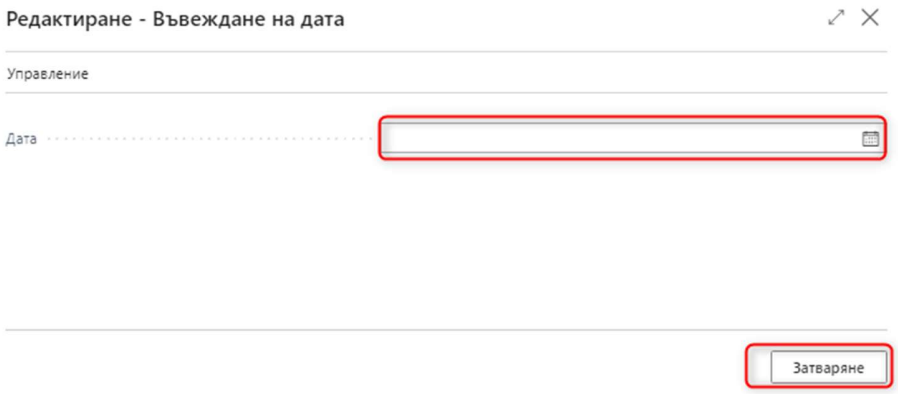

При това системата извежда следното съобщение:

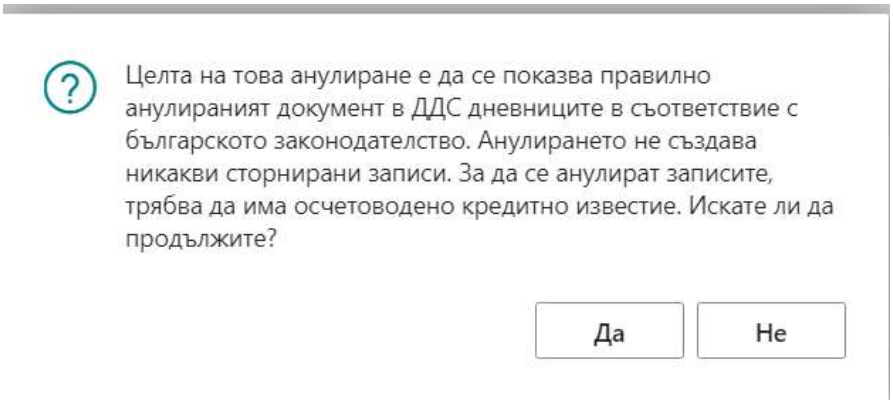

След избор на **Да**, системата маркира документа като анулиран - в поле **Анулиран**. В ДДС дневника той ще се покаже с нулева стойност. За да се коригира задължението към доставчика със стойността на анулирания документ, е необходимо да се регистрира Кредитно известие или Фактура за покупка, които също да бъдат анулирани.

5.5.2. Анулиране чрез автоматично създаване на коригиращи документи

Анулиране на фактура или на кредитно известие за покупка се извършва от картата на осчетоводената фактура или на осчетоводеното кредитно, чрез действие **Отменя.**

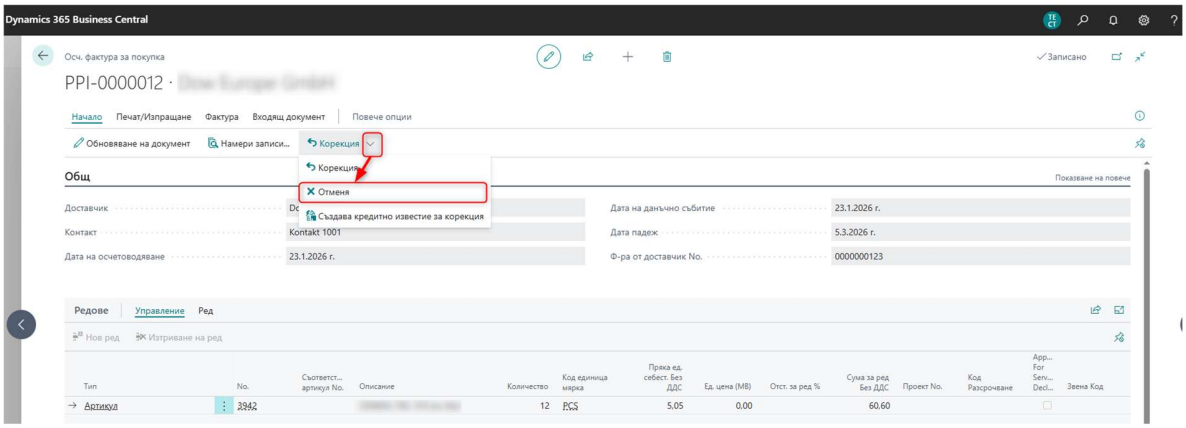

При това се извежда предупреждаващо съобщение, че съответният документ ще бъде отменен и ще бъде създаден и осчетоводен коригиращ документ. При сторниране на фактура се създава и осчетоводява коригиращо кредитно известие, а при сторниране на кредитно известие - коригираща фактура.

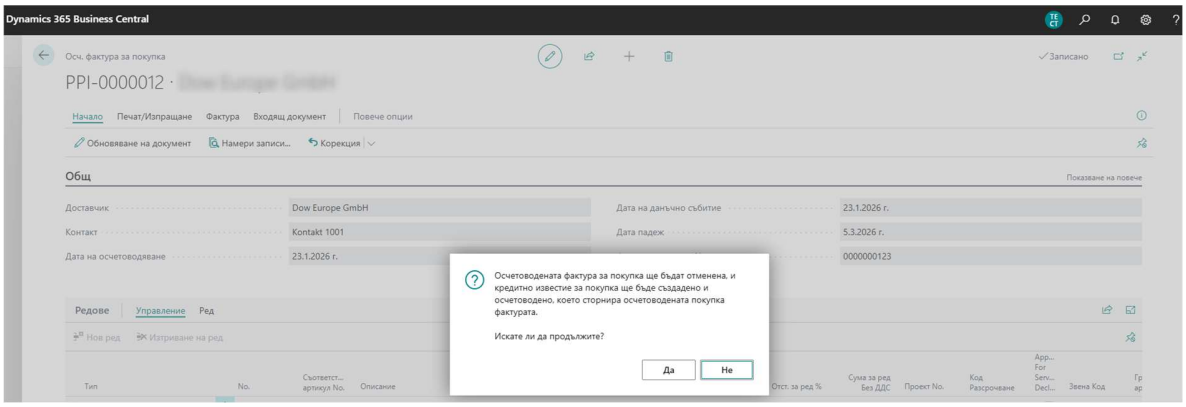

След потвърждение на действието Отменя с бутон **Да** се отваря страница, в която трябва да се въведе дата на анулиране. Полето **Дата** е задължително за попълване.

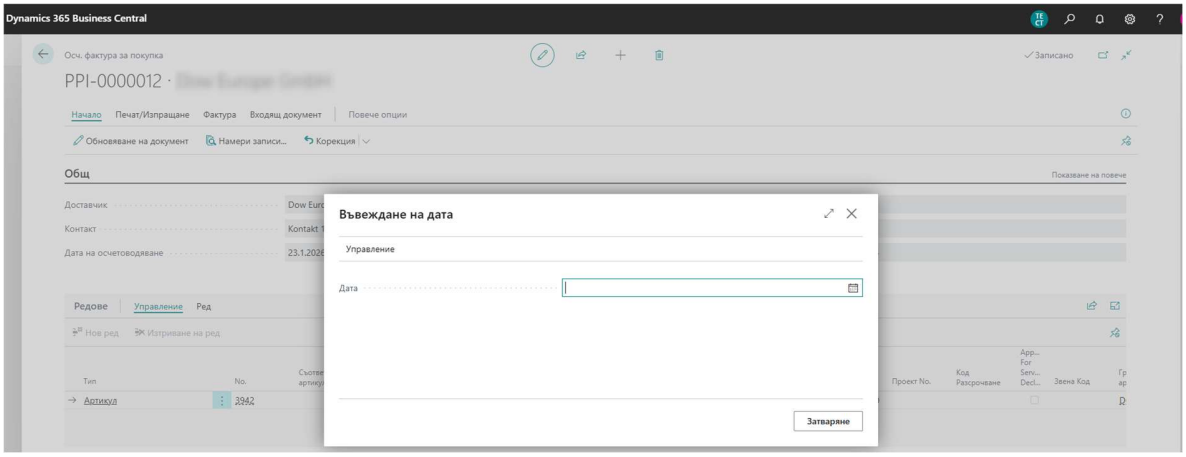

Въведената дата на анулиране се използва като дата на осчетоводяване на коригиращия документ. След успешно приключване на действието **Отменя**, анулираните документи са маркирани с **Да** в поле **Отменен**, а коригиращите документи са маркирани с **Да** в поле **Корективно**.

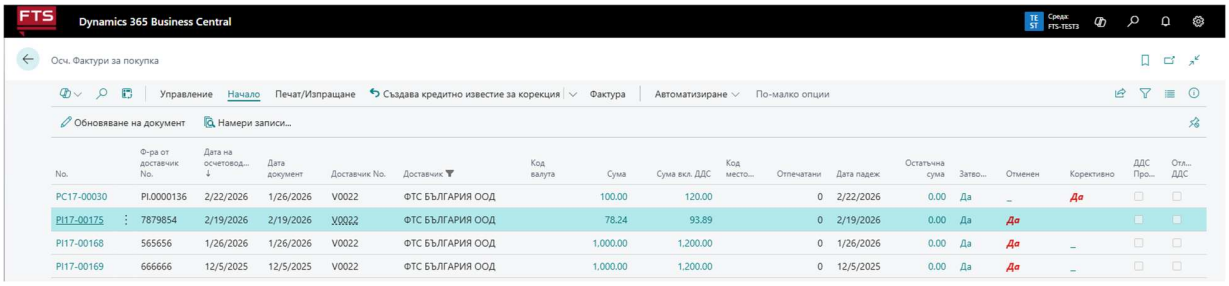

No.	Ф-ра от доставчик No.	Дата на осчетовод...	Дата документ	Доставчик No.	Доставчик	Код валута	Сума	Сума вкл. ДДС	Код място...	Отпечатани	Дата падеж	Остатъчна сума	Затво...	Отменен	Корективно	ДДС Про...	Отл... ДДС
PC17-00030	PI.0000136	2/22/2026	1/26/2026	V0022	ФТС БЪЛГАРИЯ ООД		100.00	120.00		0	2/22/2026	0.00	Да	_	Да		
PI17-00175	7879854	2/19/2026	2/19/2026	V0022	ФТС БЪЛГАРИЯ ООД		78.24	93.89		0	2/19/2026	0.00	Да	Да			
PI17-00168	565656	1/26/2026	1/26/2026	V0022	ФТС БЪЛГАРИЯ ООД		1,000.00	1,200.00		0	1/26/2026	0.00	Да	Да	_		
PI17-00169	666666	12/5/2025	12/5/2025	V0022	ФТС БЪЛГАРИЯ ООД		1,000.00	1,200.00		0	12/5/2025	0.00	Да	Да	_		

Особености при анулиране на документи с действие **Отменя**:

- Когато се анулира фактура за покупка, за номер на осчетоводяване на новосъздавания коригиращ документ – кредитно известие, се използва числената серия, която е настроена да се използва за кредитни известия.
- Когато се анулира осчетоводено кредитно известие за покупка, се създава корективна фактура за покупка със същия номер на осчетоводяване като на кредитното. Така двата документа – оригинален и коригиращ, имат еднакъв номер за осчетоводяване.
- Системата не позволява повторно анулиране на вече анулиран документ. При такъв опит се визуализира предупреждаващо съобщение и процедурата не може да се стартира.
- Документ, създаден като коригиращ (анулиращ) не може да бъде анулиран. При такъв опит се визуализира предупреждаващо съобщение и процедурата не може да се стартира.

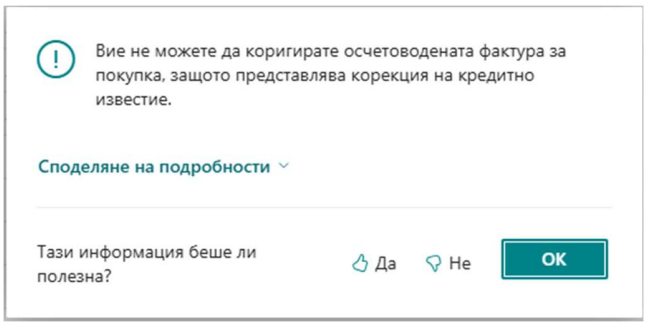

- С действието **Отменя** може да се анулира само фактура, която не е платена (закрита) или кредитно, което не е свързано с фактура.
- Отразяване на документите в ДДС дневниците:
    - В случаите, когато датите на осчетоводяване на оригиналния и на коригиращия документ са в рамките на един месец, то в ДДС дневника за покупки оригиналният документ се показва на един ред със стойност нула – ако оригиналният документ е фактура, се показва с Вид документ 01, ако е кредитно – с Вид документ 03.
    - В случаите, когато датите на осчетоводяване на оригиналния и на коригиращия документ са от различни месеци, то коригиращият документ се показва със същия вид документ както и оригиналния, но сумата е с обратен знак. По-точно,

ако се анулира фактура, то корективният документ (кредитно) се показва като фактура (код 01) с отрицателна сума, а ако се анулира кредитно, то корективната фактура се показва като кредитно (код 03) с положителна сума.

5.6. Промяна на данни в осчетоводени документи

Създадена е възможност за промяна на данни в осчетоводена фактура за покупка и в осчетоводено кредитно известие за покупка.
Промяната се извършва от страницата с осчетоводения документ.

5.6.1. Обновяване на осчетоводена фактура за покупка

В страницата **Осч. фактура за покупка** - изберете **Обновяване на документ** от меню **Действия – Други**:

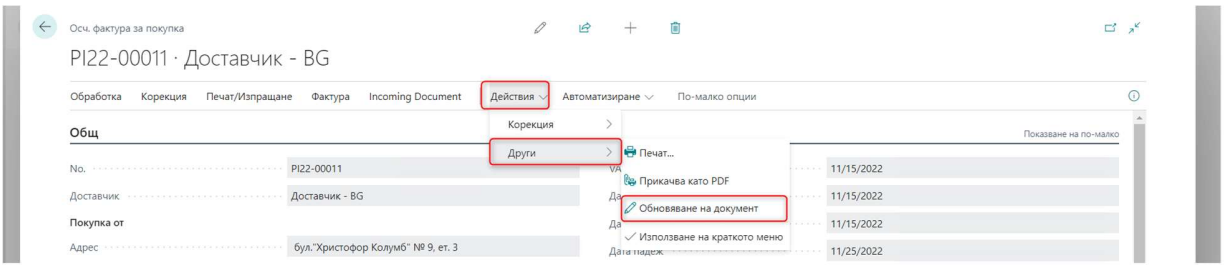

В страницата **Осчетоводена фактура за покупка – Актуалиизация** могат да бъдат актуализирани данните в следните полета:

Раздел **Детайли за фактура**

- **Референция на плащане** – можете да актуализирате полето Референция на плащане в осчетоводената фактура
- **Код начин на плащане** – можете да актуализирате полето Код начин на плащане за фактурата
- **Кредитор No.** – можете да актуализирате полето Кредитор No.
- **Ф-ра от доставчик No.** – можете да актуализирате номера на фактурата от доставчика
- **Дата на документ** – указва датата на документа от доставчика
- **Не включвай в счетоводните книги за ДДС** - можете да актуализирате полето дали документът ще бъде включен в ДДС дневника за покупките.
- **ЕАД No. –** може да се актуализира номерът на митническата декларация. Той също се използва в справка Дост./Клиенти оборотна ведомост, когато ДДС-то по същата митническа

декларация е осчетоводено и има попълнен номер на митническа декларация в осчетоводената фактура. Сумата на въпросното ДДС излиза в справката по дадената фактура.

Раздел **Експедиция**

- **Експедиция към код адрес** – указва кода на адреса за експедиция, избира се от списък с предварително създадени адреси

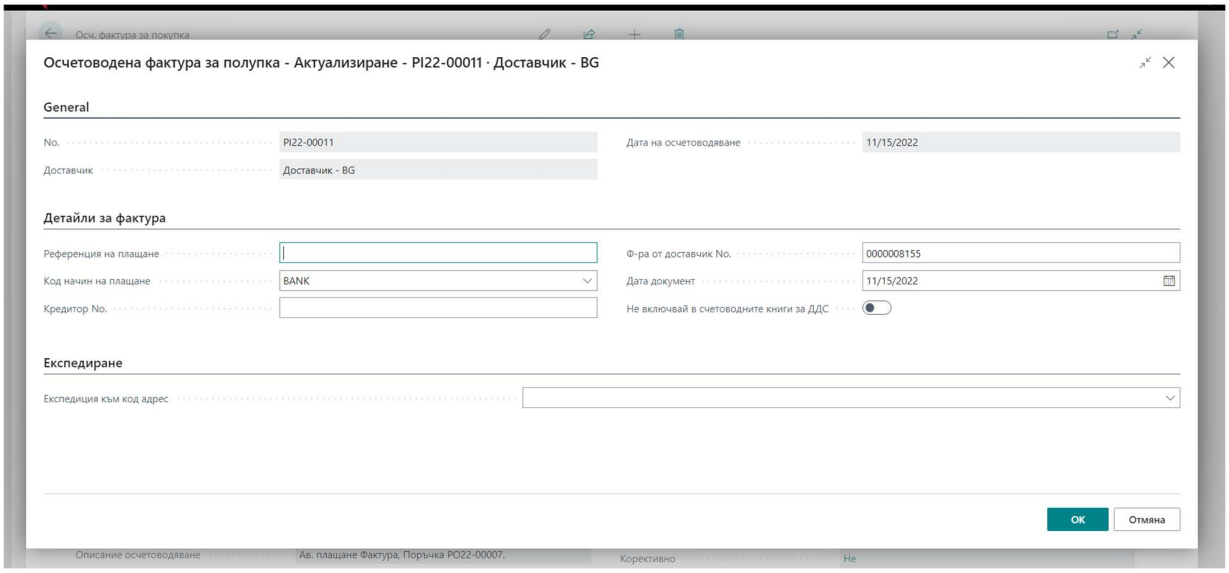

Обновяването се потвърждава с **ОК.**

5.6.2. Обновяване на осчетоводено кредитно известие за покупка

В страницата **Осч. кред. изв. покупка** изберете **Актуализирай документа** от меню **Действия – Други.**

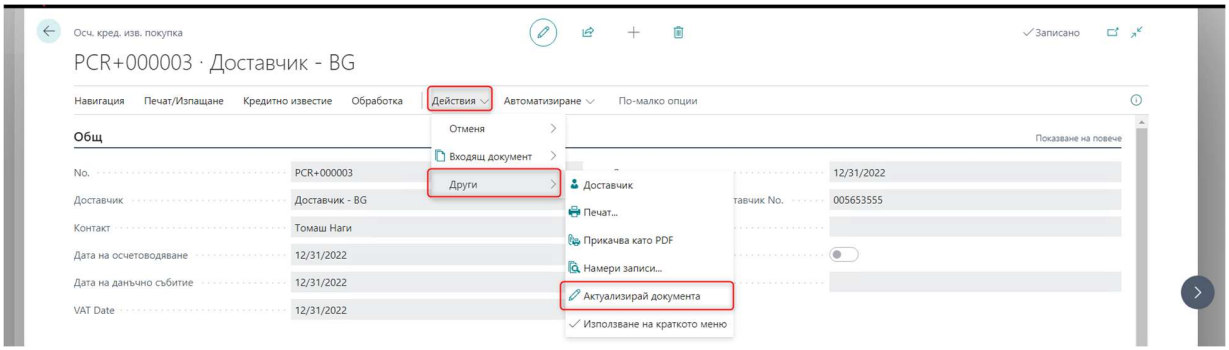

В страницата **Осч. кредитно изв. за покупка - Актуализиране** могат да бъдат актуализирани данните в следните полета:

- **Код начин на плащане** – указва начина на плащане за кредитното
- **Кредитно известие от доставчик No.** – указва номера на кредитното известие от доставчика
- **Дата на документ** – указва датата на документа от доставчика
- **Не включвай в счетоводните книги за ДДС** - указва дали документът ще бъде включен в ДДС дневника за покупките.

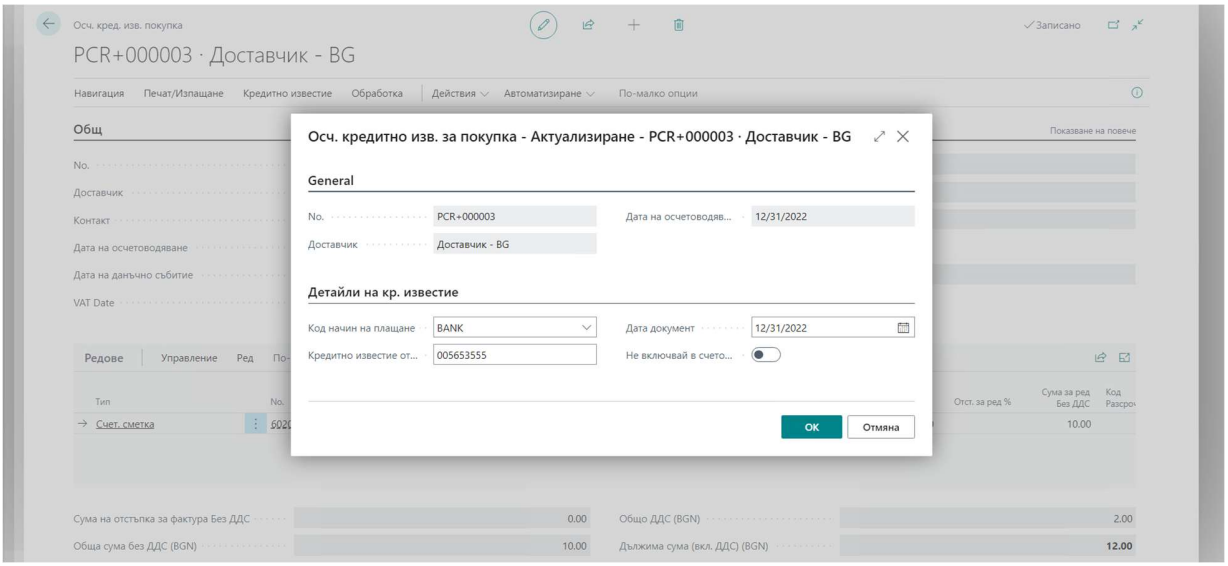

Обновяването се потвърждава с **OK.**

5.7. Анулиране на фактура за покупка в следващ данъчен период

Когато доставчик анулира фактура, която е осчетоводена и отразена в подаден ДДС дневник, то анулирането трябва да се отрази в следващ данъчен период.
Необходимо е да се издаде ново кредитно известие за покупка, като в полето Кредитно известие от доставчик трябва да се въведе номера на осчетоводената фактура, която е анулирана и трябва да се отрази в следващ данъчен период, както и да се сложи отметка в полето "Кредитно изв. за анулиране на ф-ра".
По този начин кредитното известие ще се отразява в ДДС дневника с код 01.

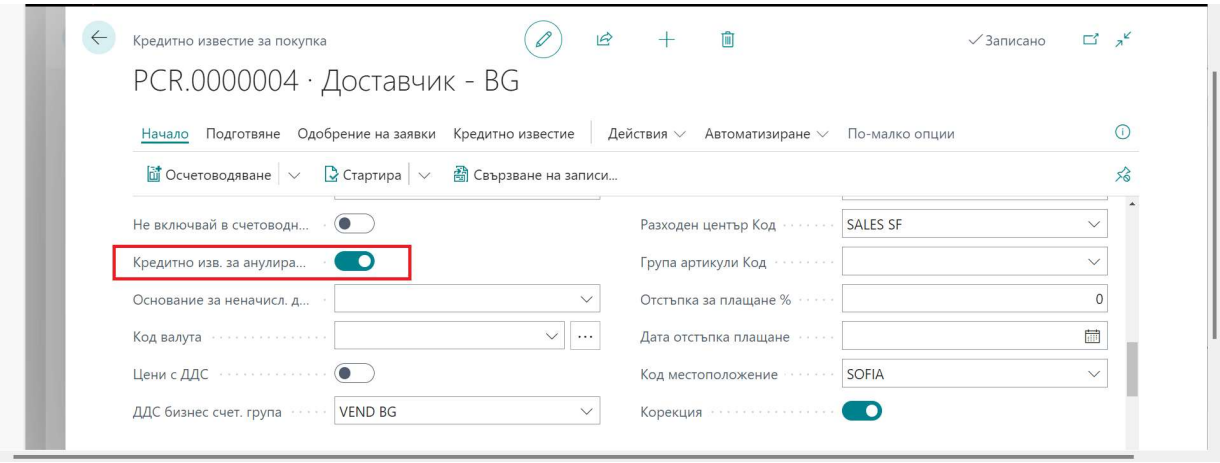

6. Продажби – настройки, свързани с локализацията

Пакетът Локализация за България добавя следните допълнителни настройки в модул Продажби.

6.1. Настройка на потребител

В страница **Настройка на потребители - Карта настройки потребител** има добавено поле **Дата на осчет. <> Работна дата**. В случай че това поле е маркирано, при осчетоводяване на документи системата няма да извършва проверка за това дали датата на осчетоводяване се различава от работната.

Поле **Редактира цени и отстъпки** дава възможност за ограничаване на правата на потребителя при редактиране на цените и отстъпките по редовете на документите за продажба. Полето приема стойности **Забранено** и **Пълни права**. **Забранено** означава, че потребителят не може да редактира цени и отстъпки. При създаване на нов потребител по подразбиране той е със забранени права за редакция. В случай, че потребителят трябва да има права да редактира цени и отстъпки, е необходимо да се избере опцията **Пълни права**.

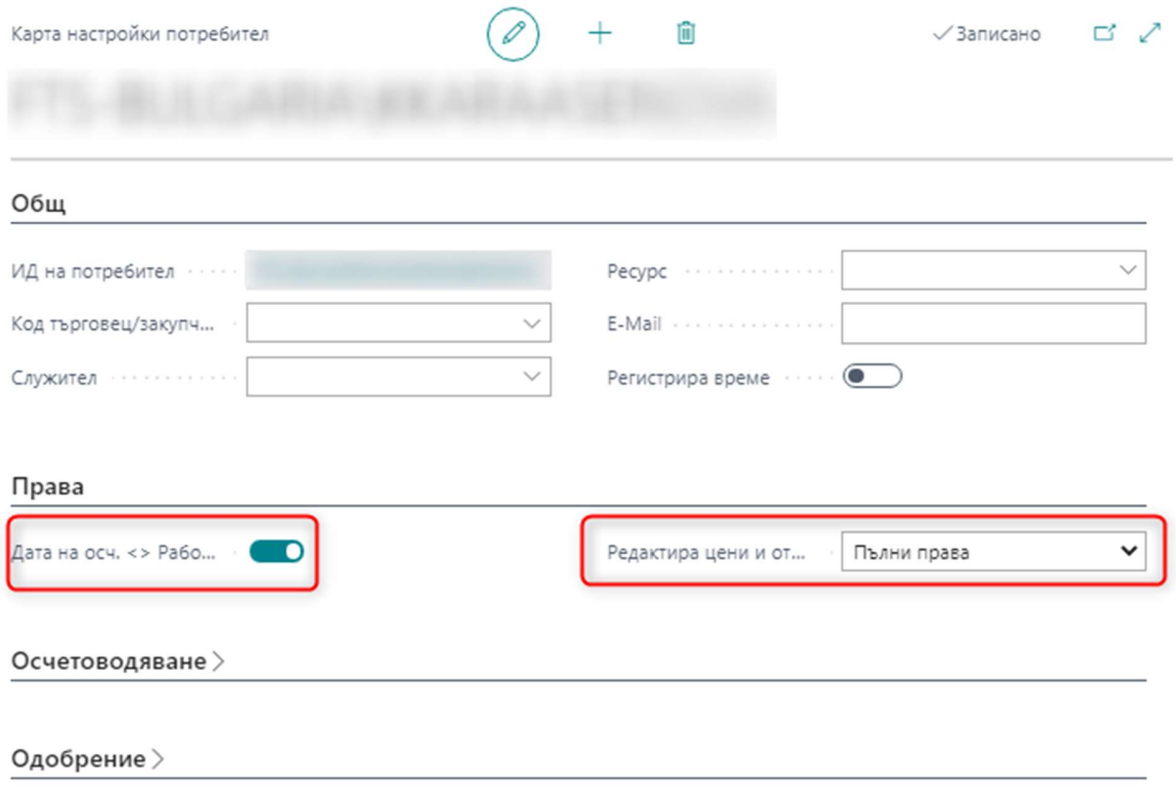

6.2. Настройка на продажби и вземания

В страница **Настройка на продажби и вземания** има добавени полета в следните раздели:

Числени серии

- **Числена серия ОПр** – посочва се числена серия за протоколи за продажба преди осчетоводяването им
- **Числ.сер. ОПр за осч.** – посочва се числена серия за осчетоводени протоколи за продажба

Протоколите за продажба се показват в ДДС дневника за продажби като документ с код 81.

Специфични настройки

- **Интрастат журнал вкл. допълнителни разходи** – маркира се в случаите, когато стойността на допълнителните разходи трябва да се включи в стойността на записите в Интрастат журнала за изпращания
- **Задължително Код на метода на плащане** - маркира се, за да изисква задължително попълване на код начин на плащане при осчетоводяване на продажби.

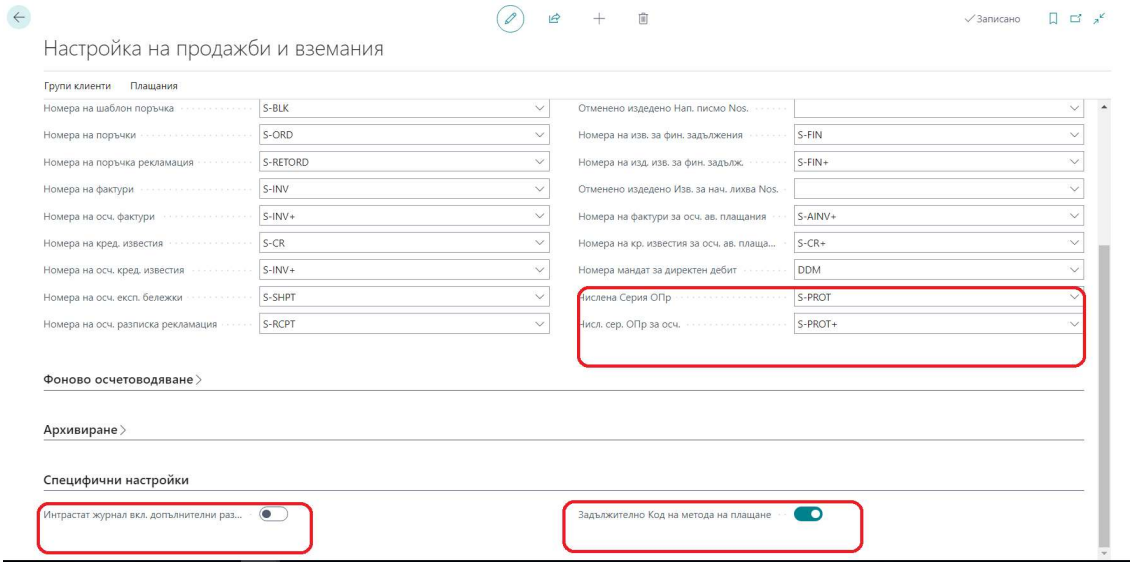

6.3. Настройка в Информация компания

В страница **Информация компания** са добавени следните полета:

- **Име на английски** – попълва се с името на компанията, изписано с латински символи. Използва се при отпечатване на документи.
- **Адрес на английски** - попълва се с адреса на компанията – улица/квартал, изписан с латински символи. Използва се при отпечатване на документи.
- **Град на английски** - попълва се с града от адреса на компанията, изписан с латински символи. Използва се при отпечатване на документи.
- **Идентификационен номер** – попълва се единният идентификационен номер (ЕИК) на компанията
- **Изображение 2** – място за допълнително изображение - фирмен знак, използвано при отпечатване на документи

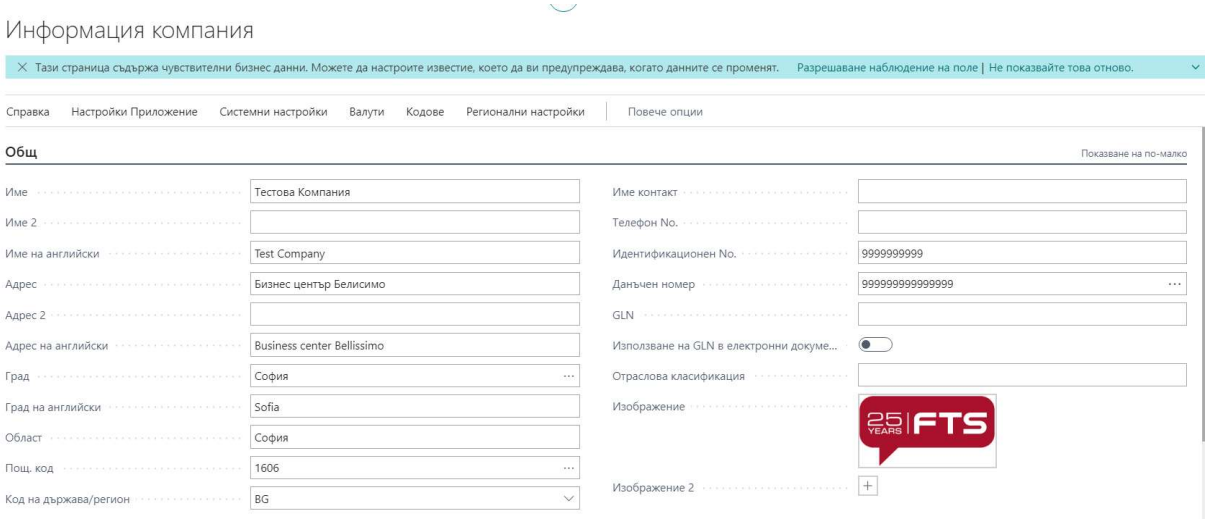

6.4. Карта на контакт

В страницата **Карта на контакт** е добавено поле **Идентификационен номер**. При създаване на клиент или на доставчик от контакт, съдържанието на това поле се записва в съответната карта на клиент или на доставчик.

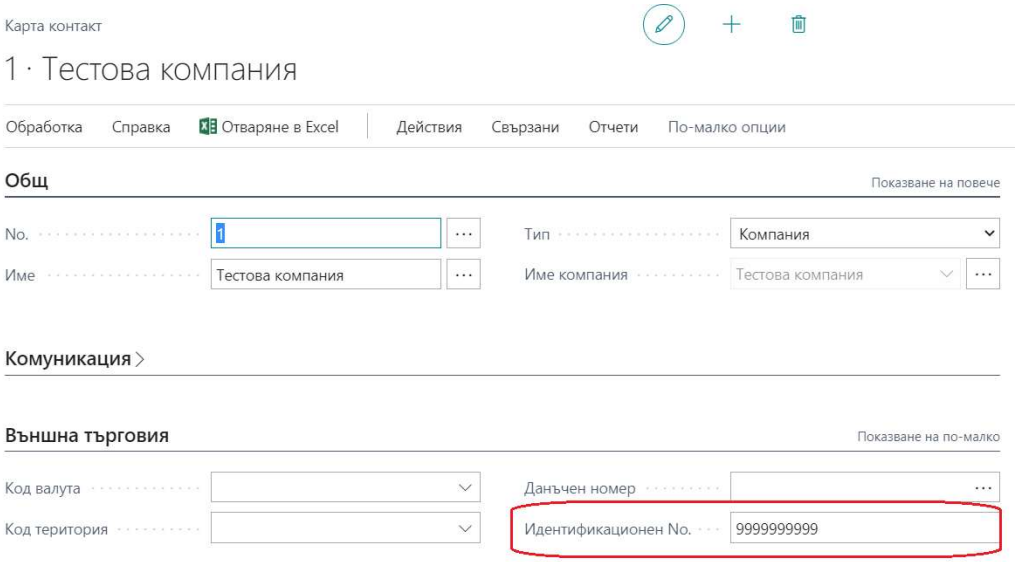

6.5. Карта на клиент

В страницата **Карта на клиент** са добавени полета в следните раздели:

Фактуриране

- **Идентификационен номер** – попълва се с единния идентификационен номер (ЕИК) на клиента

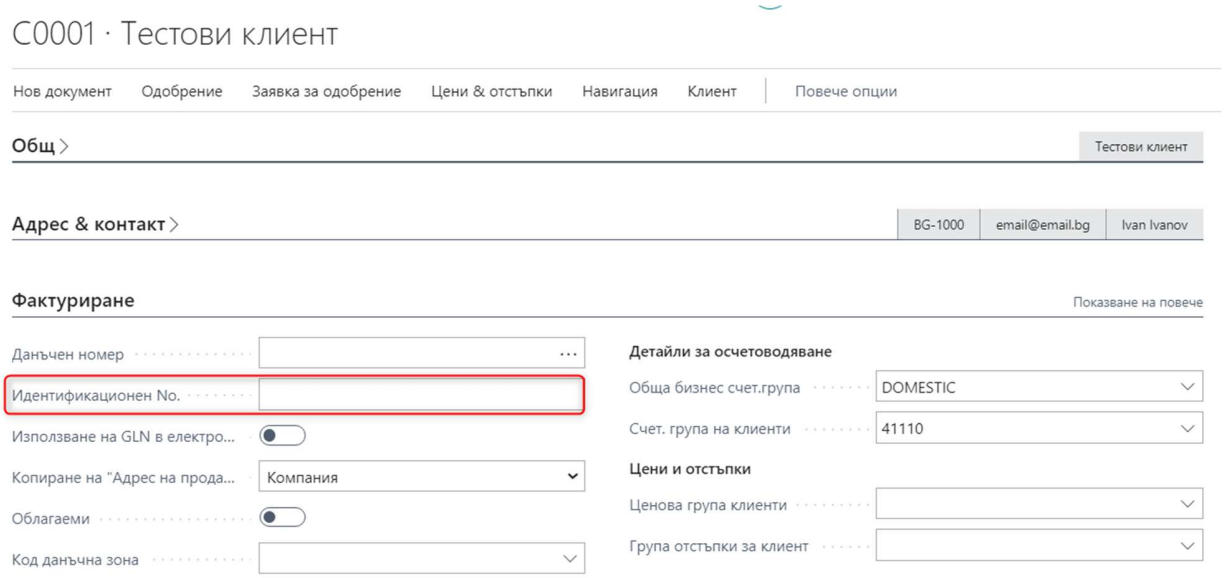

Хронология за продажби – Клиент за продажби

- **Платен Аванс (МВ)** – показва размера на платената авансова сума от клиента

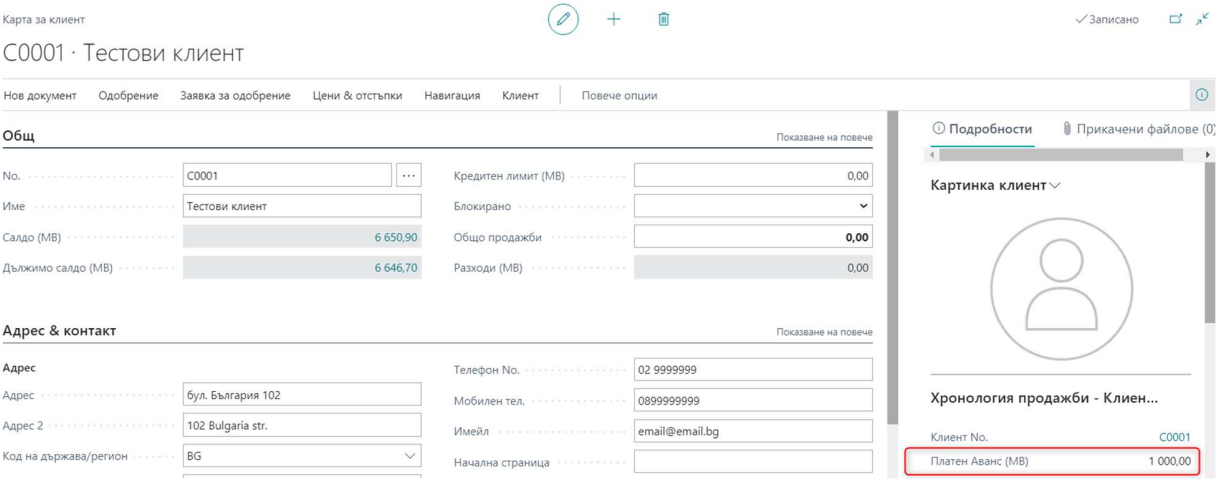

Добавена е функционалност за извеждане на платената авансова сума от клиент.
Когато по счетоводната сметка за аванс, посочена в **Обща настройка на осчетоводяване,** за дадената **Обща бизнес счетоводна група** се осчетоводи сума, тя се визуализира в карта на клиент,

както и в раздел **Хронология на продажбите** в **Поръчка за продажба** и **Фактура за продажба**. Платеният аванс се вижда и в Документа за продажба.

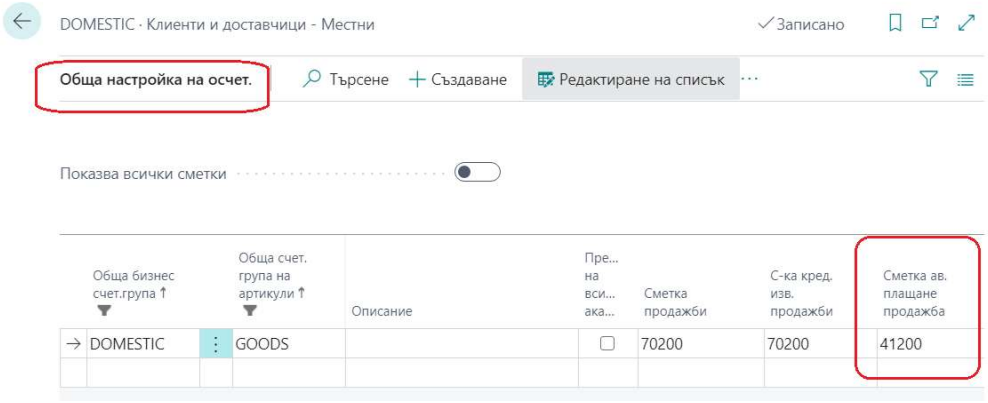

Експедиране

Добавени са полета, свързани с Интрастат декларирането. Тяхното съдържание се прехвърля в документите за продажба при избор на клиента в съответния документ. Полетата са следните:

- Вид транзакция
- Спецификация за транзакция
- Метод на транспорт

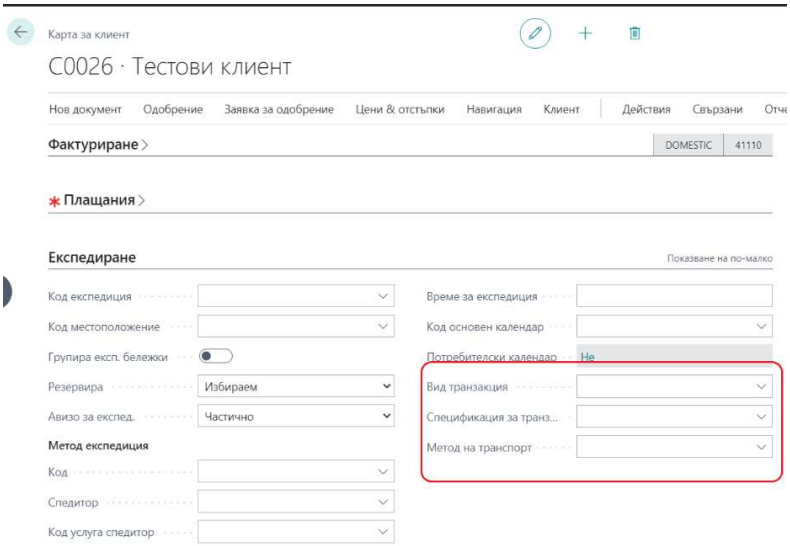

6.6. Фактура за продажба

Полетата, които са свързани с локализацията, са поставени в страниците **Поръчка за продажба** и **Фактура за продажба**. Намират се в следните раздели:

Общ

- **Дата на данъчно събитие** – попълва се автоматично с датата на осчетоводяване на документа, но може да се променя
- **Място на сделката** – попълва се автоматично със стойността на поле **Град** от страница **Информация за компания**, но може да се променя
- **Съставител** – попълва се ръчно
- **Платен аванс (MB)** – показва платената от клиента авансова сума в местна валута

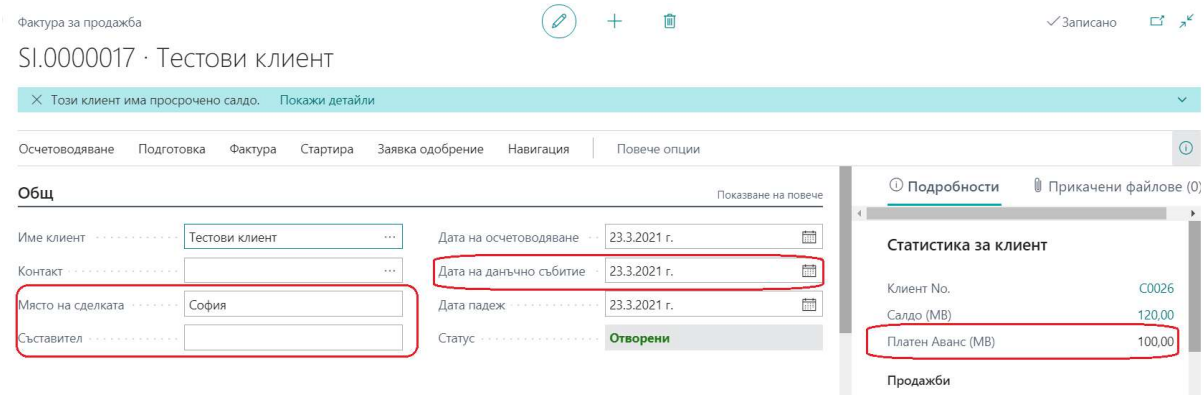

Детайли за фактура

- **Банка No** – попълва се автоматично с данните за банковата сметка от **Информация за компания**. В случай, че за конкретната продажба трябва да бъде посочена друга банкова сметка на дружеството, следва в това поле да се избере съответното парично средство от списъка с парични средства.
- **ДДС описание** – попълва се описанието на сделката (стока или услуга), което ще се показва в **Дневника за продажби** в колона **ДДС описание**. В случай че остане празно, в ДДС дневника ще се показва стойността на поле **ДДС описание на продажби** от страница **BG, ДДС и VIES настройки.**
- **Дебитно известие** – маркира се в случай, че документът се издава, за да увеличи стойността на вече осчетоводена фактура
- **Към Фактура No.** – попълва се в случаите, когато документът е маркиран като дебитно известие. Посочва се номерът на фактурата, към която се издава дебитното известие, като този номер се избира от списъка с осчетоводени фактури за продажба или се попълва ръчно.

- **Към Фактура дата –** попълва се автоматично с датата на фактурата, посочена в поле **Към фактура No.**, когато тя е избрана от списъка с осчетоводени фактури за продажба или се попълва ръчно, ако номерът на фактурата е въведен ръчно
- **Не включвай в счетоводните книги за ДДС** – показва дали документът ще бъде включен в ДДС дневника за продажбите. Маркира се в случаите, когато документът се използва за вътрешни цели.
- **Основание за неначисляване на ДДС** – избира се основанието, въз основа на което не се начислява ДДС във фактурата. Използва се при освободени или необлагаеми сделки. Има създадена проверка, за фактурите от ЕС да изисква задължително попълване на основание.

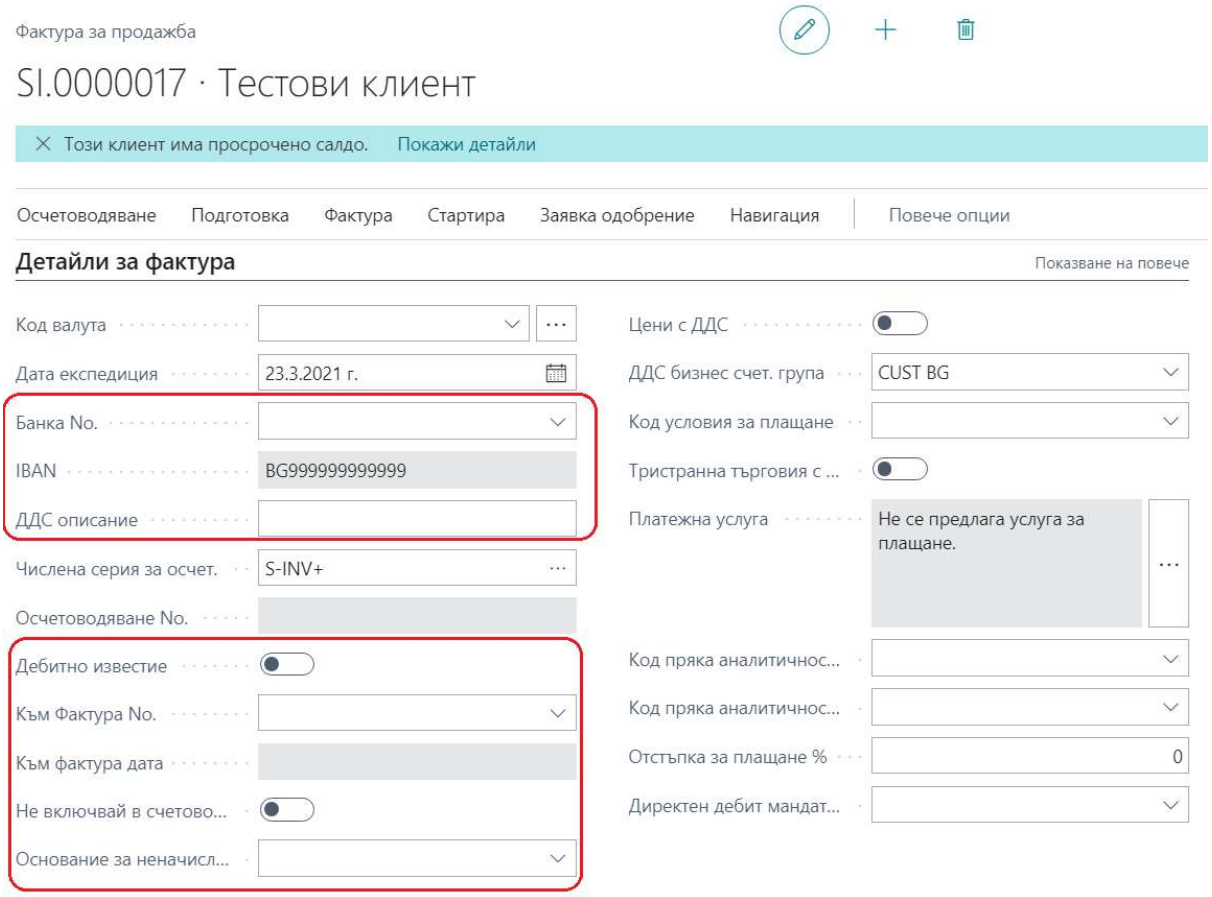

Външна търговия

В този раздел се попълват данни за Интрастат транзакциите в случай, че документът се отнася за продажба към ЕС и съдържа артикули. Системата ще изведе предупредителни съобщения ако не са попълнени. Данните могат да се въведат в **Карта на Клиент** и да се попълват по подразбиране във фактурата за продажба.

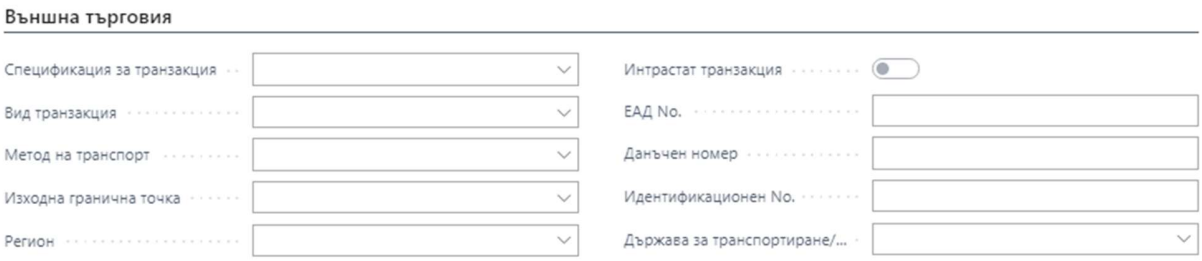

Важно: В **Информация компания** в раздел **Експедиране** – поле **Код държава за експедиране** трябва да е попълнено с код BG. Ако там липсва код BG, при осчетоводяване на фактури от България системата ще изисква полетата в раздел **Външна търговия** да бъдат попълнени.

6.7. Кредитно известие за продажба

Полетата, които са свързани с локализацията, са поставени в страниците **Кредитно известие за продажба** и в **Поръчка за рекламация продажба**. Намират се в следните раздели:

Общ

- **Дата на данъчно събитие** – попълва се по подразбиране с датата на осчетоводяване, но може да се променя
- **Място на сделката** – попълва се автоматично със стойността на поле **Град** от страница **Информация за компания**, но може да се променя
- **Съставител** – попълва се ръчно
- **Към Фактура No.** – посочва се номерът на фактурата, към която се издава кредитното известие. Избира се от списъка с осчетоводени фактури за продажба или се попълва ръчно.
- **Към Фактура дата –** попълва се автоматично с датата на фактурата, в случай че номерът на фактурата е избран от списъка с осчетоводени фактури за продажба или ръчно, когато номерът на фактурата е въведен ръчно

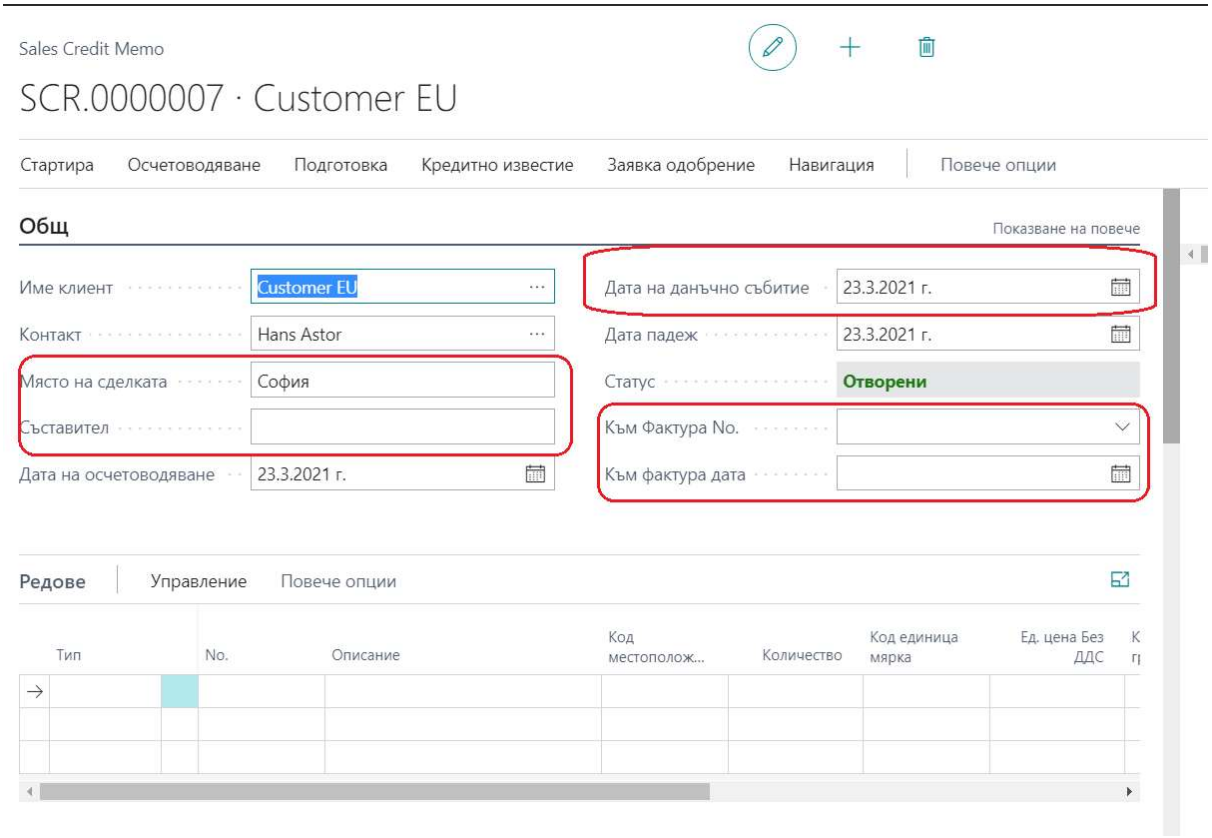

Детайли за кредитно известие

- **Банка No** – попълва се автоматично с данните за банковата сметка от **Информация за компания**. В случай, че за конкретния документ трябва да бъде посочена друга банкова сметка на дружеството, следва в това поле да се избере съответното парично средство от списъка с парични средства.
- **ДДС описание** – посочва се описанието на сделката (стока или услуга), което ще се покаже в **Дневника за продажби** в поле **ДДС описание**. В случай че се остави празно, ще се попълни със стойността на поле **ДДС описание на продажби** от страница **BG, ДДС и VIES настройки**
- **Не включвай в счетоводните книги за ДДС** – маркира се в случаите, когато документът не трябва да се показва в ДДС дневника за продажби
- **Основание за неначисл. данък** – посочва се основанието, въз основа на което в стойността на документа не се включва ДДС. Използва се при освободени или необлагаеми сделки.

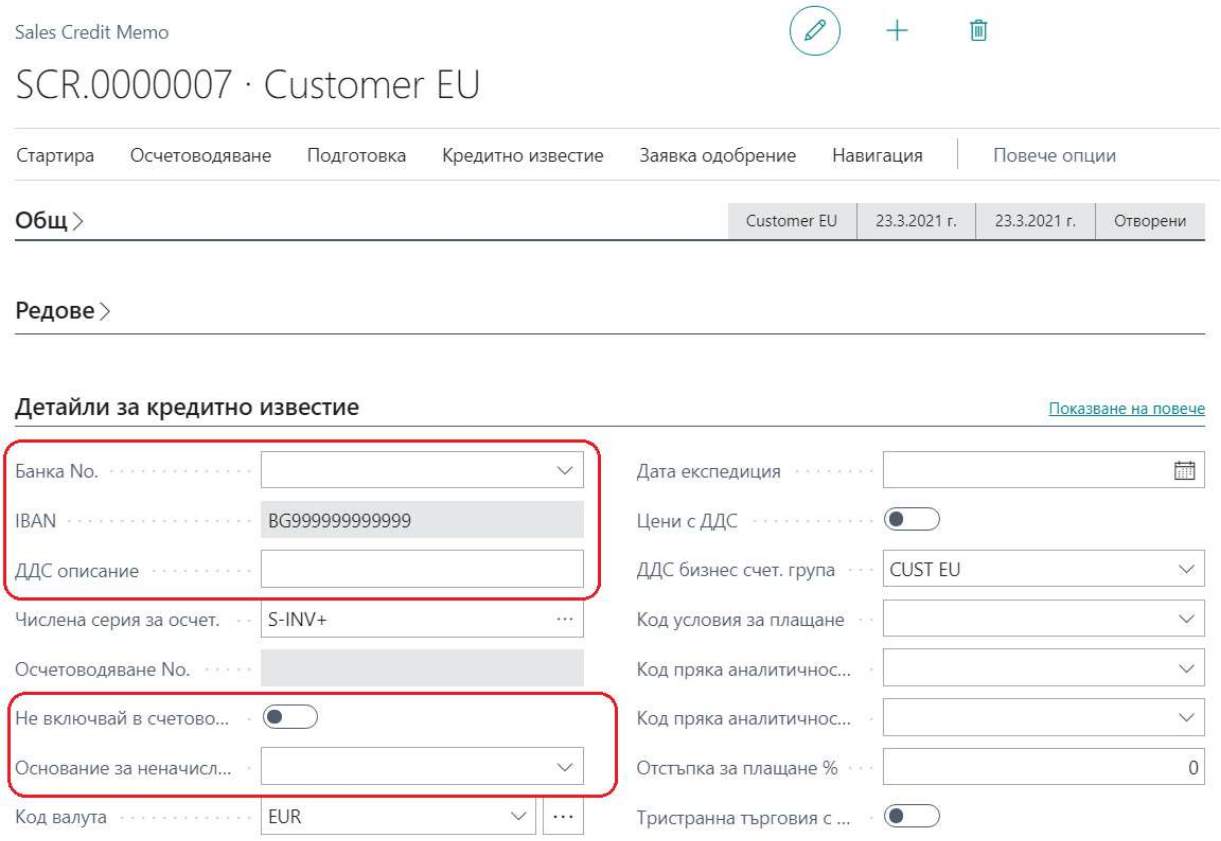

Раздел Външна търговия

В този раздел се попълват данни за Интрастат транзакциите в случай, че документът се отнася за продажба към ЕС и съдържа артикули. Системата ще изведе предупредителни съобщения, ако не са попълнени. Данните могат да се въведат в **Карта на Клиент** и да се попълват по подразбиране в кредитното известие за продажба.

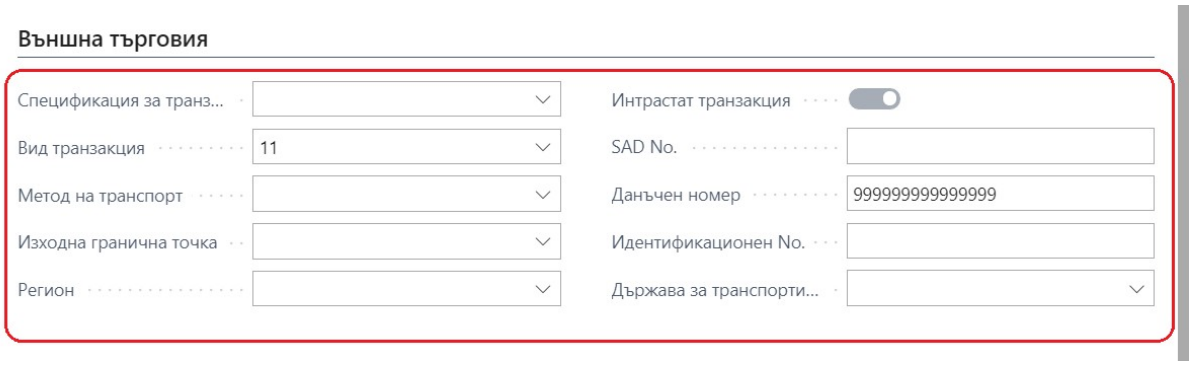

6.8. Печат на Фактура и Кредитно известие за продажба

За отпечатване на документите **Фактура, Дебитно известие и Кредитно известие** се поддържа използването както на **RDLC печатни форми**, така и на **Word шаблони**. Това предоставя гъвкавост при избора на формат за визуализация и поддръжка на документите. Двата типа печатни форми могат да се използват паралелно според нуждите на организацията.

Изборът на използваната форма се извършва от страницата **Избор справка – продажби**.

За фактури и дебитни известия в страница **Избор справка – продажби** се избира опцията **Фактура,** а в поле **Справка ID** се посочва обекта, с който се управлява отпечатването на фактура – отчет **Продажби – Фактура** или отчет **Продажби – Фактура (Word).** За кредитно известие се избира опцията **Кредитно известие**, а в поле **Справка ID** се поставя обект **Кредитно известие** или **Кредитно известие (Word).**

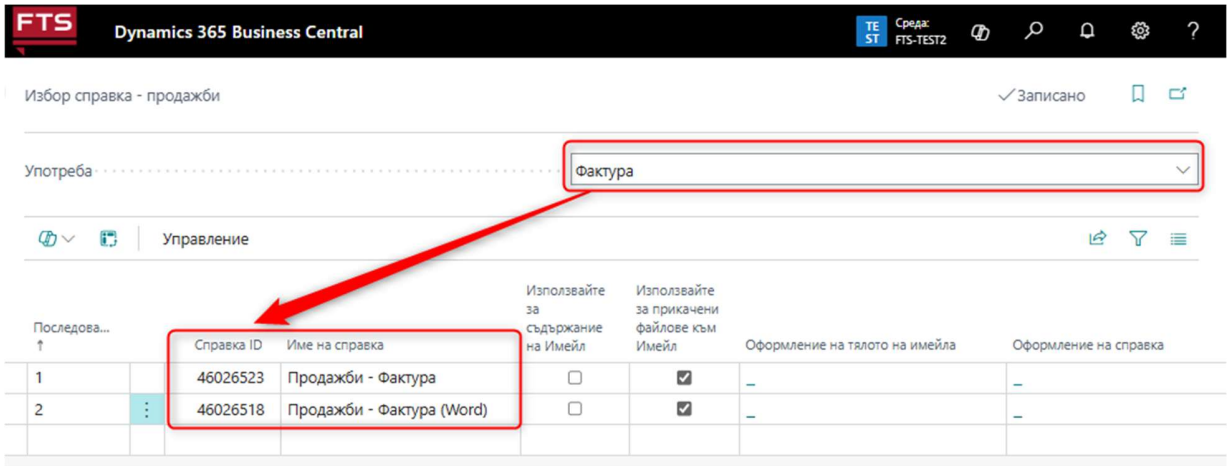

Подготовката за отпечатване на фактура или на кредитно известие се активира с действие **Печат –** от списъка с осчетоводените фактури или кредитни известия, или от страницата (картата) на фактурата или кредитното известие.

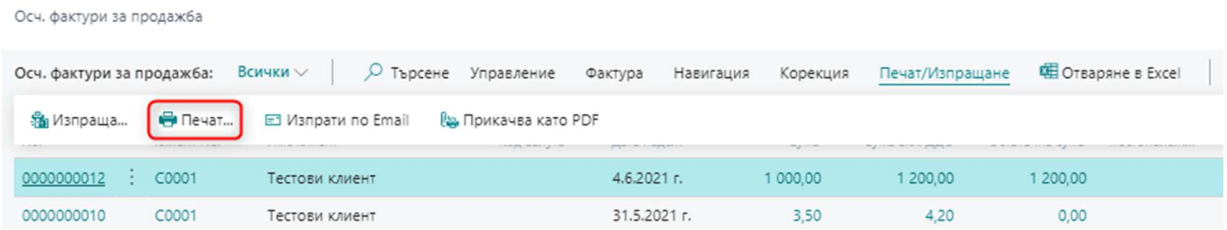

Отваря се прозорец със заявка за печат, в който може да се посочи какво да включва разпечатката.

За **RDLC печатните форми** това са следните полета:

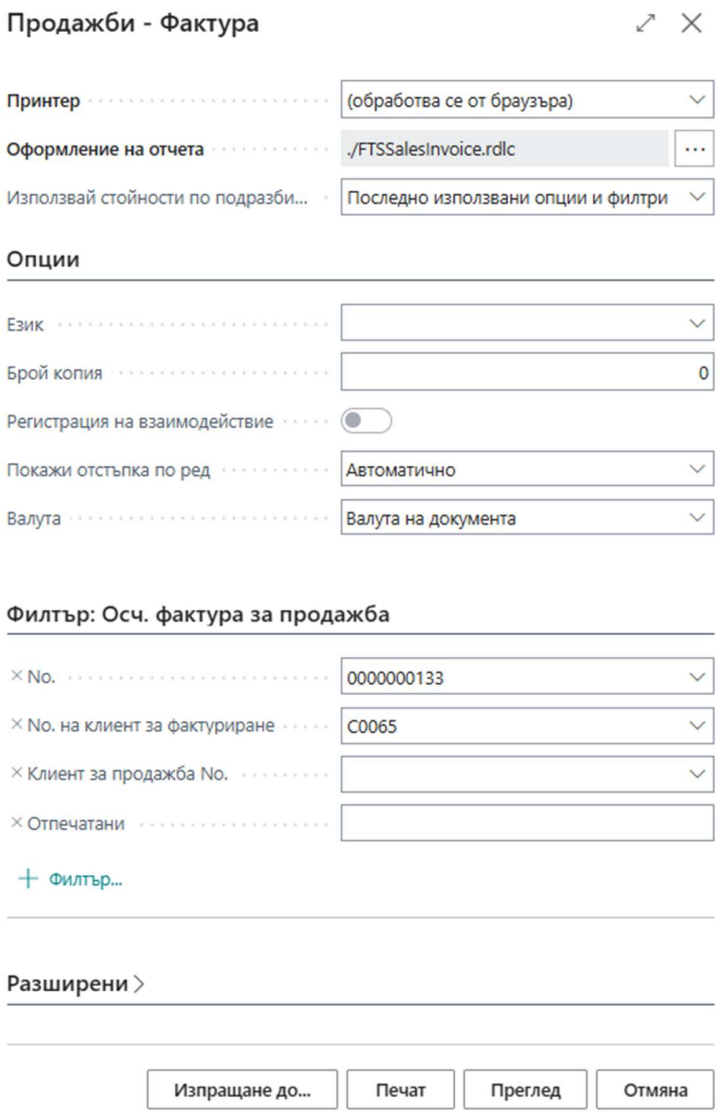

- **Език** – посочва се езикът, който ще се използва при отпечатване на документа
- **Брой копия –** посочва се броят на копията, освен оригинала на документа, които ще се отпечатват
- **Регистрация на взаимодействие -** отпечатването на фактурата може да се регистрира като взаимодействие в CRM модула на системата
- **Покажи отстъпка за ред** – посочва се дали в отпечатания документ да се показва отстъпката по редовете. Полето има следните опции:

  Винаги – означава, че отстъпката винаги ще се показва в отделна колона в отпечатвания документ

Никога – означава, че няма да се показва отстъпката по редовете в отпечатвания документ

Автоматично – означава, че ако в документа има отстъпка, тя ще се показва в отделна колона при отпечатване, а ако няма остъпка - колоната няма да се покаже

- **Валута** – посочва се валутата, в която се измерва стойността на фактурата. Опциите са: **Валута на документа** (сумите се показват в оригиналната валута на документа) и **Местна Валута** (сумите се показват в местна валута, евро).

След избор на **Преглед**, **Печат** или **Изпращане до PDF/Word/Excel Документ** фактурата и кредитното известие се визуализират по следния начин:

FTS shaping your digital future

Клиент:	**Тестови клиент**	**Доставчик:**	**Тестова компания**
Адрес:	бул. България 102	Адрес:	Бизнес Център Белисимо
Град:	София BG-1000	Град:	1000 София
Държава:	България	Държава:	България
ИН по ЗДДС	BG831166152	ИН по ЗДДС	999999999999999
ИН номер:	831166152	ИН номер:	999999999
МОЛ:	Иван Иванов	МОЛ:	Станимир Костов
		Банка:	Алианц България АД
		IBAN:	BGSF1234567899
		SWIFT код:	SWIFT

ФАКТУРА No. 0000000138

Дата: 08.06.2026

ОРИГИНАЛ

Дата на падеж: **08.06.2026**

№	Артикул номер	Описание	Ед. мярка	Кол.	Основна цена	Отст. %	Ед. цена	Сума (без ДДС)
1	I000033	ТЕСТ артикул първо качество	брой	20	105,40	10	94,86	1 897,20

ДДС основа евро	**1 897,20**
20% ДДС	379,44
Сума за плащане евро	**2 276,64**

С думи: две хиляди двеста седемдесет и шест и 0.64 евро

Външен документ No.	EXT243121
Метод на плащане:	По банков път
Условия на доставка:	FCA София, разходите са за сметка на клиента
Място на сделката:	София
Дата на данъчно събитие:	08.06.2026

Получено от: Иван Иванов

Подпис: .....

Съставител: Боян Димитров

Подпис: .....

FTS shaping your digital future

Клиент:	**Тестови клиент**	**Доставчик:**	**Тестова компания**
Адрес:	бул. България 102	Адрес:	Бизнес Център Белисимо
Град:	София BG-1000	Град:	1000 София
Държава:	България	Държава:	България
ИН по ЗДДС	BG831166152	ИН по ЗДДС	999999999999999
ИН номер:	831166152	ИН номер:	999999999
МОЛ:	Иван Иванов	МОЛ:	Станимир Костов
		Банка:	Алианц България АД
		IBAN:	BGSF1234567899
		SWIFT код:	SWIFT

КРЕДИТНО ИЗВЕСТИЕ No. 0000000139

Дата: 08.06.2026

ОРИГИНАЛ

Дата на падеж: **08.06.2026** **към фактура 0000000138 / 08.06.2026**

№	Артикул номер	Описание	Ед. мярка	Кол.	Основна цена	Отст. %	Ед. цена	Сума (без ДДС)
		Фактура No. 0000000138:						
		Факт. No. 0000000138 - Експ. No. SH17-00135:						
1	I000033	ТЕСТ артикул първо качество	брой	20	105,40	10	94,86	1 897,20

ДДС основа евро	**1 897,20**
20% ДДС	379,44
Сума за плащане евро	**2 276,64**

С думи: две хиляди двеста седемдесет и шест и 0.64 евро

Метод на плащане:	По банков път
Място на сделката:	София
Дата на данъчно събитие:	08.06.2026

Получено от: Иван Иванов

Подпис: .....

Съставител: Боян Димитров

Подпис: .....

За **Word печатните форми** полетата в страницата за подготовка на печат са следните:

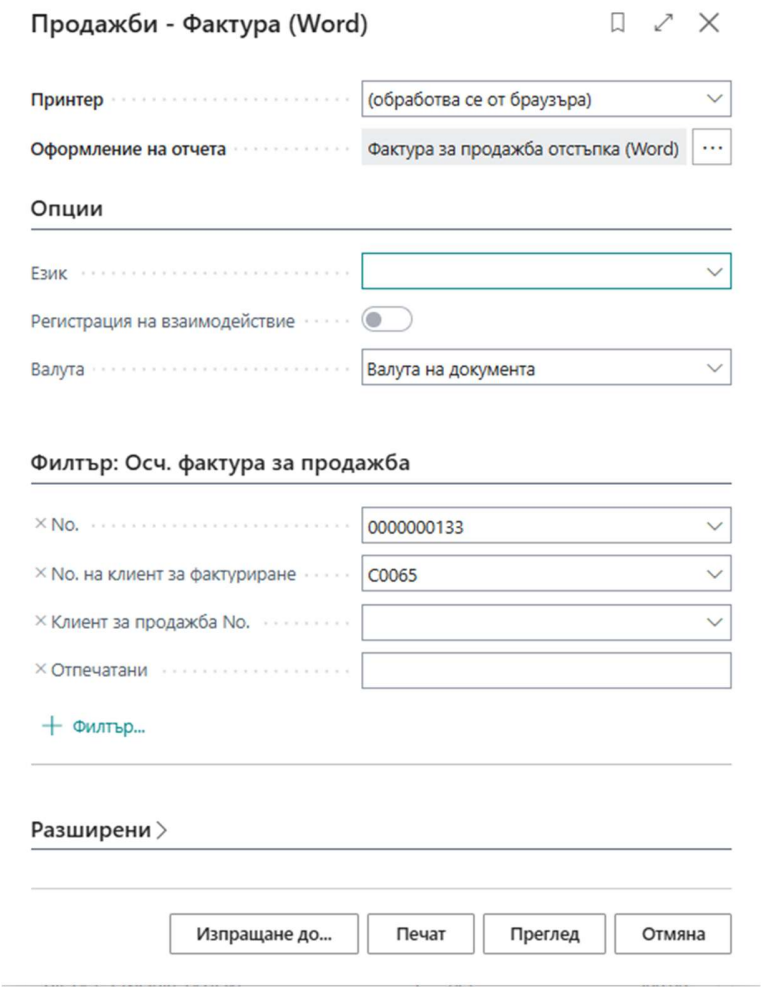

- **Език** – посочва се езикът, който ще се използва при отпечатване на документа
- **Регистрация на взаимодействие -** отпечатването на фактурата може да се регистрира като взаимодействие в CRM модула на системата
- **Валута** – посочва се валутата, в която се измерва стойността на фактурата. Опциите са: **Валута на документа** (сумите се показват в оригиналната валута на документа) и **Местна Валута** (сумите се показват в местна валута, евро).
- **Оформление на отчета** – използва се за управление на печатането на отстъпки, като има два варианта на оформление - с отстъпки и без отстъпки. Единият от вариантите може да се настройва по подразбиране. По време на печат може да се избира коя визуализация (оформление) да се отпечата.

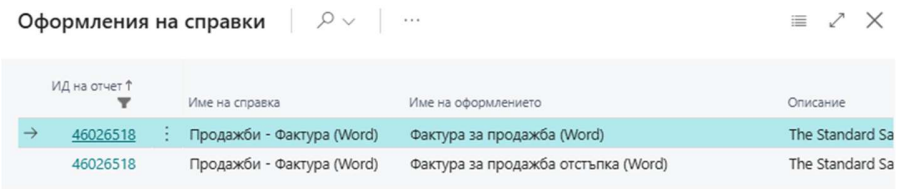

Указването на брой копия при **Word формите** не се поддържа, затова е направено така че да се печата един оригинал и едно копие на документа.

След избор на **Преглед**, **Печат** или **Изпращане до PDF/Word/Excel Документ,** в зависимост от избрания вариант на оформление, фактурата се визуализира по един от следните начини:

Клиент:	**Тестови клиент**	**Доставчик:**	**Тестова компания**
Адрес:	бул. България 102	Адрес:	Бизнес Център Белисимо
Град:	София BG-1000	Град:	1000 София
Държава:	България	Държава:	България
ИН номер:	831166152	ИН по ЗДДС	999999999999999
ИН по ЗДДС	BG831166152	ИН номер:	999999999
МОЛ:	Иван Иванов	Банка:	Алианц България АД
		IBAN:	BGSF1234567899
		SWIFT код:	SWIFT
		МОЛ:	Станимир Костов

ФАКТУРА No. 0000000138
Дата: 08.06.2026
ОРИГИНАЛ

Дата на падеж: **08.06.2026**

№	Артикул номер	Описание	Ед. мярка	Кол.	Ед. цена	Сума (без ДДС)
1	I000033	ТЕСТ артикул	БРОЙ	20	94,86	1 897,20
		първо качество				
					ДДС основа евро	**1 897,20**
					20% ДДС	379,44
С думи: две хиляди двеста седемдесет и шест и 0.64 евро					**Сума за плащане евро**	**2 276,64**

Външен документ No.	EXT243121
Метод на плащане:	По банков път
Условия на доставка:	FCA София, разходите са за сметка на клиента
Място на сделката:	София
Дата на данъчно събитие:	08.06.2026

Получено от:	Иван Иванов	Съставител:	Боян Димитров
Подпис:	.....	Подпис:	.....

FTS shaping your digital future

Клиент:	**Тестови клиент**	**Доставчик:**	**Тестова компания**
Адрес:	бул. България 102	Адрес:	Бизнес Център Белисимо
Град:	София BG-1000	Град:	1000 София
Държава:	България	Държава:	България
ИН номер:	831166152	ИН по ЗДДС	999999999999999
ИН по ЗДДС	BG831166152	ИН номер:	999999999
МОЛ:	Иван Иванов	Банка:	Алианц България АД
		IBAN:	BGSF1234567899
		SWIFT код:	SWIFT
		МОЛ:	Станимир Костов

ФАКТУРА No. 0000000138
Дата: 08.06.2026

ОРИГИНАЛ

Дата на падеж: **08.06.2026**

№	Артикул номер	Описание	Ед. мярка	Кол.	Основна цена	Отст. %	Ед. цена	Сума (без ДДС)
1	I000033	ТЕСТ артикул първо качество	Брой	20	105,40	10	94,86	1 897,20

Междинна сума	**2 108,00**
Сума на отстъпка за фактура	-210,80
ДДС основа евро	**1 897,20**
20% ДДС	379,44
Сума за плащане евро	**2 276,64**

С думи: две хиляди двеста седемдесет и шест и 0.64 евро

Външен документ No.	EXT243121
Метод на плащане:	По банков път
Условия на доставка:	FCA София, разходите са за сметка на клиента
Място на сделката:	София
Дата на данъчно събитие:	08.06.2026

Получено от:	Иван Иванов	Съставител:	Боян Димитров
Подпис:	.....	Подпис:	.....

При отпечатване на кредитно известие също може да се избира вариант на визуализация на печатната форма - с отстъпки или без отстъпки.

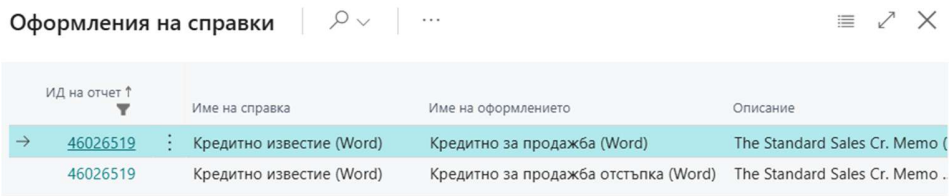

След избор на **Преглед**, **Печат** или **Изпращане до PDF/Word/Excel Документ,** в зависимост от избрания вариант на оформление**,** кредитното известие се визуализира по един от следните начини:

FTS shaping your digital future

Клиент:	**Тестови клиент**	**Доставчик:**	**Тестова компания**
Адрес:	бул. България 102	Адрес:	Бизнес Център Белисимо
Град:	София BG-1000	Град:	1000 София
Държава:	България	Държава:	България
ИН номер:	831166152	ИН по ЗДДС	999999999999999
ИН по ЗДДС	BG831166152	ИН номер:	999999999
МОЛ:	Иван Иванов	Банка:	Алианц България АД
		IBAN:	BGSF1234567899
		SWIFT код:	SWIFT
		МОЛ:	Станимир Костов

КРЕДИТНО ИЗВЕСТИЕ No. 0000000139
Дата: 08.06.2026
ОРИГИНАЛ

към фактура 0000000138 / 08.06.2026

Дата на падеж: **08.06.2026**

№	Артикул номер	Описание	Ед. мярка	Кол.	Ед. цена	Сума (без ДДС)
		Фактура No. 0000000138:				
		Факт. No. 0000000138 - Експ. No. SH17-00135:				
1	I000033	ТЕСТ артикул	Брой	20	94,86	1 897,20
		първо качество				
					ДДС основа евро	**1 897,20**
					Сума ДДС	379,44
С думи: две хиляди двеста седемдесет и шест и 0.64 евро					**Сума за плащане евро**	**2 276,64**

Метод на плащане:	По банков път
Място на сделката:	София
Дата на данъчно събитие:	08.06.2026

Получено от:	Иван Иванов	Съставител:	Боян Димитров
Подпис:	.....	Подпис:	.....

FTS shaping your digital future

Клиент:	**Тестови клиент**	**Доставчик:**	**Тестова компания**
Адрес:	бул. България 102	Адрес:	Бизнес Център Белисимо
Град:	София BG-1000	Град:	1000 София
Държава:	България	Държава:	България
ИН номер:	831166152	ИН по ЗДДС	999999999999999
ИН по ЗДДС	BG831166152	ИН номер:	999999999
МОЛ:	Иван Иванов	Банка:	Алианц България АД
		IBAN:	BGSF1234567899
		SWIFT код:	SWIFT
		МОЛ:	Станимир Костов

КРЕДИТНО ИЗВЕСТИЕ No. 0000000139
Дата: 08.06.2026
ОРИГИНАЛ

към фактура 0000000138 / 08.06.2026

Дата на падеж: **08.06.2026**

№	Артикул номер	Описание	Ед. мярка	Кол.	Основна цена	Отст. %	Ед. цена	Сума (без ДДС)
		Фактура No. 0000000138:						
		Факт. No. 0000000138 - Експ. No. SH17-00135:						
1	I000033	ТЕСТ артикул	Брой	20	105,40	10	94,86	1 897,20
		първо качество						

Междинна сума	**2 108,00**
Сума на отстъпка за фактура	-210,80
ДДС основа евро	**1 897,20**
Сума ДДС	379,44
Сума за плащане евро	**2 276,64**

С думи: две хиляди двеста седемдесет и шест и 0.64 евро

Метод на плащане:	По банков път
Място на сделката:	София
Дата на данъчно събитие:	08.06.2026

Получено от:	Иван Иванов	Съставител:	Боян Димитров
Подпис:	.....	Подпис:	.....

В таблица по-долу може да се намери информация за полетата в документите и техните източници в системата при отпечатване на български и на английски език:

Поле в документа	Източник (бълг.език)	Източник (англ.език)
Клиент – име	Фактура – Клиент за фактуриране – поле Име	Фактура – Клиент за фактуриране – поле Име
Клиент - адрес	Фактура – Клиент за фактуриране – поле Адрес	Фактура – Клиент за фактуриране – поле Адрес
Клиент - град	Фактура – Клиент за фактуриране – поле Град (въведен на български в номенклатурата)	Фактура – Клиент за фактуриране – поле Град (ако е въведен на български, системата ще го преведе автоматично на английски)
Клиент - държава	Фактура – Клиент за фактуриране – поле Код държава	Фактура – Клиент за фактуриране – поле Код държава (имената на държавите на английски се предоставят в пакета за начална конфигурация)
Клиент – данъчен номер	Фактура – Клиент за фактуриране – поле Данъчен номер	Фактура – Клиент за фактуриране – поле Данъчен номер
Клиент - идентификационен номер	Фактура – Клиент за фактуриране – поле Идентификационен номер	Фактура – Клиент за фактуриране – поле Идентификационен номер
Клиент - МОЛ	Клиент – Адрес&Контакт – Име на Контакт	Клиент – Адрес&Контакт – Име на Контакт
Доставчик – Лого, Име, Адрес, Град, Държава, Идентификационен номер, Данъчен номер	В страница Информация компания – секция Общи	В страница Информация компания – секция Общи
Доставчик – Банка, IBAN, Swift код	В страница Информация компания – секция Плащания	В страница Информация компания – секция Плащания
Фактура Номер	Фактура – Общи - поле No.	Фактура – Общи - поле No.
Дата	Фактура – Общи – поле Дата на документ	Фактура – Общи – поле Дата на документ
Дата на падеж	Фактура – Общи - поле Дата на падеж	Фактура – Общи – поле Дата на падеж
№	Фактура - Редове - номер на ред	Фактура - Редове – номер на ред
Артикул номер	Фактура - Редове – поле No. за артикул, сметка, дълготраен актив	Фактура - Редове – поле No. за артикул, сметка, дълготраен актив
Описание	Фактура – Редове – поле Описание	Фактура - Редове – поле Описание (преводът на английски се взема от карта на артикул – меню Свързани – Артикул – Преводи)
Ед. Мярка	Фактура - Редове – поле Код единица мярка	Фактура - Редове – поле Код единица мярка (преводът на английски се взема от страница Мерни единици – меню Свързани – Единица – Преводи)
Кол.	Фактура - Редове – поле Количество	Фактура - Редове – поле Количество
Основна цена	Фактура - Редове – поле Единична цена без ДДС, преди отстъпка	Фактура - Редове – поле Единична цена без ДДС, преди отстъпка
Отст.%	Фактура - Редове – поле Отстъпка за ред %	Фактура - Редове – поле Отстъпка за ред %
Ед. цена	Фактура - Редове – Единична цена след отстъпка (изчислимо поле)	Фактура - Редове – Единична цена след отстъпка (изчислимо поле)
Сума (без ДДС)	Фактура - Редове – поле Сума за ред без ДДС	Фактура - Редове – поле Сума за ред без ДДС
ДДС основа евро	Фактура – поле Обща сума без ДДС (евро)	Фактура – поле Обща сума без ДДС (евро)
20% ДДС	Фактура – поле Общо ДДС (евро). % ДДС се определя от ДДС комбинациите на първия ред.	Фактура – поле Общо ДДС (евро). % ДДС се определя от ДДС комбинациите на първия ред.
Сума за плащане евро	Фактура – поле Дължима сума (вкл. ДДС) (евро)	Фактура – поле Дължима сума (вкл. ДДС) (евро)

Поле в документа	Източник (бълг.език)	Източник (англ.език)
Външен документ No.	Фактура – Детайли за фактура – поле Външен документ No.	Фактура – Детайли за фактура – поле Външен документ No.
Метод на плащане	Фактура – Детайли за фактура - поле Код начин на плащане	Фактура – Детайли за фактура - поле Код начин на плащане (превод)
Условия на доставка	Фактура – Детайли експедиция - поле Метод	Фактура – Детайли експедиция - поле Метод (преводът на английски се взема от страница Методи експедиция – бутон Превод)
Място на сделката	Фактура – Общи – поле Място на сделката (попълва се във фактурата със стойността на поле Град от страница Информация компания, секция Общи)	Фактура – Общи – поле Място на сделката (попълва се във фактурата със стойността на поле Град от страница Информация компания, секция Общи)
Дата на данъчно събитие	Фактура – Общи – поле Дата на данъчно събитие	Фактура – Общи – поле Дата на данъчно събитие
Основание за неначисляване на ДДС	Фактура – Детайли за фактура – поле Основание за ненач. данък	Фактура – Детайли за фактура – поле Основание за ненач. Данък (преводът на английски се взема от страница ДДС клаузи – бутон Превод)
Получено от:	Фактура – Клиент за фактуриране – поле Контакт	Фактура – Клиент за фактуриране – поле Контакт
Съставител:	Фактура – Общи - поле Съставител	Фактура – Общи - поле Съставител (ако е въведен на български, системата ще го преведе автоматично на английски)
Към фактура - номер	Фактура (Дебитно известие) / Кредитно известие – Детайли за фактура – поле Към Фактура No.	Фактура (Дебитно известие) / Кредитно известие – Детайли за фактура – поле Към Фактура No.
Към фактура - дата	Фактура (Дебитно известие) / Кредитно известие – Детайли за фактура – поле Към фактура дата	Фактура (Дебитно известие) / Кредитно известие – Детайли за фактура – поле Към фактура дата

6.9. Протокол за продажба

Подобно на Фактурите за продажба, Протоколите за продажба се създават като документ за продажба. Създадените, но неосчетоводените протоколи се намират в **Списък протоколи за продажба.** Този списък е отделен от списъците с други документи за продажба (фактура, поръчка).

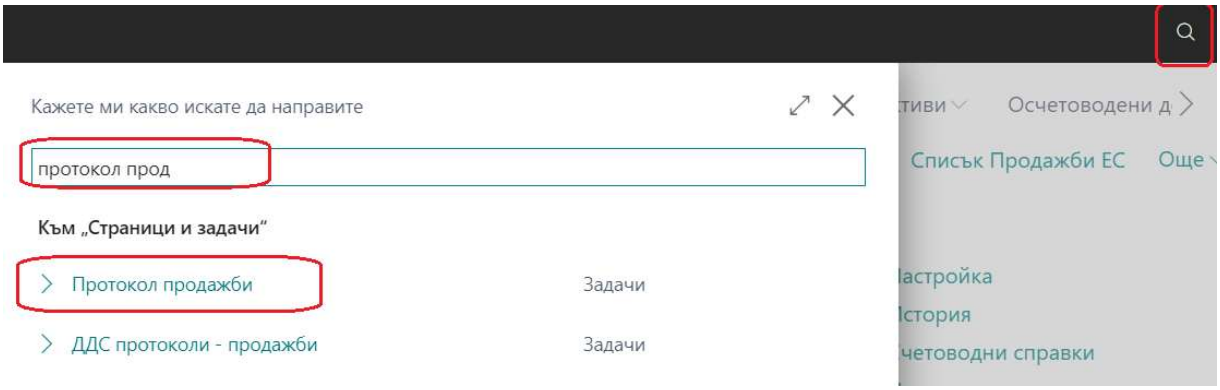

Страницата **Протокол за продажба** е подобна на страницата **Фактура за продажба**. Разликата е само в това, че протоколът е маркиран в поле **Протокол за продажба**.
След осчетоводяване Протоколите за продажба се показват в списъка с осчетоводени фактури, като могат да се разграничат от фактурите по маркировката в полето **Протокол за продажба**. Числената серия за номерата на осчетоводените протоколи за продажба не трябва да съвпада с тази на фактурите за продажба. Този тип документи – протоколи за продажба - се показват в ДДС дневника за продажби с код 81.

Изгледът на печатната форма на протокола за продажба е подобен на изгледа на печатната форма на фактурата за продажба. Разликата е, че за протокола името на отпечатания документ е **Протокол за продажба.**

Клиент:	**Тестови клиент**	**Доставчик:**	**Тестова Компания**
Адрес:	бул. България 102	Адрес:	Бизнес център Белисимо
Град:	София BG-1000	Град:	1606 София
Държава:	България	Държава:	България
ИН по ЗДДС		ИН по ЗДДС	999999999999999
ИН номер:	9999999999	ИН номер:	9999999999
МОЛ:	Иван Иванов	МОЛ:	Цанко Куюмджиев
		Банка:	Тестова банка
		IBAN:	BGSF1234567899
		SWIFT код:	SWIFTCODEXX

ПРОТОКОЛ ПРОДАЖБА Номер 9000000002

Дата: 23.06.2021

ОРИГИНАЛ

Дата на падеж: **23.06.2021**

№	Артикул номер:	Описание	Ед. мярка	Кол.	Основна цена	Отст. %	Ед. цена	Сума (без ДДС)
1	I000009	Тестови артикул	бр.	1	5,00	30	3,50	3,50

ДДС основа лева	**3,50**
20% ДДС	0,70
Сума за плащане лева	**4,20**

С думи: четири лева и 20

Външен документ No.	EXT121
Метод на плащане:	По касов път
Условия на доставка:	
Място на сделката:	София
Дата на данъчно събитие:	23.06.2021

Получено от: Иван Иванов

Подпис: .....

Съставител: Георги Георгиев

Подпис: .....

6.10. Анулиране на Фактура или Кредитно известие за продажба

Анулирането на осчетоводени фактури и кредитни известия за продажба може да се извършва по два начина:

- Маркиране на документите като анулирани, при което корективните документи се създават ръчно. Маркирането на документи като анулирани позволява те да се покажат в ДДС дневниците с нулеви суми.
- Използване на стандартната функционалност за отмяна на документ, при което автоматично се създава корективен документ. Анулираният документ е маркиран като отменен, а коригиращият документ – като корективен.

За един документ може да се ползва само един от начините за анулиране. Не е позволено един документ да се анулира по двата начина.

6.10.1. Анулиране чрез маркиране на документите като анулирани

Анулирането на осчетоводени фактури и кредитни известия за продажби позволява тези документи да се покажат в ДДС дневниците с нулеви суми. Анулиране на документ за продажба се извършва от страницата с осчетоводения документ. От меню **Действия** се избира **Анулиране на фактура** за осчетоводени фактури или **Анулиране на кредитно известие** за осчетоводени кредитни известия.

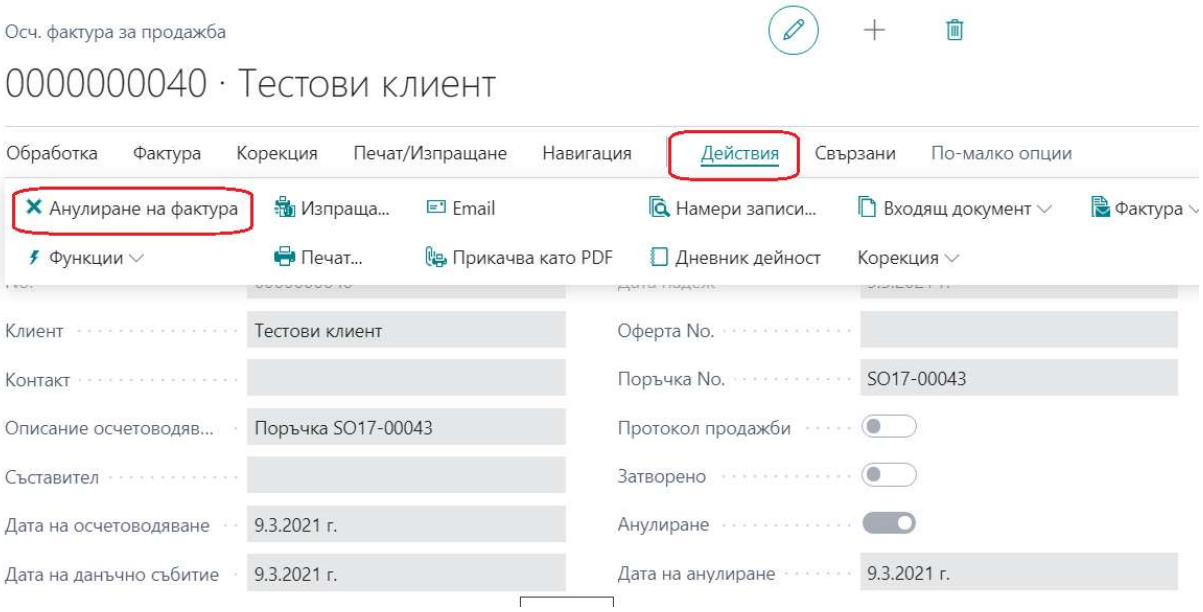

Отваря се прозорец, в който трябва да се въведе **Дата на анулиране**. Следва потвърждаване чрез избор на **Затваряне**.

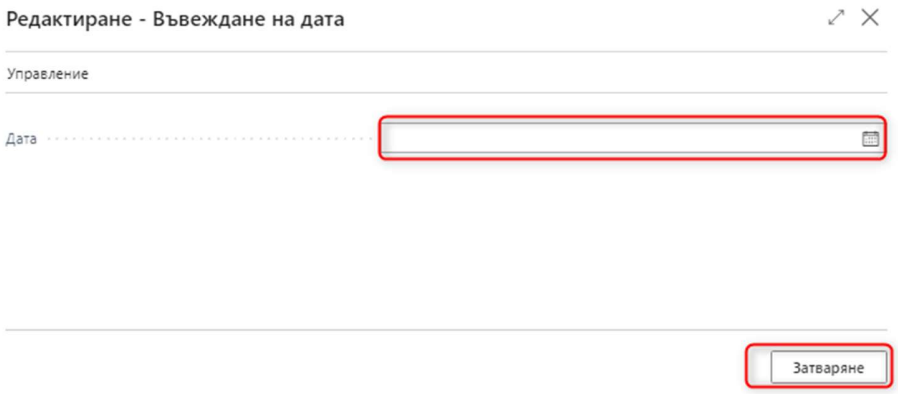

При това системата извежда следното съобщение:

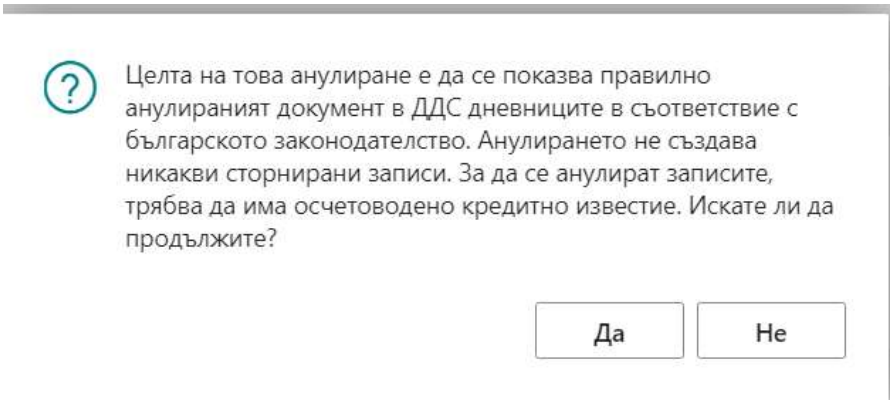

След избор на **Да**, системата маркира документа като анулиран - в поле **Анулиран**. В ДДС дневника той ще се покаже с нулева стойност. За да се коригира задължението на клиента със стойността на анулирания документ, е необходимо да се регистрира Кредитно известие (при анулирана фактура) или Фактура за продажба (при анулирано кредитно известие), които също да бъдат анулирани.

6.10.2. Анулиране чрез автоматично създаване на коригиращи документи

Анулиране на фактура или на кредитно известие за продажба се извършва от картата на осчетоводената фактура или на осчетоводеното кредитно, чрез действие **Отменя.**

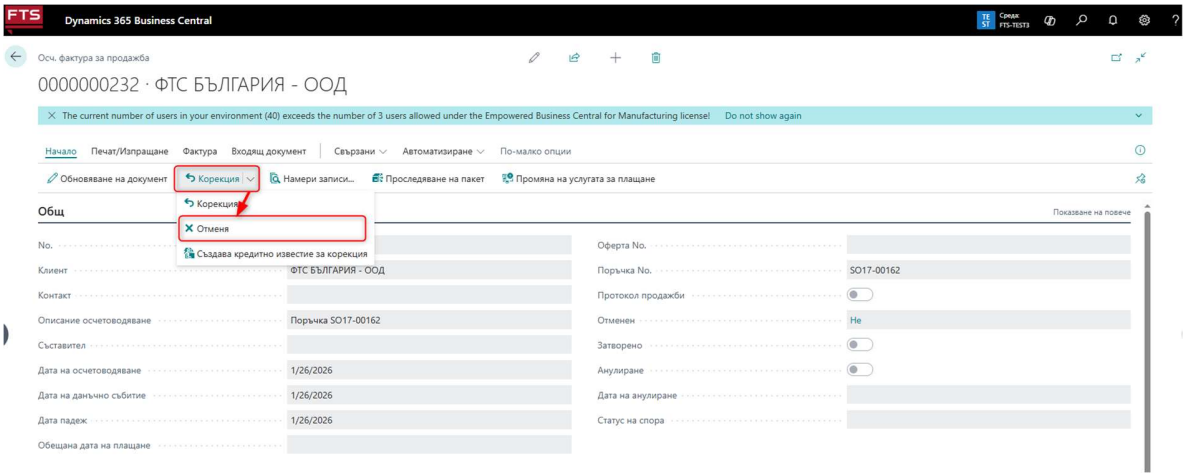

Отваря се страница, в която трябва да се въведе дата на анулиране. Полето **Дата** е задължително за попълване. Въведената дата на анулиране се използва като дата на осчетоводяване на коригиращия документ.

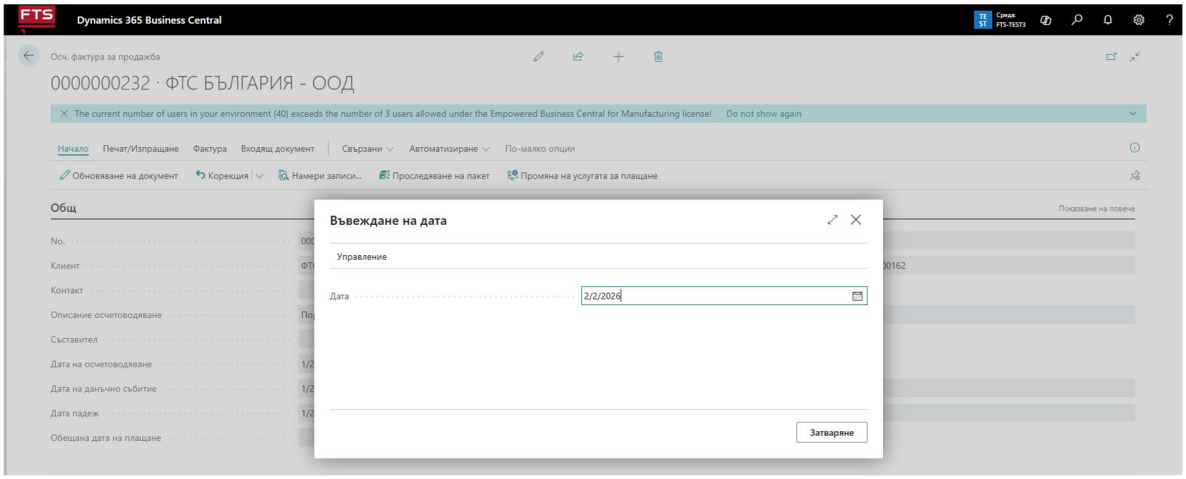

С избор на бутон **Затваряне** се извежда предупреждаващо съобщение, че съответният документ ще бъде отменен и ще бъде създаден и осчетоводен коригиращ документ. При анулиране на фактура се създава и осчетоводява коригиращо кредитно известие, а при анулиране на кредитно известие - коригираща фактура.

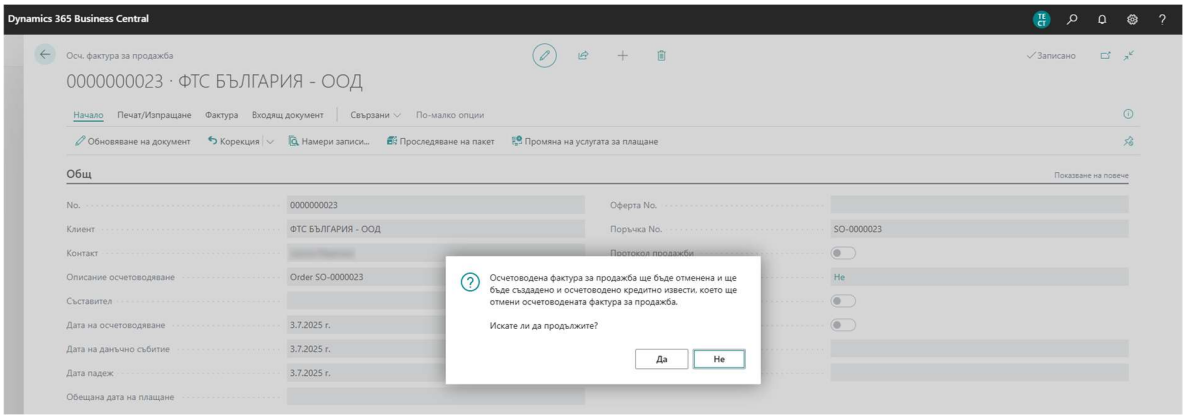

След потвърждение с бутон **Да** системата извършва създаването и осчетоводяването на коригиращия документ.
Успешното приключване на действието **Отменя** маркира анулираните документи с **Да** в поле **Отменен**, а коригиращите документи - с **Да** в поле **Корективно**.

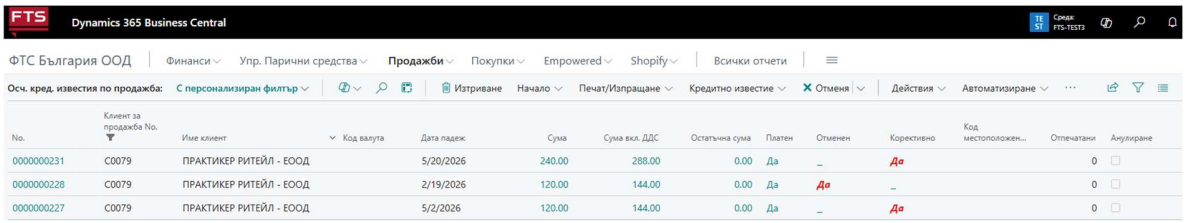

В случай че има грешка, която възпрепятства създаването и/или осчетоводяването на коригиращия документ, то се извежда информативно съобщение и не се създава никакъв документ.

Особености:

- Когато се анулира фактура за продажба, за номер на осчетоводяване на новосъздавания коригиращ документ – кредитно известие, се използва номерът на осчетоводената фактура.
- Когато се анулира осчетоводено кредитно известие за продажба, се създава корективна фактура за продажба с номера на осчетоводеното кредитно.
  Така двата документа – оригинален и коригиращ, имат еднакъв номер за осчетоводяване.
- Системата не позволява повторно анулиране на вече анулиран документ. При такъв опит се визуализира грешка и процедурата не може да се стартира.
- Документ, създаден като коригиращ не може да бъде анулиран. При такъв опит се визуализира предупреждаващо съобщение и процедурата не може да се стартира.
- С действието **Отменя** може да се анулира само фактура, която не е платена (закрита) или кредитно, което не е свързано с фактура.
- Отразяване на документите в ДДС дневниците:
  - В случаите, когато датите на осчетоводяване на оригиналния и на коригиращия документ са в рамките на един месец, то в ДДС дневника за продажби оригиналният документ се показва на един ред със стойност нула – ако оригиналният документ е фактура, се показва с Вид документ 01, ако е кредитно – с Вид документ 03.

- В случаите, когато датите на осчетоводяване на оригиналния и на коригиращия документ са от различни месеци, то коригиращият документ се показва със същия Вид документ както и оригиналния, но сумата е с обратен знак. По-точно, ако се анулира фактура, то корективният документ (кредитно) се показва като фактура (код 01) с отрицателна сума, а ако се анулира кредитно, то корективната фактура се показва като кредитно (код 03) с положителна сума

- В печатната форма на документ, анулиран с действие **Отменя**, се показва текст **АНУЛИРАН**.

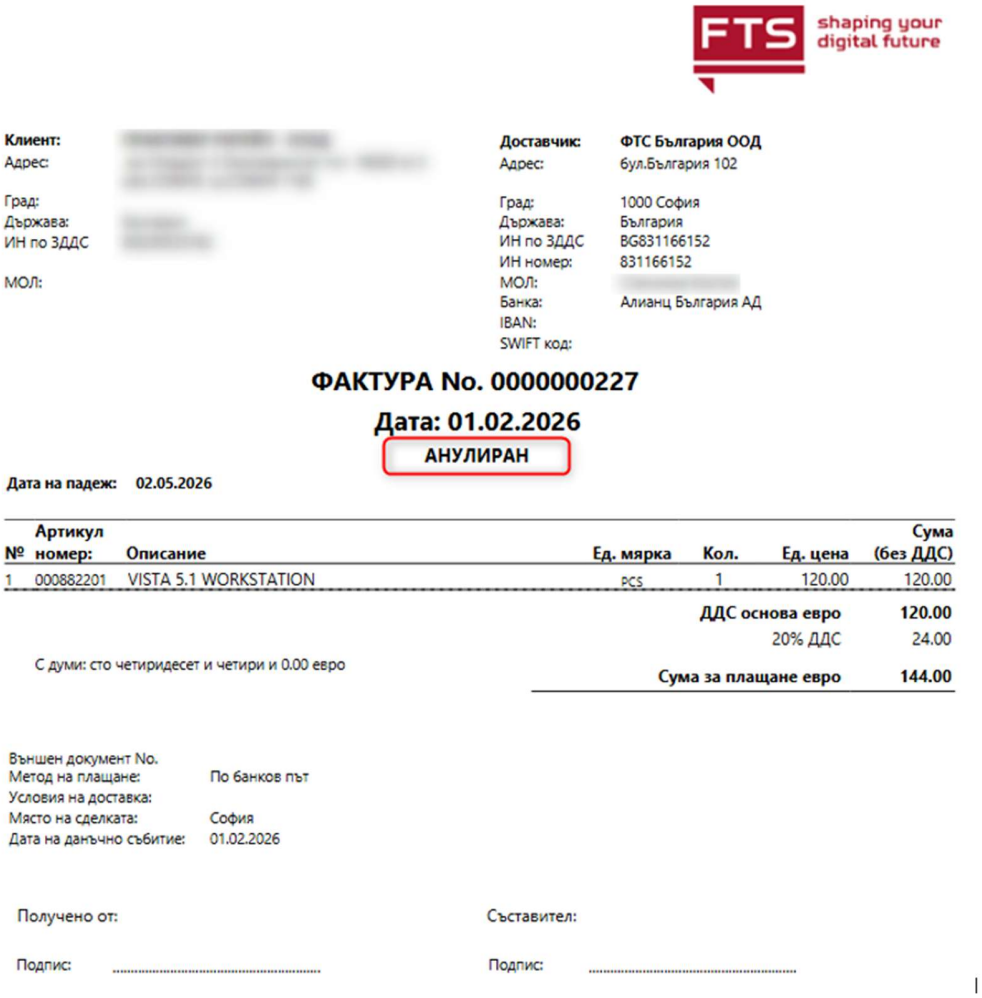

FTS shaping your digital future

Клиент:
Адрес:
Град:
Държава:
ИН по ЗДДС
МОЛ:

Доставчик: **ФТС България ООД**
Адрес: бул.България 102
Град: 1000 София
Държава: България
ИН по ЗДДС BG831166152
ИН номер: 831166152
МОЛ:
Банка: Алианц България АД
IBAN:
SWIFT код:

ФАКТУРА No. 0000000227

Дата: 01.02.2026

АНУЛИРАН

Дата на падеж: 02.05.2026

№	Артикул номер:	Описание	Ед. мярка	Кол.	Ед. цена	Сума (без ДДС)
1	000882201	VISTA 5.1 WORKSTATION	PCS	1	120.00	120.00
					ДДС основа евро	**120.00**
					20% ДДС	24.00
					Сума за плащане евро	**144.00**

С думи: сто четиридесет и четири и 0.00 евро

Външен документ No.
Метод на плащане: По банков път
Условия на доставка:
Място на сделката: София
Дата на данъчно събитие: 01.02.2026

Получено от:
Подпис: .....

Съставител:
Подпис: .....

6.11. Промяна на данни в осчетоводени документи за продажба

Създадена е възможност за промяна на данни в осчетоводена фактура за продажба и в осчетоводено кредитно известие за продажба.
Промяната се извършва от страницата с осчетоводения документ.

6.11.1. Обновяване на осчетоводена фактура за продажба

В страницата **Осч. фактура за продажба** изберете **Обновяване на документ** от меню **Действия – Други**.

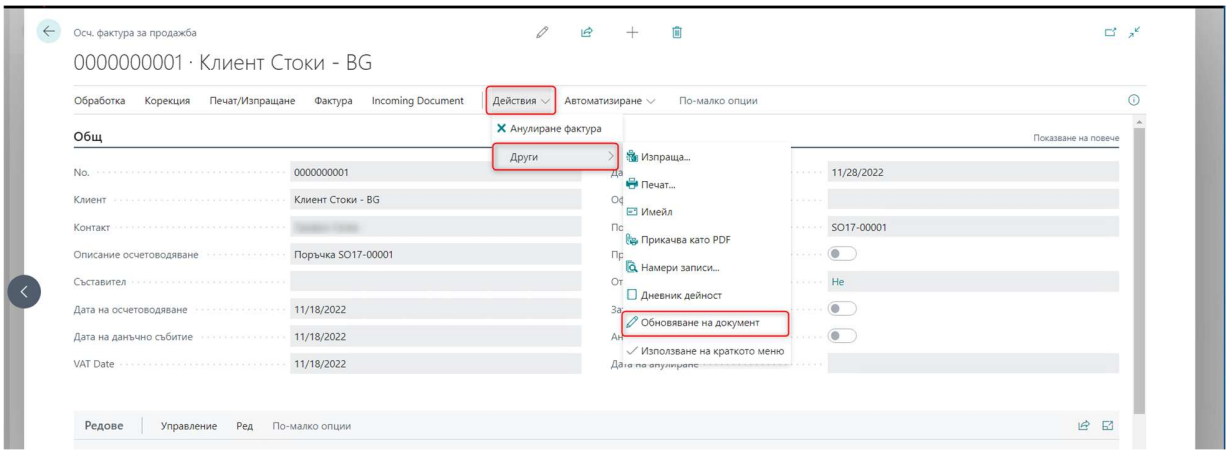

В страницата **Осчетоводени фактури продажба – Актуализация** могат да бъдат актуализирани данните в следните полета:

Раздел **Детайли за фактура**

- **Не включвай в счетоводните книги за ДДС** - указва дали документът ще бъде включен в ДДС дневника за покупките.

Раздел **Плащане**

- **Референция на плащане –** можете да актуализирате полето Референция на плащане в осчетоводената фактура за продажба
- **Код начин на плащане –** указва начина на плащане за фактурата
- **Код на парично средство на компанията** – указва Код на парично средство на компанията в картата на осчетоводената фактура за продажба
- **Банка No. –** може да актуализирате банковата сметка, по която трябва да плати клиента.

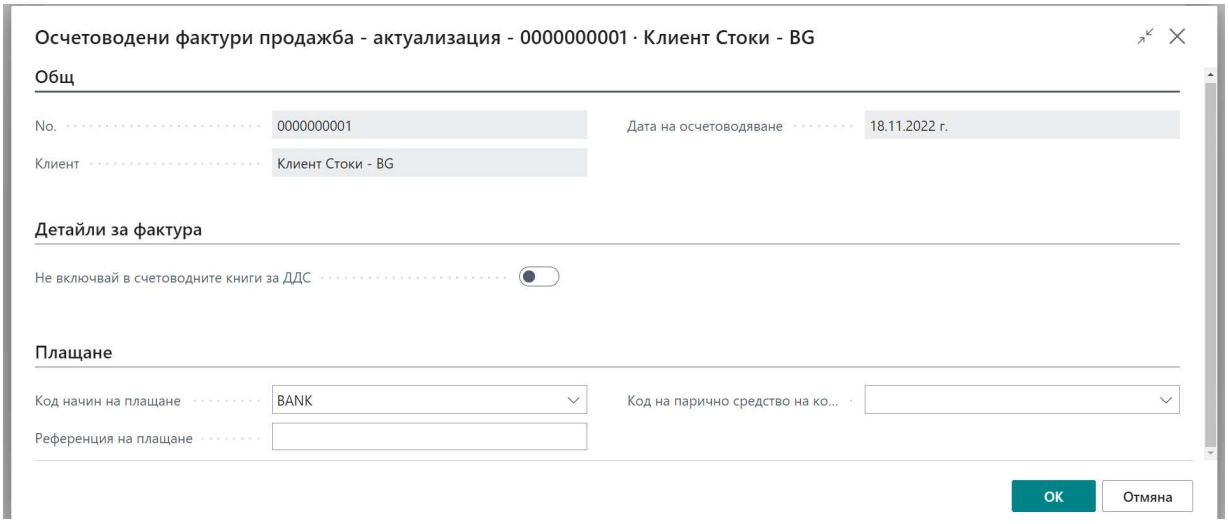

Обновяването се потвърждава с **OK.**

6.11.2. Обновяване на осчетоводено кредитно известие за продажба

В страницата **Осч. кред. известие по продажба** изберете **Обновяване на документ** от меню **Действия – Други**.

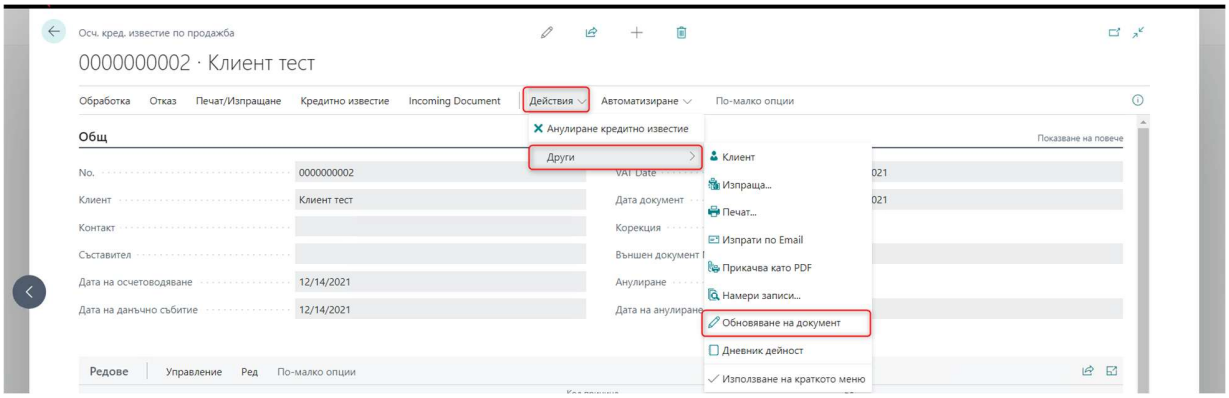

В страницата **Осчетоводени Кр. Известия за продажба - Актуализиране** могат да бъдат актуализирани данните в следните полета:

Раздел **Детайли за фактура**

- **Не включвай в счетоводните книги за ДДС** - указва дали документът ще бъде включен в ДДС дневник за покупките.

Раздел **Експедиране**

- **Спедитор** – указва код на спедитор, който се използва за транспортиране на артикулите от документа за продажба. Може да актуализирате полето, като изберете от предварително създадени карти на спедитори.
- **Код услуга спедитор** – указва коя услуга на спедитор се използва за транспортиране на артикулите от документа за продажба
- **Контролен пакет No.** – указва номера на пакета на спедитора

Раздел **Плащане**

- **Код на парично средство на компанията** – указва Код на парично средство на компанията в картата на осчетоводената фактура за продажба.
- **Код начин на плащане –** указва начина на плащане за фактурата

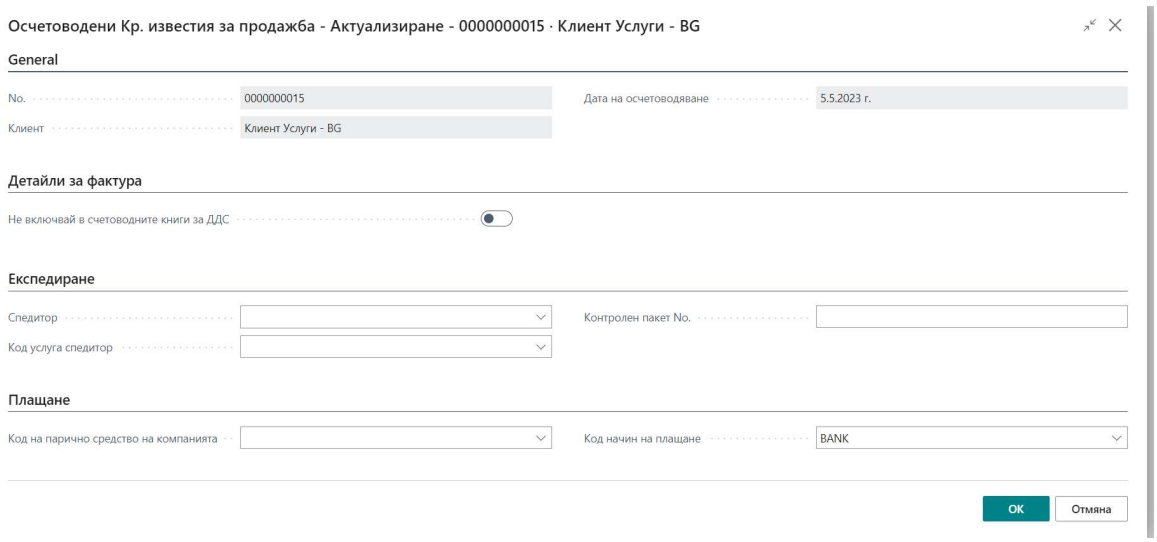

Обновяването се потвърждава с **OK.**

7. Склад – настройки, свързани с локализацията

Пакетът Локализация за България добавя следните допълнителни настройки в модул Склад.

7.1. Настройка на комплектовка

В **Настройка на комплектовка** е добавено поле за Обща бизнес счетоводна група за комплектовка по подразбиране.

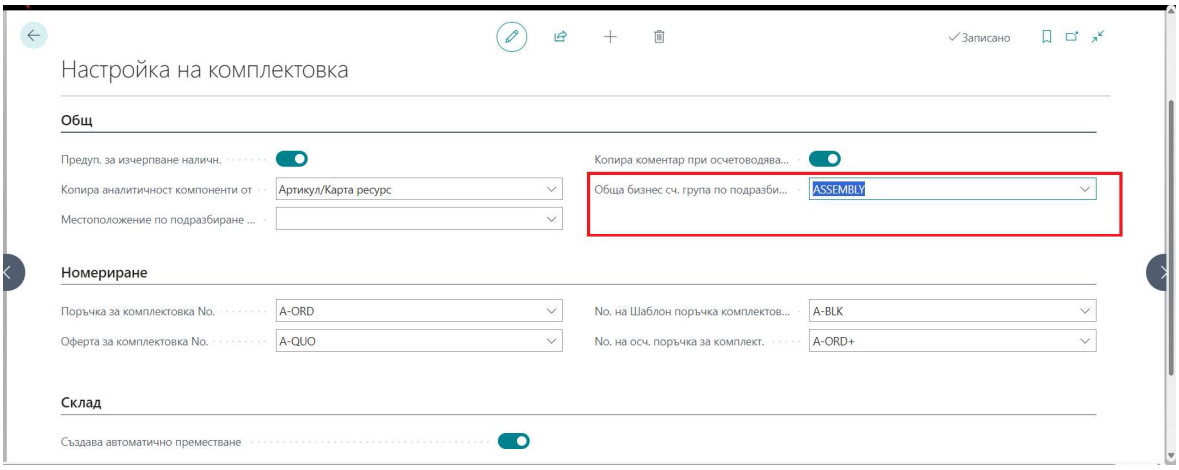

Ако в **Настройка на комплектовка** има попълнена група, то при създаване на Поръчка за комплектовка тази група ще се попълни в поръчката за комплектовка.

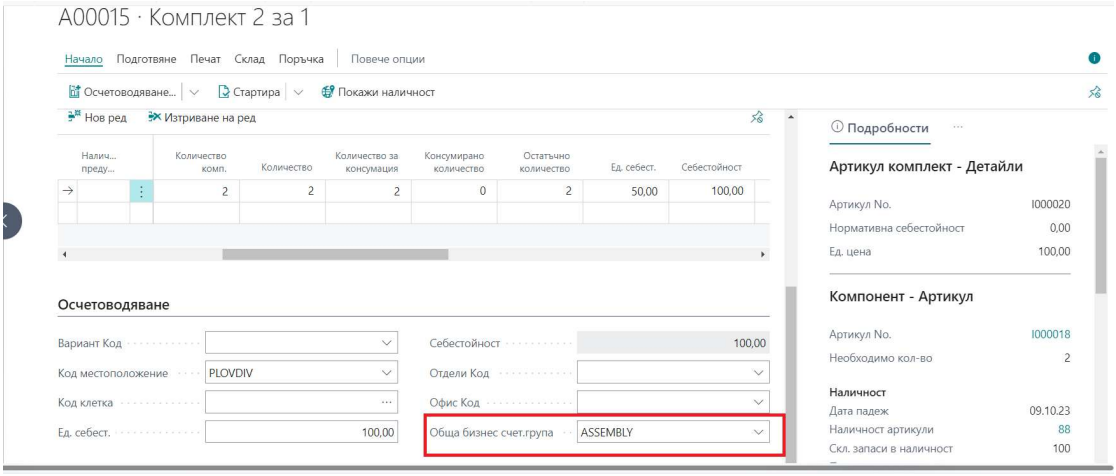

7.2. Настройка на склад

В **Настройка на склад** е добавено поле за Обща бизнес счетоводна група за трансфер по подразбиране. Ако в Настройка на склад има попълнена група, то при създаване на Поръчка за трансфер тази група ще се попълни в поръчката за трансфер.

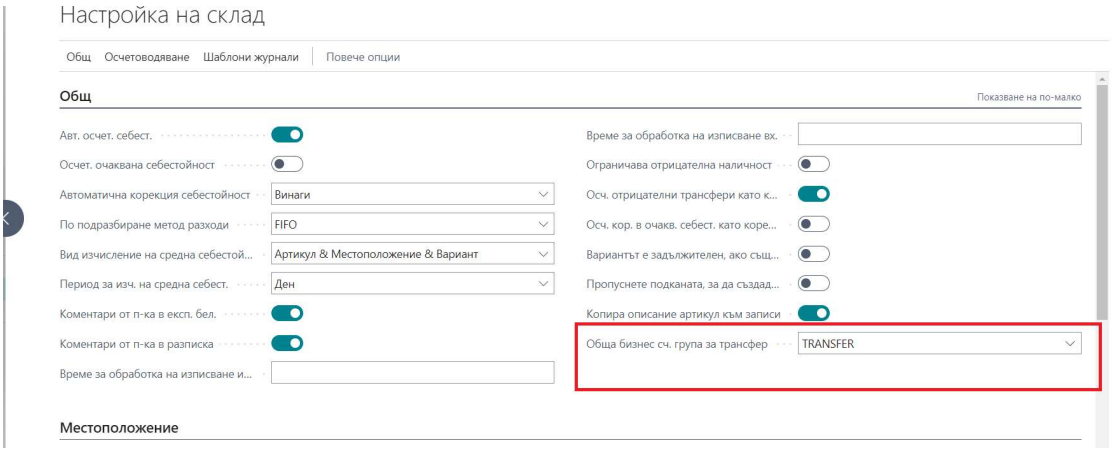

7.3. Журнал артикули

В Папки журнал артикули е добавена колона за Default General Business Posting Group. Ако има попълнена група за съответната папка за журнал артикули, то по редовете в тази папка ще се попълни избраната General Business Posting Group.

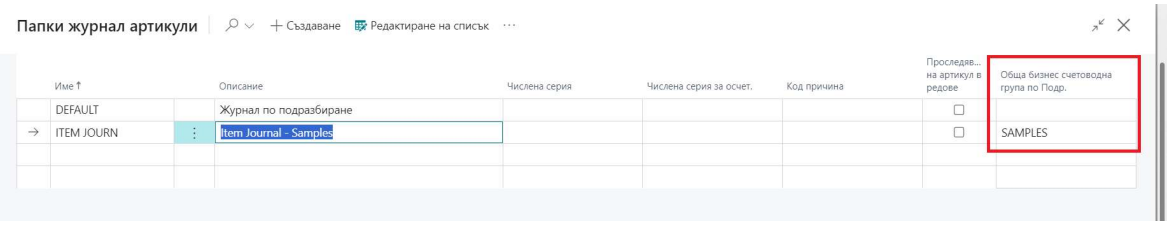

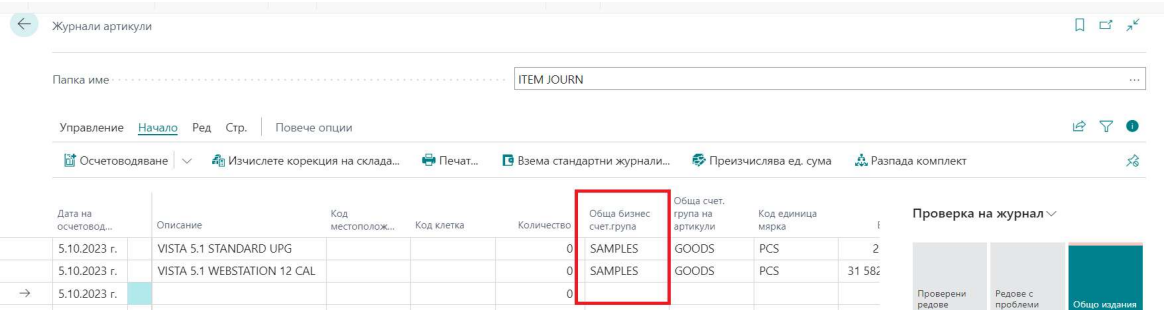

7.4. Аналитичност по подразбиране към Категория на артикули

Към всеки артикул може да бъде зададена Категория на артикули от дефиниран списък. Добавена е възможност да се постави аналитичност по подразбиране към категорията на артикулите. Това се случва към картата на Категорията на артикула:

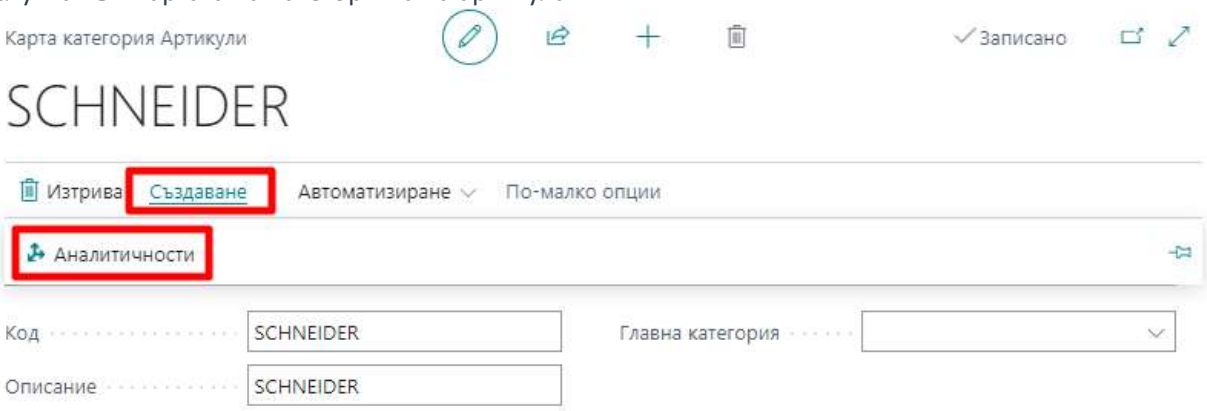

В страницата за BG, ДДС и VIES Настройки е добавена настройка в таб Артикули, свързана с копирането на аналитичностите от категорията на артикула към самия артикул:

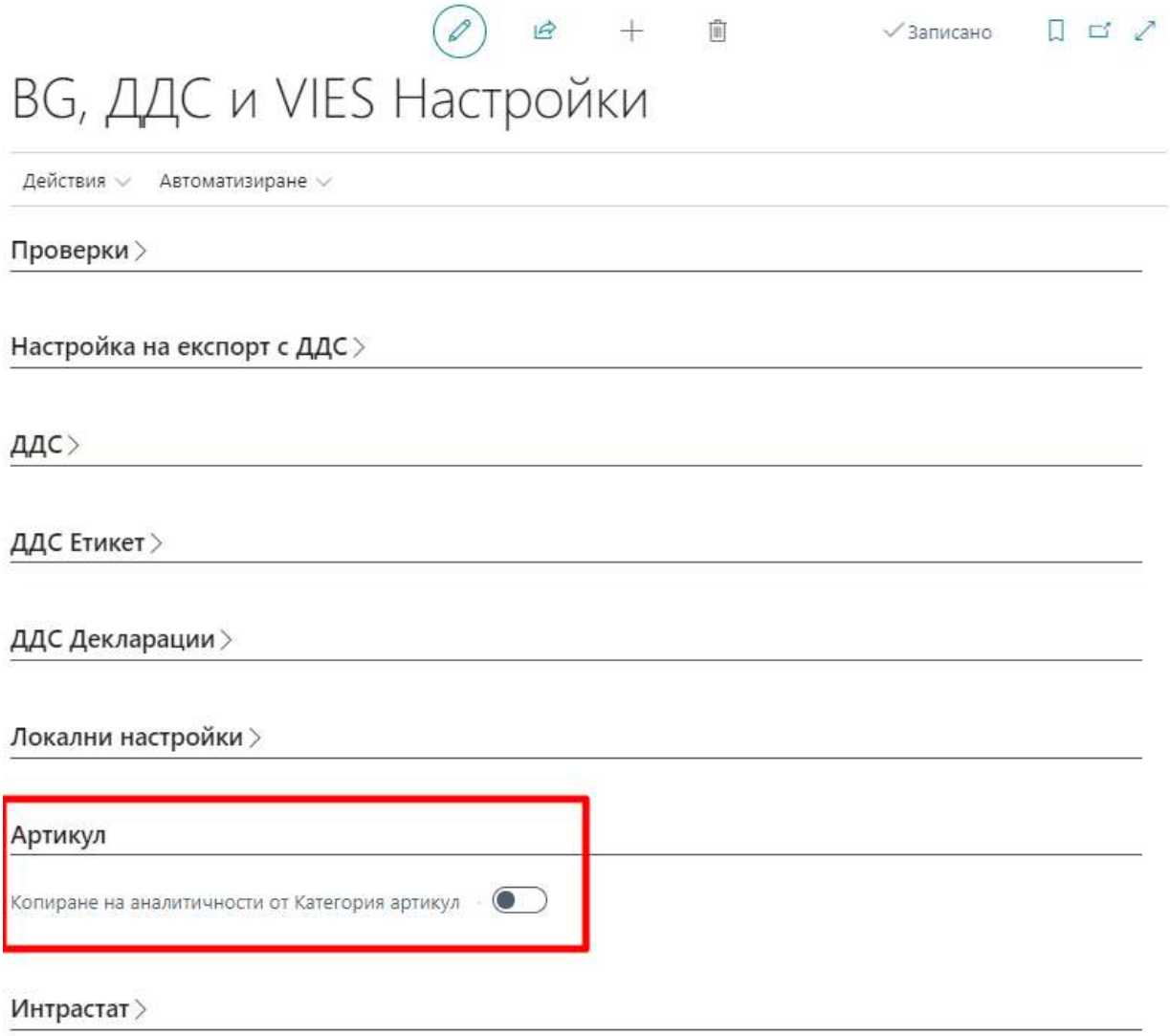

Когато има отметка в тази настройка, тогава аналитичносттите по подразбиране от картата на категорията на артикула ще се пренесе в артикула при причисляването на артикула към въпросната група.

Системата се обръща и към още една настройка при вземане на решение в случай на конфликт между стойности на аналитичностите. В Настройка на склад има настройка за групите артикули:

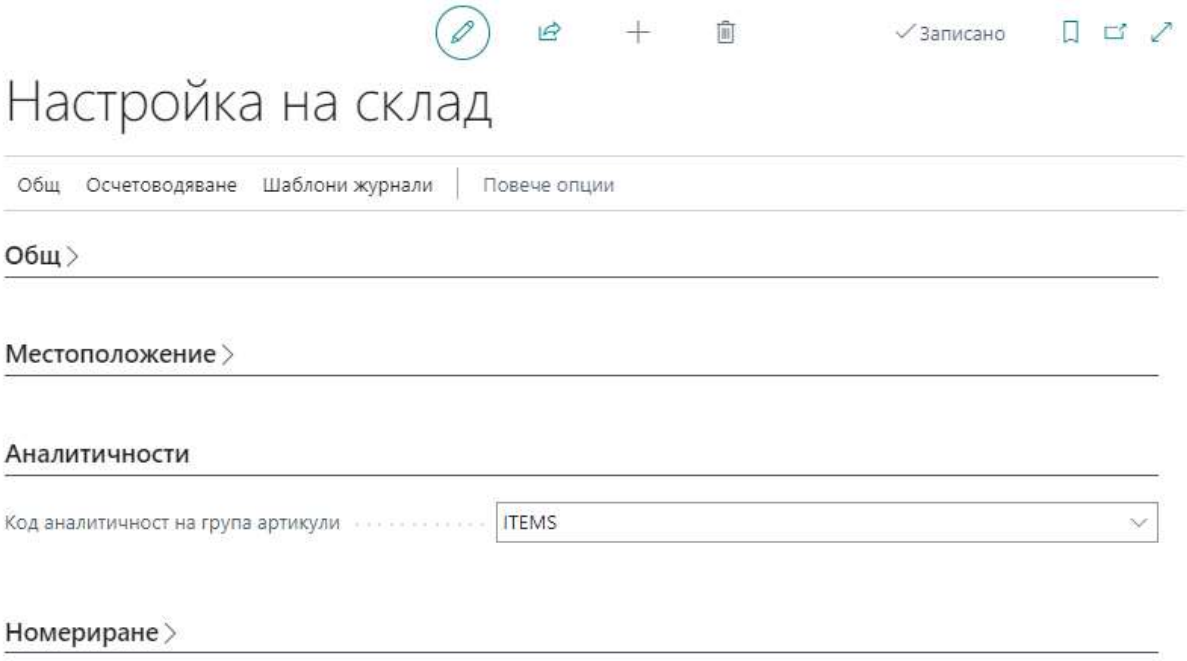

Ако даден артикул има аналитичности по подразбиране за аналитичността от Настройка на склад, но се попълни Категория, която няма стойност за аналитичността от Настройка на склад, то от картата на артикул ще се премахне същата.

8. Несъбираеми вземания

Тази точка предоставя на потребителите на Dynamics 365 Business Central инструкции за необходимата последователност от действия в процеса по отразяване на несъбираеми вземания по продажби и покупки.

8.1. Несъбираеми вземания по покупките

При въвеждане на кредитно известие за покупка, свързано с несъбираемо вземане, в заглавната част има създадено ново поле Кр.изв.по чл.126б, ал.1 от ЗДДС, където може да маркира ако кредитното известие е във връзка с несъбираемо вземане:

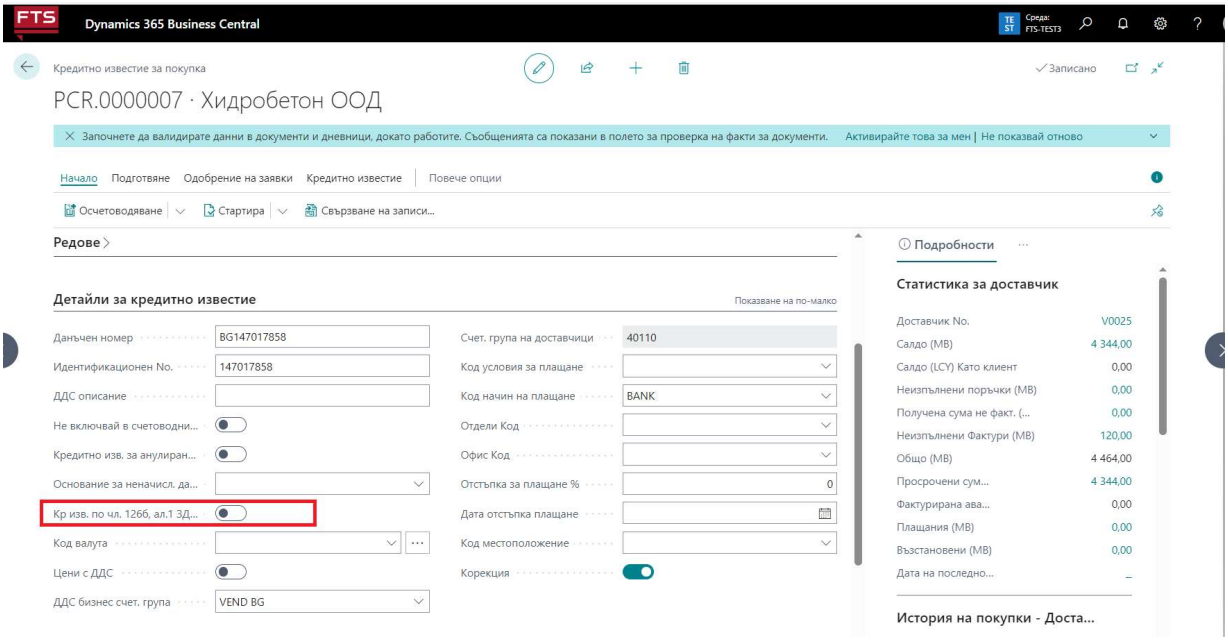

Всички останали реквизити по кредитното известие, както и въвеждането и осчетоводяването му се осъществяват по стандартен начин.

В Списъка с осчетоводените кредитни известия може да се направи филтър по полето Несъбираемо вземане и по този начин да се визуализират само документите, издадени във връзка с несъбираемо вземане:

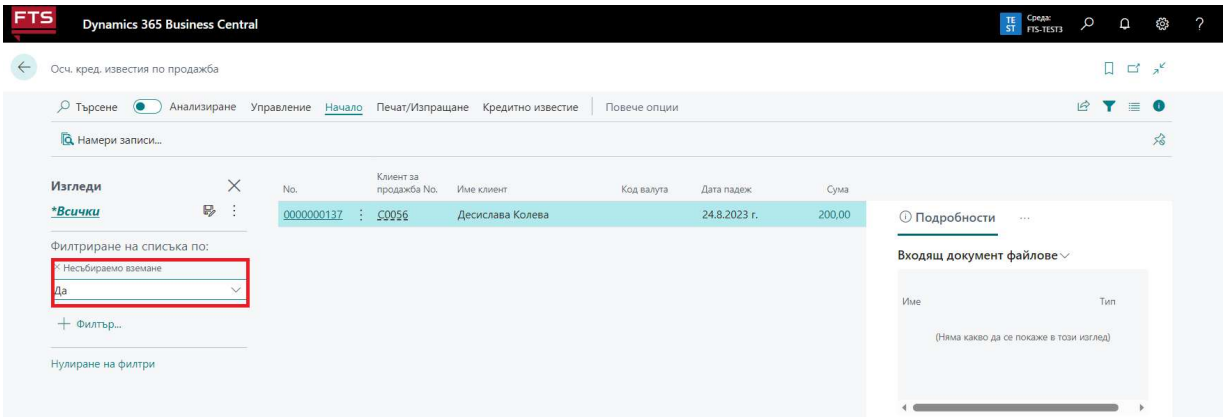

Същото поле се пренася и в ДДС записите, където отново може да се направи филтър по него:

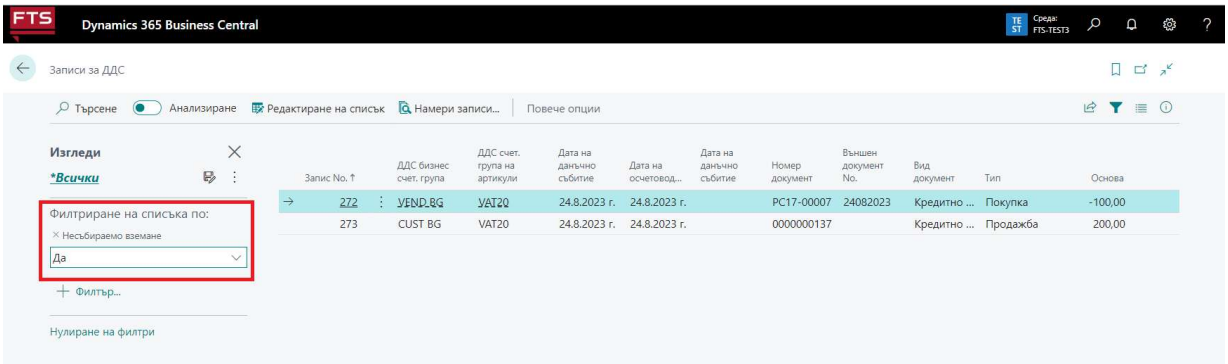

След осчетоводяването на кредитното известие за покупка в ДДС Дневниците за покупки този документ излиза с Тип документ 23:

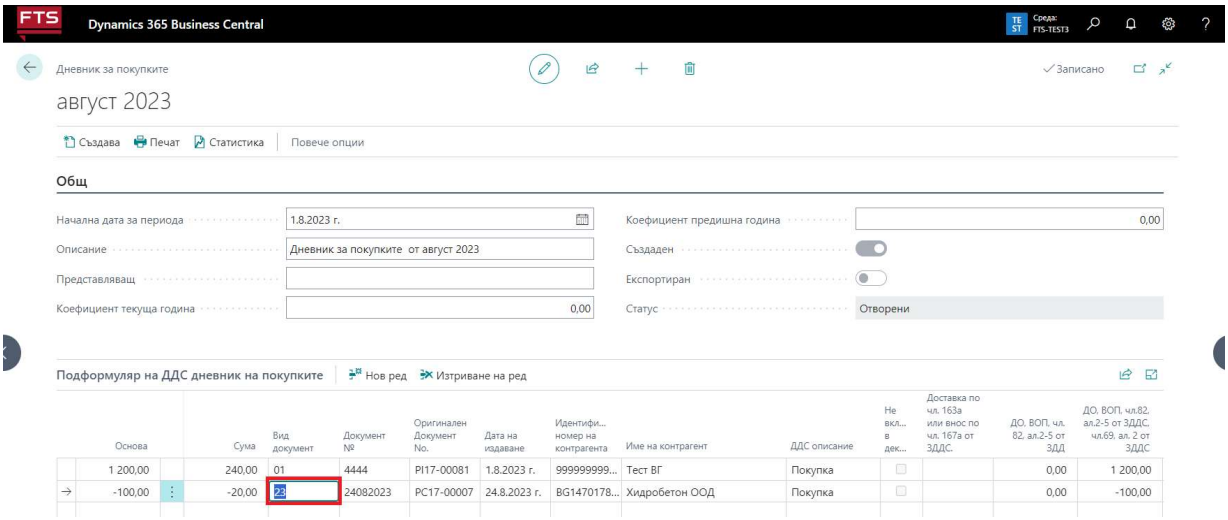

8.2. Несъбираеми вземания по продажби

8.2.1. Кредитно известие за продажба при несъбираемо вземане

При въвеждане на кредитно известие за продажба, свързано с несъбираемо вземане, в заглавната част има създадено ново поле Кр.изв.по чл.126б, ал.1 от ЗДДС, където може да маркира ако кредитното известие е във връзка с несъбираемо вземане:

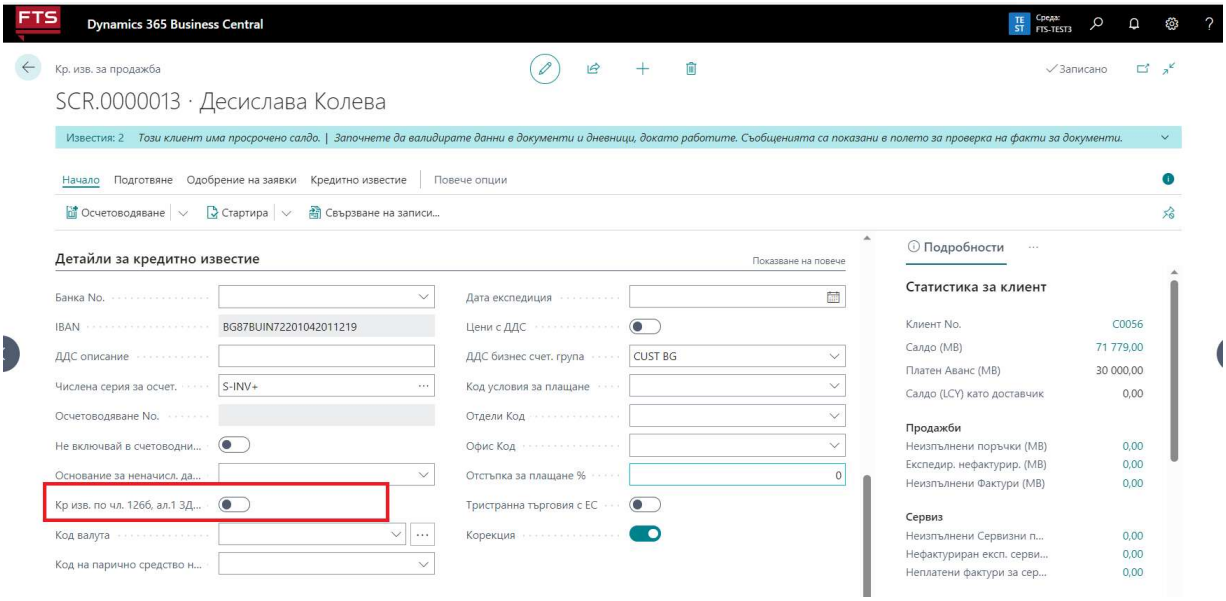

Всички останали реквизити по кредитното известие, както и въвеждането и осчетоводяването му се осъществяват по стандартен начин.
След осчетоводяването на кредитното известие за продажба в ДДС Дневниците за продажби този документ влиза с Тип документ 23:

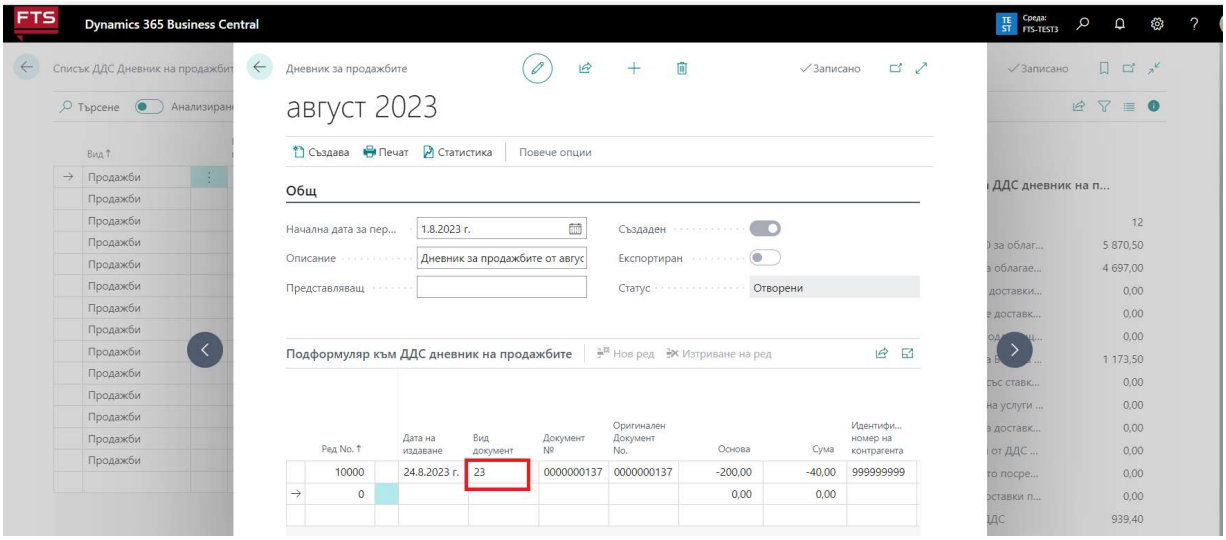

В осчетоводените кредитни известия за продажба, както и в Записите по ДДС е изведено поле Несъбираеми вземания, по което може да се прави филтър.

8.2.2. Дебитно известие във връзка с несъбираемо вземане

Ако има издадено кредитно известие във връзка с несъбираемо вземане, но след това е извършено плащане по вече маркираното несъбираемо вземане, следва да се издаде дебитно известие. Създадени са нови полета в тази връзка:

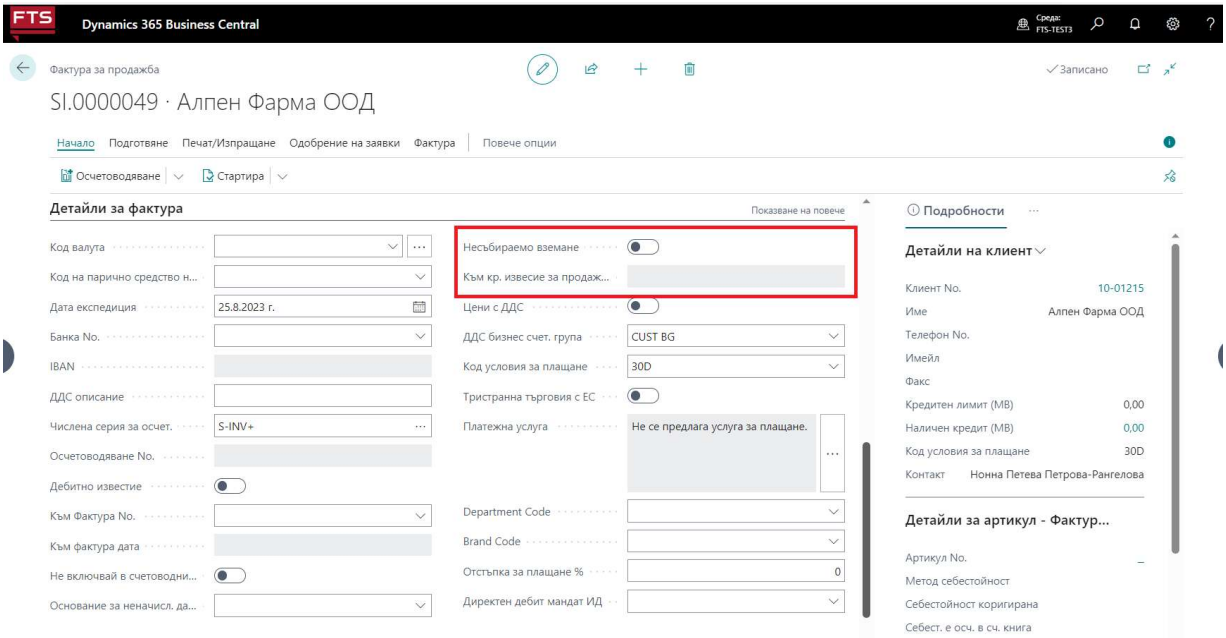

Ако се постави отметка в полето Несъбираемо вземане, системата отваря за попълване полето Към кр.известие за продажба, където списъкът с кредитни известия за продажба е филтриран по клиента и по поле Несъбираемо вземане. При маркиране на полето Несъбираемо вземане в заглавната част на фактурата автоматично се маркира и полето Дебитно известие. САМО в случая, когато има двете отметки – Дебитно известие и Несъбираемо вземане, системата не търси задължително попълване на полето Към фактура номер.

След осчетоводяването на дебитно известие за продажба в ДДС Дневниците за продажби въпросният документ влиза с Тип документ 02:

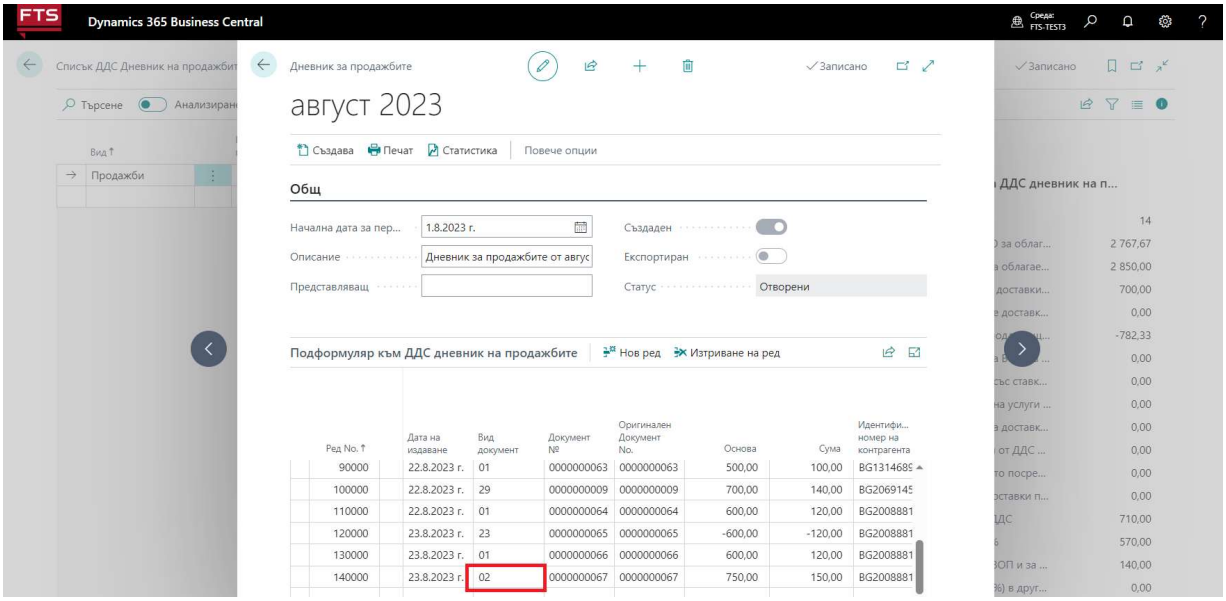

В осчетоводените фактури за продажба, както и в Записите по ДДС се пренася при осчетоводяване полето Несъбираеми вземания, по което може да се прави филтър.

8.2.3. Протокол във връзка с несъбираемо вземане

При клиенти, чието вземане е несъбираемо поради обявяване в несъстоятелност/фалит или подобна причина, се издава протокол по ДДС. В този случай, за да се уточни, че протоколът е във връзка с такова вземане, се поставя отметка в новосъздадено поле Протокол по чл.126б, ал.2 и ал.7от ЗДДС:

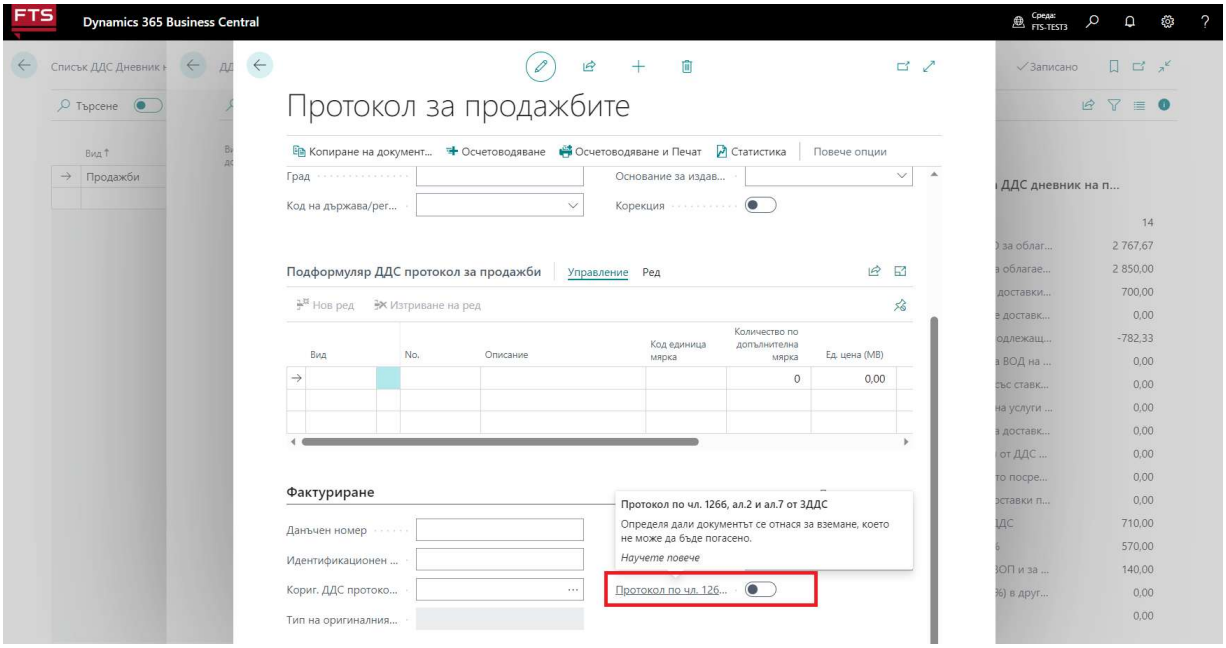

По този начин след осчетоводяване на протокола същият влиза в дневниците по ДДС като Вид документ 29:

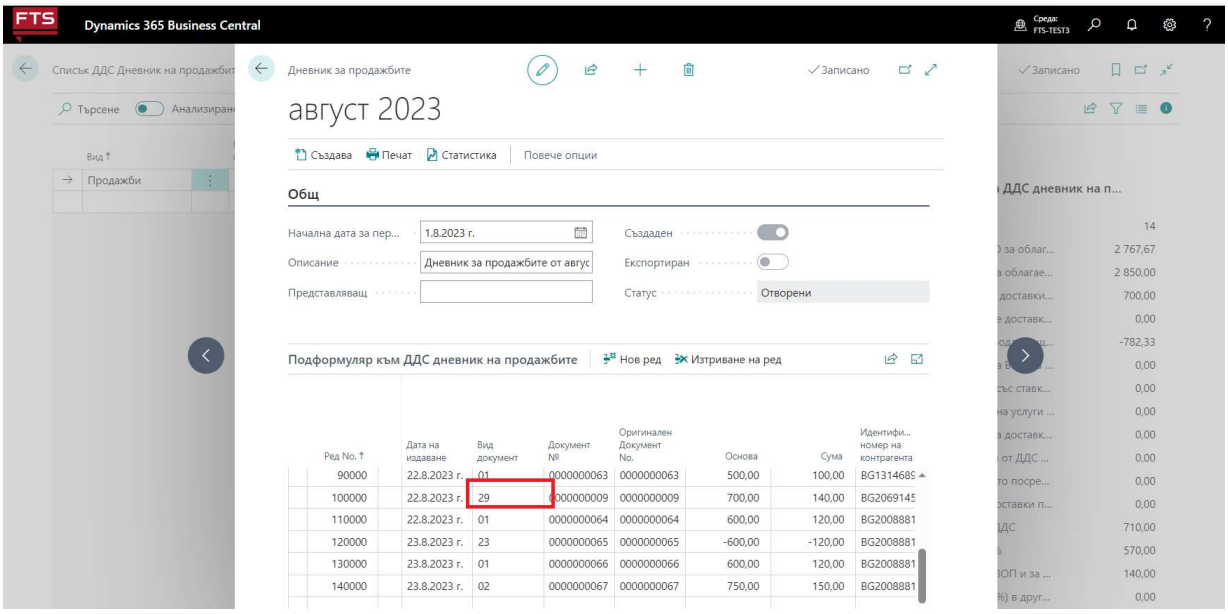

9. Приходни и разходни касови ордери

Функционалността за издаване на приходни касови ордери (ПКО) и на разходни касови ордери (РКО), предлага възможност за настройка и печат на касови ордери.

9.1. Настройка на парични средства

Паричното средство, при използването на което ще се издават ПКО или РКО, трябва да бъде предварително определено и маркирано. За целта в страница **Карта пар. средство**, в раздел **Общ**, трябва да се маркира поле **В брой**.

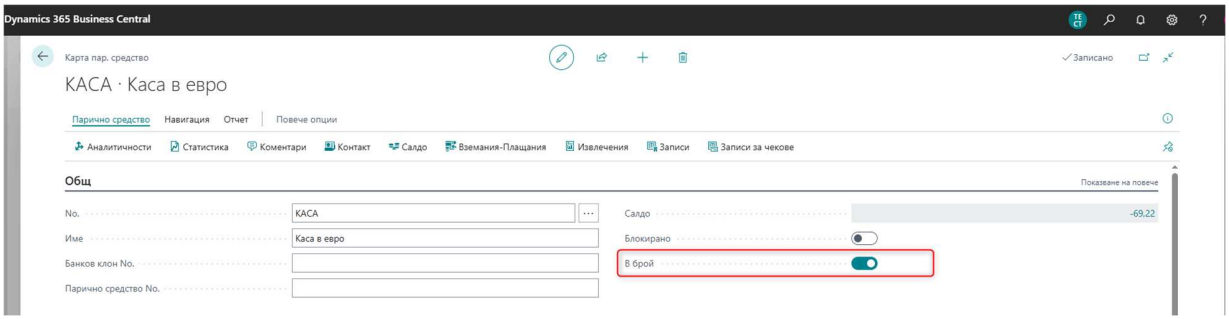

9.2. Настройка на Папка в журнали свободни операции

В страницата **Папки журнал своб. операции** на **Журнали свободни операции**, за папката в която ще се осчетоводяват записи за плащания в брой и ще се издават ПКО или РКО, трябва да се маркира поле **Печат на ПКО и РКО**:

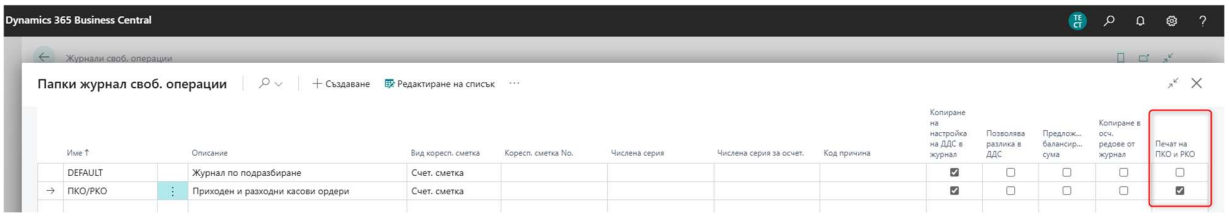

9.3. Издаване на разходен касов ордер

В страницата **Журнали свободни операции** се избира папката, която е маркира в поле **Печат на ПКО и РКО.**

В редовете на журнала се попълват следните полета:

- **Дата на осчетоводяване** – попълва се дата на плащането, респ. дата на издаване на касовия ордер
- **Номер на документ** – попълва се номер на касовия ордер
- **Вид документ** – избира се **Плащане**
- Важно: Ако стойността на полето **Вид документ** е различна от **Плащане**, системата няма да позволи осчетоводяване.
- **Вид сметка** – избира се **Доставчик**
- **Сметка No. –** избира се доставчика, за който се отразява плащането, от списъка с доставчици
- **Вид кореспо. сметка** – избира се **Парично средство**
- **Кореспо. сметка No.** – избира се парично средство, което е маркирано в поле **Печат на ПКО и РКО,** от списъка с парични средства
- **Сума** – попълва се сумата на плащането, респ. на касовия ордер
- **Ф-ра на/Плащане на: Име** - попълва се името на лицето, получило сумата. Ако е избран доставчик, стойността по подразбиране ще се попълни с името на доставчика. При нужда от промяна, полето може да се редактира и да се въведе друго име.

Съдържанието на тези полета се използва в печатната форма на касовия ордер.
Системата позволява да се попълват и всички останали полета в редовете на журнала, но при печат на касов ордер се използват данни само от посочените по-горе полета.

В случай, че вече има осчетоводена фактура за покупка, по която се отразява плащането в журнала, то може да се използва действието **Свързване на записи** и съответната фактура да бъде посочена за свързване.

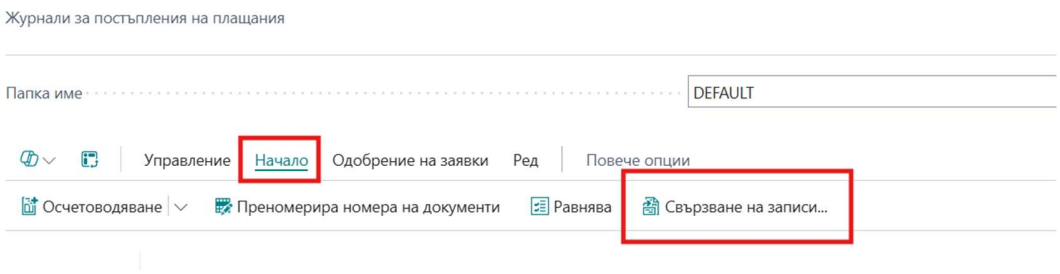

В страницата **Свързва записи за доставчици**, на реда на документа с който ще се свързва плащането, се стъпва в поле **Свързва към ИН** и се избира действие **Поставя връзка към ИН**. След това се избира бутон ОК.

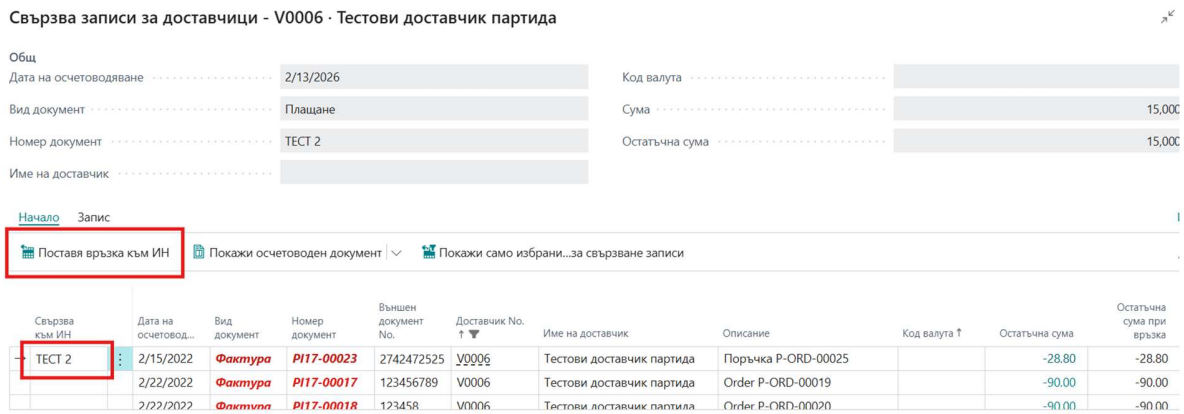

От избрания свързан документ ще се извлекат данни, които ще се нанесат в справката – печатната форма на РКО:

- Вид документ
- Документ No.
- Дата на осчетоводяване
- Сума
- Глобална аналитичност 1
- Глобална аналитичност 2

След попълване на данните в редовете на журнала, при действие **Осчетоводяване** системата автоматично ще предложи ордерът да бъде отпечатан.

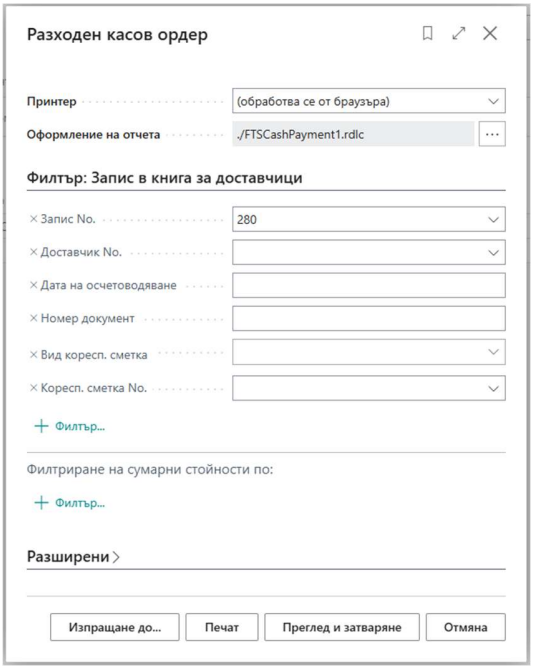

В случай, че не бъде отпечатан веднага, то това може да бъде направено в последствие от страницата **Разходен касов ордер**.

Печатната форма на РКО има следния вид:

Организация:			**ИН по ЗДДС**
ФТС България ООД			BG831166152
Разходен касов ордер		**Код на каса:**	CASHDESK_002
No.: FINAL TEST *	**Дата:** 17.12.2025	Каса София	
Да се брои на:	Test 16/12/2025		
Адрес:	Бул. България 102		
Лична карта /паспорт/,издадена на, от:			
Пълномощмо No./Дата:			
Основание: Фактура	0202020	13.09.2022	120.00 EUR **Отдел:** ПРОДАЖБИ **Сделка:** СОФИЯ
Изплатено:	234.70 EUR		
С думи:	(двеста тридесет и четири и 0.70евро)		

Съставил:	**Гл. счетоводител**	**Ръководител:**	**Броил сумата:**	**Получил сумата:**
(подпис)	(подпис)	(подпис)	(подпис)	(подпис)

Бележка: В случай, че при осчетоводяване на плащането не се посочва доставчик, а парично средство, то в печатната форма на РКО в полето **Основание:** ще се съдържа различна информация. В този случай, ако документът се принтира отделно, трябва да се прави от страница **Разходен Касов Ордер (Каса).**

9.4. Издаване на приходен касов ордер

Приходен касов ордер се издава подобно на издаването на РКО.

В страницата **Журнали свободни операции** се избира папката, която е маркира в поле **Печат на ПКО и РКО.**

В редовете на журнала се попълват следните полета:

- **Дата на осчетоводяване**
- **Номер на документ**
- **Вид документ** – избира се **Плащане**

Важно: Ако стойността на полето **Вид документ** е различна от **Плащане**, системата няма да позволи осчетоводяване.

- **Вид сметка** – избира се **Клиент**
- **Сметка No. –** избира се клиента, за който се отразява плащането, от списъка с клиенти
- **Вид кореспо. сметка** – избира се **Парично средство**
- **Кореспо. сметка No.** – избира се парично средство, което е маркирано в поле **Печат на ПКО и РКО,** от списъка с парични средства
- **Сума**
- **Ф-ра на/Плащане на: Име** - попълва се името на лицето, предоставило сумата. Ако е избран клиент, стойността по подразбиране ще се попълни с името на клиента. При нужда от промяна, полето може да се редактира и да се въведе друго име.

Съдържанието на тези полета се използва в печатната форма на касовия ордер.
Системата позволява да се попълват и всички останали полета в редовете на журнала, но при печат на касов ордер се използват данни само от посочените по-горе полета.

В случай, че вече има осчетоводена фактура за продажба, по която се отразява плащането в журнала, то може да се използва действието **Свързване на записи** и съответната фактура да бъде посочена за свързване. Данните от избрания свързан документ ще се използват в печатната форма на касовия ордер:

- Вид документ
- Номер на документ
- Дата на осчетоводяване
- Сума
- Глобална аналитичност 1
- Глобална аналитичност 2

След попълване на данните в редовете на журнала, при действие **Осчетоводяване** системата автоматично ще предложи ордерът да бъде отпечатан.
В случай, че не бъде отпечатан веднага, то това може да бъде направено в последствие от страницата **Приходен касов ордер**.

Печатната форма на ПКО има следния вид:

Организация: ФТС България ООД | **ИН по ЗДДС** BG831166152

Приходен касов ордер

No.: FINAL TEST 4 | **Дата:** 16.12.2025

Код на каса: CASHDESK_00 2 Каса София

Да се приеме от: Компания 2 BC

Срещу:

Фактура 0000000209 11.02.2025 1200.00 EUR

Отдел: ПРОДАЖБИ **Сделка:** СОФИЯ

Изплатено: 1200.00 EUR

С думи: (хиляда и двеста и 0.00 евро)

Касиер: (подпис)

Вносител: (подпис)

Гл. счетоводител (подпис)

Организация: ФТС България ООД | **ИН по ЗДДС** BG831166152

Квитанция

Към приходен касов ордер No.: FINAL TEST 4 | 16.12.2025

Получено от: Компания 2 BC

Срещу:

Фактура 0000000209 11.02.2025 1200.00 EUR

Отдел: ПРОДАЖБИ **Сделка:** СОФИЯ

Изплатено: 1200.00 EUR

С думи: (хиляда и двеста и 0.00 евро)

Дата: 16.12.2025

Гл. счетоводител (подпис)

Печат

Касиер: (подпис)

Бележка: В случай, че при осчетоводяване на плащането не се посочва клиент, а парично средство, то в печатната форма на ПКО в полето **Срещу:** ще се съдържа различна информация. В този случай, ако документът се принтира отделно, трябва да се прави от страница **Приходен Касов Ордер (Каса).**

10. Сервиз

10.1. Функция Копиране на документ в Кредитно известие

Добавена е функционалност за копиране на документ в Кредитно известие за сервиз:

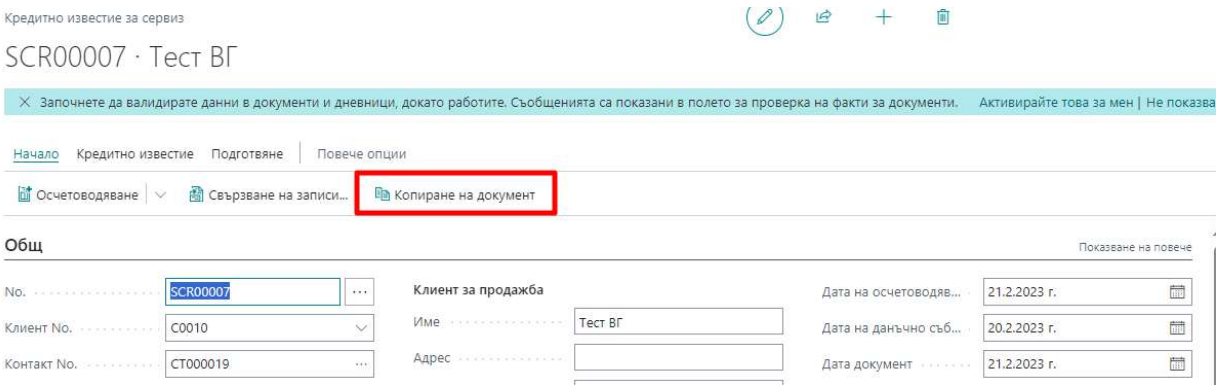

Функционалността дава възможност за избор на осчетоводена фактура за сервиз, чиито данни да се копират в кредитното известие за сервиз.